

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014–2020

**Průběžné vyhodnocení výsledků a dopadů
Programu spolupráce (k 31.12.2018)
(1. etapa dopadové evaluace 2019)**

Závěrečná zpráva, 5. července 2019

**Procesní a implementační evaluace
Programu spolupráce mezi Svobodným
státem Sasko a Českou republikou
2014-2020, SMUL-25-059/2016**

Zadavatel

Saské státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství (SMUL) odbor 25 |
Program přeshraniční spolupráce, Interreg Europe Archivstraße 1
01097 Dresden (Drážďany)|

Tel.: +49 351 564-2251 | Fax: +49 351 564-2259

Yvonne.Schoenlein@smul.sachsen.de | www.smul.sachsen.de

www.sn-cz2020.eu | www.ziel3-cil3.eu | www.sn-pl.eu

Zhotovitel**Metis GmbH (zhotovitel)**

Andreas Resch (vedoucí projektu), resch@metis-vienna.eu

Nicole Hauder, hauder@metis-vienna.eu

Další specialisté Metis jsou k projektu přibíráni dle potřeby

core-consult GmbH & Co KG (subdodavatel)

Gerald Stöger, gstoeger@core-consult.de

HaskoningDHV Czech Republic Ltd. (subdodavatel)

Lenka Brown, lenka.brown@rhdhv.com

Marcela Kantová, marcela.kantova@rhdhv.com

Písemná objednávka ze dne 9. prosince 2016 (doručení) má platnost smlouvy

Upozornění ve smyslu obecného zákona o rovném zacházení (Allgemeines Gleichbehandlungsgesetzes, AGG)

Aby bylo dosaženo lepší čtivosti textu, bylo upuštěno od rozlišení rodově specifických tvarů. V této zprávě jsme se přiklonili k používání mužského rodu. Ve smyslu zákona o rovném zacházení nelze na tato označení nahlížet jako na rodově vyhraněná, na ženy a muže se jimi obracíme stejným dílem.

Obsah

Seznam zkratek	viii
Shrnutí.....	ix
1 Zadání.....	1
1.1 Zdroje informací	4
1.1.1 Doprovodný monitoring	4
1.1.2 Vyhodnocení údajů z monitoringu.....	5
1.1.3 Online průzkum.....	5
1.1.4 Vyhodnocení odborných statistik	7
1.1.5 Internetová rešerše k projektům	8
1.2 Proces diskuse a schvalování.....	8
2 Stav realizace Programu spolupráce	9
3 Charakteristika kooperačních partnerů a spolupráce.....	21
3.1.1 Typy zúčastněných kooperačních partnerů	21
3.1.2 Prostorové těžiště činnosti	22
3.1.3 Stav zkušeností kooperačních partnerů.....	23
3.1.4 Rozvoj partnerství a společná činnost	24
3.1.5 Výsledky přesahující jednotlivé prioritní osy	30
4 Vyhodnocení prioritní osy 1 - Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik.....	32
4.1 Specifický cíl 1 – Zintenzivnění přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti (IP 5b)	32
4.1.1 Stav realizace	32
4.1.2 Přínos projektů k cílům programu	36
4.1.3 Vyhodnocení ukazatele výsledků.....	42
4.1.4 Kontrola dopadového modelu	44
5 Hodnocení prioritní osy 2 - Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	47
5.1 Specifický cíl 2.1 – Zlepšení přeshraniční ochrany vod za účelem zvýšení kvality vod (IP 6b).....	47
5.1.1 Stav realizace	47
5.1.2 Přínos projektů k cílům programu	49
5.1.3 Hodnocení ukazatele výsledků	55
5.1.4 Prověření dopadového modelu	55

5.2	Specifický cíl 2.2 – Zachování turistické atraktivity prostřednictvím udržitelného zhodnocení společného přírodního a kulturního dědictví (IP 6c)	57
5.2.1	Stav realizace	57
5.2.2	Přínos projektu k programovým cílům	63
5.2.3	Hodnocení ukazatele výsledků	67
5.2.4	Ověření dopadového modelu.....	69
5.3	Specifický cíl 2.3 – Prohloubení přeshraniční spolupráce k udržení a podpoře biologické rozmanitosti (IP 6d).....	72
5.3.1	Stav realizace	72
5.3.2	Přínos projektů k programovým cílům	77
5.3.3	Hodnocení ukazatele výsledků	81
5.3.4	Ověření dopadového modelu.....	82
6	Výsledky analýzy prioritní osy 3 - Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku za účelem získávání dovedností a celoživotního vzdělávání	85
6.1	Specifický cíl 3.1 – Rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání (IP 10b)	85
6.1.1	Stav realizace	86
6.1.2	Přínos projektů k cílům programu	89
6.1.3	Hodnocení ukazatele výsledků	92
6.1.4	Kontrola dopadového modelu	95
6.2	Specifický cíl 3.2 – Zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí (IP 10b)	97
6.2.1	Stav realizace	97
6.2.2	Přínos projektů k programovým cílům	102
6.2.3	Hodnocení ukazatele výsledků	106
6.2.4	Ověření dopadového modelu.....	109
7	Výsledky analýzy prioritní osy 4 - Zlepšení institucionálních kapacit orgánů veřejné správy a zainteresovaných subjektů	111
7.1	Specifický cíl 4 – Posílení a rozvoj přeshraniční spolupráce na podporu dalšího společného rozvoje pohraničí (IP 11b).....	111
7.1.1	Stav realizace	111
7.1.2	Přínos projektů k cílům programu	118
7.1.3	Hodnocení ukazatele výsledků	123
7.1.4	Proověření dopadového modelu	124
8	Závěry a doporučení	126

9	Příloha	132
9.1	Stav realizace Programu spolupráce	132
9.2	Změna intenzity spolupráce	148
9.3	Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů podle jednotlivých specifických cílů	148

Tabulky a grafiky

Tabulka 1.	Aspekty hodnocení, indikátory a zdroje informací pro kontrolu dopadového modelu	4
Tabulka 2.	Návratnost online dotazníků pro kooperační partnery	6
Tabulka 3.	Priority a stav schvalování	10
Tabulka 4.	Klíčové údaje o projektech a kooperačních partnerech	11
Tabulka 5.	Rozdělení projektů podle předpokládaného ukončení projektu	12
Tabulka 6.	Objem dotačních prostředků podle intervenčních kódů	13
Tabulka 7.	Oblasti činnosti	14
Tabulka 8.	Přehled projektů v IP 5b	33
Tabulka 9.	Stav realizace ukazatelů výstupů IP 5b.....	36
Tabulka 10.	Diferenciace ukazatele výstupů podle oblastí činnosti (projekty)	36
Tabulka 11.	Stav realizace pro ukazatel výsledků IP 5b	42
Tabulka 12.	Diferencované hodnoty pro ukazatel výsledků pro PO 1 podle školní stupnice 1 (velmi dobré) po 6 (nedostatečné)	43
Tabulka 13.	Přehled projektů v IP 6b	48
Tabulka 14.	Stav realizace ukazatele výkonu IP 6b.....	49
Tabulka 15.	Stav realizace ukazatele výsledků pro IP 6b.....	55
Tabulka 16.	Přehled projektů v IP 6c	59
Tabulka 17.	Stav realizace ukazatelů IP 6c	62
Tabulka 18.	Diferenciace ukazatelů výstupu podle polí působnosti (projekty)	62
Tabulka 19.	Stav realizace ukazatele výsledků IP 6c	67
Tabulka 20.	Přehled projektů v IP 6d	73
Tabulka 21.	Stav realizace ukazatele výsledků IP 6d	76
Tabulka 22.	Diferenciace ukazatelů výstupu podle oblastí činnosti (projekty)	76
Tabulka 23.	Stav realizace ukazatele výsledků IP 6d	82
Tabulka 24.	Diferenciace ukazatele výstupů podle oblastí činnosti (projekty)	82
Tabulka 25.	Přehled projektů v IP 10b, SC 3.1	87
Tabulka 26.	Ukazatele výstupu specifického cíle 3.1.....	89
Tabulka 27.	Ukazatele výstupu pro specifický cíl 3.1, vyhodnocené podle jednotlivých oblastí činnosti	89
Tabulka 28.	Stav realizace ukazatele výsledků IP 10b (SC 3.1)	93
Tabulka 29.	Diferencované hodnoty pro ukazatel výsledků v rámci cíle 3.1 podle školní stupnice od 1 do (velmi dobře) do 6 (nedostatečně)	94
Tabulka 30.	Přehled projektů v rámci IP 10b, SC 3.2	99
Tabulka 31.	Ukazatel výstupu pro specifický cíl 3.2.....	101
Tabulka 32.	Diferenciace účastníků podle oblasti působení (CO46)	101

Tabulka 33.	Diferenciace nabídek vzdělávání podle oblasti působení (OI10)	101
Tabulka 34.	Stav realizace ukazatele IP 10b (specifické cíle 3.1 + 3.2)	102
Tabulka 35.	Stav realizace ukazatele výsledků IP 10b (SC 3.2)	106
Tabulka 36.	Relevantní výsledky ukazatele výsledků 3.1 pro 3.2 na stupnici od 1 (velmi dobře) po 6 (nedostatečně)	108
Tabulka 37.	Přehled projektů v IP 11b	113
Tabulka 38.	Stav realizace ukazatelů IP 11b	117
Tabulka 39.	Rozdělení institucí (OI11), které se účastní projektů, do skupin podle témat.....	117
Tabulka 40.	Rozdělení společných konceptů a řešení (OI12) podle tematických skupin	117
Tabulka 41.	Stav realizace ukazatele výsledků IP 11b	123
Tabulka 42.	Ekonomické ukazatele výkonnostního rámce: Schválené výdaje, které byly příjemci provedeny a předány EU-KOM	132
Tabulka 43.	Regionální rozložení objemu dotací celého programu a kooperačních partnerů (vyjma institucí, které nemají sídlo na programovém území)	132
Tabulka 44.	Pořadí projektů podle objemu dotací.....	133
Tabulka 45.	Pořadí institucí podle objemu dotací	139
Tabulka 46.	Průměrná změna intenzity spolupráce ve všech 6 oblastech	148
Tabulka 47.	Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 5b	148
Tabulka 48.	Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 6b	149
Tabulka 49.	Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 6c.....	149
Tabulka 50.	Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 6d	150
Tabulka 51.	Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 10b	150
Tabulka 52.	Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 11b	151
Tabulka 53.	Vývoj přenocování	152
Tabulka 54.	Ukazatel výsledku 3.2 Nezaměstnanost ve věkové skupině 15-24 let	153
Grafika 1.	Etapy dopadové evaluace	2
Grafika 2.	Prověřované roviny dopadové evaluace	3
Grafika 3.	Rozložení objemu dotací celého programu a partnerů podle regionů (bez institucí, které sídlí mimo programové území).	13
Grafika 4.	Rozložení projektů podle výše dotací a počtu kooperačních partnerů	16

Grafika 5.	Rozložení kooperačních partnerů (institucí, zařízení) podle objemu (horizontální osa) dotací a počtu projektů (vertikální osa), jichž se účastní	17
Grafika 6.	Síť projektů (126) a účastníků (417).....	18
Grafika 7.	Jaké zařízení / organizaci / instituci zastupujete?	22
Grafika 8.	V jakém regionu/regionech se na programovém území nachází těžiště činnosti v rámci projektu?	23
Grafika 9.	Kolik máte zkušeností s přeshraniční spoluprací s partnery/organizacemi/podniky ze sousední země (ČR/Sasko)? Ohodnoťte množství zkušeností na stupnici od 1 (velmi málo) po 6 (velmi mnoho).	24
Grafika 10.	Jak spolupracujete se svými kooperačními partnery? Zhodnoťte prosím, jak jsou realizovány následující úkoly v rámci vašeho projektového partnerství.....	25
Grafika 11.	Vyskytly se u Vás nebo Vašich projektových partnerů nějaké problémy na začátku realizace projektu (např. nedostatek personálu, chybějící finanční prostředky, chybějící smluvní základ apod.)?	26
Grafika 12.	Řekli byste na základě Vašich dosavadních zkušeností s realizací, že se spolupráce na vašem projektu účastní vhodní partneři?	27
Grafika 13.	Jak se změnila spolupráce mezi českými a saskými kooperačními partnery ve Vašem projektu díky podpoře poskytované v rámci Programu spolupráce?	28
Grafika 14.	Hodnocení intenzity spolupráce podle jednotlivých IP ve srovnání mezi lety 2014 a 2018	30
Grafika 15.	Změna intenzity spolupráce podle IP 2014/2018	30
Grafika 16.	Přínos projektů k výsledkům přesahujícím jednotlivé IP	31
Grafika 17.	Regionální rozložení dotací a partnerů v IP 5b	35
Grafika 18.	Náš projekt je přínosem k přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti	37
Grafika 19.	Plnění cílů podle institucí v rámci IP 5b.....	38
Grafika 20.	Prověření dopadového modelu 5b.	46
Grafika 21.	Regionální rozdělení objemu dotací a partnerů v rámci IP 6b	49
Grafika 22.	Náš projekt je přínosem k přeshraniční ochraně vod za účelem zvýšení kvality vod	50
Grafika 23.	Plnění cílů v rámci podle institucí v rámci IP 6b	51
Grafika 24.	Prověření dopadového modelu	56
Grafika 25.	Regionální rozložení objemu dotací a partnerů v rámci IP 6c.....	61
Grafika 26.	Náš projekt představuje přínos k turistické atraktivitě udržitelným zhodnocováním společného přírodního a kulturního dědictví	63

Grafika 27.	Plnění cílů podle institucí v rámci IP 6c.....	64
Grafika 28.	Souvislost mezi absolutním počtem přenocování (vertikální osa) a nasazením prostředků podpory (horizontální osa).....	69
Grafika 29.	Ověření dopadového modelu	71
Grafika 30.	Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 6d	75
Grafika 31.	Náš projekt je přínosem pro zachování a podporu biologické rozmanitosti	77
Grafika 32.	Plnění cílů podle institucí v IP 6d	78
Grafika 33.	Prověření dopadového modelu	84
Grafika 34.	Regionální rozložení objemu dotací a partnerů v IP 10b (SV 3.1 a 3.2)	88
Grafika 35.	Náš projekt je přínosný v oblasti přeshraničních nabídek vzdělávání	90
Grafika 36.	Plnění cílů podle institucí v IP 10b, SC 3.1	91
Grafika 37.	Ověření dopadového modelu	96
Grafika 38.	Náš projekt je přínosem k zaměstnatelnosti mladých lidí	103
Grafika 39.	Plnění cílů podle institucí v IP 10b, SC 3.2	104
Grafika 40.	Ověření dopadového modelu	110
Grafika 41.	Regionální rozložení objemu dotací a partnerů v IP 11b	116
Grafika 42.	Náš projekt přispívá k přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti	118
Grafika 43.	Plnění cílů podle institucí v IP 11b	119
Grafika 44.	Dopadový řetězec spolupráce policie.....	125

Seznam zkratek

Centrum	Centrum pro regionální rozvoj České republiky
CZ	Česká republika
EI	Ukazatel výsledku
EK	Evropská komise
IÖR	Leibnizův institut pro ekologické územní plánování
IP	Investiční priorita
JS	Společný sekretariát
KP	Kooperační partner
FMP	Fond malých projektů
LP	Lead partner
NO	Národní orgán
NGO	Nestátní nezisková organizace
OI	Ukazatel výstupů
PO	Prioritní osa
PP	Projektový partner
ProSAB	Datový systém SAB
ŘO	Řídící orgán
SFC2014	Systém správy fondů SFC2014 (System for Fund management in the European Community) 2014-2020
SAB	Saská rozvojová banka – dotační banka (Sächsische Aufbaubank – Förderbank)
SMUL	Saské státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství
SN	Sasko
TVE	Turistický svaz Krušnohoří (Tourismusverband Erzgebirge)

Shrnutí

Na základě požadavků právního rámce EU musí být v roce 2019 předloženo průběžné vyhodnocení výsledků a dopadů Programu spolupráce. Závěrečné vyhodnocení bude následovat v roce 2022 (stav ke konci roku 2021).

Toto průběžné vyhodnocení se vztahuje ke stavu realizace na konci roku 2018 a je založeno na analýze finančních ukazatelů, ukazatelů výstupu a výsledků, které jsou stanoveny Programem, a dalších kvalitativních informací, které byly získány dotazováním kooperačních partnerů a v rámci případových studií.

Průběžný výsledek na úrovni programu

Stav finančního provádění programu je již velmi pokročilý. Program spolupráce, zejména pak velkoobjemová prioritní osa 2, jsou již převážně vyčerpány. Prostředky byly ke konci roku 2018 již vyplaceny z 28 %. Plnění finančních ukazatelů dle výkonnostního rámce (schválené výdaje) bylo ve vztahu k cíli etapy 2018 již překročeno.

Ke konci roku 2018 bylo schváleno 126 projektů, jichž se účastní 418 kooperačních partnerů – s vyváženým rozložením – 200 ze Saska a 218 z České republiky.

U 93 % kooperačních partnerů se plánované projektové aktivity již rozběhly.

Hlavním cílem programu je zlepšení spolupráce mezi zúčastněnými ze Saska a České republiky. Fungující spolupráce je také základní podmínkou, aby se vůbec mohly rozvíjet tematické dopady.

Podle průzkumu prováděného mezi kooperačními projekty se intenzita ve srovnání se stavem před zahájením programu, a také ve srovnání s ex-ante průzkumem v roce 2014, zvýšila. Největšího zvýšení intenzity bylo dosaženo v oblasti výměny informací, vědomostí a zkušeností.

Průběžné výsledky jednotlivých oblastí činnosti programu

Pokroky v dosahování programových cílů jsou zde představeny pro prioritní osy (PO) 1 až 4 a každý specifický cíl.

PO 1 – Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik

Prioritní osa 1 (Ochrana před katastrofami) je uzavřena. Podání žádosti již není možné. V této prioritní ose byly zcela vyčerpány bezprostředně disponibilní prostředky, stejně jako finanční rámec pro náhradní projekty.

PO 1 zahrnuje specifický cíl 1 „Zintenzivnění přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti 1“ (IP 5b).

IP 5b má v první řadě zajistit zlepšení akceschopnosti a výkonnosti protipožární ochrany, záchranných složek a ochrany proti katastrofám v pohraničí a v druhé řadě vytvoření společného managementu povodňových rizik na programovém území.

Celkem bylo v rámci IP 5b schváleno 12 projektů se 44 kooperačními partnery, z toho bylo 21 ze Saska a 23 z ČR.

Objem (schválených) dotací pro projekty představuje celkem 15,9 milionu EUR, resp. 11 % celého programu.

10 z celkem 12 projektů se týká spolupráce mezi protipožárními jednotkami, záchrannými službami a spolupráce při ochraně proti katastrofám. Kromě toho jsou zde také 2 projekty zabývající se protipovodňovou ochranou.

Ke konci roku 2018 bylo již 7 projektů týkajících se protipožární ochrany, záchranných služeb a ochrany proti katastrofám uzavřeno nebo se nacházely v závěrečné fázi. Podařilo se již úplně dosáhnout plánovaných ukazatelů výstupu.

V oblasti koncepční ochrany proti povodním nebyl uzavřen ještě ani jeden projekt. Vzhledem k stále probíhající době realizace projektu ještě nebylo možné docílit žádných výstupů.

Podle dotázaných kooperačních partnerů jsou projekty přínosem ke zlepšení výměny informací a zkušeností, byla realizována společná cvičení a další vzdělávání, zlepšila se koordinace a vzájemná podpora v oblasti záchranných a protipožárních složek i při ochraně proti povodním.

Podle jedné z případových studií je spolupráce požárních sborů v Krásné, Bad Elster a Adorf/Vogtlandkreis velice konkrétní a úspěšný projekt, který dále posiluje spolupráci v pohraničí v případě nebezpečí převážně dobrovolnickou prací. Kooperační partneři jsou činní ve vlastní oblasti působení a mohou svoje projektové cíle realizovat bez silné závislosti na externích aktérech.

V oblasti koncepční ochrany proti povodním je realizace projektu Sasko-český management povodňových rizik II (STRIMA II) v plném proudu.

Ukazatel výsledků „Hodnocení společných opatření při řízení rizik“ v prioritní ose 1 se vztahuje ke kvalitě výkonnosti a akceschopnosti na programovém území. Cílem do roku 2023 je mírné zkvalitnění společného řízení rizik v programovém území, což je ambiciózní cíl, ale je možné jej celkově ovlivnit projekty spolupráce.

Podle aktualizace ukazatele výsledků na základě sběru informací v roce 2018 vykazuje tento indikátor v roce 2018 stejnou průměrnou hodnotu (3,3) jako v roce 2014 (3,3).

Při detailnějším pohledu je zřejmé, že v některých dílčích oblastech se podařilo dosáhnout výrazného zlepšení spolupráce: spolupráce v oblasti protipožární ochrany, rychlosti reakce a kompatibility speciálního vybavení a komunikačních platforem nebo kompatibility u nově pořizovaného vybavení.

Program přispěl k lepší kompatibilitě vybavení a standardů, zejména v oblasti protipožární ochrany. To je hlavním investičním těžištěm programu, který má pozitivní efekt také v dalších situacích. Kvalitnější vybavení je základem pro rychlejší reakce na nebezpečné situace. Také zde je pozitivní přínos programu patrný.

Prověření dopadového modelu ukazuje, že dopadový řetězec pro spolupráci protipožárních a záchranných složek a ochranu proti katastrofám funguje.

Zatím zůstává otevřené, zda funguje také dopadový řetězec pro protipovodňovou ochranu. Tato otázka by měla být předmětem hodnocení v 2. etapě dopadové evaluace.

PO 2 – Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů

Prioritní osa 2, která má v programu nejvyšší objem dotací (zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů), je uzavřená. Podání žádosti již není možné. V této prioritní ose byly zcela vyčerpány bezprostředně disponibilní prostředky, stejně jako finanční rámec pro náhradní projekty.

PO 2 zahrnuje tři specifické cíle, kterým se věnujeme dále.

2.1 Zlepšení přeshraniční ochrany vod za účelem zvýšení kvality vod (IP 6b)

Pomocí IP 6b má být společnými aktivitami dosaženo zlepšení kvality vod v části pohraničí (cílové oblasti).

Schváleny byly 3 projekty, na nichž se podílí 11 kooperačních partnerů. Bylo na ně použito přibližně 5 % prostředků programu. Tyto tři projekty pokrývají jen části programového území.

Ke konci roku 2018 nebyl ještě žádný projekt uzavřen. Projekty se nacházejí ve fázi realizace.

Ukazatel výstupu naznačuje, že se společné aktivity za účelem ochrany nebo zlepšení kvality vod na úrovni projektů rozběhly.

Plnění cílů IP 6b zatím příliš nepokročilo. Projekty se zatím pohybují mezi fází detailního plánování a prvními patrnými výsledky realizace.

Podle případových studií se aktivity u obou sledovaných projektů („ResiBil“ a „VODAMIN II“) rozběhly a dochází k jejich realizaci, např. k přípravě metodiky, shromažďování údajů, analýze, výměně informací, konání exkurzí a akcí.

Jako ukazatel výsledků pro specifický cíl 2.1 byl definován „podíl útvarů povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody“. Podíl útvarů povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody se měl zvýšit z 8 % na 11 %. Nevztahuje se ovšem na celé programové území, ale na útvary povrchových vod, kterými se projekty spolupráce zabývají. Údaje pro aktualizaci tohoto ukazatele dodávají projekty SAB, která je shromažďuje v rámci monitoringu. K datu 31.12.2018 byla dosažená hodnota stále na 0 %. To znamená, že se do konce roku 2018 nepodařilo zvýšit podíl povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody.

Dopadový řetězec je vzhledem k aktuálnímu stavu realizace teprve v počátcích.

2.2 Zachování turistické atraktivity prostřednictvím trvalého zhodnocení společného přírodního a kulturního dědictví (IP 6c)

Prostřednictvím IP 6c je podporován trvalý rozvoj turistického ruchu v pohraničí, na jehož území se nachází přírodní a kulturní dědictví, a kde se generují hospodářské výstupy ve formě návštěvníků a přenocování, a tím i přidaná hodnota. Tato IP je jediná v programu, která je zaměřena bezprostředně na hospodářské efekty.

Schváleno bylo 26 projektů, jichž se účastní 102 kooperačních partnerů. Bylo na ně vynaloženo 35 % prostředků programu. IP 6c je tak nejrozsáhlejší z celého programu.

26 projektů je možné rozdělit do 4 skupin, přičemž hranice mezi jednotlivými skupinami nejsou pevné: Modernizace dopravního spojení (2 projekty), rozvoj kulturního dědictví (12 projektů), rozvoj turistického ruchu (8 projektů) a nadřazené koncepty turistického ruchu a služeb (4 projekty).

Ke konci roku 2018 byly dva projekty již uzavřeny a 6 projektů se nacházelo v závěrečné fázi. Proto je již možné se vyjádřit k dosažení cílů.

Jednoznačné těžiště realizace leží v západní části programového území, v okresech Erzgebirgskreis a Vogtlandkreis. V tomto prostoru lze očekávat také ty nejsilnější dopady.

Ukazatelé výstupů prozrazují pokročilou fázi realizace (míra splnění 56 %) u rozvoje přírodního a kulturního dědictví a u společných koncepčních opatření a marketingových opatření (míra splnění 30 %). Při modernizaci silničního spojení ještě ovšem žádné výstupy neexistují.

Podle dotázaných přispívá program nejvíce k propojení turistických nabídek a zařízení, zhodnocení společného turistického regionu a k vytvoření a zintenzivnění trvalých nabídek turistického ruchu. Rovněž jsou zde patrné podle hodnocení první, resp. širší výsledky realizace.

Oba monitorované projekty („ArcheoMontan 2018“ a „Poznávání kulturního a přírodního dědictví včetně doprovodné infrastruktury v regionu Centrální Krušnohoří“) sledují ambiciózní cíl zatraktivnit a představit horskou kulturní krajinu Krušnohoří na národní i mezinárodní úrovni. Díky atrakcím se mají zvýšit počty návštěvníků a přenocování i tvorba přidané hodnoty podniky zaměřenými na turistický ruch. Do jaké míry se kvalitnější nabídka promítne do měřitelných efektů (např. návštěvnosti muzeí), by mělo být provedeno v 2. etapě dopadové evaluace.

Ukazatele výsledků tohoto specifického cíle jsou „Přenocování na programovém území“. Cílem je minimálně udržet stejný počet přenocování.

Aktualizace ukazatelů výsledků od roku 2013 do konce roku 2018 ukazuje celkově stoupající tendenci počtu přenocování na programovém území. U míst, která byla při realizaci stěžejní, došlo ke značnému zvýšení počtu přenocování, jako v (silně podporovaném) regionu saského Krušnohoří (Erzgebirgskreis) a v sousedním Karlovarském kraji, kde můžeme předpokládat pozitivní souvislost dopadů realizovaných projektů. Nicméně je ještě příliš brzy, aby bylo možné určit kauzální efekty.

Dopadové řetězce pro vývoj kulturního dědictví a turistického ruchu jsou za současného stavu realizace již dobře rozvinuté a v dalším výhledu lze očekávat dalekosáhlé splnění cílů.

2.3 Prohloubení přeshraniční spolupráce k udržení a podpoře biologické rozmanitosti

IP 6d se zaměřuje na ochranu a obnovu krajinných a přírodních ploch (také v městském prostředí) na zvlášť relevantních územích s cílem podpořit biologickou rozmanitost. Vzhledem k tomu, že ošetřované plochy zabírají pouze zlomek programového území, klade se zvláštní důraz na zvýšení informovanosti relevantních cílových skupin a na demonstrační charakter opatření.

Schváleno bylo 14 projektů s 48 kooperačními projekty. Bylo na ně vynaloženo 6 % prostředků programu. Vzhledem k relativně malému objemu projektů nelze očekávat plošné dopady.

Projekty se týkají ochrany a podpory rozmanitosti ekosystémů (flory a fauny) a péče o krajinu.

Ke konci roku 2018 nebyly ještě uzavřeny žádné projekty. Uzavření prvních projektů je plánováno teprve na konec října 2019. Proto je možné zhodnotit dosažení cílů pouze v omezené míře.

Ukazatele výstupu naznačují, že se fyzická opatření pro zachování biodiverzity ve vztahu k plánovaným plochám habitatů již dobře rozběhla (míra splnění 67 %). U

(společně) nově vytvořených strategií a nástrojů naproti tomu ještě výsledky provádění k dispozici nejsou.

Jako ukazatel výsledků specifického cíle 2.3 byly definovány „plochy, u nichž byl použit společný přístup k řešení pro zachování a podporu biologické rozmanitosti (ha)“. Měla by se výrazně zvětšit celková plocha, u níž byla použita opatření k nápravě. Posuzované plochy nepokrývají celé programové území, nýbrž se jedná pouze o plochu, o kterou projekty spolupráce pečují. Proto údaje k aktualizaci ukazatele výsledků, které se shromažďují v rámci monitoringu SAB, dodávají projekty.

Podle aktualizace ukazatele výsledků (vztahujícího se k projektu) byla plánovaná hodnota pro plochy, u nichž byla použita opatření k nápravě (řešení), dosažena z 28 %.

Podle průzkumu představují projekty potenciální přínos k zachování, resp. obnovení biologické rozmanitosti, k posílení povědomí veřejnosti o životním prostředí a k zachování krajinného a přírodního prostoru.

Mnohé projekty se nacházejí zatím teprve ve fázi plánování, u některých jsou již patrné výsledky realizace.

Tento stav realizace potvrzují případové studie. Projekty prověřované v případových studiích (BIDELINM MOOREVITAL 2018) jsou uprostřed realizace.

Na komplexní posouzení dopadů je ještě příliš brzy. Existují doklady ukazující na dosažení jednotlivých cílů, ale dopadové řetězce se v současnosti ještě nedají zhodnotit.

PO 3 – Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku za účelem získávání dovedností a celoživotního vzdělávání

V rámci PO 3 (vzdělávání) jsou veškeré prostředky již plně vázané. Nicméně je třeba vycházet z toho, že prostředky podpory z projektů, které již běží, se vracejí zpět do programu (ve formě úspor nebo požadavků na vrácení).

Plánované hodnoty ukazatele výstupu byly stanoveny na úrovni PO 3. Srovnání reálných hodnot s plánovanými hodnotami ukazatele naznačuje pokročilé stádium realizace. OI10 s cílem 7 opatření vedoucích k harmonizaci/úpravě společných nabídek vzdělávání bylo dosaženo již ze 43 %.

Hodnota CO46 (počet účastníků na společných vzdělávacích programech a programech dalšího vzdělávání pro přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, nabídek vzdělávání, odborného výcviku a vysokoškolského vzdělávání) byla ke konci roku 2018 již překročena (172 %). Dohromady bylo dosaženo počtu 16 000 účastníků, z toho 13 000 v rámci specifického cíle 3.1 – rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání.

PO 3 zahrnuje 2 specifické cíle, které jsou zpracovány níže.

3.1 Rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání (10b)

Cílem IP 10b (specifický cíl 3.1) je rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání v oblastech „předškolního vzdělávání“, „ekologické výchovy“ a „zlepšování jazykových kompetencí a interkulturních kompetencí“ prostřednictvím osobních a systematicky působících opatření. Aktivita se tedy soustředí na specifické oblasti vzdělávání dětí a mladistvých na území spolupráce. Tvorba společných nabídek vzdělávání naproti tomu spadá pod specifický cíl 3.2 – zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí. I zde existuje odpovídající ukazatel výstupu (OI10).

Schváleno bylo 19 projektů s 51 kooperačními partnery. Vynaloženo bylo 8 % prostředků programu. Geografické těžiště IP 10b leží v okrese Görlitz a městě Drážďany.

Projekty zahrnují ekologickou výchovu, podporu interkulturních a jazykových dovedností či předškolní vzdělávání. Lze očekávat vzájemné působení s ostatními investičními prioritami, např. v oblasti životního prostředí (PO 2).

Ke konci roku 2018 ještě nebyly uzavřené žádné projekty, ale 5 se nacházelo v závěrečné fázi. Díky tomu je možné vyjádřit se k plnění cílů.

Nejdůležitějším přínosem projektů je posílení mezikulturního dialogu (74 % souhlasí), zlepšení kvality přeshraničních nabídek (70 %) a zlepšení interkulturních dovedností (67 %). Projekty jsou také přínosem pro environmentální vzdělávání. Podle hodnocení dotázaných jsou u většiny projektů patrné viditelné výsledky realizace.

Srovnání dosažených a plánovaných hodnot ukazatele výstupu, který se týká počtu účastníků, potvrzuje tato hodnocení. Plánované hodnoty výstupu pro specifický cíl 3.1 byly na úrovni projektů splněny z více jak 60 %. Zatím se do projektů zapojilo přibližně 13 000 účastnic a účastníků.

Případová studie k projektu „Společně si hrát a navzájem se učit“ ukazuje, že v oblasti předškolního vzdělávání bylo dosaženo velice konkrétních výsledků spoluprací 6 předškolních vzdělávacích zařízení v jejich vlastní sféře působnosti. Doposud se uskutečnilo 60 společných programů a 49 exkurzí do sousední země s celkovým počtem 834 účastníků včetně rodičů a pedagogů.

Ukazatel výsledků „kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání“ hodnotí spolupráci v oblasti vzdělávání mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou na programovém území a výsledky se zjišťují pomocí průzkumu mezi zainteresovanými subjekty na celém území.

Podle aktualizace ukazatele výsledků se spolupráce v oblasti vzdělávání a zejména v oblasti předškolního a školního vzdělávání a u jazykových a mezikulturních kompetencí výrazně zlepšila. Změna ukazatele výsledků je v dílčích oblastech ovlivněna programem.

Prověření dopadového modelu ukazuje již víceméně funkční dopadové řetězce od předpokladů po dlouhodobější efekty, což prozrazuje úspěšnost intervence.

3.2 Zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí (10b)

V rámci tohoto specifického cíle by mělo být dosaženo zlepšení relevantnosti systému vzdělávání mladých lidí vzhledem k potřebám a požadavkům trhu práce prostřednictvím nabídky vzdělávacích programů a dalšího vzdělávání. Cíl zahrnuje také vysokoškolské vzdělávání a usiluje o vytvoření společných nabídek vzdělávání. Možnosti získat zaměstnání pro absolventy se měly do té míry zlepšit, aby to přispívalo ke snížení nezaměstnanosti mladých lidí na programovém území.

Schváleno bylo 19 projektů s 61 kooperačními partnery. Bylo na ně vynaloženo 11 % prostředků programu.

Projekty se týkají vzdělávání a dalšího vzdělávání mladých lidí, spolupráce vysokých škol s cílem vytvořit společné nabídky vzdělávání, pracovní kvalifikace/orientace v rámci školských projektů.

Z dosažených hodnot na úrovni projektů je patrné, že se jejich realizace rozběhla a projekty vykazují první výsledky. Realizace zatím (na rozdíl od 3.1) daleko zaostává za

plánovanými hodnotami (na úrovni projektů). Doposud se projektů zúčastnilo přibližně 2 900 účastníků a podařilo se vytvořit 3 společné nabídky vzdělávání.

Projekt „Prameny spojují krajiny a státy“ dokázal úspěšně realizovat zejména výzkumně orientovaný cíl, jímž bylo zpracování atlasu pramenů v online formě. Je zapotřebí vyzdvihnout také profesionální práci s veřejností. V současnosti ještě není patrné, zda se podaří zajistit univerzitní vzdělávací program a jeho akreditaci tak, jak bylo plánováno. V 2. etapě dopadové evaluace by mělo být prověřeno, jak se zlepšila prostřednictvím projektu zaměstnatelnost absolventů na programovém území (specifický cíl 3.2).

Podle dotázaných kooperačních partnerů jsou projekty velkým přínosem k posílení přenosu vědomostí v příhraniční oblasti (66 % souhlasí) a k lepší a vyšší profesní kvalifikaci (62 %). Přes 30 % respondentů uvádí také další výsledky: vytváření a rozvoj trvalé a dlouhodobé spolupráce v oblasti vzdělávání, zajištění lepší profesní orientace, stejně jako společných nabídek vzdělávání odpovídajících potřebám.

Ukazatel výsledků je pro specifický cíl 3.2 nevhodný. Vliv programu spolupráce na změnu makroekonomického ukazatele nezaměstnanost věkové kategorie 15 až 24 let na programovém území je spíš okrajový.

Naproti tomu je možné vyvodit celkové závěry na základě (na příjemcích nezávislého) ukazatele výsledku EI 3.1 pro specifický cíl 3.1, který celkově pokrývá IP 10b. Podle tohoto ukazatele výsledků se vhodnost nabídek vzdělání vzhledem k požadavkům trhu práce u školního vzdělávání značně zlepšila a u vysokoškolského vzdělávání mírně zlepšila. Přenos vědomostí i propojení a přeshraniční mobilita studujících se rovněž zlepšily. Ukazatel výsledků přináší ovšem také velké výzvy v oblasti vzdělávání a dalšího vzdělávání nebo v mobilitě odborných sil.

Dopadový mechanismus je v současnosti rozvinutý v základech a bude jej možné komplexně posoudit teprve v 2. etapě dopadové evaluace.

PO 4 – Posilování kapacity veřejných orgánů a zúčastněných stran a přispívání k účinné veřejné správě

V prioritní ose 4 (udržitelná, partnerská spolupráce) včetně fondu malých projektů je již k dispozici pouze malý objem prostředků.

PO 4 zahrnuje specifický cíl 4 „posílení a rozvoj přeshraniční spolupráce na podporu dalšího společného rozvoje pohraničí“ (11b).

IP 11b se zaměřuje na lepší spolupráci úřadů, institucí a zúčastněných stran při zvládání výzev v mnoha společenských oblastech, přičemž tematické okruhy nebyly předem v programu vymezeny.

Bylo schváleno 33 projektů se 101 kooperačními partnery. Vynaloženo na ně bylo 24 % prostředků programu. Ke konci roku 2018 byl uzavřen 1 projekt.

Investiční priorita je v rámci nadřazeného kooperačního cíle vymezena tematicky velice široce. Podporováno je 7 různých tematických okruhů, v jejichž rámci spolupracují různé typy aktérů. Zlepšení instituční kapacity veřejných orgánů je jedním z dílčích témat projektů. Projekty spolupráce se týkají policie, investic do společnosti a kultury, spolupráce sportovních klubů, spolupráce v oblastech škodlivin v ovzduší, plánování krajiny a ekologie, spolupráce při plánování dopravy či spolupráce veřejné správy.

Ukazatele výstupu, které se zaměřují na počet zúčastněných institucí, ukazují na značně vysokou míru splnění (117 %). Dále byly do konce roku 2018 vyvinuty 2 společné koncepce a postupy řešení (stav plnění 20 %).

Případové studie ke spolupráci policie a v oblasti škodlivin v ovzduší se týkají 2 z celkem 7 tematických okruhů v rámci investiční priority 11b.

U spolupráce policejních ředitelství se převážně podařilo splnit v daném poli působnosti cíle projektu a zlepšit akvizice potřebné kontrolní techniky. Kromě toho se podařilo také zřetelně zintenzivnit spolupráci a výměnu zkušeností mezi čtyřmi policejními ředitelstvími, jak ukazují četné společné aktivity. Pomocí projektu se podařilo výrazně posílit připravenost a akceschopnost policie v pohraničí.

U projektu „OdCom“ zabývajícího se škodlivinami v ovzduší bylo – pokud bylo v době provádění případové studie možné zjistit – částečně dosaženo vědeckých cílů projektu. Vzhledem k tomu, že se projekt stále nachází v průběhu realizace, není zatím možné posoudit konečné výsledky. Projekt vzbudil velký zájem médií.

Většina respondentů konstatuje, že v rámci jejich projektu došlo ke zlepšení výměny zkušeností a informací (94 %) a k zintenzivnění kontaktů (89 %).

Podle aktualizace ukazatele výsledků se, jak vyplývá z průzkumu prováděného u kooperačních partnerů (mezi nimiž jsou také aktéři z řad institucí), úroveň přeshraniční spolupráce oproti roku 2014 mírně zlepšila. Největší změnou je podle respondentů vzrůstající intenzita výměny informací, vědomostí a zkušeností.

Kontrola dopadového modelu proběhla v oblasti policejní spolupráce (1 ze 7 intervenčních oblastí). Existují již patrné indicie, že dopadový řetězec funguje.

Závěr

Kooperační program podporuje v 7 specifických cílech široké spektrum 23 částečně komplementárních oblastí činnosti, které jsou různě pokročilé.

Průběžné vyhodnocení po zhruba tříletém realizačním období Programu spolupráce ukazuje, že přibližně 30 % oblastí činnosti (7 z 23) již vykazuje celkově doložitelné, a tedy funkční dopadové řetězce.

Vzhledem k tomu, že bylo na konci roku 2018 uzavřeno pouhých 9 % projektů, je toto hodnocení „prognózou dopadů“ a méně již skutečným zjišťováním dopadů, které bude možné teprve na konci roku 2021 (kdy by mělo být uzavřeno 97 % projektů).

Výsledky očekávané podle Programového dokumentu se dají prokázat zejména v následujících oblastech činnosti:

- Spolupráce v oblasti protipožární ochrany, záchranných služeb a ochrany proti katastrofám (IP 5b)
- Rozvoj kulturního dědictví a turistického ruchu (IP 6c)
- Podpora předškolního vzdělávání, podpora ekologické výchovy a povědomí o životním prostředí, zlepšování jazykových a mezikulturních dovedností (IP 10b)
- Spolupráce policie (IP 11b)

Dopadové řetězce jsou v těchto oblastech činnosti za současného stavu realizace již dobře rozvinuté a je možné v delším horizontu očekávat rozsáhlé splnění cílů.

V ostatních oblastech činnosti bude možné zhodnocení dopadových řetězců v průběhu pokračující realizace projektů. Na komplexní vyhodnocení je ještě brzy. Existují doklady o dosažení jednotlivých výsledků, ale dopadové řetězce se v současnosti nedají celkově vyhodnotit.

V okamžiku první etapy dopadové evaluace jsou patrné především výsledky realizace v oblastech činnosti, které se méně orientují na výzkumnou činnost nebo na rozvoj infrastruktury (např. silnice). Zásadním faktorem úspěšnosti pro docílení praktického využití na programovém území v omezeném čase a pro komunikaci s veřejností je existence efektivního projektového řízení.

Podle případových studií jsou zvláště úspěšné ty spolupráce, v nichž jsou partneři činní ve vlastní oblasti působení, tedy kdy nejsou při dosahování cílů projektů zásadně závislí na třetích stranách a dalších externích faktorech. Dále k úspěchu projektu přispívá realistická formulace projektových cílů a vhodná volba kooperačních partnerů vzhledem k vytyčeným cílům.

1 Zadání

Průběžné hodnocení účinnosti programové strategie ke konci roku 2018 jako příspěvek k rozšířené zprávě o provádění

Tato zpráva je průběžným hodnocením výsledků a dopadů Programu spolupráce po přibližně 3 letech jeho provádění (od začátku roku 2016 do konce roku 2018). Závěrečné hodnocení proběhne v roce 2022.

Podle požadavků evropského právního rámce je hodnocení účinnosti, hospodárnosti a dopadů programu v programovém období 2014-2020 přikládán zvláštní význam.

Evropská unie (EU) vydala závazné nařízení, které požaduje provádění evaluací za účelem zlepšení kvality realizace operačních programů (OP), stejně jako hodnocení jejich účinnosti, účelnosti a dopadů (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 čl. 54 odst. 1, čl. 56 odst. 3)

Důležitým právním podkladem je také Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/207 ze dne 20. ledna 2015 s detailními nařízeními týkajícími se výročních zpráv o provádění pro cíl „Evropská územní spolupráce“. V tomto prováděcím nařízení jsou stanoveny klíčové body zpráv pro každý rok, v němž se zpráva podává.

O pokrocích při plnění programových cílů informuje Rozšířená výroční zpráva o provádění pro rok 2018, která bude předána Evropské komisi v roce 2019.

U každé z prioritních os musí být v roce 2019 vyhodnoceny pokroky při dosahování programových cílů a přínos programu ke změnám ukazatelů výsledků.

První výsledky dopadové analýzy slouží také k přípravě dalšího programového období a případnému koncipování adaptačních opatření.

Zadání a postup pro dopadovou evaluaci byl definován v následujících dokumentech:

- Evaluační plán z 15. června 2016, resp. jeho aktualizovaná 2. verze, která byla monitorovacím výborem schválena 21. března 2018
- Zadávací dokumentace z 10. srpna 2016
- Plán evaluace během programového období z 19. května 2017

Následující klíčové otázky jsou pro dopadovou evaluaci určující:

- Účinnost provádění programu: Do jaké míry je dosaženo očekávaných plánovaných hodnot programu (plánovaných hodnot ukazatelů výstupu a výsledků)?
- Dopad kooperačních projektů: Do jaké míry přispívá podpora kooperačních projektů Programem spolupráce k dosažení cílů programu (např. ke zlepšení přeshraniční ochrany vod)?

Dopadová evaluace bude prováděna ve dvou etapách. V roce 2019 bude provedena prognóza dopadů, protože je pouze část projektů uzavřena. Fundované zjišťování dopadů bude provedeno v roce 2022 a jeho výsledky budou shrnuty v Závěrečné zprávě o provádění.

Grafika 1. Etapy dopadové evaluace

Rok	Podíl ukončených projektů	Evaluace
2018	9%	1. dopadová evaluace (konec 2018)
2019	56%	
2020	92%	
2021	97%	2. dopadová evaluace (konec 2021)
2022	100%	Souhrnná zpráva

Zdroj: Metis

Dopadová evaluace 2019 bude vyhotovena v plné verzi a ve zkrácené verzi pro Rozšířenou zprávu o provádění.

Metodologická výzva

Zvláštní metodologickou výzvu představuje dopadová analýza pro každý ze 7 specifických cílů s využitím přístupu hodnocení dopadů založeného na teorii. „Teorií“ jsou postulované cíle programu, jejichž dosažení je postupně prověřováno.

Podkladem pro tuto analýzu jsou „dopadové modely“, které byly v Evaluačním plánu (květen 2017) navrženy pro každý ze specifických cílů. Dopadové modely představují orientační rámec pro kontrolu úspěšnosti. Rekonstruuji obsah programu spolupráce a pomáhají porozumět intervenční logice. Dopadové modely mají normativní povahu, neboť odrážejí cíle programu (a nejsou empiricky založeny na předchozích evaluacích). Při empirické kontrole modelů v několika etapách odhalí modely nakonec skutečné dopadové řetězce.

Dopadové modely jsou podkladem pro průzkumy a doprovodný monitoring 12 projektů. Kontrola dopadových modelů má přinést informace o tom, zda strategie programu funguje, nebo zda je třeba ji upravit. Je důležité, aby byly u dopadových modelů naplánovány dopadové řetězce pro všechny podporované typy projektů. Pokud začne program podporovat nové typy projektů, musí být dopadový model rozšířen – v brzkém čase – o odpovídající dopadové řetězce. Je nutné také prověřit, zda se ukazatele v dopadovém modelu hodí pro kontrolu úspěšnosti jednotlivých stavebních kamenů. Také zde může docházet k úpravám.

Jedním z povinných úkolů dopadové evaluace je kvantifikace 7 pro program specifických ukazatelů výsledků (na úrovni programu) a hodnocení přínosu programu ke sledovaným změnám.

Ukazatele výsledku ale pokrývají pouze (měřitelnou) část specifického cíle, a proto jsou pro všechny cíle, o něž program usiluje, pouze omezeně reprezentativní. Proto je širší koncipované dopadové evaluaci založené na dopadových modelech připisován zvláštní význam.

Široce pojatý přístup k dopadům odpovídá povaze projektů Interreg, které využívají integrační a multifunkční přístup: obě strany by měly profitovat, spolupráce by měla být posílena a mělo by být dosaženo obsahových výsledků. Dosažené výsledky mohou mít hmatatelnou povahu (projekt výstavy) nebo mohou být nehmotné (zlepšený tok informací).

Postup

Dopadová evaluace se provádí na úrovni celkového programu (kapitoly 2 a 3), na úrovni prioritních os a specifických cílů (kapitoly 4 až 7).

Pro lepší čtivost textu stojí na začátku každé z kapitol její shrnutí.

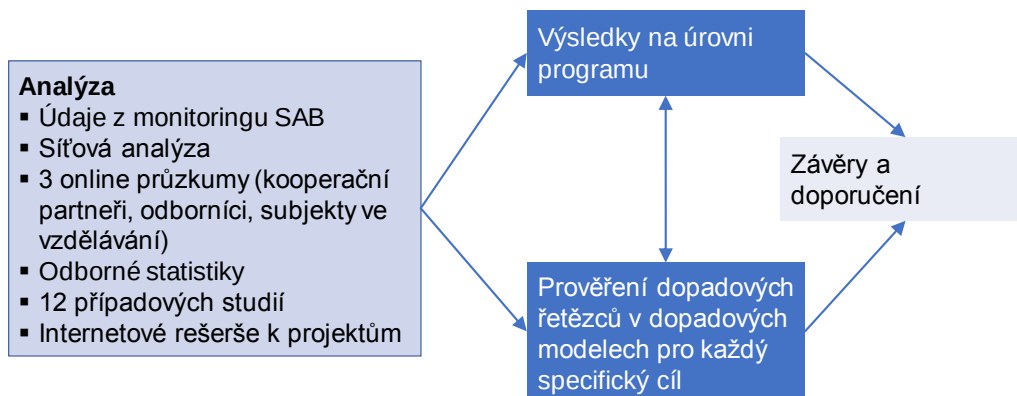
Na úrovni celého programu jsou nejprve představeny klíčové údaje týkající se stavu realizace a následuje analýza kooperačních partnerů a jejich sítí. Jsou identifikovány také výsledky s přesahem, které ze spolupráce plynou. To již poskytuje hrubý obraz směřování dopadů programu.

U každého ze specifických cílů je prověřován dopadový model.

Kromě toho jsou analyzovány programem stanovené finanční indikátory, ukazatele výstupů a výsledků i další kvalitativní informace získané z průzkumu mezi kooperačními partnery a z vyhodnocení případových studií. Pokud to bylo možné, byly finanční ukazatele a ukazatele výstupu rozděleny na úrovni oblastí činnosti. Tyto oblasti činnosti odpovídají dopadovým řetězcům v dopadových modelech.

Tato data jsou následně spojena a využita k prověření dopadových řetězců v dopadových modelech od předpokladů po výsledky očekávané v dlouhodobém horizontu. Je-li možné vysledovat zřetelné souvislosti podél dopadového řetězce, je možné usuzovat na vysokou míru dosažení cílů.

Grafika 2. Prověřované roviny dopadové evaluace

Zdroj: Metis

Aspekty hodnocení, indikátory a zdroje informací

Podklady pro hodnocení jsou shrnuty v následující tabulce.

Hodnocení se nezakládá pouze na informacích od příjemců. Zohledněn byl také pohled zainteresovaných subjektů / odborníků u odpovídajících ukazatelů výsledků.

Informace o jednotlivých projektech bylo možné získat v rámci jednotlivých případových studií. Obsahově orientované průběžné a závěrečné zprávy nejsou v současnosti u všech projektů dostupné nebo se připravují.

Každý z lead partnerů podává při ukončení projektu závěrečnou zprávu, ve které srovná plánování projektu s jeho realizací. To zahrnuje vlastní bilanci projektových cílů a popis dosažených přeshraničních efektů. Toto sebehodnocení bude důležitým zdrojem informací pro 2. etapu dopadové evaluace.

Tabulka 1. Aspekty hodnocení, indikátory a zdroje informací pro kontrolu dopadového modelu

Aspekty hodnocení a ukazatele		Zdroje informací	
Konzistentnost dopadového modelu	▪ Shmutí všech zjištění, které dokládají dopadový řetězec od předpokladů po dlouhodobé výsledky		
Dlouhodobé cíle podle dopadového modelu	▪ Ukazatele výsledků vycházející z průzkumu (IP 5b, 10b, 11b) ▪ Ukazatele výsledků založené na statistikách (IP 6c, 10b) ▪ Ostatní odborné statistiky ▪ Dosažené výsledky podle dotazovaných kooperačních partnerů	▪ Průzkum mezi odborníky, institucemi, školami podle „ex-ante“ metodiky 2014 ▪ Odborné statistiky, jsou-li k dispozici	▪ 12 případových studií v rámci víceletého monitoringu (ilustrují všechny aspekty posuzování)
Krátkodobé cíle podle dopadového modelu	▪ Ukazatele výsledků založené na projektech (IP 6b, 6d) ▪ Dosažené výsledky podle projektových podkladů ▪ Dosažené výsledky podle dotázaných kooperačních partnerů	▪ Monitoring SAB ▪ Internetové stránky projektů, dokumenty dostupné online ▪ (Závěrečné zprávy se teprve připravují)	
Stav realizace ve srovnání s plánovanými daty	▪ Finanční ukazatele ▪ Ukazatele výstupu ▪ Vzor rozdělení	▪ Monitoring SAB	
Vývoj spolupráce (předpoklad pro dosažení výsledků)	▪ Charakteristika kooperačních partnerů ▪ Rozsah společného jednání ▪ Dodržení délky trvání projektu ▪ Změna identity spolupráce	▪ Průzkum mezi kooperačními partnery ▪ Monitoring SAB / Smlouvy o poskytnutí dotace	

Zdroj: Metis

Hodnocení účinnosti

Kontrola **hospodárnosti** na úrovni projektu není součástí dopadové evaluace. Přiměřenost výdajů projektů ve vztahu k očekávanému výkonu hodnotí na úrovni projektů Řídící orgán, Společný sekretariát, zodpovědné odborné orgány, kontrolaři, a nejedná se tedy o součást dopadové evaluace.

Pokud to bylo možné, byla **účinnost** na úrovni specifických cílů v dopadové evaluaci zohledněna. Zde se jedná o otázku, zda by nebylo možné dosáhnout se stejnými či mírně vyššími náklady větších efektů. Účinnost se týká zejména investičních priorit s vysokým počtem projektů, např. v rozvoji turistického ruchu (PO 2, IP 6c).

1.1 Zdroje informací

Pro dopadovou evaluaci byly využity následující zdroje informací:

1.1.1 Doprovodný monitoring

Mezi lety 2017 až 2021 proběhne celkem třikrát návštěva u 12 projektů (z celkem 126 schválených projektů) ve fázi jejich realizace, aby bylo možné sledovat výchozí situaci a dosažené pokroky. Všechny 7 specifických cílů programu pokrývají 1-2 projekty

strategické povahy. Seznam 12 projektů naleznete v příloze. Dopadové modely pro každý specifický cíl tvoří referenční rámec hodnocení.

V každém kole bude vedeno 24 rozhovorů s lead partnery a vybraným projektovým partnerem v Sasku a České republice (celkem 72 interview).

Výsledky průzkumu budou zpracovány formou 12 případových studií, které zásadně přispějí k dopadové analýze 2019 (a 2021).

Případové studie pro 1. etapu dopadové evaluace byly ukončeny v lednu 2019. Případové studie jsou interní dokumenty evaluace a jsou využívány v předmětné evaluační zprávě zmiňovány pouze formou výtahu a souhrnu.

Evaluační tým chce výslovně poděkovat partnerům, kteří se rozhovorů účastnili, za jejich ochotu ke spolupráci.

1.1.2 Vyhodnocení údajů z monitoringu

Všechny ukazatele shromažďované v datovém systému SAB ProSAB a projekty byly analyzovány (stav k datu 8. 1. 2019 s částečnou aktualizací v únoru a dubnu 2019).

Byly provedeny také prostorové analýzy, aby se ozřejmily prostorové souvislosti realizace projektů.

Údaje z monitoringu jsou velice důležité, aby bylo možné tematicky přiřadit typy projektů ke specifickým cílům a seskupit je (klastrovat). Tematické shlukování (klastrování) je relevantní zejména pro IP, u nichž je pouze 1 opatření (6d, 11b).

Dopady je možné stanovit snáze pro oblasti činnosti s podobnými projekty (a podobným směřováním dopadů), než pro heterogenní investiční priority. Pro většinu oblastí činnosti jsou naplánované také dopadové řetězce v dopadových modelech.

Ke klastrování je možné použít přiřazení opatření, intervenční kód a informace o projektech.

Ukazatele výstupu a ukazatele výsledků vztahující se k projektům byly, pokud to bylo možné, přeneseny na rovinu oblastí činnosti. Hodnoty ukazatelů jsou popsány na úrovni specifických cílů a jí podléhající rovinou oblastí činnosti.

1.1.3 Online průzkum

Celkem byly v rámci první etapy dopadové evaluace v listopadu a prosinci 2018 provedeny 3 **online průzkumy** (vždy v německém a českém jazyce).

1. Online průzkum u kooperačních partnerů

Průzkum byl zaměřen na všechny kooperační partnery (lead partnery a projektové partnery) s projekty spolupráce v pokročilejší fázi realizace (realizace probíhající minimálně 1,5 roku). Průzkum zohlednil všechny projekty, které byly schváleny do poloviny roku 2017. Tomu odpovídá **95 projektů, resp. 319 kooperačních partnerů** (z toho 157 ze Saska a 162 z České republiky).

SAB dala k dispozici kontaktní seznam. U jednoho kooperačního partnera bývá zpravidla k dispozici více kontaktů (obvykle kontaktní osoba a dvě osoby s pověřením zastupovat). Aby bylo osloveno co nejvíce kooperačních partnerů, byla pozvánka k účasti na průzkumu rozeslána na všechny kontakty (celkem 896 kontaktů).

Kooperační partneři, kteří se podílejí na více projektech, byli požádáni, aby vyplnili dotazník za každý projekt.

Bylo docíleno celkové návratnosti 220 odpovědí (117 ze Saska a 103 z České republiky). Z toho muselo být 18 odpovědí vyřazeno, neboť byly odpovědi příliš neúplné, resp. účastníci přerušili vyplňování dotazníku již po prvních odpovědích. Po selekci souboru údajů tak zůstalo 202 odpovědí, které byly použity pro analýzu. Těmito odpověďmi je možné pokrýt celkem 94 % dotazovaných projektů. Následující tabulka ukazuje návratnost v jednotlivých investičních prioritách.

Tabulka 2. Návratnost online dotazníků pro kooperační partnery

PO	IP	Projektů celkem (schválených do konce roku 2018)	Projekty dotazované (schválené do půli roku 2017)	Dotazovaní kooperační partneři	Návratnost (počet odpovědí)	Návratnost u projektů	Návratnost u projektů
1	5b	12	12	44	26	11	92 %
2	6b	3	3	11	6	3	100 %
	6c	26	22	84	45	21	95 %
	6d	14	7	25	16	7	100 %
3	10b	38	29	88	68	29	100 %
4	11b	33	22	67	41	18	82 %
Celkem		126	95	319	202	89	94 %

Zdroj: Metis

Dotazník (viz příloha) pokrýval různé tematické oblasti:

- Část 1: Úvodní otázky týkající se kooperačních partnerů a projektu spolupráce
- Část 2: Partnerství a spolupráce
- Část 3: Výběr plánovaných výsledků projektu
- Část 4: Pokrok při dosahování cílů u vybraných výsledků

2. část obsahovala otázku týkající se aktualizace indikátoru výsledků „Úroveň přeshraniční spolupráce“ (EI4).

Ve 3. části byl účastníkům online průzkumu předložen seznam možných výsledků projektů (cílů programu). Byli požádáni, aby vybrali, k jakým z těchto programových cílů jejich kooperační projekt přispívá. Obecně měly být přínosy projektů k programovým cílům pojaty pokud možno široce a zohledňovat vzájemné působení mezi prioritními osami.

Díky struktuře dotazníků bylo možné učinit závěry týkající se každého ze specifických cílů a závěry s přesahem týkající se programu.

- Výsledky specifické pro jednotlivé cíle jsou takové, které jsou primárně uváděny projekty, které jsou přiřazeny konkrétnímu specifickému cíli.
- Výsledky přesahující prioritní osu jsou takové, které byly často vybrány projekty z různých prioritních os/specifických cílů (viz bod 3.1.5).

Přístup, v němž by byly identifikovány pro každý specifický cíl primární a sekundární přínosy, byl zavržen, protože nebyl dostatečně podložený.

Aby bylo možné získat z průzkumu informace s větším dosahem a rozpoznat souvislosti, budou – pokud to bude smysluplné – výsledky průzkumu vzájemně propojovány, např. problémy při rozbíhání projektu budou propojeny s typem aktérů.

Průzkum mezi kooperačními partnery týkající se výsledků jejich projektů (část 3 a 4) byl prozatímním řešením, protože v 1. etapě dopadové evaluace ještě nebyly k dispozici žádné průkazné závěrečné zprávy.

Aby bylo možné dojít k dobře podloženým závěrům, bylo šetření týkající se výsledků projektů prováděno ve dvou krocích: V 1. kroku měly být vybrány ty programové cíle, k nimž projekt přispívá. Ve druhém kroku bylo úkolem zpřesnit přínos pomocí stupnice. Potenciální přínos tak byl zachycen co nejvěrněji (od písemného odůvodnění přínosů bylo upuštěno, aby nedošlo k „přetížení“ dotazníku).

Kromě toho bylo hodnocení respondentů srovnáváno také s dalšími doklady, aby bylo možné dojít k podloženým závěrům hodnocení.

2. Navazující online průzkum k výsledkovému indikátoru „hodnocení společných opatření k řízení rizik“ (EI1)

Tento průzkum se zaměřil na všechny zainteresované subjekty v oblasti záchranných složek, ochrany proti požárům a ochrany proti katastrofám, u nichž byl již v roce 2014 proveden výzkum, jehož účelem bylo zjištění výchozích hodnot ukazatele výsledků. Kontaktováno bylo 15 zainteresovaných subjektů (z toho 3 ze Saska a 12 z Česka) a bylo dosaženo návratnosti **11 odpovědí** (3 ze Saska a 8 z Česka). Seznam kontaktovaných zainteresovaných subjektů a dotazník naleznete v příloze.

3. Navazující průzkum k výsledkovému indikátoru „kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání“ (EI3.1)

Tento průzkum se obracel na zainteresované subjekty z oblasti výchovy, vzdělávání a odborné přípravy na povolání. Výzva spočívá v nalezení srovnatelných aktérů na obou stranách hranice.

Analogicky k roku 2014 bylo v rámci průzkumu kontaktováno 117 subjektů (z toho 8 ze Saska a 109 z Česka, z toho 105 českých základních škol). Seznam kontaktovaných zainteresovaných subjektů a dotazník je součástí přílohy.

Bylo dosaženo návratnosti **30 dotazníků** (5 ze Saska a 25 z Česka, z toho bylo 19 českých základních škol: 12 z Ústeckého kraje, 3 z Libereckého kraje a 4 z Karlovarského kraje). Odpovědi českých základních škol byly nejprve klastrovány na úrovni krajů a následně byly použity jako regionální průměrné hodnoty pro výpočet indikátoru výsledků v prioritní ose 3.

1.1.4 Vyhodnocení odborných statistik

U dvou ukazatelů výsledků EI2.2 a EI3.2 byla provedena statistická vyhodnocení na programovém území v Sasku, Durynsku a v České republice:

- Přenocování u turistického ruchu (včetně campingu)
- Podíl nezaměstnaných ve věkové kategorii 15-24 let (absolutní a relativní)

Údaje jsou představeny v příloze.

1.1.5 Internetová rešerše k projektům

Za účelem zjištění informací i o projektech, které nejsou pokryty doprovodným monitoringem, byl proveden průzkum internetových stránek projektů a dalších relevantních webových stránek. K vybraným projektům existují také informace na webových stránkách programu (www.sn-cz2020.eu). Nicméně podle Příručky pro práci s veřejností není tvorba projektových internetových stránek pro projektové partnery závazná. Proto ještě pořád není standardem, aby dávaly projekty na web relevantní informace. Mnozí kooperační partneři přesto možnosti informovat online o aktivitách projektu a dosažených výsledcích využívají.

1.2 Proces diskuse a schvalování

Dopadová evaluace byla zahájena v květnu 2018 pilotní dopadovou studií v rámci doprovodného monitoringu a byla ukončena v červenci 2019. Jako podklad sloužil Evaluační plán z května 2017. Zpráva k dopadové evaluaci byla představena a schvalována během několika kol konzultací.

- Předložení hrubé verze zprávy v německém jazyce 21. února 2019.
- Prezentace hrubé verze zprávy 5. března 2019 v Drážďanech za účasti Řídícího orgánu, Národního orgánu a SAB.
- Přepřacování hrubé verze zprávy a předložení návrhu závěrečné verze zprávy v německém jazyce 20. března 2019.
- Předložení zkráceného znění pro prováděcí zprávu SFC na konci února 2019.
- Předložení návrhu závěrečné zprávy v českém jazyce dne 15. dubna 2019.
- Stanoviska ke zprávě na základě dotazníku týkajícího se kvality v rámci zasedání rozšířené Řídící skupiny 15. května 2019 v Drážďanech za účasti Řídícího orgánu, Národního orgánu a SAB, odborných resortů a euroregionů, stejně jako zástupci hospodářských a sociálních partnerů obou zemí.
- Přepřacování zprávy a její předložení v německém jazyce 5. června 2019.
- Předložení přepřacované zprávy v českém jazyce 19. června 2019.
- Závěrečná konzultace v červnu 2019.
- Přepřacování zprávy a předložení konečné zprávy v německém jazyce v červenci 2019.
- Předložení závěrečné zprávy v českém jazyce v červenci 2019.
- Převzetí zprávy.

2 Stav realizace Programu spolupráce

Přehled výsledků

- Stav finanční realizace programu je již značně pokročilý. Program spolupráce a zejména významně finančně podpořená prioritní osa 2 jsou již převážně vyčerpané. Ke konci roku 2018 bylo vyplaceno 28 % prostředků. Cílové hodnoty finančních ukazatelů výkonnostního rámce (schválené výdaje) již byly ve vztahu k cíli vázanému k roku 2018 překročeny.
- Ke konci roku 2018 bylo schváleno 126 projektů s 418 kooperačními partnery, z toho – ve vyváženém rozdělení – 200 ze Saska a 208 z České republiky.
- Objem dotací je v současnosti rozdělen tak, že 59 % připadá saské straně a 41 % české straně.
- 11 ze 126 projektů (9 %) již bylo ke konci roku 2018 uzavřeno. Vzhledem k tomu, že většina projektů s IP 5b byla na konci roku 2018 již uzavřena, můžeme zde v rámci dopadové analýzy očekávat nejdříve viditelné výsledky.
- Medián¹ výše poskytnuté dotace na jeden projekt spolupráce odpovídá částce 784 977 EUR (a průměr² 1 160 395 EUR). Provádění projektů se průměrně účastní 3 kooperační partneři.
- Existují 3 velmi obsáhlé projekty s objemem dotací překračujícím 4 mil. EUR (2 projekty výstavby silnic a projekt „ArchaeoMontan“, všechny náleží k IP 6c).
- Jsou zde pouze 3 projekty s více než 8 partnery („ArchaeoMontan“ s 9 partnery, „Kulturní cesta fojtů“ s 11 partnery a „Karlova stezka II“ s 12 partnery).
- Většina příjemců se podílí na jednom nebo dvou projektech.
- 13 institucí provádí více projektů (až 13) a obdržely dotační prostředky v objemu přesahujícím vždy 2 mil. EUR, např. Technická univerzita v Drážďanech (Technische Universität Dresden) (13), Saský zemský úřad pro ochranu životního prostředí, zemědělství a geologii (Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie) (7), Správa obce Breitenbrunn (Gemeindeverwaltung Breitenbrunn) (5), Město Boží Dar (6).

Priority Programu spolupráce

Program spolupráce investuje – řazeno podle procentuálního podílu na programu – do následujících 4 prioritních os realizace společných česko-saských projektů.

- Ochrana vod, přírodního a kulturního dědictví, ochrana přírody, cestovní ruch, výstavba silnic (PO2 46 %)
- Partnerská spolupráce veřejných orgánů (PO4 24 %)
- Vzdělávání (PO3 19 %)
- Spolupráce na protipožární ochraně, záchranném systému, při ochraně proti katastrofám a protipovodňové ochraně (PO1 11 %)

¹ Medián je hodnota, která leží přesně „uprostřed“, seřadí-li se hodnoty podle velikosti

² Průměr je aritmetická střední hodnota.

Stav schvalování

Prostředky Programu spolupráce a zejména velkoobjemové prioritní osy 2 jsou již z větší části vyčerpány, jak ukazuje aktuální stav schvalování (stav ke konci roku 2018):

- Prioritní osa 1 a 2 (ochrana proti katastrofám, resp. ochrana přírodního a kulturního dědictví) jsou uzavřené, podávání žádostí již není možné. V obou prioritních osách byly zcela vyčerpány okamžitě disponibilní prostředky, stejně jako finanční rámec pro náhradní projekty.
- V prioritní ose 3 (Vzdělávání) jsou již prostředky vázány úplně.
- Prostředky jsou k dispozici již pouze v prioritní ose 4 (trvalá partnerská spolupráce) a ve Fondu malých projektů.

Nicméně lze vycházet z toho, že prostředky podpory se budou do programu vracet z již probíhajících projektů (ve formě úspor a vrácených plateb).

Tabulka 3. Priority a stav schvalování

Prioritní osa / Specifické cíle	Prostředky EU v mil. EUR (zaokrouhleno)	Podíl v %	Stav schvalování v %
PO 1 – Podpora přizpůsobování se klimatickým změnám, předcházení rizikům a řízení rizik	15,8	11 %	100 %
1 Zintenzivnění přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti (5b)	15,8	11 %	100 %
PO 2 – Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	68,7	46 %	98 %
2.1 Zlepšení přeshraniční ochrany vod za účelem zvýšení kvality vod (6b)	7,9	5 %	99 %
2.2 Zachování turistické atraktivity prostřednictvím udržitelného zhodnocení společného přírodního a kulturního dědictví (6c)	51,3	35 %	99 %
2.3 Prohloubení přeshraniční spolupráce za účelem zachování a podpory biologické rozmanitosti (6d)	9,5	6 %	94 %
PO 3 – Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku za účelem získávání dovedností a celoživotního vzdělávání	27,7	19 %	98 %
3.1 Rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání (10b)	27,7	19 %	98 %
3.2 Zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí (10b)			
PO 4 – Posilování kapacity veřejných orgánů a zúčastněných stran a přispívání k účinné veřejné správě	36,3	24 %	97 %
4 posílení a rozvoj přeshraniční spolupráce na podporu dalšího společného rozvoje pohraničí (11b)	36,3	24 %	97 %
Celý program bez technické podpory	148,5	100 %	98 %
PA 5 – Technická podpora	9,5	6 %	100 %

Prioritní osa / Specifické cíle	Prostředky EU v mil. EUR (zaokrouhleno)	Podíl v %	Stav schvalování v %
Celý program s technickou podporou	158	100 %	98 %

Zdroj: Programový dokument, SAB, stav k 18.02.2019

Plnění výdajového cíle

Přibližně 28 % prostředků programu bylo ke konci roku 2018 již vyplaceno příjemcům. Finanční ukazatele výkonnostního rámce (schválené výdaje) byly ve vztahu k cíli vázanému k roku 2018 již překročeny (viz tabulka č. 42 v příloze).

Klíčová data týkající se projektů a kooperačních partnerů

Ke konci roku 2018 bylo schváleno 126 projektů s 418 kooperačními partnery, z toho – ve vyváženém rozdělení – 200 ze Saska a 218 z ČR. Největší podíl projektů (38) a kooperačních partnerů (112) byl v oblasti vzdělávání (IP 10b).

Tabulka 4. Klíčové údaje o projektech a kooperačních partnerech

PO	IP	Počet projektů	Objem dotací v EUR (schválených)	Podíl objemu dotací	Počet KP	Počet KP ze SN	Počet KP z CZ
1	5b	12	15.882.944	10,9 %	44	21	23
2	6b	3	7.849.346	5,4 %	11	6	5
	6c	26	50.605.018	34,7 %	102	50	52
	6d	14	8.949.120	6,1 %	48	22	26
3	10b	38	27.089.302	18,6 %	112	53	59
4	11b	33	35.272.221	24,2 %	101	48	53
	Celkem	126	145.647.949	100,0 %	418	200	218

Zdroj: SAB, Údaje platné k: 18.02.2019, KP = kooperační partner

Časový průběh realizace projektů

Pokud jde o předpokládané ukončení projektů, bylo ke konci roku 2018 uzavřeno 11 ze 126 projektů (9 %). Do konce roku 2019 bude uzavřeno pravděpodobně 70 projektů (56 %) a do konce roku 2021 pravděpodobně 122 projektů (97 %) (s výjimkou prodloužení doby trvání projektů, k němuž dochází při potížích během realizace projektu nebo při chybějícím národním spolufinancování). Pouze Fondy malých projektů Euroregionů pobeží až do konce roku 2022.

Projekty, které již byly na konci roku 2018 uzavřeny, náleží zejména do IP 5b. V rámci dopadové analýzy lze zejména právě zde očekávat patrné výsledky.

Předpoklady k tomu, aby se dopady mohly projevit (navázání partnerství a dosažení shody při tvorbě pracovního programu, který může být schválen), byly dosaženy ve všech investičních prioritách.

Tabulka 5. Rozdělení projektů podle předpokládaného ukončení projektu

PA	IP	Do konce 2018		2019		2020		2021		2022		Celkem	
		P	O	P	O	P	O	P	O	P	O	P	O
1	5b	7	8,18	4	5,91	1	1,79					12	15,88
2	6b					3	7,85					3	7,85
	6c	2	6,00	16	26,83	4	10,22	4	7,55			26	50,61
	6d			4	2,33	10	6,62					14	8,95
3	10b	1	0,76	21	15,99	16	10,34					38	27,09
4	11b	1	0,46	14	11,66	12	7,63	2	1,72	4	13,79	33	35,27
	Celkem	11	15,40	59	62,72	46	44,45	6	9,28	4	13,79	126	145,65
	Podíl	9%	11%	47%	43%	37%	31%	5%	6%	3%	9%	100%	100%
	Kumulovaně			56%	54%	92%	84%	97%	91%	100%	100%		

Zdroj: SAB, seznam projektů z 18.02.2019, vlastní vyhodnocení

P = počet projektů

Z = Objem dotací (schválených) v mil. EUR

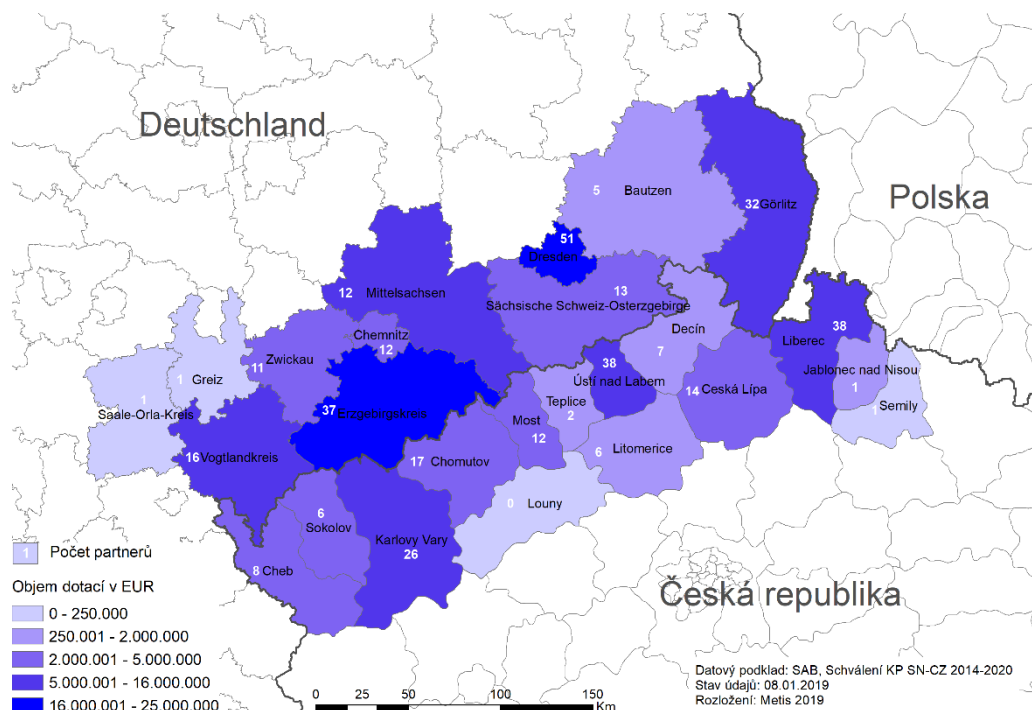
Rozložení objemu dotací

Objem dotací je rozdělen tak, že 59 % je na saském území a 41 % na české straně.

Většinu dotací obdrží instituce, které mají sídlo v následujících regionech: Drážďany, Erzgebirgskreis, Vogtlandkreis, zemský okres Görlitz, Liberec, Ústí nad Labem a Karlovy Vary.

Mapka níže (Grafika 3) ukazuje rozdělení objemu dotací podle regionů a počet partnerů v německých okresech, resp. českých krajích (viz tabulka č. 43 v příloze).

Grafika 3. Rozložení objemu dotací celého programu a partnerů podle regionů (bez institucí, které sídlí mimo programové území).

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz detailní tabulka v příloze). Bez institucí, které sídlí mimo programové území.

Objem dotací podle intervenčních kódů

Při posouzení na základě intervenčních kategorií jde většina prostředků do posilování kapacity veřejných orgánů, kulturního dědictví, ochrany přírody, ochrany proti katastrofám, do turistického ruchu či do výchovy, celoživotního vzdělávání a zlepšení relevance trhu práce a vzdělávacího systému (viz následující tabulka).

Tabulka 6. Objem dotačních prostředků podle intervenčních kódů

PO	Intervenční kategorie	Dotace (EU) v EUR	Podíl
1	087 Ochrana proti katastrofám	15.882.944	10,9 %
2	021 Vodohospodářství	7.849.346	5,4 %
	034 Stavba silnic	14.224.598	9,8 %
	085 Ochrana přírody	8.949.120	6,1 %
	092 Turistický ruch	13.153.935	9,0 %
	093 Služby v turistickém ruchu	4.228.501	2,9 %
	094 Kulturní dědictví	18.997.984	13,0 %
3	117 Výchova, celoživotní vzdělávání	10.935.623	7,5 %
	118 Zlepšení relevance trhu práce a vzdělávacího systému	16.153.679	11,1 %

PO	Intervenční kategorie	Dotace (EU) v EUR	Podíl
4	119 Kapacita veřejných orgánů	35.272.221	24,2 %
	Celkem (zaokrouhleno)	145.647.949	100,0 %

Zdroj: SAB, stav k 18.02.2019

Realizace podle oblastí činnosti

Klastrováním projektů lze vymezit 23 oblastí spolupráce, z nichž 7 má více než 5 % podíl na celkových finančních prostředcích programu. Cíle, kterých bylo v daných oblastech činnosti dosaženo, budou diskutovány v dopadové analýze.

Tabulka 7. Oblasti činnosti

PO	IP	SC	Oblast činnosti dle evaluace	O	Počet projektů	Počet kooperačních partnerů	Objem příspěvků (schválených) v EUR	Podíl
1	5b	1	Spolupráce při ochraně proti povodním	1.1.1	2	7	1.918.423	1,3 %
			Spolupráce na protipožární ochraně, spolupráce záchranných složek a ochrana proti katastrofám	1.1.2, 1.1.3	10	37	13.964.520	9,6 %
2	6b	2.1	Zlepšení kvality vod	2.1.1	3	11	7.849.346	5,4 %
	6c	2.2	Rozvoj kulturního dědictví	2.2.1	12	40	18.997.984	13,0 %
			Rozvoj turistického ruchu	2.2.2	8	42	13.153.935	9,0 %
			Modernizace dopravních spojů	2.2.3	2	7	14.224.598	9,8 %
			Vytvoření nadřazených koncepcí pro turistický ruch a služby	2.2.4	4	13	4.228.501	2,9 %
	6d	2.3	Ochrana a podpora rozmanitosti flóry	2.3.1	9	31	5.484.244	3,8 %
			Ochrana a podpora rozmanitosti fauny		4	14	2.725.522	1,9 %
			Péče o krajinu		1	3	739.354	0,5 %
3	10b	3.1	Podpora předškolního vzdělávání	3.1.1	4	11	1.570.637	1,1 %
			Podpora ekologické výchovy a povědomí o přírodním prostředí	3.1.2	8	20	3.870.680	2,7 %
			Zlepšení jazykových a mezikulturních dovedností	3.1.3	7	20	5.494.307	3,8 %
		3.2	Podpora školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání	3.1.4	4	12	2.594.618	1,8 %
			Odborný výcvik a další vzdělávání	3.1.5	10	33	9.130.847	6,3 %

PO	IP	SC	Oblast činnosti dle evaluace	O	Počet projektů	Počet kooperačních partnerů	Objem příspěvků (schválených) v EUR	Podíl
			Spolupráce vysokých škol	3.1.6	5	16	4.428.214	3,0 %
4	11b	4	Fond malých projektů	4.1.1	4	8	13.791.378	9,5 %
			Spolupráce policie		6	22	6.772.681	4,7 %
			Investice do společnosti a kultury		5	13	3.533.688	2,1 %
			Spolupráce v oblasti škodlivin v ovzduší, plánování krajiny a ekologie		5	23	4.527.965	3,1 %
			Spolupráce sportovních spolků		5	12	3.131.412	2,1 %
			Spolupráce na plánování dopravy		3	10	2.121.170.	1,5 %
			Spolupráce v oblasti činnosti správy		5	13	1.393.928	1,0 %
			Celkem		126	418	145.647.949	100,0 %

Zdroj: Monitoring SAB, stav k 18.02.2019, vlastní vyhodnocení; PO= prioritní osa; IP= investiční priorita; SC=specifický cíl; O= opatření; KP = kooperační partner

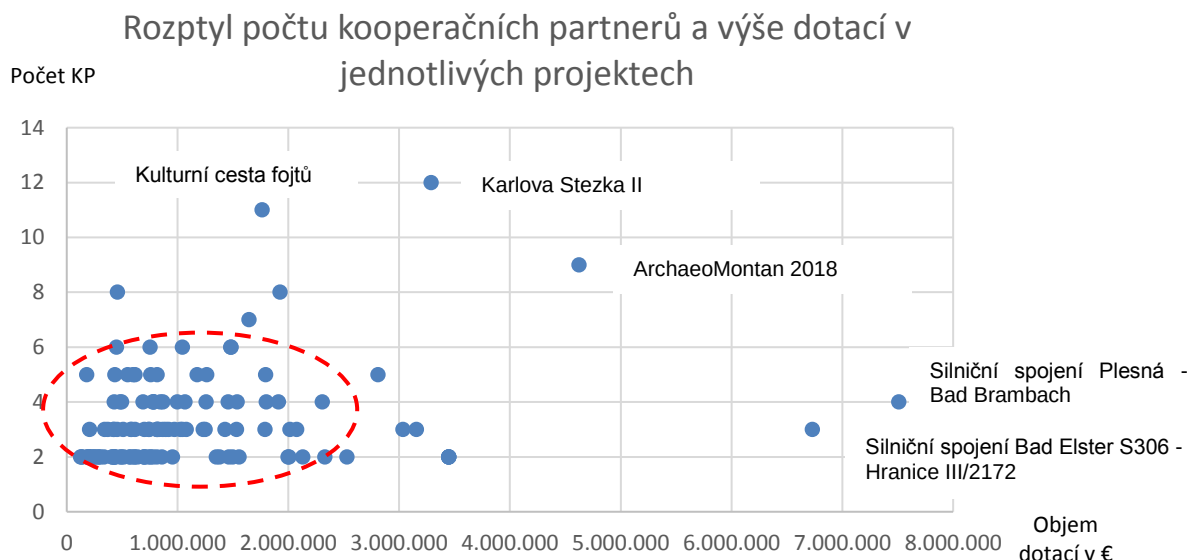
Struktura velikosti projektů

Medián výše dotace, kterou obdrží jeden projekt spolupráce, odpovídá 784 977 EUR (v průměru je to 1 160 395 EUR) a v průměru realizují projekt spolupráce 3 kooperační partneři.

3 z projektů jsou velmi rozsáhlé s objemem dotací přesahujícím 4 mil. EUR (2 projekty výstavby pozemních komunikací a ArchaeoMontan, všechny IP 6c).

Více než 8 partnerů se podílelo pouze na třech projektech („ArchaeoMontan“ s 9 partnery, „Kulturní cesta fojtů/ Kulturweg der Vögte“ s 11 partnery a „Karlova stezka II/ Karlsroute II“ s 12 partnery).

Tabulka č. 44 v příloze obsahuje údaje o výši dotací a počtu partnerů účastnících se jednotlivých projektů. Následující grafika 4 ukazuje rozptylový diagram s oběma veličinami.

Grafika 4. Rozložení projektů podle výše dotací a počtu kooperačních partnerů

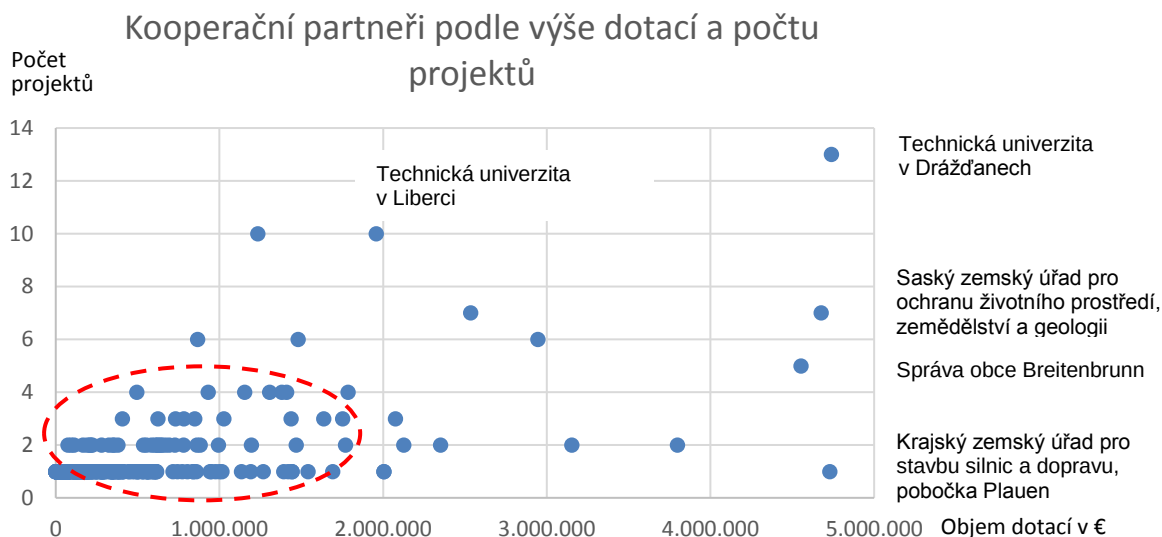
Zdroj: SAB, stav k 08.01.2019

Realizátoři projektů podílejí se na více projektech

Většina realizátorů projektů se podílí na jednom či dvou projektech. Kromě toho jsou některé instituce, které se podílejí na mnoha projektech jako lead partneři nebo projektoví partneři. Realizátory projektů, kteří se podílejí se na více projektech, jsou zejména následující instituce (řazeno podle objemu dotací a údaje o počtu projektů) (viz také rozptylový diagram v grafice č. 5 a tabulku č. 45 v příloze).

- Technická univerzita v Drážďanech /Technische Universität Dresden (13)
- Saský zemský úřad pro ochranu životního prostředí, zemědělství a geologii / Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie (7)
- Správa obce Breitenbrunn /Gemeindeverwaltung Breitenbrunn (5)
- Město Boží Dar (6)
- TU Bergakademie Freiberg (7)
- Technická univerzita v Liberci (10)
- Ústecký kraj (6)
- Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje (6)
- Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem (6)

Grafika 5. Rozložení kooperačních partnerů (institucí, zařízení) podle objemu (horizontální osa) dotací a počtu projektů (vertikální osa), jichž se účastní

Zdroj: SAB, Stav k 08.01.2019

Vyhodnocení realizátorů projektů, kteří se podílejí na více projektech umožňuje

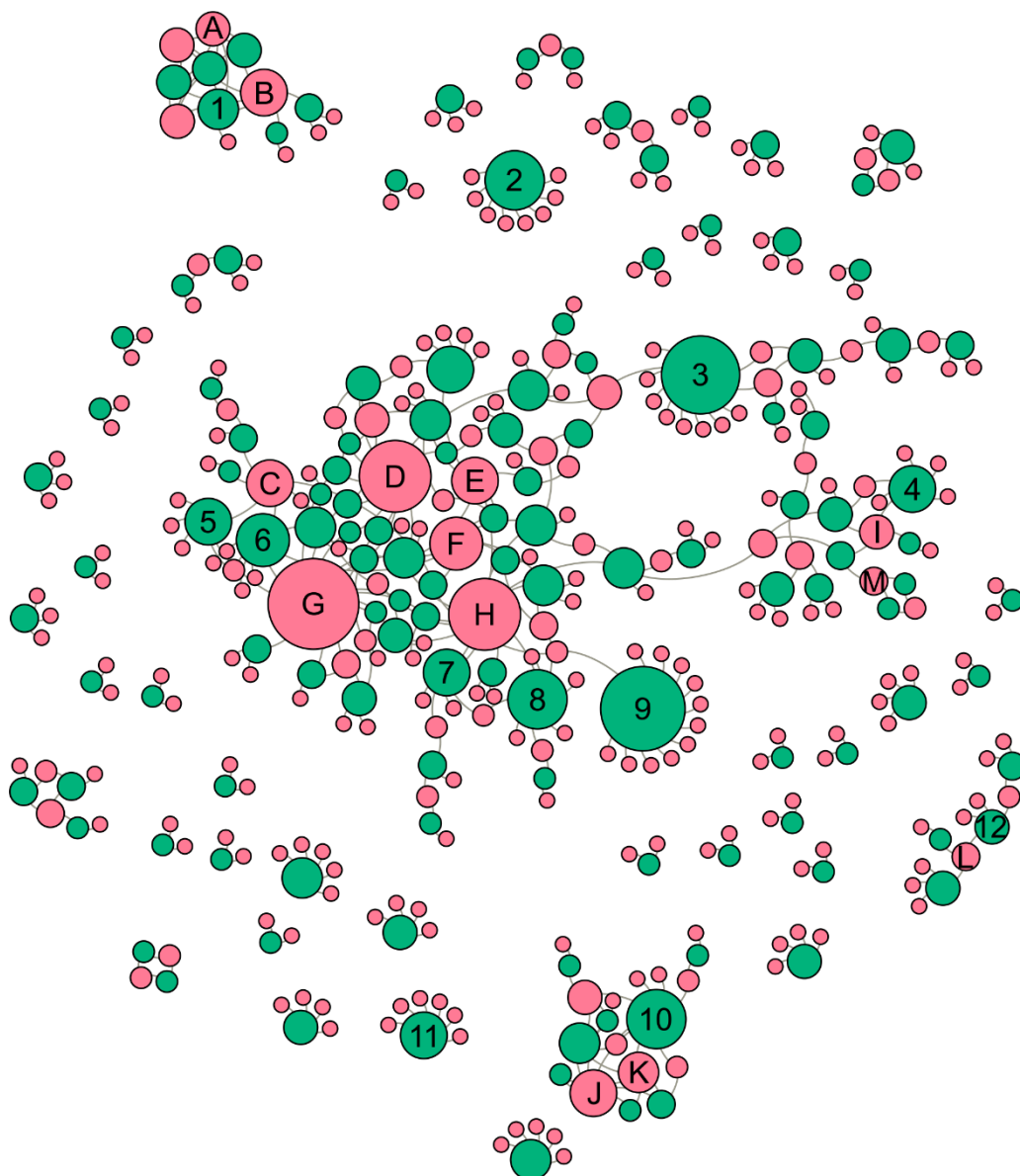
- identifikovat prostorová těžiště realizace, která vynikají nad průměrem, např. sousedící obce Breitenbrunn a Boží Dar (viz případová studie „Přírodní a kulturní dědictví“);
- identifikovat sítě, v nichž se nahromadí velké množství zkušeností s přeshraniční spoluprací, např. osa spolupráce Technische Universität Dresden s Technickou univerzitou v Liberci. Obě univerzity se účastní mnoha projektů a společně také projekty realizují (viz případová studie „Propojení zdrojů“).

Podle odhadů hodnotitelů teče do přibližně 30 výzkumně orientovaných institucí přibližně 17 % dotačních prostředků programu.

Síťová analýza

Byla provedena navazující síťová analýza, která pomáhá lépe porozumět „uzlům a osám aktivit“ v česko-saském prostředí účastníků programu (viz následující grafika 6).

Grafika 6. Síť projektů (126) a účastníků (417)

Grafika byla vytvořena pomocí softwaru gephi (<https://gephi.org/>). Projekty zde bohužel není možné barevně odlišit podle témat. Detailní grafika je k dispozici na vyžádání u evaluátora (resch@metis-vienna.eu).

Legenda

Vybrané projekty	
1	Zlepšení bezpečnosti v česko-saském pohraničí
2	Podpora přeshraniční spolupráce a vzdělávání v oblasti zdravotnických záchranných služeb
3	Kulturní cesta fojtů
4	Paměť v krajině Trojzemí

Vybrané projekty	
5	TetraoVit – Revitalizace rašelinišť a management biotopu tetřívka obecného ve východním Krušnohoří
6	OdCom – Objektivizace stížností na zápach v česko-saském pohraničí
7	Naše světové dědictví – Hornická kulturní krajina Krušnohoří.
8	ArchaeoMontan 2018
9	Karlova stezka II – Další rozvoj a pokračování Karlovy stezky
10	Znovuoživené Krušnohoří
11	Hasiči bez hranic – Propojení hasičské činnosti v příhraničí
12	ATHENE

Vybraní účastníci	
A	Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje
B	Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje
C	Ústecký kraj
D	Technická univerzita v Liberci
E	TU Bergakademie Freiberg
F	Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie
G	Technische Universität Dresden
H	Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
I	Stadtverwaltung Zittau
J	Město Boží Dar
K	Gemeindeverwaltung Breitenbrunn
L	Umweltzentrum Dresden e.V
M	Město Liberec

Zdroj: Metis

Síťová analýza je založena na vztazích kooperačních partnerů a projektů (nejsou zahrnuty dotační prostředky). Kooperační partneři jsou zobrazeni červeně. Velikost kroužků závisí na počtu projektů, jichž se zúčastní. Projekty jsou znázorněny zeleně. Čím více kooperačních partnerů se daného projektu účastní, tím větší je kroužek.

Výsledek síťové analýzy efektně ukazuje, že se dají z projektů a aktérů vytvořit různé klastry:

- V **hlavním klastru** uprostřed jsou soustředěni aktéři, kteří se zapojují do více různých témat. Týká se to zejména univerzit (D, E, G a H), které se angažují v mnoha projektech. Vedle nich je do této husté sítě s velkým množstvím vztahů zapojen také Ústecký kraj (C) a Saský zemský úřad pro ochranu životního prostředí, zemědělství a geologii (F). Tematicky zasahují projekty do různých oblastí činnosti a zabývají se například kulturním dědictvím, ochranou a podporou biologické rozmanitosti, škodlivinami v ovzduší, krajinným plánováním a ekologií nebo vzděláváním a dalším vzděláváním.
- Dále existují **subklastry**, které jsou převážně tematicky rozčleněné, například v oblasti bezpečnosti (A, B) nebo životního prostředí (L). Také obce Breitenbrunn

(K) a Boží Dar (J) nebo Žitava (I) a Liberec (M) vytvářejí díky svým úzkým vztahům ve více projektech vlastní subklastr.

- Kromě toho existuje celá řada dalších **jednotlivých projektů** s aktéry, kteří nejsou ve vztahu s ostatními projekty nebo kooperačními partnery. Jsou to například sportovní sdružení, kulturní zařízení nebo správa obcí a měst.

Hlavní klastr s účastníky zapojenými do více témat (zejména se jedná o univerzity) je v Programu spolupráce zvlášť vyhraněný.

Aktéři orientující se na výzkum (univerzity, vysoké školy, výzkumné instituce) jsou vzájemně silně propojeny. Vztahy k realizátorům jsou naproti tomu méně zřetelné. Tím se nabízí otázka, zda jsou výsledky výzkumu v rámci programu efektivně převáděny do praxe. V 1. etapě dopadové evaluace není možné na tuto otázku definitivně a s ohledem na praxi relevantně odpovědět pouze na základě případových studií.

3 Charakteristika kooperačních partnerů a spolupráce

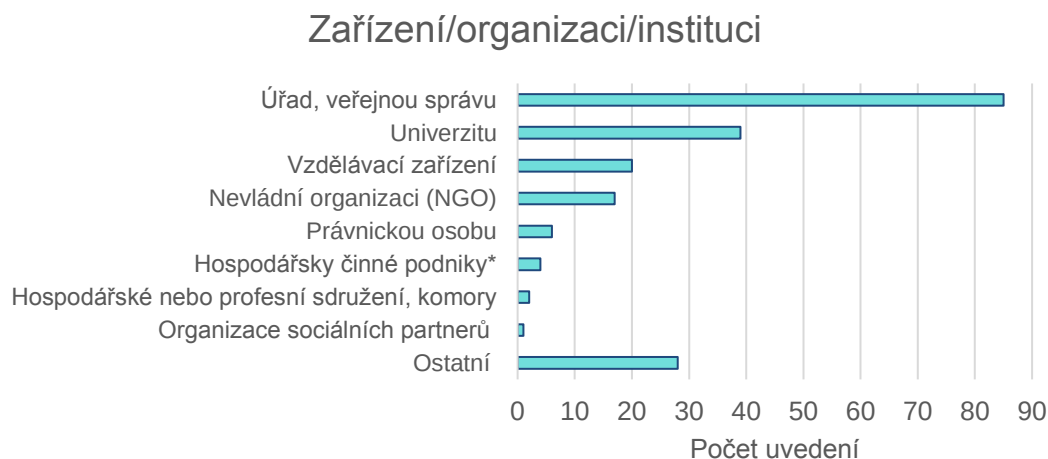
Funkční přeshraniční partnerství a odpovídající spolupráce jsou základními předpoklady pro dosažení cílů programu. V této kapitole budou představeny výsledky průzkumu ve vztahu k partnerství. Výsledky není možné diferencovat podle specifických cílů, protože bylo získáno v některých oblastech příliš málo odpovědí na to, aby byly výsledky průkazné (např. u IP 6b reagovaly pouze 3 projekty).

Přehled výsledků

- Nejčastěji se Programu spolupráce jako partneři účastní úřady a další instituce veřejné správy, univerzity a vzdělávací zařízení.
- Kooperační partneři působí ve všech 14 okresech/krajích/samostatných městských okresech programového území, v ČR je těžištěm aktivity Ústí nad Labem, v Sasku je to okres Erzgebirgskreis a Drážďany.
- 72 % kooperačních partnerů se do Programu spolupráce SN – CZ zapojilo již v předchozím programovém období 2007-2013 (Cíl 3/Ziel 3).
- Němečtí partneři sami sebe hodnotí jako mírně zkušenější, než jak se hodnotí čeští partneři.
- Jako zvlášť zkušené se hodnotí hospodářské a profesní svazy a komory a také další instituce jako např. spolky. Ve srovnání s tím se jako nezkušené hodnotí univerzity (ačkoliv se účastní více kooperačních projektů) a vzdělávací zařízení.
- Kooperační partneři provádějí v průměru přibližně 60 % aktivit společně a přibližně 30 % samostatně. Jednostranné aktivity hrají během realizace projektu pouze menší roli.
- U 93 % kooperačních partnerů se již plánované aktivity projektu rozběhly.
- 51 % kooperačních partnerů uvádí, že se jejich projekty rozběhly bez problémů. U celkem 45 % se ovšem vyskytly menší či větší obtíže. Zejména vzdělávací instituce, univerzity a NGO uvádějí, že se u nich vyskytly v úvodní fázi projektu menší nebo větší potíže. Nedostatek pracovních sil byl nejčastější důvod potíží při rozjíždění projektu.
- Kooperační partneři jsou celkově velmi spokojeni se složením partnerství.
- Spolupráce mezi českými a saskými partnery se ve všech 6 prověřovaných aspektech (vzájemné porozumění, důraz na společné zájmy, stupeň závazných struktur, intenzita konkrétní spolupráce a angažovanost partnerů) ve srovnání s výchozí situací před zahájením projektů výrazně zlepšila.

3.1.1 Typy zúčastněných kooperačních partnerů

Program spolupráce by měl oslovovat různé cílové skupiny. Výsledky online průzkumu ukazují, že se podařilo oslovit zejména velkou skupinu úřadů či dalších institucí/orgánů veřejné správy (stát, země, kraje, obce, resp. jimi spravovaná zařízení) a snaha o realizaci projektů je u této skupiny zvlášť velká. Průzkumu se zúčastnilo také mnoho univerzit a vzdělávacích zařízení, a tedy také na Programu spolupráce jako lead partneři či projektoví partneři. Další cílové skupiny, jako například sociální partneři, hospodářské a profesní svazy, komory nebo hospodářsky činné podniky byly osloveny pouze v malé míře (viz následující grafika 7).

Grafika 7. Jaké zařízení / organizaci / instituci zastupujete?

Zdroj: online dotazník 2018; n = 202

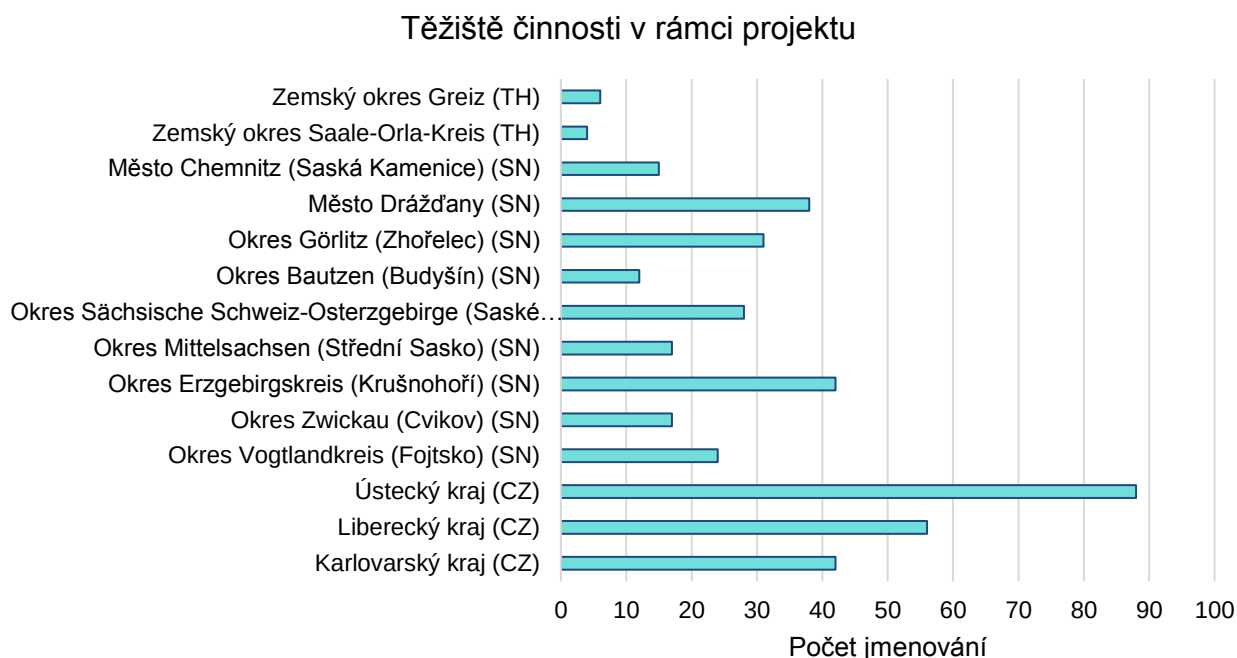
* pouze v PO 3 v Česku

Ostatní: např. sportovní svazy, turistické spolky, komunální účelová sdružení, obecně prospěšné spolky, nadace, církevní obce

3.1.2 Prostorové těžiště činnosti

Kooperační projekty musí svoje aktivity rozvíjet na programovém území, mohou se ale v rámci dotačního území soustředit na konkrétní místa. Výsledky online průzkumu ukazují, že se těžištěm činnosti v rámci projektů nejčastěji stal Ústecký kraj v ČR (viz následující grafika 8). V saském dotačním území leží těžiště u většiny dotázaných v okrese Erzgebirgskreis a v městském okrese Drážďany.

Grafika 8. V jakém regionu/regionech se na programovém území nachází těžiště činnosti v rámci projektu?

Zdroj: Online dotazník 2018; n = 202; možnost uvést více možností

3.1.3 Stav zkušeností kooperačních partnerů

Účast převážně zkušených kooperačních partnerů

Většina kooperačních partnerů, kteří se programu účastní, již má zkušenosti s přeshraniční spoluprací. Většina respondentů (72 %) uvedla, že se již účastnili s jedním nebo více projekty Programu spolupráce mezi Saskem a Českou republikou (v programovém období 2007-2013 Cíl 3/Ziel 3). Pouze 28 % dotázaných nerealizovalo v rámci Programu Cíl 3 (dotační období 2007-2013) žádný projekt.

Podrobnější vyhodnocení podle instituce, resp. organizace ukazuje, že zejména hospodářské a profesní spolky a komory s průměrnou hodnotou 6 a sociální partneři s průměrnou hodnotou 5 na stupnici od 1 (velmi malé zkušenosti s přeshraniční spoluprací) až 6 (velké množství zkušeností) sami sebe hodnotí jako zkušené partnery (nicméně z celkem pouze tří odpovědí v každé ze skupin).

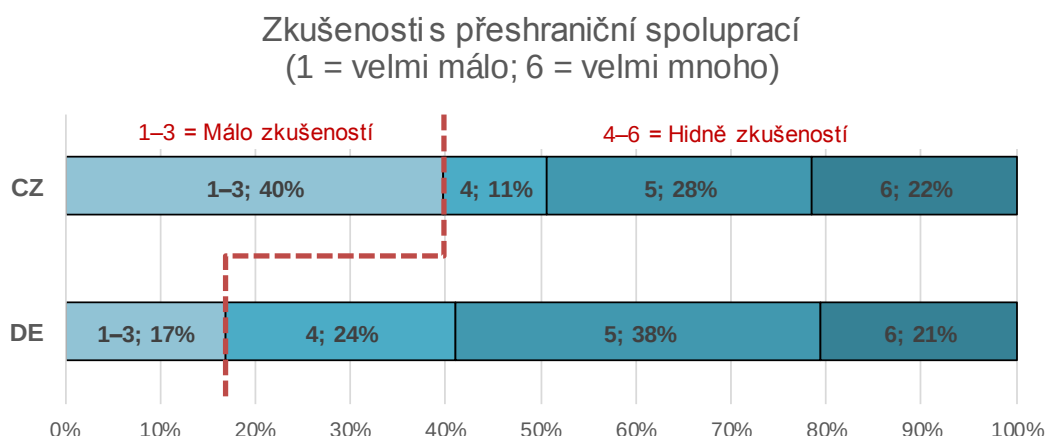
Také další instituce jako např. spolky (n = 28) se s průměrnou hodnotou 4,75 označily za nadprůměrně zkušené.

Jako nápadně nezkušené se ukázaly univerzity, které stav svých zkušeností hodnotily v průměru pouze hodnotou 3,79 (n = 39).

Také vzdělávací zařízení a podniky³ leží s průměrnou hodnotou 4 v obou případech pod průměrem.

Následující grafika 9 ukazuje srovnání odpovědí českých a saských respondentů.

Grafika 9. Kolik máte zkušeností s přeshraniční spoluprací s partnery/organizacemi/podniky ze sousední země (ČR/Sasko)? Ohodnoťte množství zkušeností na stupnici od 1 (velmi málo) po 6 (velmi mnoho).

Zdroj: Online dotazník 2018; n CZ = 93, n DE = 107

3.1.4 Rozvoj partnerství a společná činnost

Přeshraniční vztah jako předpoklad podpory

Předpokladem k tomu, aby bylo možné získat podporu a realizovat projekty v rámci Programu spolupráce, je přeshraniční dopad projektu. Každý projekt přitom musí splnit alespoň tři z následujících čtyř kritérií přeshraniční spolupráce: společné plánování (závazné), společné provádění (závazné), společný personál a/nebo společné financování. V rámci online průzkumu byly tyto pracovní kroky zkoumány ještě podrobněji a respondenti odpovídali na otázku, zda jednotlivé činnosti realizují v rámci projektového partnerství a) společně (aktivity jsou prováděny společně), b) samostatně (aktivity jsou prováděny na obou stranách hranice) nebo c) jednostranně (aktivity jsou prováděny pouze na jedné straně hranice). Dále zde byla možnost odpovědi „není relevantní“ a bylo možné uvést více možností (např. že jsou opatření realizována společně i samostatně), což je nutné zohlednit při interpretaci výsledků.

Společná realizace většiny projektových aktivit

Podle údajů kooperačních partnerů jsou realizovány téměř všechny úkoly (11 z 12) převážně společně. Pouze v jedné kategorii uvedlo poněkud více respondentů „samostatně“ než „společně“, a sice u „využití investic“. U ostatních jedenácti kategorií zněla odpověď převážně „společně“. Zejména níže uvedené úkoly byly vysokým podílem kooperačních partnerů (vždy více než 35 %) prováděny společně:

- Předávání zkušeností a nových poznatků (88 %)

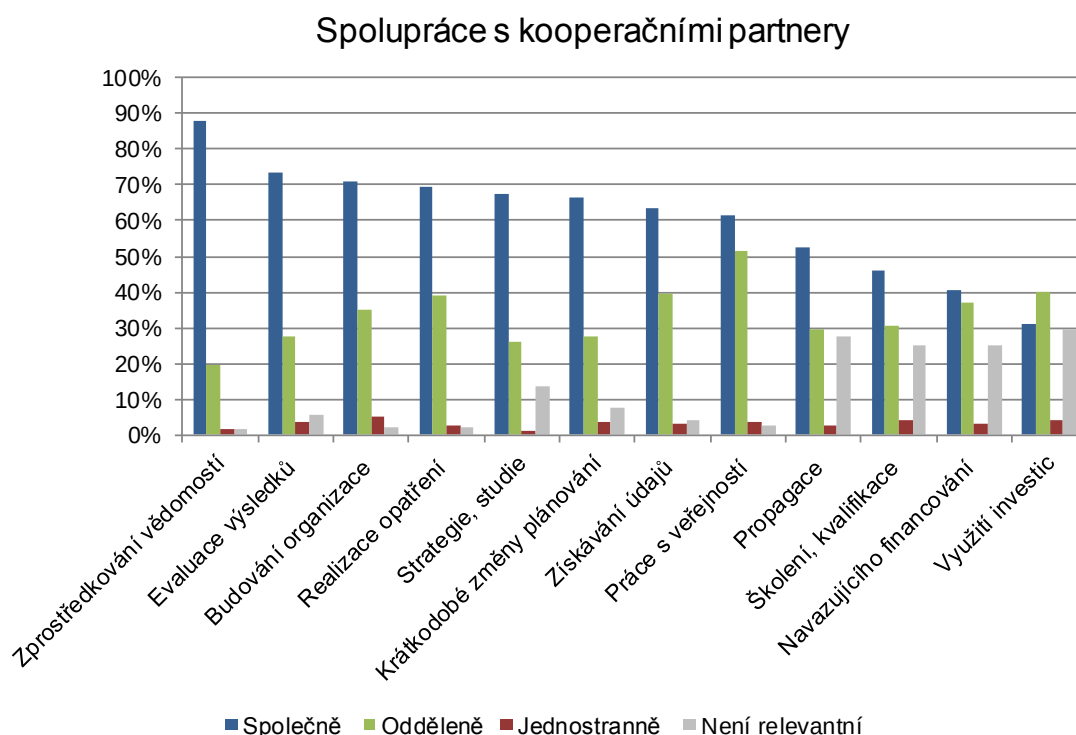
³ Podniky jsou do PO 3 zapojeny pouze na české straně

- Kontrola úspěšnosti výsledků projektů (74 %)
- Projektový management a rozdělování úkolů (71 %)
- Realizace projektových opatření (70 %)
- Tvorba strategií a studií (67 %)
- Krátkodobé změny v plánování (67 %)

V průměru realizuje kooperační partner 7 ze 12 aktivit společně a 4 samostatně. Odpovědi jednotlivých kooperačních partnerů mají ovšem rozptyl mezi 0 a 12 takovými odpověďmi a vykazují tedy jejich značně velké rozpětí. Dále byla v průměru jedna aktivita považována za „nerelevantní“. Jednostranné aktivity nehrají téměř žádnou roli (v průměru 0,37 z 12 aktivit), přičemž také tady byl rozptyl relativně velký (mezi 0 a 9 uvedenými na kooperačního partnera).

Následující grafika 10 ilustruje výsledky online průzkumu (formulace kategorií a možností odpovědí byla pro účely grafického znázornění zkrácena).

Grafika 10. Jak spolupracujete se svými kooperačními partnery? Zhodnoťte prosím, jak jsou realizovány následující úkoly v rámci vašeho projektového partnerství.

Zdroj: Online průzkum 2018; n = 202; možnost uvést více odpovědí

Projektové aktivity se ve větší míře rozběhly

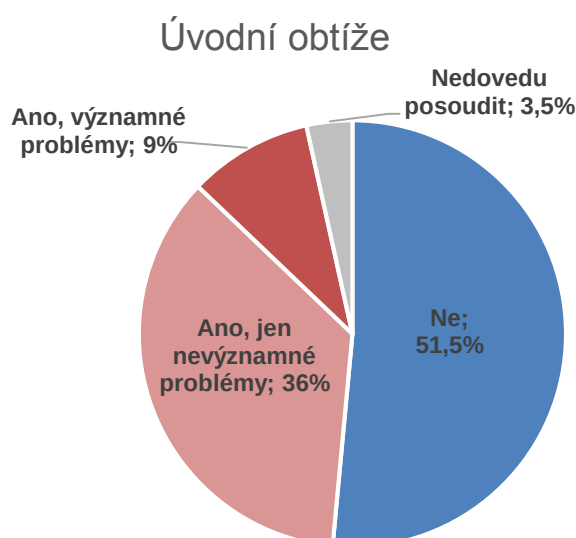
Vzhledem k tomu, že v online průzkumu byly zohledněny pouze ty projekty, které byly schváleny před červencem 2017, a tudíž měly dobu realizace minimálně 1,5 roku, se dalo očekávat, že se plánované aktivity projektů u všech partnerů již rozběhly. To se

v odpovědích kooperačních partnerů z větší části potvrdilo (93 %). Pouze 11 kooperačních partnerů (5 %) uvedlo, že tomu tak je pouze zčásti. Nikdo neuvedl v odpovědi na tuto otázku „ne“; 4 kooperační partneři (2 %) toto posoudit nedokázali.

Mnoho drobných problémů při rozbírání projektů

Přibližně polovina respondentů (51 %) uvedla, že se u nich nebo u jednotlivých projektových partnerů neobjevily problémy při rozbírání projektu. U celkem 45 % dotázaných se vyskytly menší či větší potíže (viz následující grafika 11).

Grafika 11. Vyskytly se u Vás nebo Vašich projektových partnerů nějaké problémy na začátku realizace projektu (např. nedostatek personálu, chybějící finanční prostředky, chybějící smluvní základ apod.)?

Zdroj: Online průzkum 2018; n = 202

Podrobnější vyhodnocení ukazuje, že k problémům docházelo zejména u těch kooperačních partnerů, kteří se v předchozím programovém období 2007-2013 neúčastnili Programu s jiným projektem. V této skupině uvedlo 18 % dotázaných, že měli na začátku realizace větší problémy. Mezi účastníky se zkušeností z předchozího programového období naproti tomu uvádělo větší potíže pouze 6 % dotázaných.

Při rozdělení podle jednotlivých institucí uvedl nadprůměrný počet respondentů ze vzdělávacích zařízení (50 %), univerzit (54 %) a nestátních neziskových organizací (NGO) (59 %), že měli menší či větší potíže v začátcích realizace projektu. Zvlášť nápadná jsou zde vzdělávací zařízení, kde čtvrtina dotázaných (25 %) uvedla, že se museli potýkat s většími těžkostmi.

Nedostatek personálu je nejčastějším důvodem problémů v začátku realizace projektů

Příčiny problémů v začátku realizace projektů jsou různé, přičemž nejčastěji účastníci průzkumu uváděli jako důvod nedostatek personálu.

Celkem uvedlo 81 kooperačních partnerů důvody problémů v začátku realizace projektu u sebe nebo jejich projektových partnerů, přičemž někteří účastníci uvedli více důvodů a celkový počet odpovědí je tím pádem vyšší.

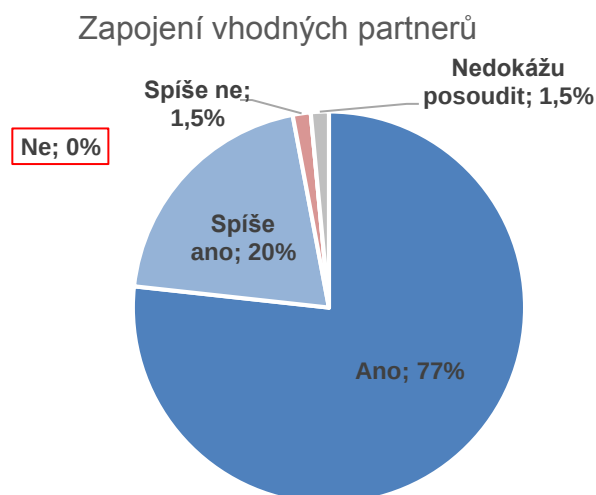
V dotazníku byly uvedeny následující problémy při rozjezdu projektu na české i německé straně:

- Problémy při rozbíhání projektu plynoucí z nedostatku personálu. Někdy byly tyto problémy podmíněny např. chybějícím smluvním aktem, kvůli němuž nebylo možné zaměstnat personál či začít pořizovat materiál. Časová náročnost náboru personálu je často uvedena společně s nutností zkušeností s projekty a jazykovými dovednostmi.
- Problémy související s uzavíráním subdodavatelských dohod.
- Problémy s předfinancováním projektových nákladů.
- Problémy způsobené dlouhými lhůtami pro schvalování v souvislosti se schvalováním projektové žádosti.
- Prodlevy způsobené neočekávanou náročností administrativy.

Spolupráce s vhodnými partnery

Navzdory popsaným problémům s personálním obsazením jsou kooperační partneři se složením partnerství celkově velmi spokojeni. Celkem souhlasilo („ano“ či „převážně ano“) 97 % účastníků průzkumu, že jsou podle jejich dosavadní zkušenosti do spolupráce na projektu zapojeni vhodní partneři. Pouze tři kooperační partneři (1,5 %) odpověděli, že tomu tak „spíše není“, nikdo nezaškrtl možnost „ne“ (viz následující grafika 12).

Grafika 12. Řekli byste na základě Vašich dosavadních zkušeností s realizací, že se spolupráce na vašem projektu účastní vhodní partneři?

Zdroj: Online dotazník 2018 n = 202

Spolupráce se díky projektům zintenzivnila

Zlepšení spolupráce mezi účastníky ze Saska a Česka je klíčovým úkolem programu.

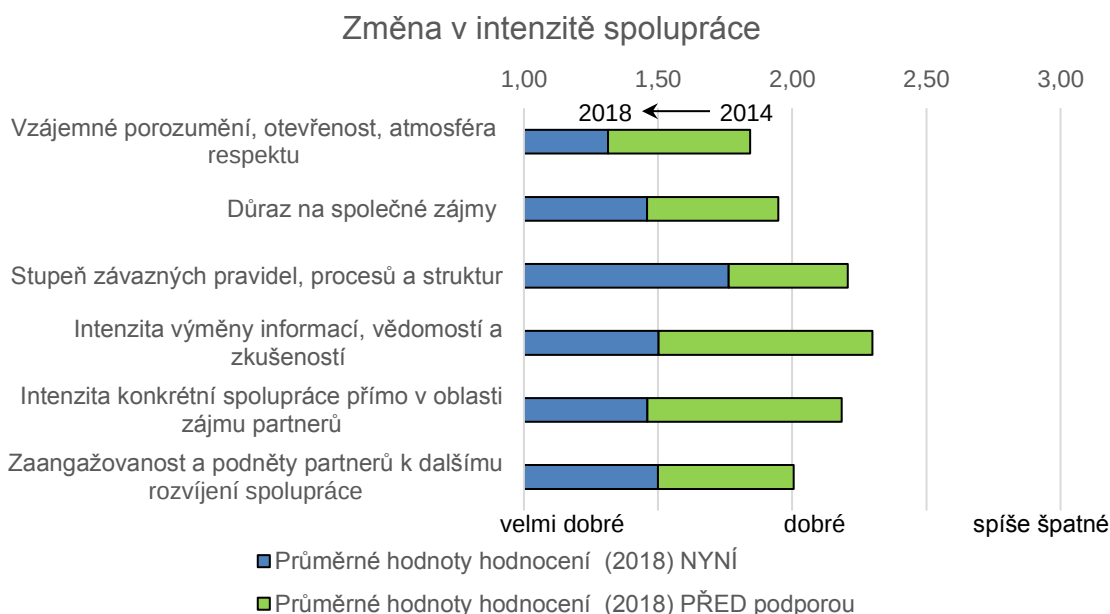
Následující grafika ukazuje, že se spolupráce mezi českými a saskými partnery v rámci jejich projektů díky podpoře Programu spolupráce zlepšila. Účastníci projektu měli pomocí známek 1–5 zhodnotit, jak se vyvinuly jednotlivé aspekty spolupráce (a až f) od začátku podpory.

Tato otázka tvoří také podklad pro aktualizaci ukazatele výsledků „Úroveň přeshraniční spolupráce“ (EI4; viz. Kapitola 7.3.1), který se vypočítává různým vyvážením jednotlivých aspektů.

- a) Vzájemné porozumění, otevřenost, atmosféra respektu (váhový faktor 20 %)
- b) Důraz na společné zájmy (váhový faktor 10 %)
- c) Stupeň závazných pravidel, procesů a struktur (váhový faktor 10 %)
- d) Intenzita výměny informací, vědomostí a zkušeností (váhový faktor 10 %)
- e) Intenzita konkrétní spolupráce přímo v oblasti zájmu partnerů (váhový faktor 30 %)
- f) Zaangažovanost a podněty partnerů k dalšímu rozvíjení spolupráce (váhový faktor 20 %)

Každý z aspektů mohl být hodnocen známkou od 1 (velmi dobře) po 4 (velmi slabě).

Grafika 13. Jak se změnila spolupráce mezi českými a saskými kooperačními partnery ve Vašem projektu díky podpoře poskytované v rámci Programu spolupráce?

Zdroj: Online dotazník 2018 n = 202

Ve všech kategoriích bylo dosaženo zlepšení. Zatímco před zahájením podpory vesměs dominovala známka 2 (dobře), bylo nejčastější hodnocení u většiny kategorií v době provádění průzkumu 1 (velmi dobře).

Podle průzkumu prováděného v roce 2018 se intenzita spolupráce od doby před zahájením projektu po současnost zlepšila z 2,07 na 1,47 (1 je nejlepší známka).

Také ve srovnání s „ex-ante“ průzkumem 2014, pro nějž byla použita stejná metodika, se intenzita spolupráce zvýšila (z 1,54 v roce 2014 na 1,47 v roce 2018).

Největšího zlepšení bylo podle průzkumu 2018 dosaženo v intenzitě výměny informací, vědomostí a zkušeností, kde se průměrné hodnocení zlepšilo z 2,3 na 1,5. Výrazně se zlepšila také intenzita konkrétní spolupráce v bezprostřední oblasti zájmu partnerů. To je důležitým dokladem toho, že se podařilo zlepšit nejen „obecně pojatou“ výměnu vědomostí.

Nejmenšího zlepšení bylo dosaženo ve vztahu k závazným pravidlům, procesům a strukturám, přičemž se také v této kategorii zlepšila průměrná hodnota o 0,4 (z 2,2 na 1,8).

Při rozdělení podle jednotlivých institucí se ukazují největší pozitivní změny u organizací sociálních partnerů, soukromoprávních subjektů, veřejnoprávních subjektů a nestátních neziskových organizací (průměrná hodnota změny intenzity spolupráce přesahuje ve všech šesti oblastech 0,9).

Podprůměrná je změna intenzity spolupráce u univerzit, vzdělávacích zařízení a hospodářských a profesních svazů, resp. komor (průměrná hodnota změny byla vždy nižší než 0,5).

V příloze naleznete tabulku s průměrnými, minimálními a maximálními hodnotami na instituci (tabulka 46).

Respondenti ve svých komentářích uvedli následující pozitiva a kritiku:

- Přeshraniční spolupráce má velký potenciál.
- Spolupráce s partnery je konstruktivní, produktivní, partnerská a orientovaná na cíl.
- Dobré kontakty účastníků existovaly již před společným projektem a v jeho průběhu se vztahy ještě posílily a prohloubily.
- Kontinuální spolupráce je podmínkou úspěchu.
- Pouze díky podpoře bylo možné realizovat projekt.
- Překážky přetrvávají v podobě jazykové bariéry, která vede pravidelně k nedorozuměním, a v rozdílech v české a saské administrativě.
- Bylo nutné překonávat problémy ve spojitosti s počátečním nedostatkem důvěry, komplikovanými personálními změnami nebo nedostatečnou komunikací mezi projektovými partnery.

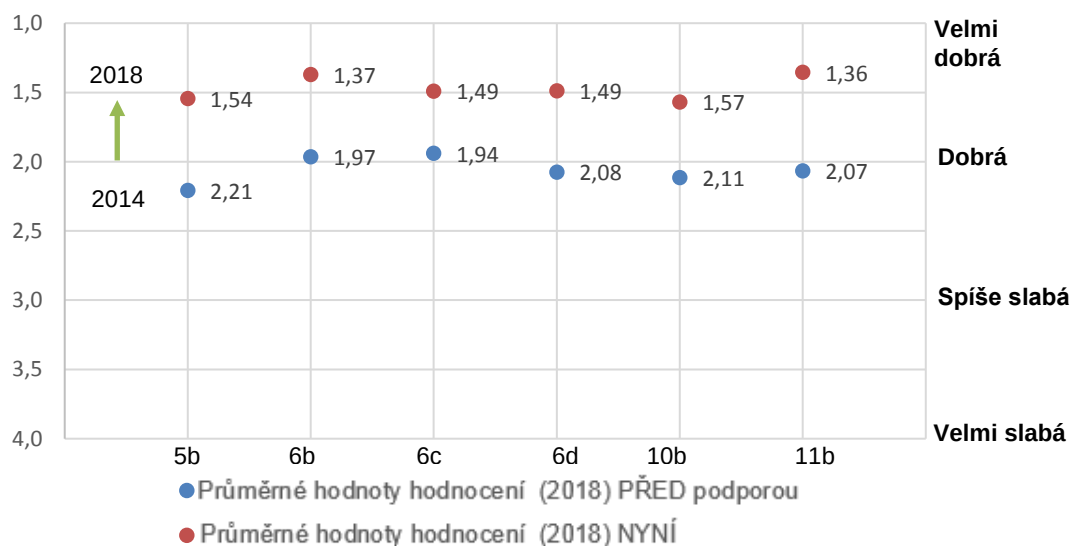
Nejvýraznější zlepšení v intenzitě spolupráce v PO 4

Vyhodnocení změn v intenzitě spolupráce podle investičních priorit ukazuje, že v IP 11b (PO4) bylo dosaženo nejvýraznějších pozitivních změn (zlepšení známky o 0,71).

V IP 6c (PO2) bylo dosaženo nejmenší změny (zlepšení o 0,45), nicméně z dobré výchozí situace.

Následující grafiky č. 14 a č. 15 ukazují průměrné hodnoty hodnocení, resp. Změny (ve všech 6 oblastech) v jednotlivých IP.

Grafika 14. Hodnocení intenzity spolupráce podle jednotlivých IP ve srovnání mezi lety 2014 a 2018

Zdroj: online průzkum 2018; n = 202

Grafika 15. Změna intenzity spolupráce podle IP 2014/2018

Zdroj: online průzkum 2018; n = 202

3.1.5 Výsledky přesahující jednotlivé prioritní osy

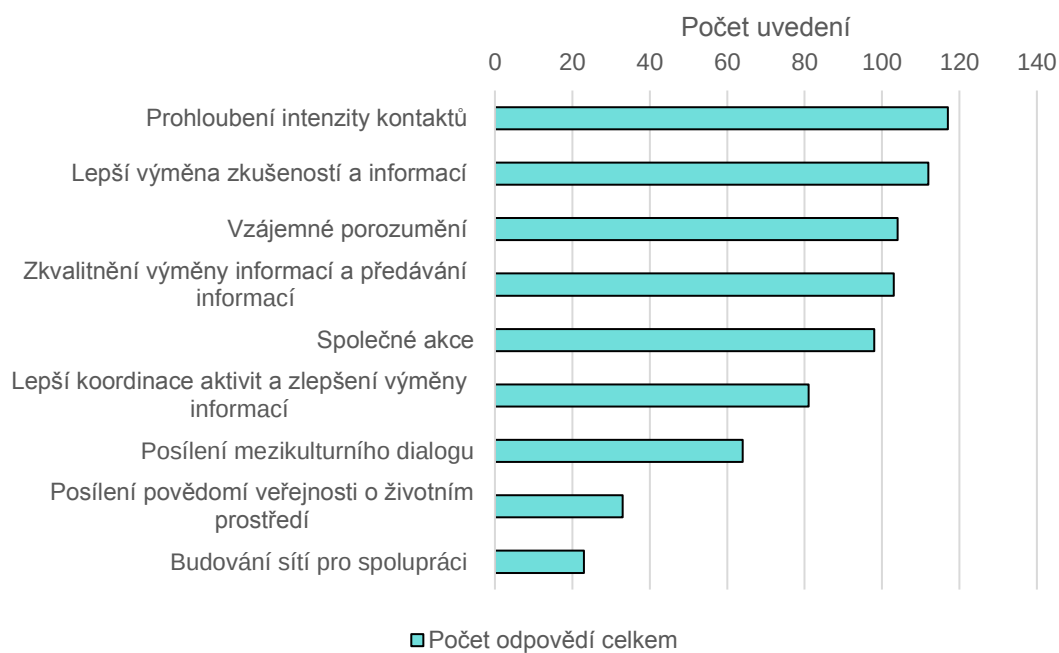
V online dotazníku si mohli respondenti vybrat, k jakým zamýšleným projektovým cílům jejich projekt přispěl.

Zvláště často uváděli respondenti výsledky týkající se kooperačních cílů programu.

Tak bylo díky programu možné docílit zintenzivnění kontaktů, zlepšení výměny zkušeností a informací, lepší vzájemné porozumění, více společných akcí, lepší koordinace a posíleného interkulturního dialogu.

Následující grafika č. 16 znázorňuje počet uvedení výsledků s přesahem z různých specifických cílů.

Grafika 16. Přínos projektů k výsledkům přesahujícím jednotlivé IP

Zdroj: online průzkum 2018

4 Vyhodnocení prioritní osy 1 - Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik

4.1 Specifický cíl 1 – Zintenzivnění přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti (IP 5b)

Přehled výsledků

- Bylo schváleno 12 projektů se 44 kooperačními partnery. K tomu bylo použito 11 % prostředků programu.
- V oblasti spolupráce při protipožární ochraně, záchranných složek a na ochraně proti katastrofám již bylo ukončeno 7 projektů, proto již lze očekávat výsledky. Cíl výstupu tak byl zcela splněn.
- V oblasti koncepční ochrany proti povodním ještě nebyl uzavřen žádný projekt. Dá se očekávat jen málo konkrétních výsledků. Také ukazatel výstupu potvrzuje, že v oblasti protipovodňové ochrany v současnosti nejsou žádné konkrétní dosažené efekty.
- Podle respondentů jsou projekty přínosem ke zlepšení toku informací a výměny zkušeností, konala se řada společných cvičení a další vzdělávání, zlepšila se koordinace a vzájemná podpora v oblasti protipožární ochrany, záchranných složek a ochrany proti katastrofám.
- Případová studie „Spolupráce hasičů Krásná, Bad Elster a Adorf/Vogtl“ potvrzuje pozitivní výsledky. Akceschopnost v nebezpečných situacích získaná, zlepšená a zrychlená díky projektu se již v pohraničí osvědčila v reálných situacích.
- Podle případové studie k projektu „STRIMA II“ došlo zejména k realizaci dvou fór v ČR a v Sasku s navazujícími exkurzemi a dvěma „kulatými stoly“ v ČR. Byla zahájena příprava konkrétních opatření.
- Navazující hodnocení ukazatele EI1 – vyhodnocení společných opatření k řízení rizik – ukazuje, že hodnota zůstává na stejné úrovni. Cílová hodnota pro rok 2023 ještě nebyla dosažena (také kvůli chybějícím výsledkům v oblasti koncepční protipovodňové ochrany).
- Podle ukazatele výsledků se podařilo dosáhnout v následujících dílčích oblastech, které jsou programem ovlivňovány, výrazného zlepšení spolupráce: Spolupráce v oblasti protipožární ochrany, rychlost reakce, kompatibilita speciálního vybavení a u komunikačních platforem také u nových akvizic.
- Dopadový řetězec spolupráce v oblasti protipožární ochrany, záchranných složek a ochrany proti katastrofám funguje a je možné předpokládat rozsáhlé splnění cílů.
- Zda funguje také dopadový řetězec pro spolupráci na koncepčních protipovodňových opatřeních, ještě není zřejmé a mělo by být vyhodnoceno v 2. etapě dopadové evaluace.

4.1.1 Stav realizace

Prostřednictvím IP 5b se má v první řadě zlepšit výkonnost a akceschopnost protipožárních sborů, záchranných služeb a ochrany proti katastrofám v pohraničí a v druhé řadě má vzniknout společné řízení povodňových rizik na programovém území.

Plánované **hlavní body realizace** v IP 5b jsou: (seznam opatření)

- Koncepční protipovodňová ochrana

- Přeshraniční investice do vybavení a zařízení, zejména do speciální techniky, stejně jako do společných informačních a komunikačních systémů a stavebních opatření souvisejících s projekty.
- Společná cvičení, vzdělávání, další vzdělávání, podpora práce s adepty a práce s veřejností

Charakteristika schválených projektů

Celkem spadá do IP 5b, která odpovídá intervenční kategorii 087 Ochrana před katastrofami, 12 projektů se 44 kooperačními partnery, z toho 21 v Sasku a 23 v České republice.

Výše dotací (schválených) pro tyto projekty dosahuje celkem 15,9 mil. EUR, resp. 11 % prostředků celého programu.

Většina projektů, celkem 10, se týká spolupráce požárních a záchranných sborů a spolupráce na ochraně proti katastrofám. Kromě toho jsou zde také 2 projekty v oblasti koncepční ochrany proti povodním.

V době 1. etapy dopadové evaluace na konci roku 2018 již bylo v oblasti protipožárních sborů, záchranných služeb a ochrany proti katastrofám uzavřeno 7 projektů nebo se nacházely v závěrečné fázi. V oblasti koncepční protipovodňové ochrany nebyl zatím uzavřen ani jeden projekt.

Výsledky a vysoké plnění cílů se tady dají očekávat zejména v oblasti protipožárních sborů, záchranných služeb a ochrany proti katastrofám, méně již v oblasti koncepční ochrany proti povodním.

Tabulka 8. Přehled projektů v IP 5b

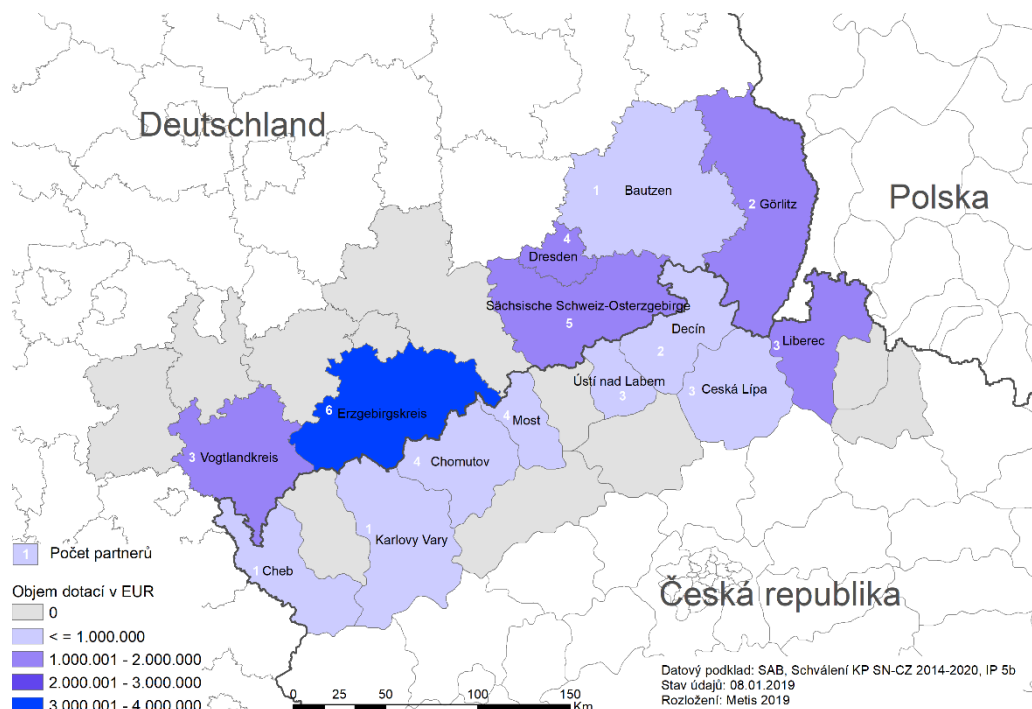
Název projektu	Objem dotací v EUR (schválený)	Počet partnerů	Ukončení projektu (vzestupně)
Spolupráce na koncepční ochraně proti povodním (2 schválené projekty)			
1. Protipovodňová opatření v povodí Vilémovského potoka Sebnitz – studie proveditelnosti	125.460	2	30.05.2019
2. Sasko-český management povodňových rizik II (STRIMA II)	1.792.963	5	30.06.2020
Součet	1.918.423	7	
Spolupráce při protipožárních ochraně, spolupráce záchranných služeb a při ochraně proti katastrofám (7 uzavřených projektů z 10 schválených)			
1. Pomoc nezná hranic – spolupráce hasičů v hřebenových oblastech Krušných hor	865.951	4	30.06.2018
2. Bezpečnost obyvatel souměstí Bärenstein – Vejprty	739.269	2	31.08.2018
3. Zlepšení přeshraničního odvracení nebezpečí s technickým zabezpečením ochrany před katastrofami na komunální úrovni v oblasti Centrální Krušnohoří	2.128.565	2	31.12.2018

4. Naši dobrovolní hasiči – zodpovědnost pro budoucnost v našem společném domově Evropa	1.911.124	4	31.12.2018
5. Hasiči bez hranic – Propojení hasičské činnosti v příhraniční oblasti Krušných hor / Erzgebirge a investice hasičů (speciální) technika	1.480.180	6	31.12.2018
6. Spolupráce hasičů Krásná, Bad Elster a Adorf/Vogtl.	920.101	3	31.12.2018
7. Práce hasičů nemá hranice	138.207	2	31.12.2018
8. 4 města zachraňují přes hranice	2.304.436	4	31.03.2019
9. Ukažme vodě hranice	1.553.872	2	31.03.2019
10. Podpora přeshraniční spolupráce a vzdělávání v oblasti zdravotnických záchranných služeb	1.922.815	8	30.09.2019
Součet	13.964.520	37	
Celkem	15.882.943	44	

Zdroj: SAB, stav k datu 18.2. 2019

Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů

Většinu dotací obdrží instituce se sídlem v následujících regionech: zemský okres Erzgebirgskreis, Drážďany, zemský okres Sächsische Schweiz-Osterzgebirge, zemský okres Vogtlandkreis, Liberecký kraj a okres Zhořelec (Görlitz). Následující mapa ukazuje regionální rozložení dotací a partnerů v IP 5b (viz tabulka 47 v příloze). Pohraničí je s 12 projekty dobře pokryto.

Grafika 17. Regionální rozložení dotací a partnerů v IP 5b

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz detailní tabulka v příloze)

Srovnání skutečného a cílového stavu u dosažených ukazatelů výstupů

Srovnání skutečného a cílového stavu ukazatelů výstupů v rámci IP 5b ukazuje smíšený obraz.

Zatímco u ukazatele výstupu OI1, který se vztahuje k protipovodňové ochraně, ještě nebylo dosaženo žádných výstupů, byly u druhého z ukazatelů výstupu OI2, který se vztahuje k zúčastněným institucím v obou oblastech, plánované hodnoty již překročeny. Dosaženo bylo ale pouze výstupů ve spojitosti s protipožární ochranou, záchrannými složkami a ochranou proti katastrofám.

Ukazatele výstupu jasně indikují, že v oblasti protipovodňové ochrany ještě nejsou aktuálně k dispozici žádné konkrétní výsledky, zatímco výsledky spolupráce jsou již patrné u zúčastněných kooperačních partnerů v oblasti protipožární ochrany, záchranných složek a ochrany proti katastrofám.

Uzavřené projekty spolupráce v oblasti protipožární ochrany, záchranných složek a ochrany proti katastrofám plánované cílové hodnoty ukazatele výstupů OI2 splnily, resp. je překročily.

Při interpretaci výstupů je každopádně nutné diferencovat mezi jednotlivými druhy činnosti.

Tabulka 9. Stav realizace ukazatelů výstupů IP 5b

ID	Ukazatel	Aktuální hodnota (konec 2018) (projekty)	Cílová hodnota (projekty)	Stav realizace na projektové úrovni	Cílová hodnota 2023 (program)	Stav realizace na programové úrovni
OI1	Počet útvarů povrchových vod, u nichž jsou uplatňována společná řešení (počet)	0	16	0 %	4	0 %
OI2	Subjekty, které se účastní společného projektu (počet)	70	77	91 %	40	175 %

Tabulka 10. Diferenciace ukazatele výstupů podle oblastí činnosti (projekty)

Oblast aktivity	Subjekty, které se účastní společného projektu		Počet útvarů povrchových vod, u nichž jsou uplatňována společná řešení	
	Cílová hodnota (projekty)	Aktuální hodnota (projekty)	Cílová hodnota (projekty)	Aktuální hodnota (projekty)
Spolupráce na koncepční protipovodňové ochraně	7	0	16	0
Spolupráce v oblasti protipožární ochrany, záchranných složek a ochrany proti katastrofám	70	70		
Celkem	77	70	16	0

Zdroj: Zdroj: SMUL, Výtah z údajů o ukazatelích na všech úrovních k 31.12.2018

4.1.2 Přínos projektů k cílům programu

V online průzkumu mohli respondenti vybírat, k jakým ze zamýšlených programových cílů jejich projekt přispívá. Grafika 18 níže ukazuje přínos projektů k přeshraničnímu nasazení a akceschopnosti (plánované programové cíle specifického cíle 1, IP 5b).

Velká část kooperačních projektů (88 %) v rámci IP 5b uvedla, že jejich projekt je přínosný pro zlepšení výměny informací a zkušeností.

Celkem 79 % dále uvedlo, že v rámci jejich projektu probíhají společná cvičení a další vzdělávání.

Také programové cíle „lepší výměna informací“ a „vzájemná podpora v oblasti záchranných složek, protipožární ochrany a ochrany proti katastrofám“ uvádí relativně vysoký podíl kooperačních partnerů (v obou případech 75 %) jako pro projekt relevantní.

Naproti tomu další velmi specifické programové cíle, zejména „snížení nedostatku dobrovolníků“, „větší kapacita dobrovolníků (kvantitativní a kvalitativní)“ a „realizace opatření protipovodňové ochrany“ zmiňuje jen velmi málo projektů.

Výsledky průzkumu potvrzují, že bylo dosaženo jak cílů spolupráce (lepší komunikace), tak i bezprostředních obsahových výsledků projektu (více společných cvičení).

Výsledky realizace jsou zřetelné zejména v oblasti spolupráce při protipožární ochraně, spolupráce záchranných složek a spolupráce při ochraně proti katastrofám, např. ve formě společných cvičení a dalšího vzdělávání, lepší komplementarity a kompatibility vybavení a vzájemné podpory při záchranných akcích nebo protipožární ochraně.

Realizace protipovodňových opatření není vzhledem k tomu, že realizace projektů stále probíhá, tolik pokročilá.

Grafika 18. Náš projekt je přínosem k přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti

Zdroj: Online dotazník 2018; n = 24

Pokrok při plnění cíle u jednotlivých výsledků

V následující části průzkumu jsme požádali kooperační partnery, aby zhodnotili svůj pokrok při plnění cílů na stupnici od 1 do 6, aby přesněji přiřadili výše zmíněné přínosy.

- 1 – Nebyly realizovány ještě žádné aktivity
- 2 – Fáze diskuse o výstupech a výsledcích projektu
- 3 – Fáze podrobného plánování aktivit
- 4 – První výsledky realizace jsou již patrné
- 5 – Jsou patrné širší výsledky realizace, jejichž dopad se nicméně zatím nedá hodnotit

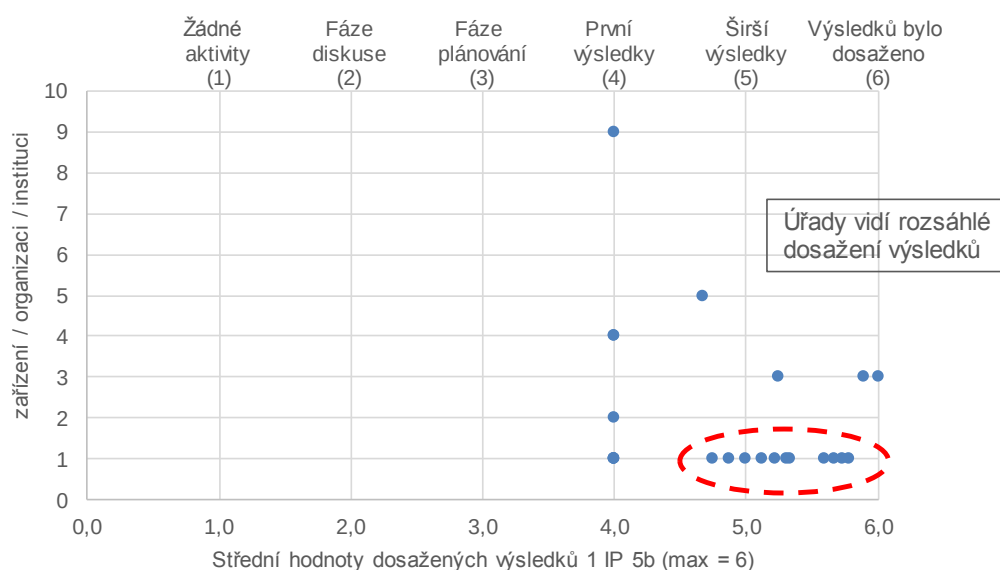
6 – Výsledků již bylo dosaženo a implementovaná opatření jsou vysoce účinná

0 – Nedokážu posoudit

Následující rozptylový diagram ukazuje střední hodnoty dosažení cílů (týkající se všech výsledků specifického cíle „zintenzivnění přeshraniční výkonnosti a akceschopnosti“) odděleně podle typů institucí.

Na tomto diagramu je dobře vidět, že se dosažení cílů pohybuje mezi hodnotami 4 a 6, jsou tedy již patrné výsledky realizace. Vysoké hodnoty jsou uváděny u protipožární ochrany, záchranných složek a ochrany proti katastrofám. U řízení povodňových rizik jsou uváděny první výsledky realizace (4).

Grafika 19. Plnění cílů podle institucí v rámci IP 5b

Zdroj: online průzkum 2018; (n=23);

Instituce: 0 = ostatní; 1 = úřad; 2 = univerzita; 3 = vzdělávací zařízení; 4 = NGO; 5 = podnik; 6 = sociální partneři; 7 = hospodářské a profesní svazy, komory; 8 = EVTZ; 9 = soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty

Příklad docílených výsledků z doprovodného monitoringu

V obou oblastech provádění programu – v oblasti spolupráce při protipožární ochraně, spolupráce záchranných složek a spolupráce na koncepční protipovodňové ochraně – byly provedeny případové studie, které jsou níže představeny ve zkrácené podobě.

Spolupráce hasičů

Spolupráce hasičů Krásná, Bad Elster a Adorf/Vogtlandkreis je velmi konkrétní a úspěšný projekt, který dále posiluje zejména pomocí dobrovolnické práce spolupráci v pohraničí při nebezpečných situacích.

V době ukončení případové studie v listopadu 2018 se projekt nacházel v závěrečné fázi.

Provádějí se investiční a neinvestiční aktivity. Investuje se do akvizice vybavení a zásahových vozidel. Investiční výdaje tvoří přibližně 86 % celkových výdajů projektu.

K neinvestičním aktivitám patří společné tréninky, zlepšování jazykových znalostí, přeshraniční společné využití protipožární techniky, společné aktivity mladých požárníků a práci s veřejností.

Kooperační partneři – jedná se o přímo sousedící obce – se znali již z předchozí spolupráce, během níž organizovali soutěže požárníků a další společné akce. Již navázané kontakty byly základem projektové žádosti. Formálně existuje partnerství od zahájení projektu v létě 2016.

Kooperační partneři jsou aktivní ve vlastní oblasti působnosti a mohou tak – bez velké závislosti na externích činitelích – sledovat cíle svých projektů.

Během doby trvání projektu se podařilo dosáhnout cílů projektu (bez prodlev), z čehož lze usuzovat, že je lead partner kompetentní. Pomocí projektu bylo možné dále rozvinout spolupráci požárníků v pohraničí v nebezpečných situacích. Investice, které tvoří hlavní část rozpočtu projektu, bylo možné podle respondentů realizovat podle plánu. Jde o to, aby mohly v nebezpečných situacích zasahovat lépe vybavené požární sbory také za hranicemi. Zatímco vybavení představuje základ připravenosti k zásahům těchto tří požárních sborů, podporují akceschopnost zejména neinvestiční doprovodné aktivity, jako jsou společné tréninky a jazykové kurzy, které si vyžádaly jenom malou část rozpočtu.

Spolupráce staví zejména na angažovanosti dobrovolných hasičů, včetně mládežnických hasičských sborů. Projekt podporuje dlouhodobě dobrovolnickou práci (prací s mládeží), která je nenahraditelnou součástí zajištění plošného pokrytí území protipožární ochranou (prostřednictvím podpory dobrovolnické činnosti nedochází k duplicitě statutárních úkolů).

Pro přeshraniční spolupráci v oblasti protipožární ochrany je nadřazená podpora Svobodného státu Sasko, to znamená, že je projekt zasazen do zemské strategie a podporuje realizaci této strategie (srov. Závěrečná zpráva pracovní skupiny „Dobrovolní hasiči Saska 2020“). Strategie je účinná také v Česku.

Zlepšená a rychlejší akceschopnost v nebezpečných situacích, které bylo dosaženo díky projektu, se podle informací od respondentů již osvědčila v reálných situacích.

Za pozornost stojí také práce s veřejností, která projekt doprovází. Její součástí jsou akce, tiskové články, internetové stránky spolku. Místní obyvatelstvo a regionální média projekt zaregistrovaly (přestože neexistuje vlastní společná stránka projektu).

Snímky k projektu Spolupráce hasičů Krásná, Bad Elster a Adorf/Vogtland

Městský šampionát v Bad Elster dne 01.10.2016 (Uwe Pinkert, Stadt Bad Elster)

Slavnostní předání tankového hasičského vozu Tatra 815 v Krásné dne 30.05.2018 (lead partner Obec Krásná, Petra Bulatová)

Spolupráce na koncepční protipovodňové ochraně

V oblasti koncepční protipovodňové ochrany je Sasko-český management povodňových rizik II (STRIMA II) ve fázi realizace.

STRIMA II je projekt, který navazuje na projekt STRIMA I. 80 % účastníků na fóru v rámci STRIMA I k řízení povodňových rizik projevilo zájem na pokračování této platformy pro výměnu zkušeností.

Poté, co v rámci projektu STRIMA I probíhal rozvoj přeshraniční spolupráce na protipovodňové ochraně, by měl projekt STRIMA II jít ještě o velký krok dál: přeshraniční spolupráce při rozpracování vhodných adaptačních a preventivních opatření proti rizikům se zintenzivňuje. Interdisciplinární přeshraniční fórum k řízení povodňových rizik bude pokračovat.

Již tenkrát byl Saský zemský úřad pro ochranu životního prostředí, zemědělství a geologii (LfULG) lead partnerem. Spolupráce aktuálního partnerství byla upravena podle náplně projektu. Dvě české univerzity, které se předchozího projektu účastnily pouze sekundárně, se do současného projektu zapojily jako projektoví partneři, aby poskytly svoje odborné vědomosti při realizaci projektu.

Současné partnerství je dobře vyvážené, protože se na něm podílí jak veřejné instituce, které mají přehled o regionálních potřebách a usnadňují přístup k datům a dokumentům o povodních a suchu v regionu, tak i týmy odborníků (obě univerzity, výzkumný institut IÖR), které s těmito údaji pracují a připravují doporučení pro výsledky projektu.

Mělo by dojít ke snížení povodňových škod na obytných budovách, životním prostředí a hospodářské činnosti, povodích a technických infrastrukturách. Kromě toho by se měla zlepšit také komunikace týkající se povodňových rizik, např. prostřednictvím informačního systému založeného na webu a aplikace pro chytré telefony.

Měla by být vyvozena vhodná hospodářská preventivní opatření a prezentována v katalogích opatření jako doporučení pro chování cílovým skupinám. Projekt je založený na vědomostech a neplánuje žádné konkrétní materiální investice do protipovodňové infrastruktury.

Navazující projekt byl zahájen po více než dvouleté přestávce (únor 2015 až červen 2017), přičemž zpočátku se objevily problémy při získávání nových zaměstnanců pro projekt. Aktivita se u všech 5 kooperačních partnerů rozběhly a jsou zdokumentovány ve dvojjazyčných měsíčních zprávách.

V době ukončení případové studie v listopadu 2018 – podle cca 50 % respondentů – byly v průběhu projektu realizovány zejména akce (dvě fóra v Česku a Sasku s navazujícími exkurzemi a dva „kulaté stoly“ v Česku) pro užší okruh aktérů.

Zlepšení výměny informací v oblasti protipovodňové ochrany je podle interview hlavním cílem projektu. Příprava konkrétních opatření byla zahájena. Ve vztahu k omezení povodňových škod na obytných budovách, životním prostředí a hospodářské činnosti, povodích a technických infrastrukturách byly realizovány první aktivity.

Komunikace dosavadních výsledků projektu na projektových internetových stránkách je v okamžiku provádění případové studie na začátku. Jsou zde vyloženy cíle projektu, ale nejsou zde ještě prezentovány žádné průběžné výsledky ve vztahu k plnění těchto vytčených cílů. Zjevně v projektu chybí zkušený komunikátor. Lze doporučit systematické vedení kalendáře na webových stránkách projektu, který by zachycoval data konání setkání a akcí v Sasu a Česku.

Spolupráce aktérů mimo vlastní pole působnosti (více orientované na výzkum) (např. s obcemi v Sasku a Česku) je náročná, ale pro splnění vysoko nastavených cílů projektu nezbytná. Cílové skupiny projektu, lidé potenciálně postižení povodněmi a veřejní i soukromí realizátoři preventivních opatření, se převážně nenacházejí v oblasti působnosti projektu. Aktéři projektu jsou tudíž odkázáni na spolupráci s těmito činiteli, aby bylo možné splnit cíle projektu Řízení povodňových rizik.

Příprava konkrétních opatření a strategie pro zvládání rizik v pohraničí bude tématem 2. etapy dopadové evaluace. Také relevance vytvořených nástrojů pro oblast pohraničí (např. přenositelnost nástrojů) by měla být předmětem diskuse.

Kdyby se podařilo vyvinout a realizovat konkrétní strategie, může mít projekt velký dopad také po svém ukončení.

Fotografie k projektu „STRIMA II“

Fórum v Liberci dne 24.4.2018 (Autor: Marek Pšenička, ARR – Agentura regionálního rozvoje spol. s r.o.)

Exkurze v rámci fóra k řízení povodňových rizik 24.04.2018 v Liberci (Dr. Ing. Uwe Müller, Saský zemský úřad pro ochranu životního prostředí, zemědělství a geologii)

4.1.3 Vyhodnocení ukazatele výsledků

Navazující vyhodnocení ukazatele výsledků na rovině programového území

Tabulka 11. Stav realizace pro ukazatel výsledků IP 5b

ID	Ukazatel	Výchozí hodnota (2014)	Aktuální hodnota (konec 2018)	Cílová hodnota (2023)
EI1	Vyhodnocení společných opatření k řízení rizik	3,3	3,3	2,9

Zdroj: Online průzkum 2018

Ukazatel výsledků „Hodnocení společných opatření k řízení rizik“ v prioritní ose 1 měří kvalitu přeshraniční spolupráce v oblasti ochrany před katastrofami na programovém území.

Obě oblasti aktivit v rámci IP 5b jsou ukazatelem pokryty.

Ukazatel výsledků je komplexní ukazatel, který byl stanoven ex-ante evaluací a skládá se z 18 jednotlivých hodnocení (dílčích oblastí). V letech 2014 a 2018 bylo celkem osloveno 15 odborníků z oblasti ochrany proti katastrofám ze Saska a Česka, kteří dokáží dát doporučení k řízení rizik pro celé území. Cílem je mírné zlepšení řízení rizik na celém území do roku 2023, což je velmi ambiciózní cíl, jehož splnění mohou kooperačními partneři celkově ovlivnit.

Jako **výchozí hodnota** ukazatele výsledků byla na základě průzkumu v roce 2014 stanovena hodnota 3,3 (uspokojivě), přičemž hodnocení dotázaných klíčových hráčů mělo na počátku velký rozptyl a leželo mezi 1,5 a 5,2. Toto heterogenní hodnocení se objevovalo také napříč jednotlivými dílčími oblastmi (viz následující tabulka 12). Rozdíly v hodnoceních bylo možné přičíst mimo jiné velkým rozdílům v kvalitě přeshraniční spolupráce v jednotlivých regionech, které zmiňovalo více respondentů. To bylo podporováno osobními kontakty a velkou jazykovou bariérou na pracovní úrovni, která spolupráci omezovala.

Jako **cílová hodnota** pro rok 2023 bylo stanoveno hodnocení dosahující hodnoty 2,9 na stupnici od 1 (velmi dobře) do 6 (nedostatečně).

Aktualizace ukazatele výsledků na základě průzkumu v roce 2018 přinesla opět známku 3,3 (uspokojivě). Z toho vyplývá, že se zatím nepodařilo cílové hodnotě 2,9 přiblížit. Hodnocení dotázaných klíčových hráčů ležela mezi 1,7 a 5,4. Rozptyl je tedy stále ještě značný.

Při přesnějším rozboru jednotlivých dílčích oblastí ukazatele výsledků (viz následující tabulka 12) se ukazují větší rozdíly mezi výchozími hodnotami z roku 2014 a výsledky z roku 2018.

V některých dílčích oblastech se podařilo dosáhnout výrazného zlepšení spolupráce:

- Spolupráce v oblasti protipožární ochrany, záchranných složek a ochrany proti katastrofám (z 3,0 na 2,7)
- Rychlost reakce (z 3,5 na 3,3)
- Kompatibilita speciálního vybavení (z 4,1 na 3,3)
- Kompatibilita komunikačních platforem (z 4, 3 na 3,4)

- Kompatibilita nových akvizic (z 3,9 na 3,3)

V dalších dílčích oblastech naproti tomu došlo ke zhoršení spolupráce, např.

- Řízení povodňových rizik a ochranných opatření (z 3,1 na 3,3).

Také vliv podpory 2014-2020 na zlepšení přeshraniční ochrany proti katastrofám byl v roce 2018 hodnocen kritičtěji než v roce 2014.

Toto hodnocení vyplývá z částečně velmi kritického postoje v Česku, který má při celkovém počtu 11 odpovědí na celkový výsledek silný vliv. Respondenti na jedné straně kritizují, že výsledky dřívějších projektů v oblasti koncepční protipovodňové ochrany nebyly navzdory přípravným pracím uvedeny v praxi. Na druhé straně je podle nich málo známo o konkrétních využitích projektů v oblasti ochrany proti katastrofám.

Celkově vykazuje ukazatel v roce 2018 stejnou průměrnou hodnotu jako v roce 2014.

Tabulka 12. Diferencované hodnoty pro ukazatel výsledků pro PO 1 podle školní stupnice 1 (velmi dobré) po 6 (nedostatečné)

	Výchozí hodnota (průměrná hodnota 2014)	Aktualizace (průměrná hodnota 2018)	Min	Max	Rozptyl	n
Obecné hodnocení spolupráce na prevenci a obraně proti škodám	3,2	3,5	2	5	3	11
Specifické hodnocení: Řízení povodňových rizik a ochranných opatření	3,1	3,3	2	6	4	9
Specifické hodnocení: Protipožární ochrana	3,0	2,7	2	4	2	7
Specifické hodnocení: Záchraná služba	2,9	3,2	1	5	4	6
Obecné hodnocení přeshraniční komunikace	3,0	3,4	1	6	5	11
Specifické hodnocení: Koncepční přípravné práce pro včasné rozpoznání	3,3	3,4	2	5	3	10
Specifické hodnocení: Výměna informací a údajů	3,2	3,3	1	6	5	11
Specifické hodnocení: Rychlost reakce	3,5	3,3	1	6	5	11
Obecné hodnocení Znalosti v oblasti kompetencí, postupů a taktik na obou stranách	2,8	3,4	2	5	3	11
Specifické hodnocení: realizace společného vzdělávání a dalšího vzdělávání	3,5	4,3	2	6	4	9
Specifické hodnocení: Provádění společných cvičení	3,3	3,4	1	6	5	10

	Výchozí hodnota (průměrná hodnota 2014)	Aktualizace (průměrná hodnota 2018)	Min	Max	Rozptyl	n
Obecné hodnocení <u>důvěry</u> během spolupráce	2,2	3,1	1	5	4	11
Specifické hodnocení: Vzájemná podpora v krizových případech a v nebezpečných situacích	2,7	3,2	1	5	4	10
Obecné hodnocení kompatibility <u>vybavení a</u> <u>standardů</u>	4,1	3,1	1	5	4	9
Specifické hodnocení: Kompatibilita speciálního vybavení	4,1	3,3	1	5	4	7
Specifické hodnocení: Kompatibilita komunikačních platform	4,3	3,4	1	5	4	8
Specifické hodnocení: Kompatibilita bezpečnostních standardů	3,6	3,6	2	5	3	7
Obecné hodnocení Zohlednění kompatibility u <u>nových akvizic</u>	3,9	3,3	2	5	3	7
Očekávaný účinek podpůrných opatření	2,1	2,4	1	4	3	10
Zjištěný stav ukazatele výsledků (bez očekávaných dopadů podpůrných opatření)	3,3	3,3	1,7	5,4	3,7	11

Zdroj: Online průzkum 2018; ČERVENĚ = zhoršení hodnot, ZELENĚ = zlepšení hodnot

Přínos projektů ke změně ukazatele výsledků

Pozitivní změna v celém prostoru je patrná v oblastech, v nichž již program mohl výsledků dosáhnout: v kompatibilitě vybavení, standardech a komunikačních platformách a u rychlosti reakce.

Program přispěl k lepší kompatibilitě vybavení a standardů, zejména u požárníků. To je investiční těžiště programu, který vykazuje pozitivní dopady také z celkového pohledu. Lepší vybavení je základem pro rychlejší reakci na nebezpečné situace. Také zde je patrný pozitivní přínos programu.

Z globálního pohledu je ukazatel výsledků, který se zjišťuje nezávisle na příjemcích, velmi užitečný, protože odráží relevantní vývoj na celém území a může být – minimálně v dílčích oblastech – ovlivněn programem.

4.1.4 Kontrola dopadového modelu

Obě pole aktivit je možné dobře začlenit do dopadového modelu.

Při prověření dopadového modelu jsou sdruženy jednotlivé výsledky analýzy, aby byly zdokumentovány dopadové řetězce od výstupů po dlouhodobé výsledky krok za krokem.

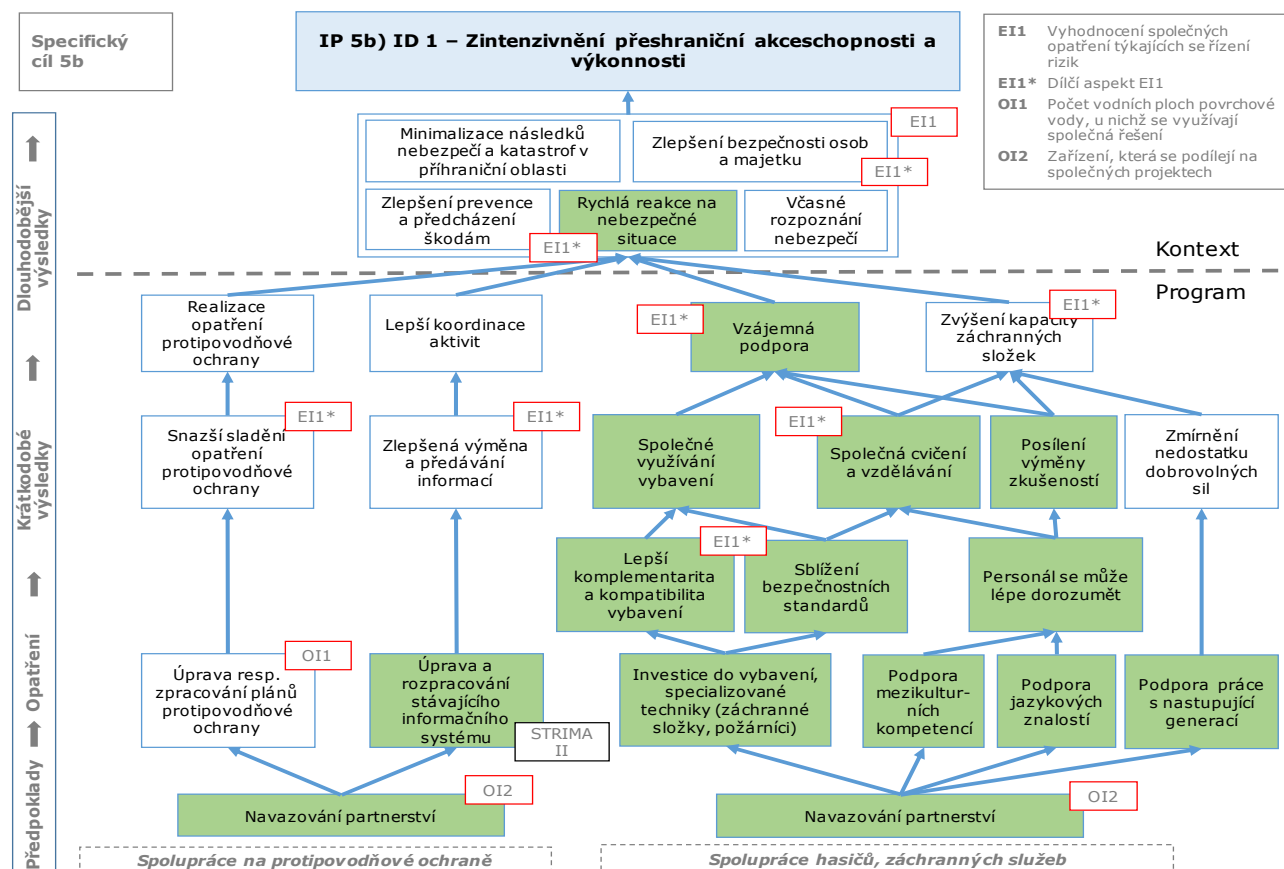
Dopadový řetězec u spolupráce na protipožární ochraně, spolupráce záchranných složek a při ochraně proti katastrofám funguje, jak ukazuje níže grafika 20.

- Při spolupráci na protipožární ochraně, spolupráci záchranných složek a při ochraně proti katastrofám již bylo dosaženo plánovaných výstupů.
- Projekty jsou podle průzkumu přínosem ke zlepšení výměny informací a zkušeností, konala se společná cvičení a probíhalo další vzdělávání, zlepšila se koordinace a vzájemná podpora záchranných složek, podpora při protipožární ochraně a ochraně proti katastrofám i koncepční protipovodňové ochraně.
- Ukazatel výsledků ukazuje zlepšení ve spolupráci na protipožární ochraně, v rychlosti reakce a v kompatibilitě speciálního vybavení, komunikačních platforem a akvizic.
- Z případové studie vyplývá, že byly realizovány zejména akce (dvě fóra v České republice a v Sasku s navazujícími exkurzemi a dvěma kulatými stoly v Česku) pro užší okruh aktérů. Vývoj konkrétních opatření byl teprve zahájen.

Zda funguje také dopadový řetězec v oblasti ochrany proti povodním, zůstává zatím nedořešeno a vyhodnocení jeho funkčnosti by mělo být provedeno v 2. etapě dopadové evaluace.

- Vzhledem k tomu, že realizace stále probíhá, nebylo zatím docíleno žádných výstupů.
- Podle průzkumu jsou v oblasti řízení povodňových rizik udávány první výsledky realizace.
- Ukazatel výsledku indikuje zhoršení spolupráce při řízení povodňových rizik (což vyplývá zejména z velmi kritického postoje na české straně).
- Podle případové studie byly realizovány zejména akce (dvě fóra v České republice a v Sasku s navazujícími exkurzemi a dvěma kulatými stoly v Česku) pro užší okruh aktérů. Vývoj konkrétních opatření byl teprve zahájen.

Grafika 20. Prověření dopadového modelu 5b.

Zdroj: Metis na základě Evaluačního plánu

Zeleně: existuje vysoká shoda a/nebo podložené doklady týkající se úspěšnosti realizace; **Žlutě:** existují jednotlivé doklady úspěšné realizace

Poznámka: Ukazatel výsledků je záměrně umístěn nad „kontextovou linií“, protože je zjišťován nezávisle na příjemcích.

5 Hodnocení prioritní osy 2 - Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů

5.1 Specifický cíl 2.1 – Zlepšení přeshraniční ochrany vod za účelem zvýšení kvality vod (IP 6b)

Přehled výsledků

- Schváleny byly 3 projekty s 11 kooperačními partnery. Bylo na ně vynaloženo 5 % prostředků programu. Tyto tři projekty pokrývají pouze dílčí části programového území, nejsou tedy široce účinné.
- Ke konci roku 2018 ještě nebyl uzavřen žádný projekt. Projekty se nachází v průběhu realizace.
- Ukazatel výstupu indikuje, že se společné aktivity v oblasti ochrany a zlepšení kvality vod rozběhly.
- K plnění cílů zatím v IP 6b převážně nedochází. Projekty se pohybují mezi fázemi detailního plánování projektu a fází, kdy začínají být vidět první výsledky realizace.
- Podle případových studií jsou aktivity u obou sledovaných projektů („ResiBil“ a „VODAMIN II“) rozběhnuté a realizují se, například vývoj metodiky, shromažďování dat, analýzy, výměna informací či realizace exkurzí a akcí.
- Výsledkový indikátor zatím – vzhledem k ještě neuzavřeným projektům – neukazuje žádný výsledek. To znamená, že do konce roku 2018 se zatím nepodařilo zvýšit podíl povrchových vod se zlepšenou kvalitou vod.
- Potenciálně může být ukazatel výsledku – dosáhnou-li projekty opravdu očekávaných výsledků – ve viditelném měřítku pozitivně ovlivněn programem. Projekt nicméně cílí předně na hospodaření s podzemními vodami a nepřímo na povrchová vodstva.
- Dopadový řetězec pro zlepšení kvality povrchové vody je při aktuálním stavu realizace rozvinut teprve v základech.

5.1.1 Stav realizace

Prostřednictvím IP 6b by mělo být společnými aktivitami dosaženo zlepšení kvality vod v částech pohraničí (na klíčových územích).

Plánovaným **těžištěm provádění** v IP 6b je:

- Zlepšení kvality vod a stavu vodních toků, spodních a povrchových vod v povodí, která zasahují do obou států.

Charakteristika schválených projektů

Celkem do IP 6b spadají (intervenční kategorie 021 Vodohospodářství) pouze 3 projekty s 11 partnery (z toho 6 v Sasku a 5 v Česku). Dva ze tří projektů se zabývají ochranou vod před škodlivinami z důlní těžby. Třetí projekt se zabývá odolností zdrojů spodní vody a zásobováním vodou v obdobích extrémního počasí (zejména sucha).

Objem schválených **dotací** pro projekty je přibližně 7,9 mil. EUR resp. 5,4 % celého programu.

V okamžiku 1. etapy Dopadové evaluace na konci 2018 nebyl ještě uzavřen žádný projekt. Projekty se nacházejí uprostřed realizace a poběží pravděpodobně ještě do půli

roku 2020. Proto je možné vyjádřit se k dosažení cílů a k dopadům pouze v omezené míře.

U 2 ze 3 projektů (VODAMIN II a ResiBil) byly v rámci evaluace provedeny detailní případové studie. IP 6b je tedy případovými studiemi pokryta dobře.

Tabulka 13. Přehled projektů v IP 6b

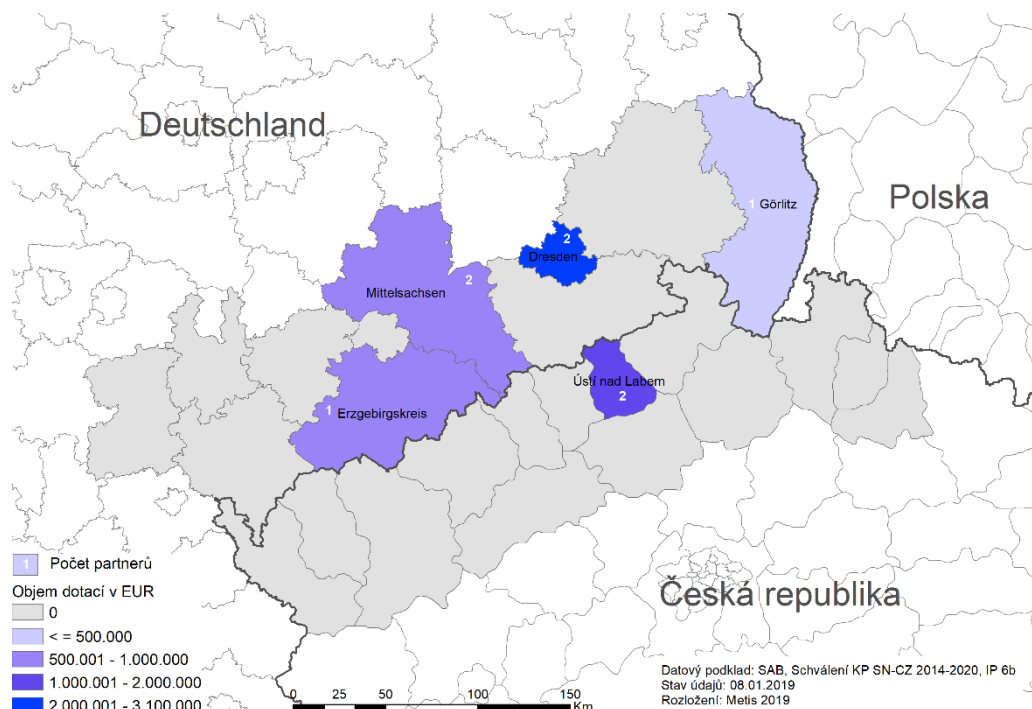
Zlepšení kvality vod	Objem dotace (schválené) v EUR	Počet partnerů	Datum ukončení projektu
1. VODAMIN II – Potenciály nebezpečí a využití důlních vod pro zkvalitnění přeshraniční ochrany vod v severních Čechách a Krušnohoří v povodí řeky Labe.	2.802.040	5	31.05.2020
2. Vita-Min	3.033.658	3	30.06.2020
3. ResiBil – Bilance vodních zdrojů ve východní části česko-saského pohraničí a hodnocení možnosti jejich dlouhodobého užívání	2.013.648	3	30.06.2020
Celkem	7.849.346	11	

Zdroj: SAB, stav ke dni 18.02.2019

Regionální rozložení příspěvků a kooperačních partnerů

Většinu dotací obdrží instituce se sídlem v městském okrese Drážďany. Dále jsou podporovány instituce v Ústeckém kraji, okresech Mittelsachsen, Erzgebirgskreis a Görlitz.

Následující mapka (grafika 21) ukazuje rozložení objemu dotací a partnerů v IP 6b v regionu (viz tabulka 48 v příloze). 3 projekty mohou pokrýt pouze dílčí části území.

Grafika 21. Regionální rozdělení objemu dotací a partnerů v rámci IP 6b

Zdroj: Metis na základě údajů od SAB (viz detailní tabulka v příloze)

Srovnání plánovaných a dosažených výstupů

Podle ukazatele výkonu OI3 byly do konce roku 2018 realizovány 2 společné aktivity zaměřené na ochranu nebo zlepšení kvality vod.

Plánovaná hodnota byla na úrovni projektů dosažena z 22 % a na úrovni programu ze 40 %.

Dvě společné aktivity byly realizovány projekty ResiBil a Vita-Min. U projektu VODAMIN II zatím nejsou žádné výstupy.

Tabulka 14. Stav realizace ukazatele výkonu IP 6b

ID	Ukazatel	Aktuální hodnota (konec 2018) (projekty)	Cílová hodnota (projekty)	Stav realizace na projektové úrovni	Cílová hodnota 2023 (program)	Stav realizace na úrovni programu
OI3	Společné aktivity zaměřené na ochranu nebo zlepšení kvality vod (počet)	2	9	22 %	5	40 %

Zdroj: SMUL, Odečet údajů ukazatelů na všech úrovních ke dni 31.12.2018

5.1.2 Přínos projektů k cílům programu

V online dotazníku si mohli respondenti zvolit, které ze zamýšlených cílů programu jsou pro jejich projekt relevantní (plánované). Grafika 22 níže ukazuje přínos projektů

ke zlepšení přeshraniční ochrany vod za účelem zvýšení kvality vod (plánované cíle programu ve specifickém cíli 2, IP 6b).

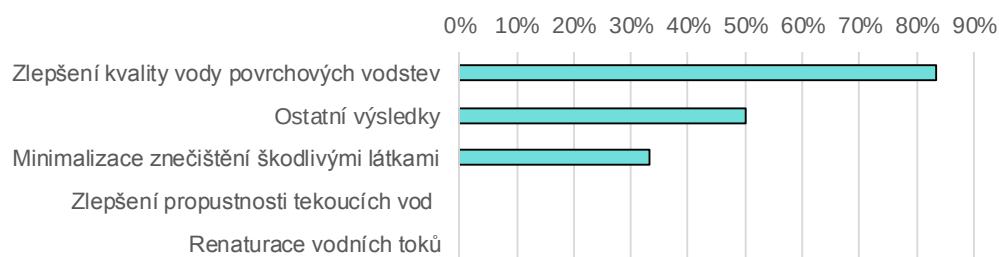
Většina projektů (83 %) v IP 6b uvedlo, že jejich projekt (potenciálně) přispívá ke zlepšení kvality vod.

Dále zvolilo mnoho respondentů (50 %) jako odpověď „ostatní výsledky“, aby mohla blíže specifikovat výsledky projektů. Konkrétně uváděli kooperační partneři jako výsledky projektů např. publikace týkající se kvality vody nebo stavu vybraných vodních zdrojů, studie potenciálu využití geotermální energie, pomoc při rozhodování o optimálním využití vodních zdrojů, zlepšení retence vody po silných srážkách, ochranu podzemních vod nebo stavební opatření související s kvalitou vody.

Pro 33 % projektů byla relevantní také minimalizace znečištění škodlivými látkami.

Ostatní programem plánované výsledky v tomto specifickém cíli nejsou pro projekty relevantní. Žádný z projektů v IP 6b neuvedl jako cíl zlepšení propustnosti nebo renaturaci vodních toků.

Grafika 22. Náš projekt je přínosem k přeshraniční ochraně vod za účelem zvýšení kvality vod

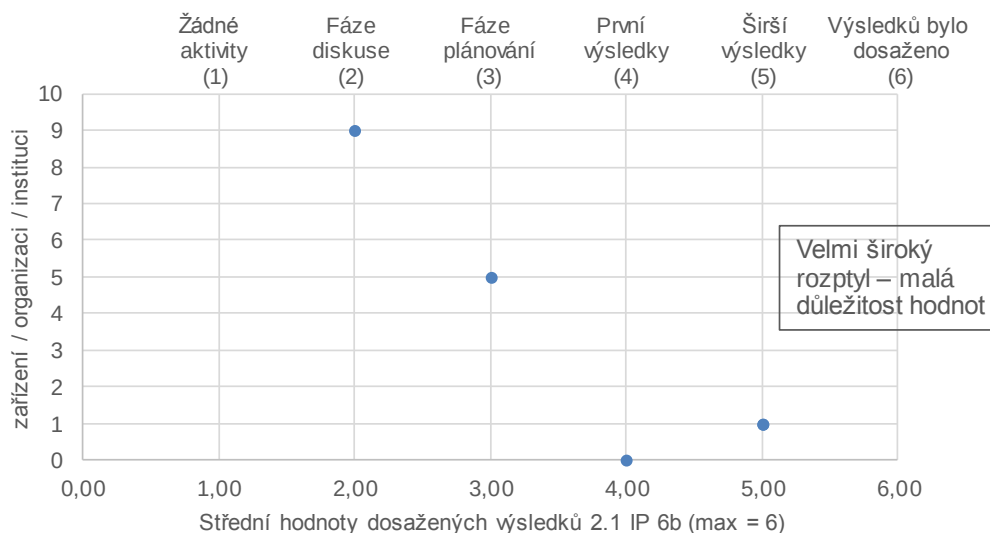

Zdroj: Online průzkum: 2018; n = 6

Pokrok v plnění cílů jednotlivých výsledků

V následující části online průzkumu jsme kooperační partnery požádali, aby zhodnotili svůj pokrok při plnění cílů u vybraných výsledků pomocí stupnice od 1 (ještě nebyly realizovány žádné aktivity) do 6 (výsledků bylo dosaženo a opatření jsou vysoce účinná).

V oblasti přeshraniční ochrany vod se pohybuje hodnocení respondentů od fáze diskuse po viditelné první výsledky realizace. Plnění cílů je zatím málo patrné.

Grafika 23. Plnění cílů v rámci podle institucí v rámci IP 6b

Zdroj: online průzkum 2018; (n=5)

Instituce: 0 = ostatní; 1 = úřad; 2 = univerzita; 3 = vzdělávací zařízení; 4 = NGO; 5 = podnik; 6 = sociální partneři; 7 = hospodářské a profesní svazy, komory; 8 = EVTZ; 9 = soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty

Ilustrace dosažených výsledků z doprovodného monitoringu

Výsledky (obsáhlé) případové studie jsou ve zkratce představeny níže.

Hospodaření se zdroji podzemní vody

Projekt ResiBil se soustředí na vytvoření dlouhodobé strategie přeshraničního hospodaření se zdroji podzemní vody pro 3 klíčová území, která jsou z vodohospodářského hlediska relevantní – Děčínský Sněžník, Kirnitztal, Lückendorf ve východní části česko-saského pohraničí. Na realizaci projektu se podílí 3 partneři (z toho 1 ze Saska a 2 z Česka).

Předchůdce projektu, projekt „GRACE“ v Cíli 3 již přinesl první poznatky týkající se poklesu spodních vod v oblasti Kirnitztal a Zittauer Gebirge, který byl pozorován již od 90. let minulého století. V rámci projektu ResiBil by měl být rozšířen výzkum a měla by z něj být vyvozena odpovídající doporučení postupů pro dodavatele vody v oblasti zájmu.

Obsahem projektů je:

- Příprava geologických a hydrologických podkladů a sloučení českých a německých souborů dat.
- Vytvoření modelu proudění podzemní vody.
- Vyvození spolehlivých údajů týkajících se zásoby podzemní vody a její citlivosti na klimatické změny.
- Vyvození adaptačních strategií a možných postupů; přizvání vodohospodářských podniků ze Saska a Česka.

Projekt převážně nemá investiční charakter. Výdaje na vybavení a investice tvoří pouze malou část rozpočtu projektu.

Oficiální doba trvání projektu již zhruba z 80 % uplynula. Lze tedy očekávat patrné výsledky projektu. Došlo však k značnému prodloužení v úvodní fázi projektu a projekt byl zahájen přibližně s ročním zpožděním na začátku roku 2017. Výrazné prodloužení doby trvání projektu o přibližně jeden rok již bylo schváleno.

Projektový tým se skládá z partnerů orientovaných na výzkum, kteří již nasbírali zkušenosti během předcházejícího projektu.

V partnerských organizacích se zapojují různá oddělení (například geologické mapování, geofyzika, hydrologie, vodohospodářství urbanizovaných území), což podporuje interdisciplinární výměnu. Díky tomu je možné využívat celé spektrum výzkumných metod.

Intenzivní spolupráce partnerů se projevuje při výměně zkušeností (např. společné exkurze) a při shromažďování dat (např. společné měření.) Modely proudění podzemních vod jsou vypracovávány odděleně a sdílejí se zkušenosti. Intenzitu spolupráce bylo možné udržet díky navazujícímu programu a spolupráce se ještě dále prohloubila.

Strategie realizace na klíčových územích s přizváním dodavatelů vody jsou v rámci společného cíle rozvíjeny samostatně. Kontakt na dodavatele vody zprostředkovává na saské straně Saský zemský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii v Drážďanech (LfULG) a na české straně Výzkumný ústav vodohospodářský T.G. Masaryka v Praze (VUV).

- Výsledků realizace bylo dosaženo již během přípravy geologických hydrologických podkladů.
- Zatím proběhly veřejné (např. odborná fóra) a neveřejné (např. rozhovory a workshopy) akce. Zatím byl projekt prezentován na 10-15 akcích.
- Model proudění podzemních vod ve 3 sledovaných lokalitách se připravuje a kvůli své komplexnosti přináší podstatné odborné výzvy. Propojení německých a českých údajů je zásadním předpokladem pro zpracování modelu a probíhá společnými silami a za neustálé výměny regionálních vědomostí a je podpořeno paralelními exkurzemi do daných lokalit.
- Vyvození spolehlivých závěrů týkajících se podzemní vody a její citlivosti vůči klimatickým změnám bude možné pouze, budou-li modely funkční.
- Vyvození adaptačních strategií a možných variant bude následovat teprve později. Kontakt s dodavateli vody již byl nicméně navázán na obou stranách hranice, v Sasku i v České republice, a byla oslovena cílová skupina pro téma management zdrojů podzemní vody.

Z celkového pohledu představuje dynamický výpočet vodní bilance v oblasti podzemních vod nejdůležitější výsledek projektu. Na základě těchto údajů by měly být vypracovány podle domluvy s dodavateli vody a jejich představ doporučení postupů pro uzpůsobené budoucí hospodaření s podzemními vodními zdroji. Tato doporučení slouží primárně jako odborná fundovaná podpora, nemohou ale být stran projektu implementována závazně. Do jaké míry budou výsledky modelů proudění podzemní vody přijaty, zapracovány a proměněny v potenciální činy, tedy nemůže projekt zodpovědět.

Bude-li se dlouhodobě dařit rozběhnout pomocí projektu a doprovodné práce s veřejností realizační opatření, může to přispět ke zlepšení hospodaření s podzemními vodami.

Podle ukazatele výsledku EI 2.1 je cílem projektu, aby se prostřednictvím zlepšeného hospodaření s podzemní vodou zlepšila kvalita vody 3 % vybraných povrchových vodstev na programovém území. Jedná se o nepřímý efekt. Podzemní a povrchové vody jsou součástí vodního ekosystému. Zlepšení hospodaření s povrchovou vodou může v dlouhodobé perspektivě pozitivně ovlivnit celý systém. U tohoto projektu jsou tedy očekávány velmi dlouhé dopadové řetězce od zpřesnění výpočtu vodní bilance po následné dopady na celý systém.

Fotografie k projektu „ResiBil“

Dvoudenní odborná exkurze projektových partnerů v místě průzkumu (Zde návštěva GW-Messstelle Nasser Grund dne 29.05.2018) (Friedrich Mihm, Saský zemský úřad pro životní prostředí a geologii)

Průzkum vrtu v Lesné – Dolním Podluží (2.8.2018, Foto: Petr Rambousek)

Ochrana vod

Projekt VODAMIN II se zaměřuje jako projekt navazující na projekt VODAMIN (název je spojením slov „voda“ a německého „Mine“ – důl) na zlepšení ochrany povrchových a spodních vod v severních Čechách a v Krušných horách v povodí Labe před kontaminací vodou z dolů a hald. Kromě toho by měl být prověřen také potenciál geotermální energie důlních vod. Na jeho realizaci se podílí 5 partnerů, z toho 3 v Sasku a 2 v Česku.

K nejdůležitějším aktivitám projektu patří:

- Shromažďování údajů pro kontrolu a analýzu hladiny spodní vody v Severočeské hnědouhelné pánvi, např. pomocí 19 průzkumných vrtů.
- Testování alternativních těsnících materiálů pro důlní haldy, které by omezily kontaminaci škodlivinami.
- Geotermální využití důlní vody. Vypracování příručky týkající se využití důlních vod v energetice pro vlastníky dolů, veřejné instituce a další potenciální uživatele.
- Založení přeshraniční pracovní skupiny pro odbornou diskusi a pravidelná pracovní setkávání.
- Prezence projektu a výsledků při odborných akcích a na veřejnosti.

Investice do vybavení (zejména lead partnerem) tvoří přibližně 51 % rozpočtu projektu.

Nově uzavřené partnerství skládající se z realizátorů projektu orientovaných na výzkum a aktérů orientovaných na aplikaci je všeobecně funkční. Nedošlo k žádným zásadním problémům při rozbírání projektu v půli roku 2017.

Každý z partnerů má v rámci společně vytyčeného cíle svoje pole odborné působnosti a provádí vlastní aktivity, ale všichni partneři sdílí informace. K pravidelné výměně dochází během projektových konzultací a zasedání.

Schopnost konsorcia komunikovat směrem ven je nicméně omezená (internetové stránky projektu nejsou závazné). Dvojazyčné stránky (stav k prosinci 2018) nejsou aktuální a v současnosti neposkytuje žádné informace k výsledkům realizace. Existuje ale také chráněný přístup na internetové stránky, který mohou využívat pouze projektoví partneři, takže běžní uživatelé nemohou vidět dokumenty.

V souvislosti s dosažením cílů jsou po přibližně 50 % celkové doby trvání projektu viditelné první výsledky realizace. Například se podařilo dokončit 4 vrty. Dále byla vytvořena 3 testovací pole pro testování těsnících materiálů. Také byl vytvořen měřicí program pro energetické využití důlní vody. Byla etablována pracovní skupina a konalo se mnoho setkání:

- Dosavadní výsledky realizace jsou převážně orientované na výzkum.
- U projektu zatím není dořešeno, zda bude možné realizovat podle plánu všechny průzkumné vrty plánované pro vytvoření kontrolní sítě. Skryvky musí být nejprve prozkoumány. Není dořešeno, zda budou výsledky testování použitelné pro jiná místa.
- Mimo sféru vlivu projektu je, zda bude plánovaná příručka s doporučeními pro rozhodovací procesy v užívání spodní vody využívána při územním plánování a důlními podniky, a zda jsou dostupné investiční prostředky odpovídající pro realizaci opatření.

Podle ukazatele výsledků EI 2.1 je cílem projektu zlepšení kvality 9 % vody vybraných povrchových vod na programovém území.

Kontrolní síť, na níž se aktuálně pracuje, a testování nových metod utěsnění hald by mělo dlouhodobě přispět ke zlepšení ochrany povrchových a spodních vod.

Fotografie k projektu „VODAMIN II“

Průzkum zařízení na geotermální energii důlních vod
(Dr. Thomas Grab, TU Bergakademie Freiberg)

Výstavba betonových plochých lysimetrů („betonových mís“) na testovacím poli pro zachycení prosakující vody (PP4 SAXONIA Standortentwicklungs – und – Verwaltungsgesellschaft mbH)

5.1.3 Hodnocení ukazatele výsledků

Aktualizace ukazatele výsledků

Jako ukazatel výsledků specifického cíle 2.1 byl definován „podíl povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody“. Podíl povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody se má zvýšit z 8 % na 11 %.

To se ovšem nevztahuje na celé programové území, ale na útvary povrchové vody, kterými se projekty zabývají. Proto také data k aktualizaci ukazatele výsledků dodávají k dalšímu zpracování v rámci monitoringu SAB projekty (aktualizace ukazatele výsledků tedy není založena na odborné statistice vztahující se na celé programové území).

Výchozí hodnota byla 8 % v roce 2013, cílová hodnota pro rok 2023 je 11 %. Cílová hodnota projektů je stanovena na 15 %, překračuje tedy cíl programu. K datu 31.12.2018 byla reálná hodnota 0 %. To znamená, že se do konce roku 2018 ještě nepodařilo zvýšit podíl útvarů povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody, protože fáze realizace projektů v době evaluace stále probíhá.

Tabulka 15. Stav realizace ukazatele výsledků pro IP 6b

ID	Ukazatel	Aktuální hodnota (konec 2018)	Cílová hodnota (projekty)	Stav realizace na projektové úrovni	Cílová hodnota 2023 (program)	Stav realizace na programové úrovni
EI2.1	Podíl útvarů povrchových vod se zlepšenou kvalitou vody (v procentech)	0	15	0 %	11	0 %

Zdroj: SMUL, Odečet dat ukazatele na všech úrovních ke dni 31.12.2018

Přínos projektů ke změně ukazatele výsledků

Ukazatel výsledků ze 100 % ovlivňují příjemci (a není reprezentativní pro celé území).

Prověřovaný projekt „ResiBil“ není zaměřen přímo na zlepšení kvality vod povrchových vodstev (jak zamýšlí ukazatel výsledků EI 2.1), ale na trvale udržitelné hospodaření s podzemními zdroji vody. Zde je možné očekávat nepřímý přínos.

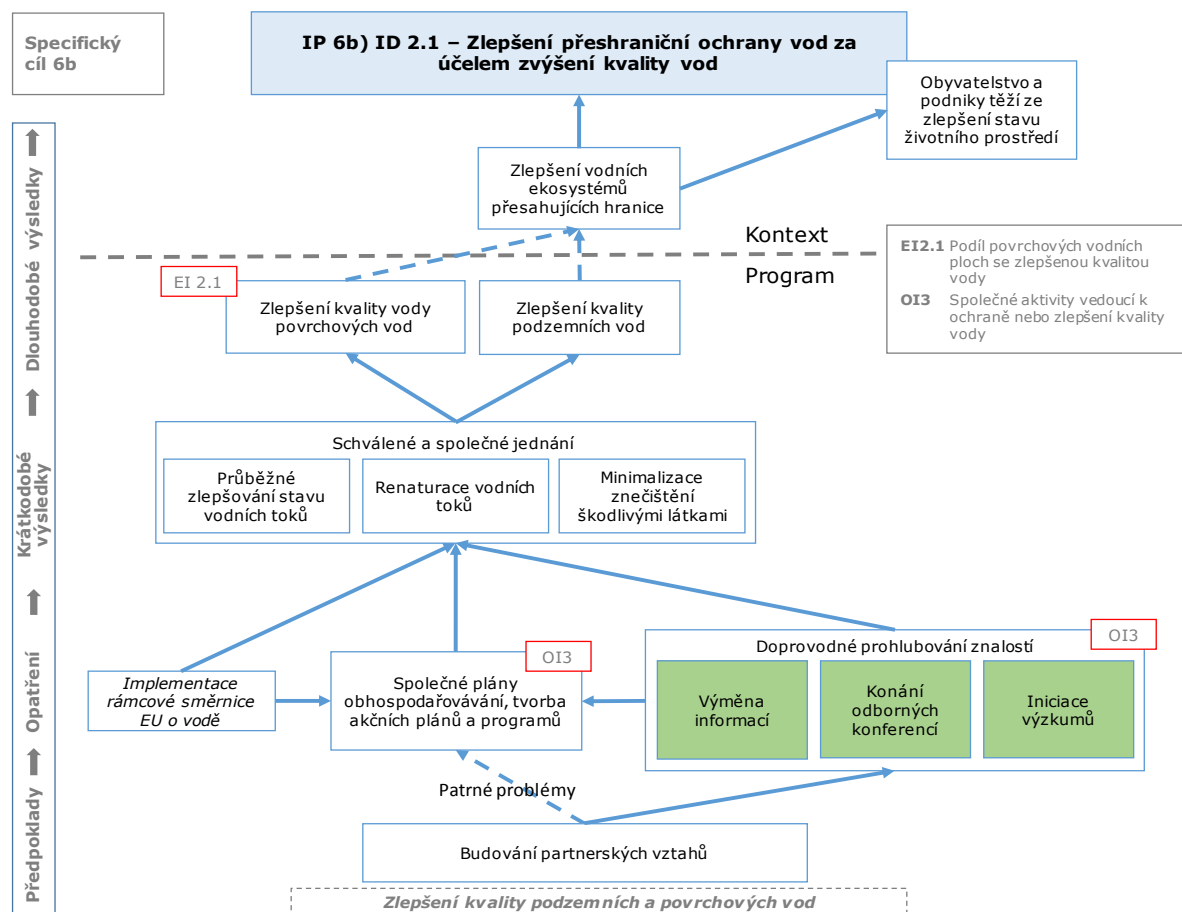
5.1.4 Prověření dopadového modelu

Projekty je možné dobře začlenit do dopadového modelu.

Dopadový řetězec je u zlepšení kvality vod vzhledem ke stavu realizace patrný v základech. Existují doklady o tom, že první stavební prvky ve spodní části dopadového modelu jsou úspěšně realizovány.

- Podařilo se dosáhnout prvních výstupů.
- Z dotazníku vyplývá, že projekty jsou (potenciálním) přínosem ke zlepšení kvality vod, ale plnění cílů je teprve málo opatrné.
- Ukazatel výsledku zatím neukazuje žádné výsledky realizace.
- Podle případové studie se projekty dobře rozběhly a již se podařilo dosáhnout prvních výsledků realizace.

Grafika 24. Prověření dopadového modelu

5.2 Specifický cíl 2.2 – Zachování turistické atraktivity prostřednictvím udržitelného zhodnocení společného přírodního a kulturního dědictví (IP 6c)

Přehled výsledků

- Schváleno bylo 26 projektů se 102 kooperačními partnery. Bylo na ně vynaloženo 35 % prostředků programu. IP 6c je tedy největší v programu.
- 26 projektů je možné rozdělit do 4 následujících skupin, přičemž hranice mezi skupinami jsou pružné: modernizace dopravního spojení (2 projekty), rozvoj kulturního dědictví (12 projektů), rozvoj turismu (8 projektů) a nadřazené turistické koncepty a služby (4 projekty).
- Ke konci roku 2018 byly 2 projekty uzavřeny a 6 se nacházelo v závěrečné fázi. Proto je již možné vyjádřit se k dosažení cílů.
- Jednoznačným těžištěm provádění je západní část programového území. V této oblasti lze očekávat nejsilnější dopady.
- Ukazatele výkonu OI4 – podporované přírodní a kulturní statky a OI5 – společná koncepční a marketingová opatření – ukazují na pokročilou fázi realizace. U modernizace silničního spojení ještě neexistují žádné výstupy.
- Podle respondentů přispívá program nejvíce k propojení sítě turistických nabídek a zařízení, ke zhodnocení společného turistického regionu a k vytvoření a zintenzivnění trvalých turistických nabídek. Tady jsou podle hodnocení již patrné první, respektive širší výsledky provádění.
- Oba monitorované projekty („ArchaeoMontan 2018“ a „Poznávání kulturního a přírodního dědictví včetně doprovodné infrastruktury v regionu Centrální Krušnohoří“) sledují ambiciózní cíl zatraktivnit a zpopularizovat horskou kulturní krajinu v Krušnohoří na národní i mezinárodní úrovni. Díky zajímavostem mají vzrůst počty návštěvníků a přenocování i vytváření přidané hodnoty turistických zařízení. Do jaké míry se zlepšená nabídka projeví na měřitelných dopadech (například údajích o návštěvnosti nově otevřených muzeí), by mělo být prověřeno v rámci 2. etapy dopadové evaluace.
- Aktualizace ukazatele výsledků od roku 2013 do konce roku 2018 vykazuje celkově stoupající tendenci počtu přenocování na programovém území. V místech, která byla těžištěm projektů, docházelo také k výraznému nárůstu počtu přenocování, jako např. v saském okrese Erzgebirgskreis (s velkou podporou z tohoto programu) a v sousedním Karlovarském kraji (silně programem podporovaném), kde je možné předpokládat pozitivní dopady podpory. Je ale příliš brzy na to, aby bylo možné zjistit kauzální efekty.
- Dopadové řetězce pro rozvoj kulturního dědictví a turistického ruchu jsou při současném stavu realizace již dobře rozvinuté a na jejich základě lze do budoucna očekávat široké rozsáhlé cíle.

5.2.1 Stav realizace

IP 6c podporuje udržitelný rozvoj turistického ruchu v pohraničí, jehož součástí je na jedné straně zachování přírodního a kulturního dědictví, a na straně druhé generuje hospodářské efekty v podobě návštěvníků a přenocování, a tím pádem také přidanou

hodnotu. Tato IP je v programu jediná, která je bezprostředně zaměřená na hospodářské dopady.

Plánovaná **těžiště realizace** v IP 6c jsou:

- Investice do zachování ochrany, podpory a rozvoje kulturního a přírodního dědictví, stejně jako do uměleckých objektů a kulturních projektů
- Podpora přírodního a kulturního turistického ruchu
- Rozvoj turistické a kulturní infrastruktury včetně související dopravní infrastruktury
- Společná tvorba turistických koncepcí a produktů, společná marketinková opatření, propojení sítě zařízení a vytvoření systému společného řízení
- Charakteristika schválených projektů

Do IP 6c patří celkem 26 projektů se 102 partnery, z toho 50 v Sasku a 52 v Česku. IP 6c je tak největší z celého programu. Objem dotací (schválených) pro 26 projektů dosahuje cca 50,6 mil. EUR, respektive 34,6 % celého programu.

Těchto 26 projektů bylo tematicky a podle investičních kódů přiřazeno k následujícím 4 skupinám, přičemž hranice mezi těmito skupinami nejsou pevné:

- Modernizace dopravního spojení (investiční kód 34 Výstavba silnic): 2 projekty
- Rozvoj kulturního dědictví (investiční kód 94 Kulturní dědictví): 12 projektů
- Rozvoj turistického ruchu (investiční kód 92 Turistický ruch): 8 projektů
- Nadřazené koncepty a turistické služby (investiční kód 93 Služby v turistickém ruchu): 4 projekty

Program podporuje společný udržitelný regionální rozvoj turistického ruchu, přičemž je přičítána důležitá role péči o kulturní a přírodní dědictví.

U 2 největších projektů (u obou přesahuje objem dotací 6 mil. EUR) se jedná o podporu obnovení silničního spojení v historické kulturní krajině.

Pouze 12 z celkem 26 projektů se zabývá rozvojem kulturního dědictví také z turistického pohledu (například zkoumání středověkého dolu, tradiční řemesla, výstavy na téma horolezectví, údržba kostelních budov, partnerství divadel apod.)

Tématem 8 projektů je explicitně rozvoj turistického ruchu (například kulturní cesty, cyklostezky, muzea apod.).

Vedle toho jsou zde ještě 4 projekty, které zpracovávají společné nadřazené služby v turistickém ruchu, jejichž těžištěm je komunikace a marketing. Tyto projekty by měly – pokud víme – tvořit nadřazený rámec ostatních jednotlivých projektů.

V okamžiku provádění první etapy dopadové evaluace na konci roku 2018 byly uzavřeny zatím dva projekty. 6 se nachází v závěrečné fázi (ukončení projektů v první půli roku 2019) a dalších 10 projektů by mělo být dokončeno mezi červencem a prosincem roku 2019. Již je tedy možné vyjádřit se k dosažení cílů.

Tabulka 16. Přehled projektů v IP 6c

Název projektu	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet partnerů	Ukončení projektu (vzestupně)
Rozvoj kulturního dědictví			
1. ArchaeoMontan 2018	4.623.715	9	30.09.2018
2. Šlechtické poklady – sběratelské radosti v Sasku a v Čechách	1.376.913	2	31.12.2018
3. Viva la musica – Kultura v partnerských městech Chemnitz – Ústí nad Labem a jejích regionech	814.078	3	31.05.2019
4. Montánní kulturní dědictví	3.154.927	3	30.06.2019
5. Tradiční řemesla v regionu Euregio Egrensis	1.066.121	4	30.06.2019
6. Slow tourism v Euroregionu Nisa – spojení kultury s přírodou	953.953	2	15.07.2019
7. Pro horolezce neexistují hranice	1.532.103	3	31.08.2019
8. "Antonius cum Johannis"	758.394	2	30.09.2019
9. Mezinárodní spolupráce divadel J-O-Š v Trojzemí Německo-Polsko-Česká republika	705.190	2	30.09.2019
10. Paměť v krajině Trojzemí	1.482.312	6	31.12.2019
11. „Železo, cín a umělecká řemesla ve Schwarzenbergu a Abertamech – dobové svědectví Hornické kulturní krajiny Erzgebirge/Krušnohoří“	2.328.446	2	31.07.2020
12. Hračkářský průmysl v Krušnohoří – dvě země – dvě cesty	201.833	2	30.06.2021
Celkem	18.997.984	40	
Rozvoj turistického ruchu			
1. Informační centrum Fláje	573.743	2	30.06.2019
2. Kulturní cesta fojtů	1.762.973	11	31.08.2019
3. Od Valdštejna k Pücklerovi – knížecí kvalita služeb pro naše hosty	2.006.237	2	30.09.2019
4. Aktivní prožití společných dějin a tradic v Krušných horách	1.496.137	2	30.09.2019
5. Skřítky z přírody i hory přenesou	1.042.440	3	30.09.2019
6. Karlova Stezka II – Další rozvoj a pokračování Karlovy stezky	3.287.080	12	30.06.2020
7. Poznávání kulturního a přírodního dědictví včetně doprovodné infrastruktury v regionu Centrální Krušnohoří	2.528.542	2	31.12.2020
8. Znovuoživené Krušnohoří	456.784	8	31.03.2021
Celkem	13.153.935	42	
Modernizace dopravního spojení			

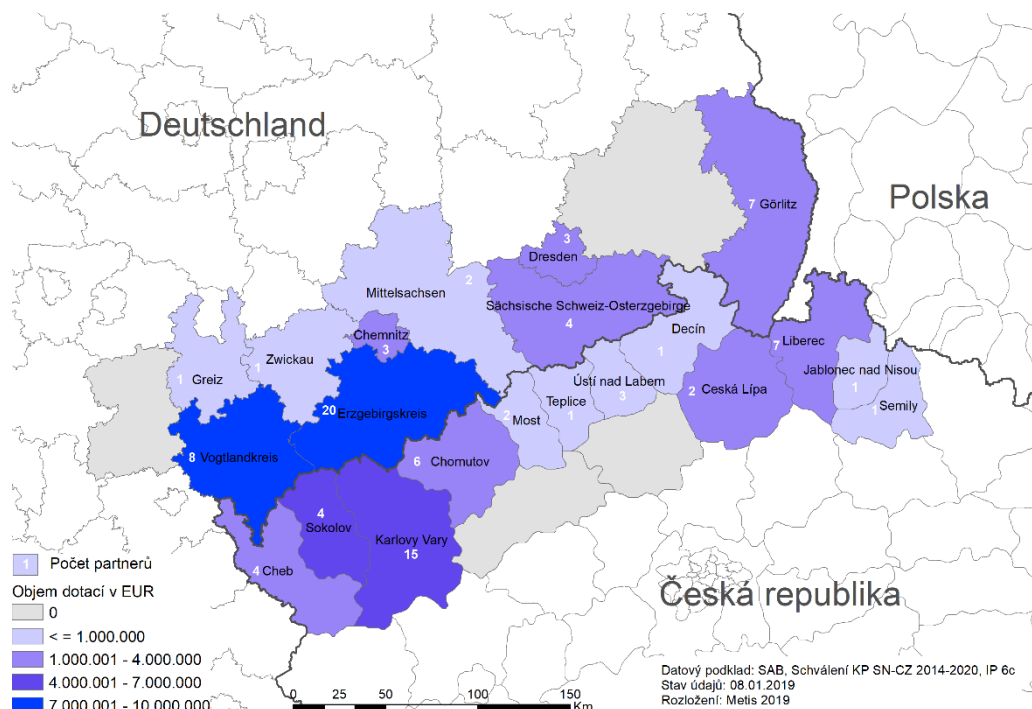
Název projektu	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet partnerů	Ukončení projektu (vzestupně)
1. Obnova historického, přeshraničního silničního spojení Plesná – Bad Brambach (- Aš)	7.508.019	4	31.12.2019
2. Modernizace historického přeshraničního silničního spojení Bad Elster S306 – Hranice III/2172	6.716.578	3	31.03.2021
Celkem	14.224.598	7	
Rozvoj nadřazených koncepcí turistického ruchu			
1. Fotofestival Pískovec	187.823	2	31.03.2019
2. Turistika s výhledem	1.787.120	3	30.06.2019
3. Zdař Bůh, světové dědictví!	2.073.825	3	31.10.2020
4. Využití moderních interaktivních technologií v oblasti ochrany, zachování a propagace přírodního a kulturního dědictví	179.733	5	28.02.2021
Celkem	4.228.501	13	
Celkový součet	50.605.018	102	

Zdroj: SAB, Stav údajů ke dni: 18.02.2019

Regionální rozložení dotací a kooperační partnerů

Většinu dotací obdrží instituce se sídlem v německém Erzgebirgskreis a Vogtlandkreis (obě přes 9 mil. EUR). Také regiony Karlovy Vary a Sokolov obdrží oba po 4 mil. EUR, tedy poměrně značnou podporu v rámci IP 6c.

Následující mapa ukazuje regionální rozložení objemu dotací a počtu partnerů (viz tabulka s podkladovými údaji č. 49 v příloze). Těžištěm realizace je západní část programového území. Na tomto území také můžeme očekávat nejsilnější dopady.

Grafika 25. Regionální rozložení objemu dotací a partnerů v rámci IP 6c

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz detailní tabulka v příloze)

Srovnání skutečného a cílového stavu dosažených výstupů

Oba ukazatele výstupu OI4 a OI5 odrážejí realizaci projektů v oblasti kulturního dědictví a turistického ruchu, které se již dobře rozběhly.

Podpořeno bylo 25 přírodních a kulturních památek a byla realizována 3 společná koncepční opatření.

Projekty podpory přírodních a kulturních statků byly realizovány zejména v oblasti kulturního dědictví, tedy byla v této oblasti činnosti dosažena většina výstupů.

Koncepční opatření byla realizována v rámci projektů „Turistika s výhledem“ a „Fotofestival Písekovec“.

- Projekt „Turistika s výhledem“ rozvíjí dvě přeshraniční destinace, Česko-saské Švýcarsko a polabskou cyklostezku, prostřednictvím koordinovaného přeshraničního marketingu, opatřeními měkké mobility a k rozvoji přeshraničních cest. Nadřazená koncepční opatření ve vlastním smyslu jsou v současnosti prováděna pouze v Česko-saském Švýcarsku (v ostatních destinacích ne).
- „Fotofestival Písekovec“ pořádá fotografické semináře, workshopy a výstavy fotografií českých a německých fotografů jako turistickou nabídku pro turisty v regionu česko-saského Labského pískovcového pohoří (viz fotofestival-sandstein.de).

V tabulce 17 stanovené plánované hodnoty pro ukazatele výstupu OI4 a OI5 na úrovni programu jsou splněny již z 56 % a 30 %.

U ukazatele týkajícího se silničního spojení zatím nebyly dosaženy žádné aktuální hodnoty.

Ukazatel životního prostředí indikuje zatím malou potvrzenou plochu s realizovanými opatřeními v oblasti turistického ruchu.

Tabulka 17. Stav realizace ukazatelů IP 6c

ID	Ukazatel	Cílová hodnota (konec 2018) (projekty)	Cílová hodnota (projekty)	Stav realizace na úrovni projektu	Cílová hodnota 2023 (program)	Stav realizace na úrovni programu
OI4	Podpořené statky přírodního a kulturního dědictví včetně turistické infrastruktury (počet)	25	80	31%	45	56%
OI5	Společná koncepční a marketingová opatření (počet)	3	14	21%	10	30%
CO14	Celková délka zrekonstruovaných nebo zmodernizovaných silnic (km)	0	7,33	0%	6	0%
Životní prostředí	Zrekonstruované a zmodernizované silnice v ekologicky citlivých oblastech v km	0	0			
Životní prostředí	Plocha zakryté půdy (m ²)	5.648	29.279	19%		

Tabulka 18. Diferenciace ukazatelů výstupu podle polí působnosti (projekty)

Pole působnosti	Společná koncepční a marketingová opatření (počet)		Celková délka zrekonstruovaných nebo zmodernizovaných silnic (km)		Podpořené statky přírodního a kulturního dědictví včetně turistické infrastruktury (počet)		Plocha zakryté půdy (m ²)	
	Cílová hodnota	Aktuální hodnota	Cílová hodnota	Aktuální hodnota	Cílová hodnota	Aktuální hodnota	Cílová hodnota	Aktuální hodnota
Kulturní dědictví	0	0	0	0	49	22	0	0
Turistický ruch					31	3	29.279	5.648
Silniční spojení			7,33	0			0	0
Nadřazené koncepce turistického ruchu a služeb	14	3						
Celkem	14	3	7,33	0	80	25	29.279	5.648

Zdroj: SMUL, Odečet údajů ukazatelů na všech úrovních ke dni 31.12.2018

5.2.2 Přínos projektu k programovým cílům

Účastníkům online průzkumu byl předložen seznam možných výsledků projektu (programové cíle). Požádali jsme je, aby vybrali, pro jaký z těchto programových cílů jsou jejich kooperační projekty přínosem. Následující grafika 26 ukazuje přínos projektů ke specifickému cíli 2.2 „Zachování turistické atraktivity prostřednictvím udržitelného zhodnocení společného přírodního a kulturního dědictví“ (IP 6c).

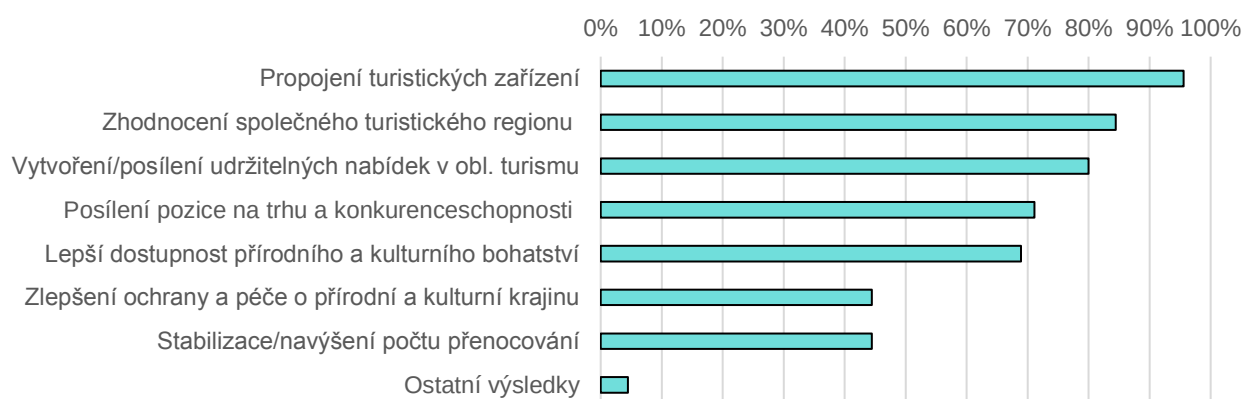
Projekty reflektují jednotlivé cíle programu různou měrou. Téměř všechny projekty (96 %) v IP 6c uvedly, že je jejich projekt přínosem pro vytváření sítí turistických nabídek a zařízení.

Kromě toho uvedlo relativně hodně kooperačních partnerů, že jsou pro jejich projekt relevantní cíle „Zhodnocení společného turistického regionu“ (84 %) a „Vytvoření a intenzifikace udržitelných nabídek v oblasti turistického ruchu“ (80 %).

Méně často byly naproti tomu zmiňovány cíle „zlepšení ochrany a péče o přírodní a kulturní krajinu s přeshraničním významem“ a „stabilizace/zvýšení počtu přenocování na programovém území“ (oba se 44 %), které také korespondují s ukazatelem výsledků.

Ostatní výsledky hrají u tohoto specifického cíle pouze malou roli.

Grafika 26. Náš projekt představuje přínos k turistické atraktivitě udržitelným zhodnocováním společného přírodního a kulturního dědictví

Zdroj: Online průzkum; n = 45

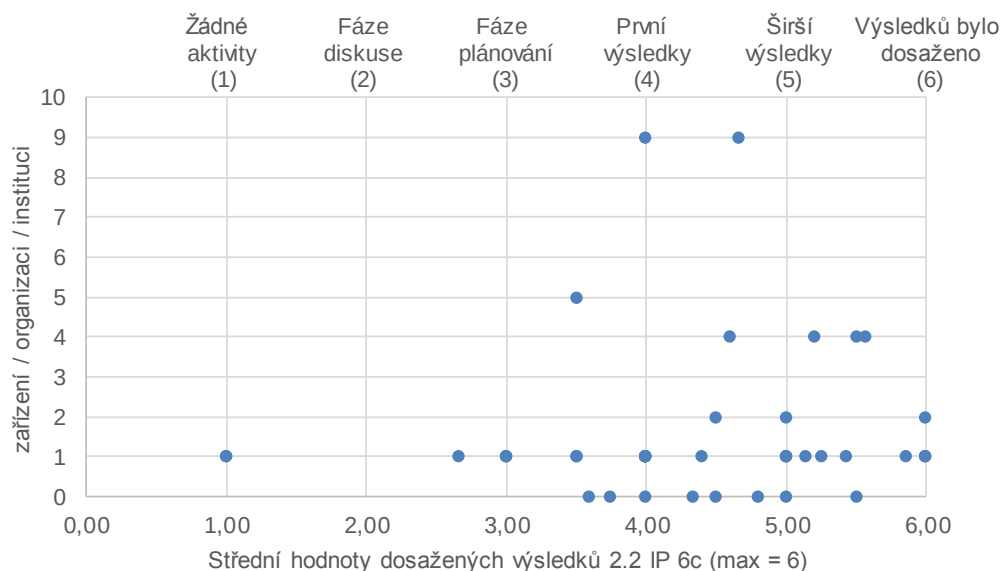
Pokrok při plnění cílů u jednotlivých výsledků

V následující části online průzkumu jsme kooperační partnery požádali, aby zhodnotili pokrok při plnění cílů u vybraných výsledků na stupnici od 1 (ještě nebyly provedeny žádné aktivity) do 6 (výsledků bylo dosaženo a realizovaná opatření jsou vysoce účinná). Následující grafika ilustruje výsledky oblasti společného přírodního a kulturního dědictví.

Následující rozptylový diagram, který je znázorněn v grafice 27, ukazuje střední hodnoty plnění cílů (u všech výsledků v oblasti turistického ruchu a přírodního a kulturního dědictví) odděleně podle typů institucí.

Většina kooperačních partnerů uvedla, že je fáze plánování již uzavřena a jsou patrné první, respektive další výsledky realizace.

Grafika 27. Plnění cílů podle institucí v rámci IP 6c

Zdroj: Online průzkum 2018; (n=44)

Instituce: 0 = ostatní; 1 = úřad; 2 = univerzita; 3 = vzdělávací zařízení; 4 = NGO; 5 = podnik; 6 = sociální partneři; 7 = hospodářské a profesní svazy, komory; 8 = EVTZ; 9 = soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty

Ilustrace dosažených cílů podle doprovodného monitoringu

Obě případové studie prováděné v Krušných horách, na něž se projekty soustředí, se zabývají tradiční horskou kulturou a týkají se obou oblastí činnosti – rozvoje kulturního dědictví a rozvoje turistického ruchu.

Středověké hornictví v Krušnohoří

Již ukončený navazující projekt ArchaeoMontan 2018 se orientoval na prohloubení a institucionalizaci přeshraniční spolupráce při zkoumání středověkého hornictví jako společného kulturního dědictví Krušnohoří, s cílem být přínosem ke zhodnocení kulturní krajiny Krušnohoří jako budoucího světového kulturního dědictví UNESCO.

Projekty sledovaly následující cíle:

- Výzkum středověkého hornictví interdisciplinárním týmem složeným z obou národností s využitím různých vědeckých metod.
- Příprava podkladů pro přeshraniční centrum středověkého hornictví v Krušnohoří (stavební opatření a opatření pro přípravu stavby).
- Práce s veřejností a šíření výsledků
- Společný management vědomostí

Investiční část projektu tvoří zhruba 16 % a byla vynaložena zejména na informační centrum v české Krupce.

Komplexní projekt s 9 kooperačními partnery se podařilo realizovat v plánovaném časovém rámci. Všechny 4 projektové cíle byly zcela splněny a – zkráceně řečeno – bylo dosaženo následujících výsledků: podařilo se uzavřít obsáhlé vědecké projekty,

kteře jsou zdokumentovány na internetových stránkách projektu. Byla vytvořena databáze pro shromažďování a přiřazování historických a archeologických údajů získaných během projektu. Obě informační centra byla vybudována. V Krupce se konal workshop na téma zprostředkování, propojení a marketingové strategie, jehož se účastnily subjekty činné v oblasti propagace turistického ruchu. Informace generované a nashromážděné v rámci projektu byly dány k dispozici místním obcím v regionu. Nakolik obce tyto informace využijí, není v současnosti možné zhodnotit.

K dosažení projektových cílů bez časových průtahů přispěla velká manažerská kapacita lead partnera a externí podpora. Konala se častá projektová setkání, jejichž cílem bylo koordinovat aktivity a informovat partnery.

Projektové partnerství je vysoce kvalitní a na projektu se podílí mnoho zodpovědných partnerů. To se projevuje také na projektových aktivitách, které – i když jen v menší míře – pokračují také po ukončení realizace projektu.

Komunikační aktivity projektu byly pod vedením LP „Zemského úřadu pro archeologii v Sasku / Landesamt für Archäologie Sachsen“ vedeny velmi profesionálně. Působení projektu směrem k veřejnosti bylo výjimečně silné, mj. také díky mnohonásobnému uveřejnění výsledků projektu v regionálních i celostátních televizních pořadech, dále také v regionálních, celostátních i mezinárodních médiích, například v Sächsische Zeitung, Freie Presse, Spiegel (39/2017) nebo na webových stránkách či mediálních kanálech jako např. Spiegel-Online. Pro publikace byly přínosné zejména filmy a animace vytvořené v rámci projektu, které přispěly k tomu, aby objasnily cíle a obsah projektu a přeshraniční přístup.

Projekt zásadně přispěl k aktuálnímu stavu vědomostí týkajících se středověkého hornictví Krušnohoří na obou stranách hranice a posílil turistickou pozici regionu pro určitý typ návštěvníků. V roce 2018 se podařilo otevřít muzea v Dippoldiswalde a v Krupce. Projekt „ArchaeoMontan 2018“ dal důležité obsahové podněty k vytvoření „Centra středověkého hornictví v Krušných horách (Zentrum für den mittelalterlichen Bergbau im Erzgebirge)“ v Dippoldiswalde. Náklady na stavbu byly ovšem financovány z jiných zdrojů. Menší „Infocentrum Hornická krajina“ v Krupce bylo otevřeno v březnu 2018 a financováno z prostředků Interreg projektu „ArchaeoMontan 2018“.

Do jaké míry se projeví zlepšení nabídky na měřitelných dopadech, jako například na návštěvnosti muzeí, bude možné ověřit teprve v 2. etapě dopadové evaluace. Turistický spolek Krušnohoří provádí na saské straně statistická šetření. K projektu „ArchaeoMontan 2018“ ale bude možné shromáždit data teprve na konci roku 2020, protože výstava v Dippoldiswalde byla otevřena teprve v půli roku 2018. Do statistického vyhodnocení musí být zahrnuta také česká strana.

Pro dlouhodobý úspěch projektu je důležité jeho strategické začlenění do celého nadřazeného horského regionu Erzgebirge/Krušnohoří.

Fotografie k projektu „ArchaeoMontan 2018“

Tým projektu ArchaeoMontan Drážďany (LP) se záchranným týmem a reportéry SpiegelOnline v Bad Schlema (LfA)

Otevření Infocentrum Hornické krajiny Krupka za účasti zemské archeoložky Dr. Reginy Smolnik (LfA), starosty Zdeňka Matouše Ph.D. (Krupka) a vedoucí projektu ArchaeoMontan Dr. Christiane Hemker (LfA)

Zážitek horské historie ve Středním Krušnohoří

Projekt se zabývá „poznáváním přírodního a kulturního dědictví a souvisejícím rozvojem turistické infrastruktury regionu Středního Krušnohoří“, jak zní také název projektu. Projekt představuje dějiny horského regionu, faunu a floru Středního Krušnohoří formou vhodnou pro děti a provádí opatření k rozvoji turisticko-kulturní infrastruktury v regionu Střední Krušnohoří.

Projektové aktivity v bezprostřední blízkosti hranic jsou silně investiční povahy. 87 % celkových výdajů je vynakládáno na vybavení a investice.

- Zlepšení, rozšíření a zpřístupnění turistických a cyklistických stezek mezi obcí Breitenbrunn a městem Boží Dar po hřebenech Krušných hor, tak aby propojovaly nejvyšší vrcholy – Klínovec (CZ), Špičák (CZ) a Fichtelberg (SN).
- Atraktivní pojetí naučných stezek a zážitkových míst týkajících se horské kultury.
- Vytvoření turistické infrastruktury vč. mobiliáře a sanitárních zařízení u cyklistických a turistických stezek.
- Pořádání početných přeshraničních akcí, které zintenzivňují spolupráci a umožňují setkávání lidí.
- Další rozvoj přeshraničního turistického ruchu a zvyšování kvality služeb.

Partnerství je složeno ze dvou sousedících obcí, obce Breitenbrunn a města Boží Dar. Oba kooperační partneři již od roku 2004 realizovali množství projektů v rámci Programu spolupráce mezi Saskem a Českou republikou, stejně jako v programech Cíl 3/Ziel 3 a Interreg III A v předchozích dotačních obdobích.

Vzorový příklad dobře ukazuje, jak dvě angažované komunity mnoho let spolupracují a úspěšně realizují celý balík projektů s využitím různých podpůrných prostředků s cílem rozvíjet turistickou infrastrukturu pohraničí. Přeshraniční propojení a dostavba chybějících turistických stezek byla již částečně realizována. Ostatní záměry teprve budou realizovány do konce roku 2020 (např. přeshraniční zážitková cesta „Silberzwerg“).

Projekt ještě není uzavřen a musel být prodloužen o 1,5 roku na celkových 4,3 let. V průběhu projektu bylo nutné mnohokrát projekt upravit a projektoví partneři poukazují na náročnost jeho administrativního provádění – zejména na české straně.

Toto velmi výrazné prodloužení doby trvání projektu je podmíněno infrastrukturními důvody, nominačním procesem světového kulturního dědictví UNESCO a finančním nedostatkem na straně partnera, který byl způsoben paralelní realizací více projektů. Prodloužením doby by mělo být dosaženo lepšího souladu s nadřazenými projektovými aktivitami v regionu a lepšího rozložení finanční zátěže.

Při komunikaci a propagaci kvalifikovaných nabídek, které jsou částečně propojené, mají komuny ale omezené možnosti. Aktuálně již funguje strategické začlenění a marketing horského regionu Krušnohoří, mj. propagace horského regionu jako světového kulturního dědictví. Podle respondentů ovšem nejsou finanční prostředky v oblasti komunikace a práce s veřejností dostatečné, aby bylo možné zajistit udržitelnost opatření.

Souhrnně vzato sledují obě sousedící obce ambiciózní cíl zatraktivnit a zpopularizovat montánní kulturní krajinu na národní i mezinárodní úrovni. Díky zajímavostem se mají zvýšit počty hostů a tvorba přidané hodnoty podniky cestovního ruchu. Tyto efekty by měly být ověřeny v 2. etapě dopadové evaluace.

Fotografie k projektu „Poznávání přírodního a kulturního dědictví a souvisejícím rozvojem turistické infrastruktury regionu Středního Krušnohoří“

Zastavení 3 „Hranice, cesty, jazyky“ (Přírodní zážitková stezka o dějinách, fauně a flóře Středního Krušnohoří 03.04.2018) (Daniela Kelch, obec Breitenbrunn)

Božský výhled (30. října 2018) (Zuzana Zetková, Město Boží Dar)

5.2.3 Hodnocení ukazatele výsledků

Aktualizace ukazatele výsledků

Tabulka 19. Stav realizace ukazatele výsledků IP 6c

ID	Ukazatel	Výchozí hodnota (2013)	Aktuální hodnota (konec roku 2018)	Cílová hodnota (2023)
EI2.2	Přenocování na programovém území	21.057.852	24.220.173	21.057.852

Zdroj: Vyhodnocení odborných statistik v SN a CZ viz Tabulka 53 v příloze

U tohoto specifického cíle je ukazatelem výsledku „Počet přenocování na programovém území“, který se v obou zemích statisticky zaznamenává. Cílem je, aby počet přenocování zůstal minimálně stejný.

Na programovém území se ukazuje při srovnání mezi lety 2013 do konce roku 2018 stoupající tendence v počtu přenocování (viz tabulka 53 v příloze). Zvláště vysoké přírůstky byly zaznamenány na českém programovém území (+19 %). Nejvyšší přírůstky jsou patrné v (málo podporovaném) Ústeckém kraji (+43 %) a v (silně podporovaném) Karlovarském kraji (+15 %).

V saském programovém území vzrostl počet přenocování o 7 %. Nejvyšší přírůstek (vyjma Drážďan) zaznamenaly okresy Sächsische Schweiz (+10 %), Erzgebirgskreis (+9 %) a Vogtlandkreis (+8 %). Vysoký objem dotačních prostředků obdržely okresy Erzgebirgskreis a Vogtlandkreis.

Naproti tomu počty přenocování klesaly v (málo podporovaných) zemských okresech Bautzen, Zwickau a Mittelsachsen.

Přínos projektů ke změně ukazatele výsledků

Dopad dlouhodobé investiční činnosti v pohraničí je již patrný na zvýšení počtu přenocování. To ukazuje na zlepšení pozice na trhu a konkurenceschopnost tohoto turistického regionu. Pozitivní vývoj turistického ruchu v regionu je třeba připisovat souhrnnému efektu různých projektů, nikoliv pouze Programu spolupráce.

Zhodnocení přínosu Programu spolupráce ke změně počtu přenocování na programovém území je jednou z důležitých součástí dopadové evaluace.

Existuje tedy pozitivní vztah mezi absolutní změnou počtu přenocování v letech 2013-2017 a nasazením prostředků podpory v Sasku ($R^2=0,15$; $\max = 1,0^4$) i na české části území ($R^2= 0,44$). Souvislost je v CZ vyjádřena silněji.

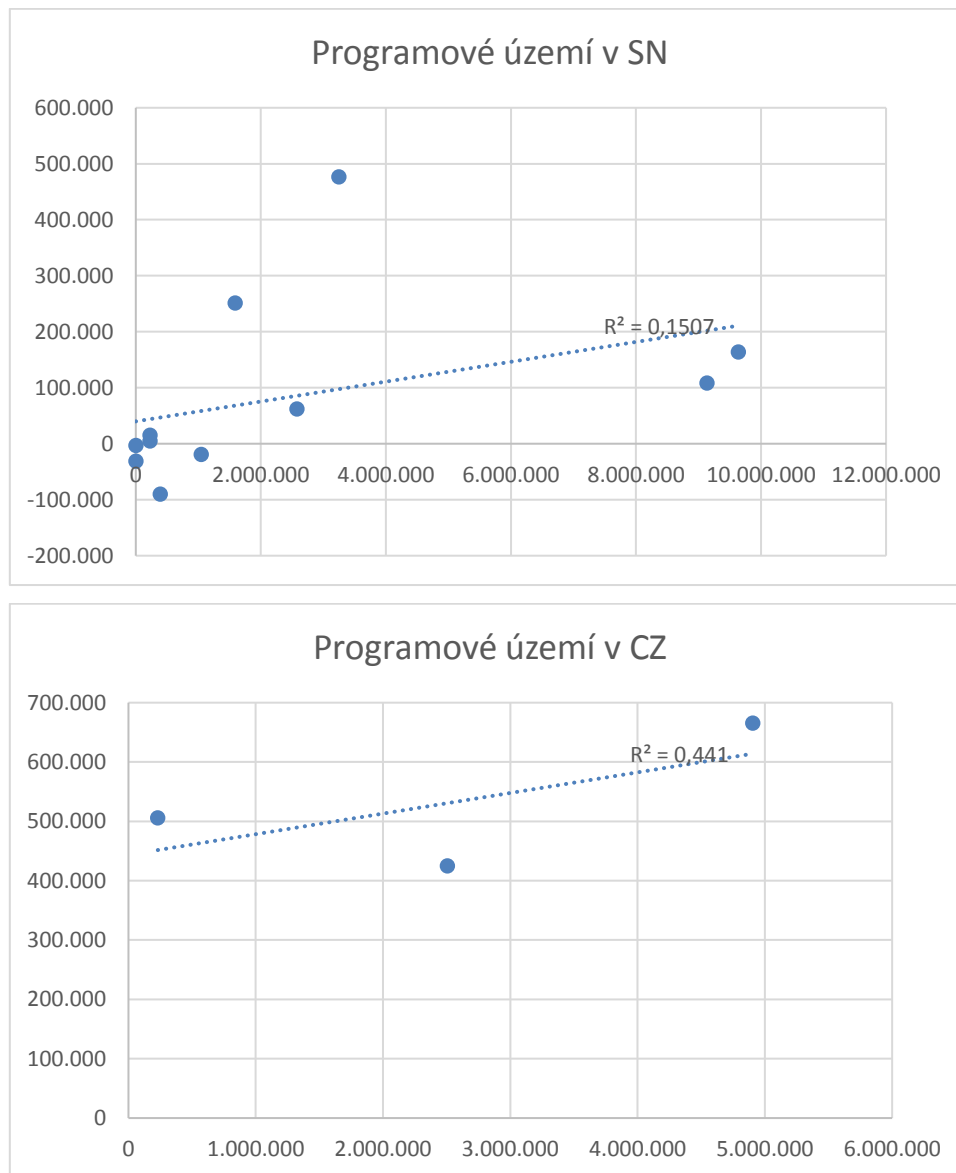
Nicméně je ještě pořád brzy na to, aby bylo možné vyvodit kauzální vztahy mezi nasazením prostředků podpory od roku 2016 a vývojem počtu přenocování do konce roku 2018. To by mělo být předmětem zkoumání 2. etapy dopadové evaluace.

Existuje mnoho vnějších faktorů, které vývoj počtu přenocování na programovém území ovlivňují. Podpora přeshraničních projektů v rámci Programu spolupráce mezi Saskem a Českou republikou je pouze jedním z nich.

U těžišť realizace, která mají zároveň vysoký nárůst počtu přenocování, jako je tomu v saském (silně podporovaném) zemském okrese Erzgebirgskreis a v sousedícím (silně podporovaném), se dá nejspíše předpokládat pozitivní souvislost s dopady.

⁴ R^2 je míra lineární regrese a udává, nakolik je nezávislá proměnná/jsou nezávislé proměnné/ vhodné k objasnění odchylek závislých proměnných. R^2 leží vždy mezi 0 (nepoužitelný model) a 1 (dokonale vhodný model).

Grafika 28. Souvislost mezi absolutním počtem přenocování (vertikální osa) a nasazením prostředků podpory (horizontální osa)

Zdroj: Metis na základě statistik

5.2.4 Ověření dopadového modelu

Jednotlivé oblasti činností je možné dobře začlenit do dopadových řetězců.

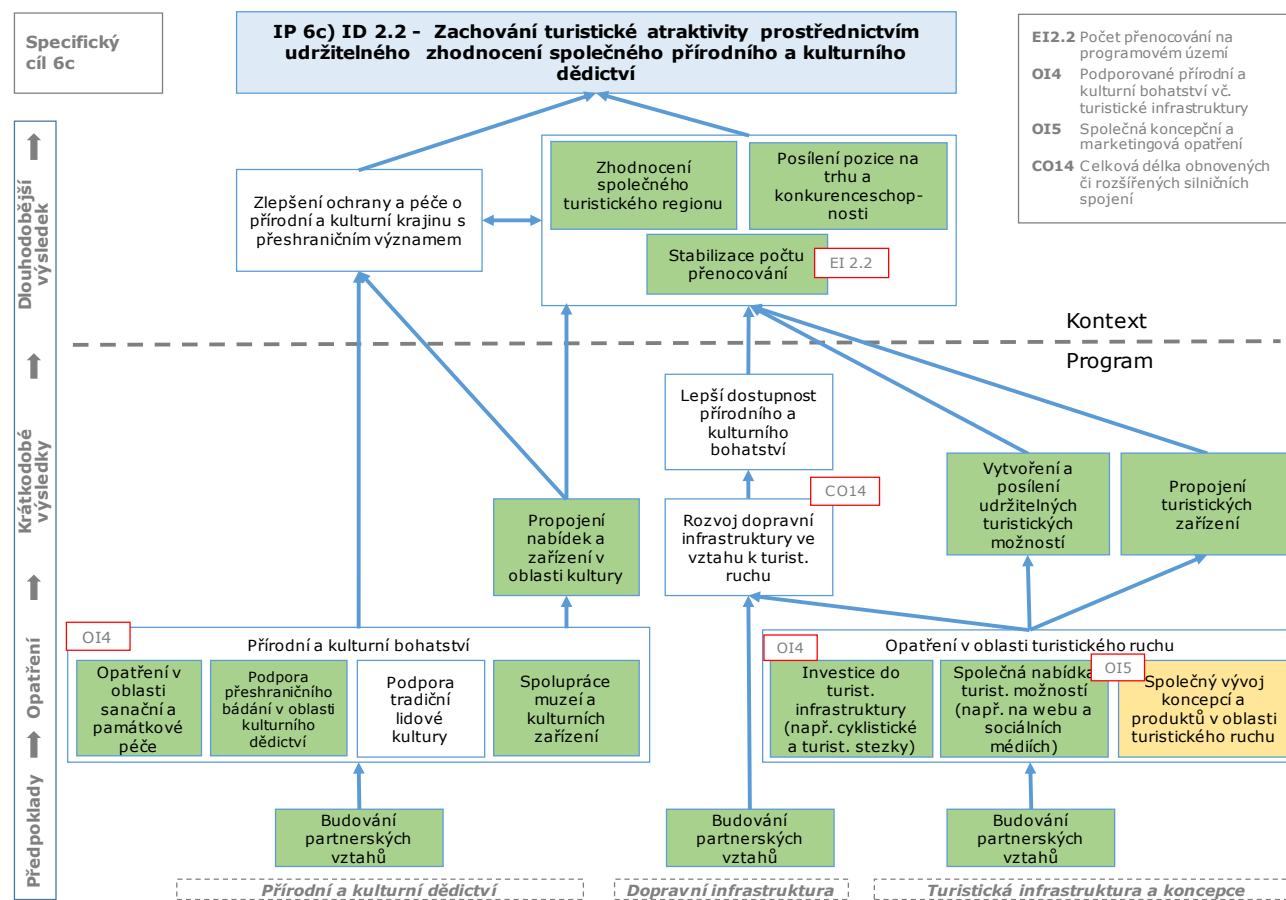
Všechny 4 oblasti činnosti jsou vzájemně silně provázané a měly by být přínosné pro posílení pozice na trhu a konkurenceschopnosti turistického regionu (které se mj. promítne do počtu přenocování). Dalším hlavním cílem je zlepšení ochrany a péče o přírodní a kulturní krajinu.

Existují zde dobré indicie, že dopadové řetězce v rozvoji kulturního dědictví a turistického ruchu fungují a v dalším výhledu lze očekávat rozsáhlé dosažení cílů.

- V oblasti činnosti „rozvoj kulturního dědictví“ bylo do konce roku 2018 dosaženo převážné části výstupů. Případová studie k projektu „ArchaeoMontan 2018“ potvrzuje, že projekt zásadně přispěl k vědomostem o středověkém hornictví v Krušných horách na obou stranách hranice a rozšířil turistické nabídky v Krušných horách.
- V oblasti činnosti „rozvoj turistického ruchu“ bylo dosaženo prvních výstupů. Případový příklad ukazuje, jak mohou dvě angažované sousedící obce v pohraničí mnoho let spolupracovat a s využitím různých podpůrných opatření úspěšně realizovat celý balík projektů, jejichž pomocí rozvíjejí turistickou infrastrukturu v pohraničí. Nicméně v některých případech dochází ke zpoždění realizace aktuálních programů.
- U obou oblastí činnosti zatím nelze učinit žádné závěry ohledně nadřazených koncepcí, služeb v turistickém ruchu nebo modernizace dopravních spojení.
- Otevřenou otázkou zůstává, do jaké míry je možné dosáhnout synergií mezi 20 projekty v oblasti kulturního dědictví a turistického ruchu pomocí nadřazených koncepčních opatření (doposud existují pouze jednotlivé důkazy svědčící o úspěšné realizaci).
- Podle respondentů jsou projekty v oblastech kulturního dědictví a turistického ruchu přínosem pro propojení turistických nabídek a zařízení a zhodnocují společný turistický region a vytvářejí či zintenzivňují udržitelné turistické nabídky. Méně často je oproti tomu zmiňován přínos ke zlepšené ochraně a péči o přírodní a kulturní krajinu.
- Ukazatel výsledků ukazuje ve srovnání mezi lety 2013 a stavem ke konci roku 2018 vzestupnou tendenci v počtu přenocování. Je ovšem příliš brzy na to, aby bylo možné vyvodit kauzální vztahy mezi realizací projektů od roku 2016 a vývojem počtu přenocování. To by mělo být prověřeno ve 2. etapě dopadové evaluace.
- V těžistiích realizace s vysokými přírůstky počtu přenocování, kterými jsou (silně podporovaný) saský okres Erzgebirgskreis a sousední (silně podporovaný) Karlovarský kraj, lze s největší pravděpodobností očekávat pozitivní souvislost mezi realizací projektů a pozitivním vývojem počtu přenocování.
- Větší mezery v dopadovém modelu se ještě vyskytují v oblasti rozvoje dopravní infrastruktury, protože v současnosti dochází k realizaci těchto projektů, nejsou ještě k dispozici žádné prokazatelné výsledky.

Je také velmi těžké posoudit, do jaké míry se podařilo zajistit lepší ochranu a péči o přírodní a kulturní krajinu s přeshraničním významem. Zde je očekáván vstup závěrečných zpráv.

Grafika 29. Ověření dopadového modelu

Zdroj: Metis

Zeleně: mnoho respondentů souhlasí a/nebo existují fundované doklady úspěšné realizace; žlutě: existují jednotlivé doklady úspěšné realizace

Poznámka: ukazatel výsledků je záměrně umístěn pod „kontextovou linií“, protože se zjišťuje od příjemců

5.3 Specifický cíl 2.3 – Prohloubení přeshraniční spolupráce k udržení a podpoře biologické rozmanitosti (IP 6d)

Přehled výsledků

- Schváleno bylo 14 projektů se 48 kooperačními partnery. Bylo na ně vynaloženo 6 % prostředků programu. S relativně malým objemem projektů nelze očekávat celoplošné dopady.
- Ke konci roku 2018 nebyly ještě žádné projekty ukončeny. Ukončení prvních projektů je plánováno teprve na konec října 2019. Proto je zatím možné dělat závěry týkající se dosažení cílů pouze v omezené míře.
- Ukazatele výstupu naznačují, že se fyzická opatření ve vztahu k plánovaným habitatům již dobře rozběhla (zejména v oblasti ochrany a podpory rozmanitosti flóry); u (společných) nově vytvořených strategií a nástrojů naproti tomu zatím nejsou žádné výsledky realizace.
- Podle aktualizace ukazatele výsledků (vztahujícího se k projektům) bylo z 28 % dosaženo plánované hodnoty ploch, u nichž byla zavedena nápravná opatření (společná řešení), na úrovni projektu splněna z 8 % a na úrovni programu z 28 % (zejména díky projektu „Paměť krajiny“).
- Podle průzkumu jsou projekty potenciálně přínosné pro zachování a obnovení biologické rozmanitosti, pro posílení povědomí veřejnosti o životním prostředí a pro zachování a krajinného a přírodního prostoru.
- Mnoho projektů se nachází ve fázi plánování, některé již vykazují patrné výsledky realizace.
- Tento stav realizace potvrzují případové studie. Projekty monitorované v rámci případové studie (BIDELIN, MOOREVITAL 2018) se nacházejí uprostřed realizace.
- Na komplexnější zhodnocení dopadů je ještě příliš brzy. Existují doklady potvrzující dosažení jednotlivých cílů, ale dopadové řetězce se v současnosti nedají celkově posoudit.

5.3.1 Stav realizace

IP 6d se zaměřuje na obnovení krajinných a přírodních prostorů (také v urbanistickém prostoru) na zvlášť relevantních územích s cílem podpořit biodiverzitu. Vzhledem k tomu, že plochy, jimiž se projekty zabývají, tvoří pouhý zlomek programového území, klade se zvlášť velký důraz na zesílení vnímavosti cílových skupin a demonstrativní charakter opatření.

Plánovanými **těžišti realizace** IP 6d je:

- Plánování, řízení a realizace opatření v oblasti ochrany přírody a životního péče o krajinu, ochrany půdy a lesů, včetně biotopů, biodiverzity a soustavy NATURA 2000

Charakteristika schválených projektů

Celkem se na IP 6d podílí 14 projektů a 48 partnerů, z toho 22 v Sasku a 26 v Česku. **Objem dotací** (schválených) pro projekty je cca 8,9 mil. EUR a tvoří 6 % celého programu.

Projekty se zabývají ochranou přírody a životního prostředí a podporou biodiverzity a spadají pod investiční kód 085 Ochrana přírody.

- 9 ze 14 projektů se týká ochrany flóry, podpory rozmanitosti ekosystémů (např. zvýšení rozmanitosti lesů a luk, ochrana slatin či jiných biotopů). Různé oblasti podpory biologické rozmanitosti vzájemně úzce souvisejí, takže se ochrana flóry samozřejmě pozitivně promítne do stavu fauny (např. pozitivní dopad na tetřívka obecného díky revitalizaci slatin).
- Další 4 projekty se zabývají explicitně ochranou fauny (např. monitoringem vyder říčních, ochranou sýčka obecného, ochranou včel).
- Kromě toho se 1 projekt zabývá **péčí o krajinu**.

V době první etapy dopadové evaluace na konci roku 2018 ještě nebyly žádné projekty uzavřeny. Ukončení prvních projektů je plánováno na konec října 2019. Většina projektů poběží do podzimu/zimy 2020. Proto se momentálně dají učinit pouze průběžné závěry týkající se dosažení cílů.

Tabulka 20. Přehled projektů v IP 6d

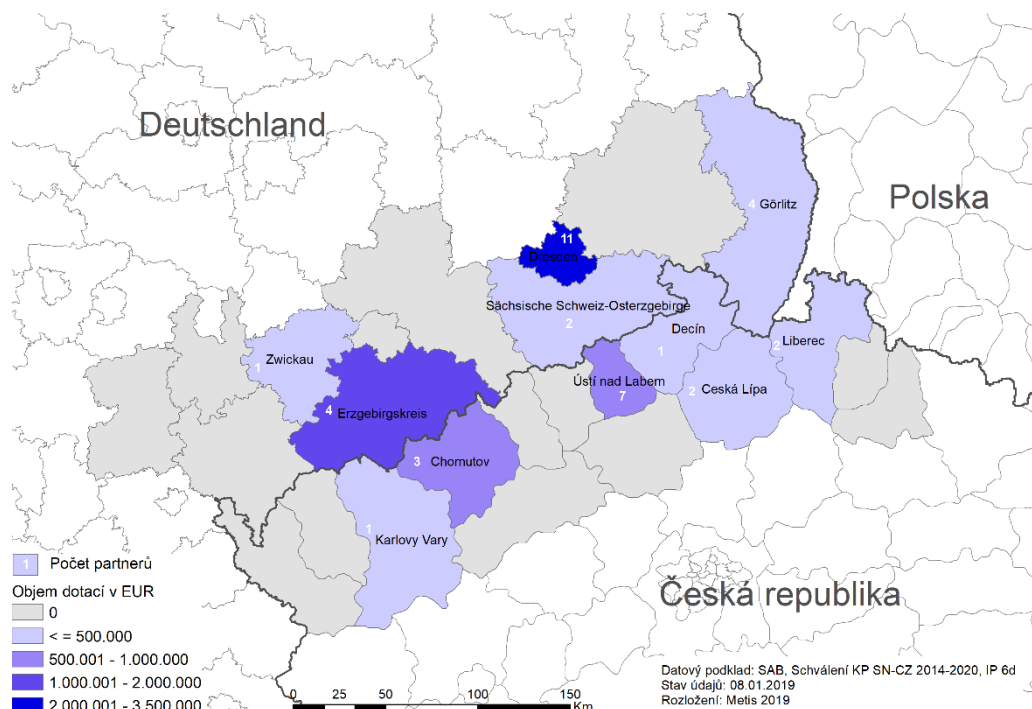
Titul projektu	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet partnerů	Ukončení projektů (vzestupně)
Ochrana a podpora rozmanitosti flóry			
1. Trvale udržitelný management travních porostů pro podporu biodiverzity	616.848	3	31.10.2019
2. Zvyšování rozmanitosti v lesích v regionu Centrálního Krušnohoří	424.642	2	31.10.2019
3. Hodnoty ekosystémových služeb, biodiverzity a zeleno-modré infrastruktury ve městech na příkladu Drážďan, Liberce a Děčína (BIDELIN)	549.048	5	31.12.2019
4. Zachování starých saských a českých odrůd ovoce pomocí nových konceptů – kooperační projekt	509.010	3	31.01.2020
5. MOOREVITAL 2018 - pokračování ochrany rašelinišť v Krušných horách	1.262.211	5	31.03.2020
6. Handmade Nature – Realizace praktických opatření ochrany přírody na podporu biodiverzity kulturní krajiny Krušných hor – Erzgebirge	811.077	2	31.12.2020
7. TetraoVit – Revitalizace rašelinišť a management biotopu tetřívka obecného ve východním Krušnohoří	448.133	6	31.12.2020
8. Ochrana a zachování vybraných biotopů, vzniklých [historickou] hornickou činností a zemědělským využíváním Krušných hor	439.577	2	31.12.2020

Titul projektu	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet partnerů	Ukončení projektů (vzestupně)
9. ENZEDRA Bílá místa rolnické historie: Místní užitkové a okrasné rostliny jako cesta ke zvyšování druhové rozmanitosti regionu	23.698	3	31.12.2020
Celkem	5.484.244	31	
Ochrana a podpora rozmanitosti fauny			
1. ATHENE	785.511	4	31.03.2020
2. Lutra Lutra	810.740	3	30.09.2020
3. Přeshraniční monitoring biologických invazí jako nástroj pro ochranu sladkovodní biodiversity	694.999	2	30.09.2020
4. Letět se včelami k sousedům	434.273	5	30.09.2020
Celkem	2.725.523	14	
Péče o krajinu			
1. Paměť krajiny – přeshraniční rozvojová opatření v Česko-Saském Švýcarsku na podkladu historie krajiny	739.354	3	31.12.2019
Celkem	8.949.121	48	

Zdroj: SAB, stav ke dni: 18.02.2019

Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů

Většinu dotací získají instituce se sídlem v městském okrese Drážďany a v zemském okrese Erzgebirgskreis. Podporu v rámci IP 6d obdržely také regiony Ústí nad Labem, Chomutov, Görlitz, Česká Lípa, Liberec, Karlovy Vary nebo okresy Zwickau a Sächsische Schweiz-Osterzgebirge či Děčín. Následující mapa v grafice 30 znázorňuje regionální rozložení celkového objemu dotací a počtu partnerů (viz datové podklady v tabulce 50 v příloze). Vzhledem k malému objemu projektů nelze očekávat plošné účinky.

Grafika 30. Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 6d

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz detailní tabulka v příloze)

Srovnání skutečného a cílového stavu u dosažených ukazatelů výstupů

Ukazatel výstupu OI8 – počet nově vytvořených strategií a nástrojů – se vztahuje k počtu společně vytvořených strategií a nástrojů. K nim patří např. přeshraniční katalog opatření k ochraně populace sýčka obecného (projekt „ATHENE“) nebo koncept monitoringu lilie ohnivě (projekt „Handmade Nature“). Tento ukazatel výstupů bývá zpravidla splněn teprve ke konci trvání projektů.

Aktuální hodnota OI8 byla na konci roku ještě na 0.

Ukazatel výstupů CO23, který se vztahuje k ploše, měří provedená fyzická ochranná opatření. Ta mohou být různé povahy, např. vysazování různých druhů stromů (projekt „Zvýšení rozmanitosti lesů“) nebo znovuzavodnění rašeliniště (projekt „MOOREVITAL 2018“).

Ukazatel výstupů CO23 s cílovou hodnotou 340 ha habitatů, které jsou podporovány za účelem lepšího stavu ochrany, byl v roce 2018 na programové úrovni splněn již ze 67 %. Na projektové úrovni byla cílová hodnota splněna ze 45 %.

Ukazatel výstupů, který se vztahuje k ploše, nasvědčuje tomu, že se opatření ke zlepšení stavu ochrany ve vztahu k plánovaným plochám habitatů již velmi dobře rozběhla.

Vysoký výkon u fyzických ochranných opatření mají projekty z oblasti ochrany a podpory biologické rozmanitosti flóry:

- „Zvýšení rozmanitosti lesů v regionu Centrálního Krušnohoří“: V rámci tohoto projektu dochází k proměně lesa vysázením jedle bělokoré, buku lesního a javoru

klenu (podpořeno 113 ha). Projekt disponuje dvěma informačními webovými stránkami partnerů. Na české webové stránce jsou uveřejněny také aktuální výsledky.

- „MOOREVITAL 2018 – Pokračování ochrany rašelinišť“. Tato případová studie ukazuje, že se obnova biotopů rozběhla, ale pouze na jedné straně hranice (podpořeno 70 ha). Zda bude možné rozběhnout přeshraniční aktivity v relevantní míře, nebylo v době provádění případové studie ještě zřejmé.

Také projekt zabývající se péčí o krajinu dosáhl (netypicky) vysokého výstupu:

- V rámci univerzitního projektu „Paměť krajiny“ jsou zaznamenávány změny v krajinném prostoru v oblasti Národního parku Česko-saské Švýcarsko, který byl založen v roce 1945. Ukazatel výstupu představuje podporovanou plochu o rozloze 36 ha. O průběžných výsledcích informuje newsletter (naposledy v prosinci 2018). První výsledky analýzy pro obec Reinhardtsdorf-Schöna ukazují, že se mezi lety 1956 až 2005 změnilo přibližně 10 % zkoumané plochy. V dalším průběhu projektu by měly být vytvořeny strategie pro řízení národního parku.

Tabulka 21. Stav realizace ukazatele výsledků IP 6d

ID	Ukazatel	Cílová hodnota (konec 2018) (projekty)	Cílová hodnota (projekty)	Stav realizace na úrovni projektu	Cílová hodnota 2023 (program)	Stav realizace na úrovni programu
CO23	Plocha stanovišť, která jsou podporována s cílem zlepšit jejich stav z hlediska ochrany (CO23) (ha)	228	509	45 %	340	67 %
OI8	Počet nově vytvořených strategií a nástrojů	0	26	0 %	10	0 %

Zdroj: SMUL, Odečet údajů ukazatelů na všech úrovních ke dni 11.04.2019

Tabulka 22. Diferenciace ukazatelů výstupu podle oblastí činnosti (projekty)

Oblast činnosti	Počet nově vytvořených strategií a nástrojů		Plocha stanovišť, která jsou podporována s cílem zlepšit jejich stav z hlediska ochrany		
	Cílová hodnota (projekty)	Aktuální hodnota (projekty)	Cílová hodnota (projekty)	Aktuální hodnota (projekty)	Stav realizace na úrovni projektu
Ochrana a podpora rozmanitosti flóry	17	0	392	183	47 %
Ochrana a podpora rozmanitosti fauny	7	0	77	9	12 %
Péče o krajinu	2	0	40	36	90 %
Celkem	26	0	509	228	45 %

Zdroj: SMUL, Odečet údajů ukazatelů na všech úrovních, stav ke dni 11.04. 2019

5.3.2 Přínos projektů k programovým cílům

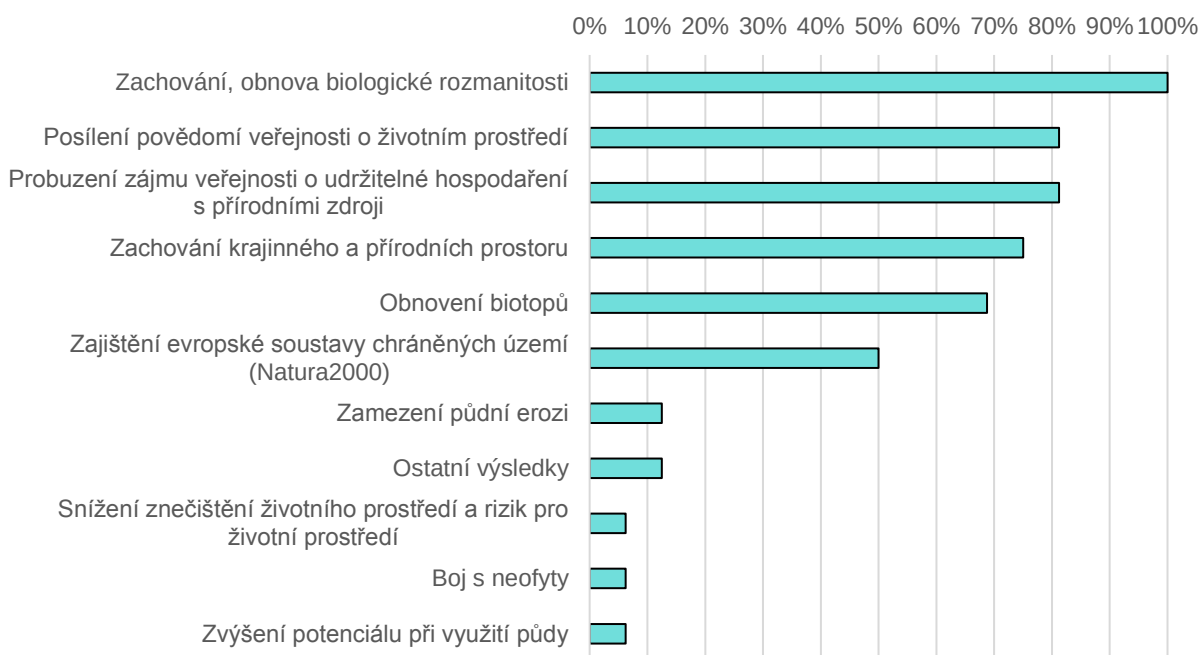
V online průzkumu mohli respondenti vybrat, k jakým z plánovaných programových cílů jejich projekt přispívá.

Výsledky průzkumu ukazují, že vedle zachování a obnovení biologické rozmanitosti (relevantní pro 100 % projektů v IP 6d) hraje významnou roli zejména práce s veřejností. 81 % kooperačních partnerů uvedlo, že jejich projekty posilují povědomí veřejnosti o přírodním prostředí a zvyšují citlivost veřejnosti v oblasti udržitelného hospodaření s přírodními zdroji.

Naproti tomu mají projekty jen malý přínos k cílům programu „Omezení zatěžování životního prostředí a environmentálních rizik“, „Boj s neofyty“ a „Zvýšení potenciálu při využití půdy“. Ani „ostatní výsledky“ nehrají téměř žádnou roli.

Grafika 31 níže ukazuje přínos projektů k plánovaným cílům programu ve specifickém cíli 2.3, IP 6d (Zachování a podpora biologické rozmanitosti).

Grafika 31. Náš projekt je přínosem pro zachování a podporu biologické rozmanitosti

Zdroj: Online dotazník 2018; n = 16

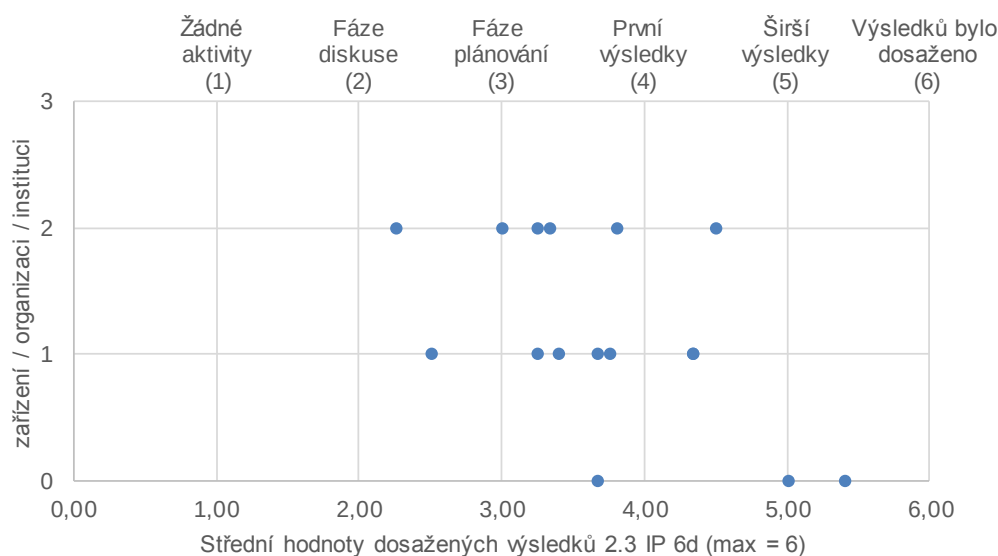
Pokrok při plnění cílů jednotlivých výsledků

V následující části online dotazníku jsme kooperační partnery požádali, aby zhodnotili svůj pokrok při plnění cílů u vybraných výsledků na stupnici od 1 (ještě nebyla realizována žádná aktivita) do 6 (výsledků bylo dosaženo a realizovaná opatření jsou vysoce účinná).

V grafice 32 níže je znázorněn rozptylový diagram, který ukazuje průměrné hodnoty dosažení cílů (všech výsledků v oblasti zachování a podpory biologické rozmanitosti) odděleně podle jednotlivých institucí.

Ve srovnání s projekty u specifických cílů ostatních prioritních os se ukazuje, že se ještě stále poměrně mnoho projektů nachází ve fázi plánování a bylo dosaženo málo výsledků. Přesto jsou i zde někteří kooperační partneři, kteří v rámci svého projektu již vykazují viditelné výsledky realizace. Nositeli aktivit jsou úřady a univerzity.

Grafika 32. Plnění cílů podle institucí v IP 6d

Zdroj: Online průzkum 2018; (n=16);
Institute: 0 = ostatní; 1 = úřad; 2 = univerzita

Ilustrace dosažených výsledků podle doprovodného monitoringu

V oblasti ochrany a podpory rozmanitosti flóry byly prováděny dvě případové studie. Jejich výsledky jsou zde představeny formou výtahu.

Modro-zelená infrastruktura měst

Záměrem projektu „BIDELIN“, na němž se podílí 5 partnerů, z toho dva ze Saska a 3 z Česka, je zviditelnit služby zeleno-modré infrastruktury ve městech Drážďany, Liberec a Děčín a zhodnotit je konkrétními příklady realizace.

Aktivity zahrnují:

- Analýza vyhodnocení ekosystémových služeb (ÖSD) zeleno-modré infrastruktury v Drážďanech, Liberci, Děčíně s přihlédnutím ke společným rysům a zvláštnostem specifickým pro každou zemi.
- Příprava výsledků zaměřená na cílové skupiny, zejména na projektanty a subjekty, které mají rozhodovací pravomoci v těchto třech městech (úřady, investoři).
- Komunikace výsledků ve smyslu environmentální výchovy, zejména formou publikací, naučných stezek, workshopů.

- Zpracování praktických příkladů realizace sloužících ke zlepšení zeleno-modré infrastruktury ekosystémových služeb (ÖSD) v Drážďanech, Liberci a Děčíně, které působí jako propagátoři myšlenky. V souladu s odborníky zúčastněných měst jsou definována konkrétní realizační opatření.

Na partnerství se podílí výzkumná instituce Leibniz-Institut für ökologische Raumentwicklung (IÖR) v Drážďanech, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a tři správy měst Drážďany, Liberec a Děčín. Město Drážďany bylo vybráno jako projektový partner, protože používá zajímavě inovativní přístupy k městské zeleni. Tyto přístupy jsou názornými příklady, které jsou velmi atraktivní pro ostatní města, jež se na realizaci projektu podílejí.

V době provádění případové studie v listopadu 2018 se projekt nacházel uprostřed realizace, uplynulo již přibližně 60 % doby realizace.

S ohledem na analýzu oblastí činnosti a hodnocení jsou oba hlavní projektoví partneři (obě univerzity) aktivní v rámci vlastního pole působnosti a mohou vykazat konkrétní výsledky. Nosným prvkem projektu je realizace česko-německého studijního kurzu „Zelená a modrá ve městě – Identifikace, hodnocení a optimalizace ekosystémových služeb poskytovaných městskou zelenou a modrou infrastrukturou“. V týmech složených z obou národností se studující zabývají mezi jinými kvantitativním a kvalitativním hodnocením zelené infrastruktury nebo rozvojem zeleně.

Práce s veřejností se dobře rozběhla a vykazuje první zajímavé výsledky. Práce s veřejností se ale soustředí na němčinu a angličtinu. Český jazyk se zdá být málo zastoupen.

Tvorba příruček pro městskou správu a příkladová realizační opatření ve třech městech – v Drážďanech, Liberci a Děčíně – se připravují. Pokud jde o příkladové realizace, podílejí se města jako realizátoři, ovšem s malými zdroji. Realizační opatření jsou tudíž ambiciózní, neboť jsou závislá na množství vnějších faktorů (jako např. spolupráce politických činitelů a dostupnost investičních prostředků).

Do jaké míry se podaří ovlivnit plánování měst a realizovat konkrétní opatření, je předmětem zkoumání 2. etapy dopadové evaluace.

Fotografie k projektu BIDE LIN

Mapování zeleno-modré infrastruktury v Děčíně v rámci česko-německého studijního kurzu (říjen 2018, autor: Jiří Louda)

Česko-německý studijní kurs v Drážďanech (listopad 2017, autor: Jiří Louda)

Revitalizace poškozených slatinných biotopů

Navazující projekt MOOREVITAL 2018 je realizován 5 partnery, z toho 3 v Sasku a 2 v Česku. V Krušnohoří projekt pokračuje v revitalizaci poškozených slatinných biotopů a obnovuje přírodní naučnou stezku vedoucí slatěmi.

Aktivity zahrnují:

- Revitalizaci poškozených (odvodněných) rašelinných biotopů s dostatečným potenciálem srážek (162 ha v Sasku a 10 ha v Česku).
- Vytvoření a zhodnocení životního prostoru tetřívka obecného vysazováním dřevin, jimiž se živí, na české straně (2 ha).
- Doprovodný monitoring úspěšnosti opatření, např. sledováním ze vzduchu.
- Prohloubení stavu odborných znalostí v oblasti ochrany rašelinišť prostřednictvím výměny odborných znalostí.
- Posílení povědomí veřejnosti o významu intaktních rašelinišť pro ekologii, o nutnosti jejich ochrany a rozšíření naučné stezky ve Stengelheide (Sasko) a práce s veřejností.

Pro úspěch realizace přeshraničního projektu je rozhodujícím základním předpokladem kvalita partnerství. V případě MOOREVITAL 2018 je danými institucionálními rámcovými podmínkami vyvážené partnerství přísně regulováno.

Na saské straně jsou relevantní aktéři v oblasti ochrany přírody zapojeni do partnerství přímo, na české straně je to kvůli institucionálním rámcovým podmínkám možné jen v omezené míře. To znesnadňuje vytvoření společných organizačních a realizačních instrumentů.

Výměna zkušeností, založená na klíčových aktivitách v saské části, je tedy jádrem spolupráce. Výměna zkušeností má přispět k tomu, aby bylo možné dále dlouhodobě rozvíjet společný přístup a harmonizované společné aktivity.

Po více než jednom roce trvání realizace od zahájení projektu v dubnu 2017 se rozběhla realizace a doprovodný monitoring výsledků v saské části. Zpočátku došlo ke zdržení v důsledku chybějícího projektového řízení. U návazného projektu s předchozí zkušeností a opatřeními, která zůstala stejná, by se dalo očekávat rychlejší zahájení realizačních aktivit.

V okamžiku provádění případové studie v červenci 2018 bylo patrné vlekloucí se zahájení projektu na české straně, které souvisí s malou kapacitou projektového partnera.

Lead partner na saské straně přikládá velký význam komunikačním opatřením cíleným na širší veřejnost, která se zejména v Sasku již dobře rozběhla. V souvislosti s jedním důležitým prvkem realizace, naučnou stezkou, ovšem ještě nebyly provedeny žádné zásadní aktivity.

Většina opatření byla realizována v létě roku 2018. Další výsledky realizace lze očekávat 2019/2020. Mnoho z výsledků lze očekávat v dlouhodobém horizontu a jejich dopad bude měřitelný teprve za několik let, respektive desetiletí.

Zásadní úspěch projektu v souvislosti s obnovením biotopů lze očekávat zejména na saské straně. Vzhledem k malé rozloze revitalizované plochy na české straně mají pilotní opatření spíše demonstrativní charakter pro budoucí iniciativy.

Fotografie k projektu „Moorevital 2018“

Prohlídka oblasti Stengelhaide v Sasku pro veřejnost (datum pořízení snímku: 26.05.2018)

Stavba hráze v Stengelhaide, Sasko (datum pořízení snímku 01.06.2018)

5.3.3 Hodnocení ukazatele výsledků

Aktualizace ukazatele výsledků

Jako ukazatel výsledků pro specifický cíl 2.3 byla definována „rozloha ploch, na nichž jsou uplatňována společná řešení na zachování a podporu biologické rozmanitosti (ha)“. Absolutní plocha, u níž byla provedena zlepšovací opatření, by se měla výrazně zvětšit.

Hodnota se ovšem nevztahuje na celé programové území, ale jedná se o oblasti, na nichž se realizují projekty spolupráce. Údaje pro aktualizaci ukazatele výsledků dodávají samy projekty a tyto údaje se potom dále zpracovávají v rámci monitoringu SAB (aktualizace ukazatele výsledku tedy není založena na odborné statistice pro celé území programu).

Výchozí hodnota byla v roce 2013 390 ha; cílová hodnota na úrovni programu pro rok 2023 je stanovena na 1 300 ha. Cílová hodnota na úrovni projektu 4 748 ha leží výrazně nad touto hodnotou. K datu 31.12.2018 dosahovala aktuální hodnota 358 ha, tedy 28 % cíle programu. Podle statistiky jsou tedy již patrné výrazné pokroky při dosahování cílové hodnoty.

Tímto ukazatelem výsledků, který se vztahuje k ploše, mají být zaznamenána realizovaná fyzická ochranná opatření i teritoriální dopady neinvestičních opatření (jako např. strategie vztahující se k plochám, koncepty ochrany).

Ukazatel výstupu CO23, který se rovněž vztahuje k plochám a měří fyzická ochranná opatření, je tedy pouze částí ukazatele výsledků EI 2.3. Právě tak tomu je u prověřovaných projektů, ukazatel je tedy používán správně.

Největší plochy s realizovanými opatřeními (300 ha) bylo zatím docíleno v oblasti péče o krajinu projektem „Paměť krajiny“. Jak se podaří docílit zlepšení pomocí opatření (společných řešení), by mělo být prověřeno v 2. fázi dopadové evaluace.

Výsledky v obou dalších oblastech jsou zatím kvůli stavu realizace zanedbatelné.

Tabulka 23. Stav realizace ukazatele výsledků IP 6d

ID	Ukazatel	Aktuální hodnota (konec 2018)	Cílová hodnota (projekty)	Stav realizace na úrovni projektu	Cílová hodnota 2023 (program)	Stav realizace na úrovni programu
EI2.3	Rozloha ploch, na nichž jsou uplatňována společná řešení na zachování a podporu biologické rozmanitosti (ha)	358	4.686	8%	1.300	28%

Zdroj: SMUL, Odečet údajů ukazatelů na všech úrovních ke dni 31.12.2018, korigováno údaji z 11.04.2019

Tabulka 24. Diferenciace ukazatele výstupů podle oblastí činnosti (projekty)

Oblast činnosti	EI2.3 Rozloha ploch, na nichž jsou uplatňována společná řešení na zachování a podporu biologické rozmanitosti (ha)		
	Cílová hodnota (projekty)	Aktuální hodnota (projekty)	Stav realizace na úrovni projektu
Ochrana a podpora rozmanitosti flóry	1.979	0	0 %
Ochrana a podpora rozmanitosti fauny	2.316	58	3 %
Péče o krajinu	391	300	77 %
Celkem	4.686	358	8 %

Zdroj: Zdroj: SMUL, Výťah z údajů o ukazatelích na všech úrovních k 11.04.2019

Přínos projektů ke změně ukazatele výsledků

Ukazatel výsledků je ze 100 % ovlivňován příjemci.

5.3.4 Ověření dopadového modelu

Na celkové posouzení dopadů je ještě příliš brzy. Existují doklady potvrzující dosažení jednotlivých výsledků (jednotlivé výsledky projektů u hmatatelných a nehmátatelných ochranných opatření), ale dopadové řetězce zobrazené v grafice 33 ještě nejsou celkově prokazatelné.

- Záchovná opatření (a také mapování) ve vztahu k plánovaným plochám habitatů se již dobře rozběhla (CO23). Vysoké výstupy u fyzických ochranných opatření zaznamenaly zejména projekty v oblasti ochrany a podpory flóry.
- Do konce roku 2018 ještě nebyly vytvořeny žádné společné strategie či nástroje (OI8).
- Podle průzkumu jsou projekty potenciálně přínosné pro zachování a obnovu biologické rozmanitosti, pro posílení povědomí veřejnosti o životním prostředí a pro zachování krajinného a přírodního prostoru.
- Mnoho projektů se nachází ve fázi plánování, některé již vykazují patrné výsledky realizace.
- Tento stav realizace potvrzují také případové studie. Projekty prověřované v případových studiích jsou vprostřed realizace.

- Ve vztahu k revitalizaci poškozených rašelinných biotopů se realizační aktivity, doprovodný monitoring výsledků a práce s veřejností zejména v saské části rozběhly. Aktivity mají v české části demonstrativní charakter.
- Ve vztahu k rozvoji zelené infrastruktury ve městech byl v rámci projektu „BIDELIN“ ve sledovaném období realizován hlavně česko-německý studijní kurs „Zelená a modrá ve městě – Identifikace, hodnocení a optimalizace ekosystémových služeb poskytovaných městskou zelenou a modrou infrastrukturou“.
- Do jaké míry bude dosaženo společných řešení a nápravných opatření, bude možné posoudit teprve ve 2. etapě dopadové evaluace.

Velmi důležitá je kontrola úspěšnosti plošných ochranných opatření v rámci projektů (kterou nemůže vykonávat program). Mimo to nelze k dosaženým výsledkům nic dalšího konstatovat. Informace o dotčených plochách jsou užitečné, ale vypovídají příliš málo o dosažených efektech na těchto plochách.

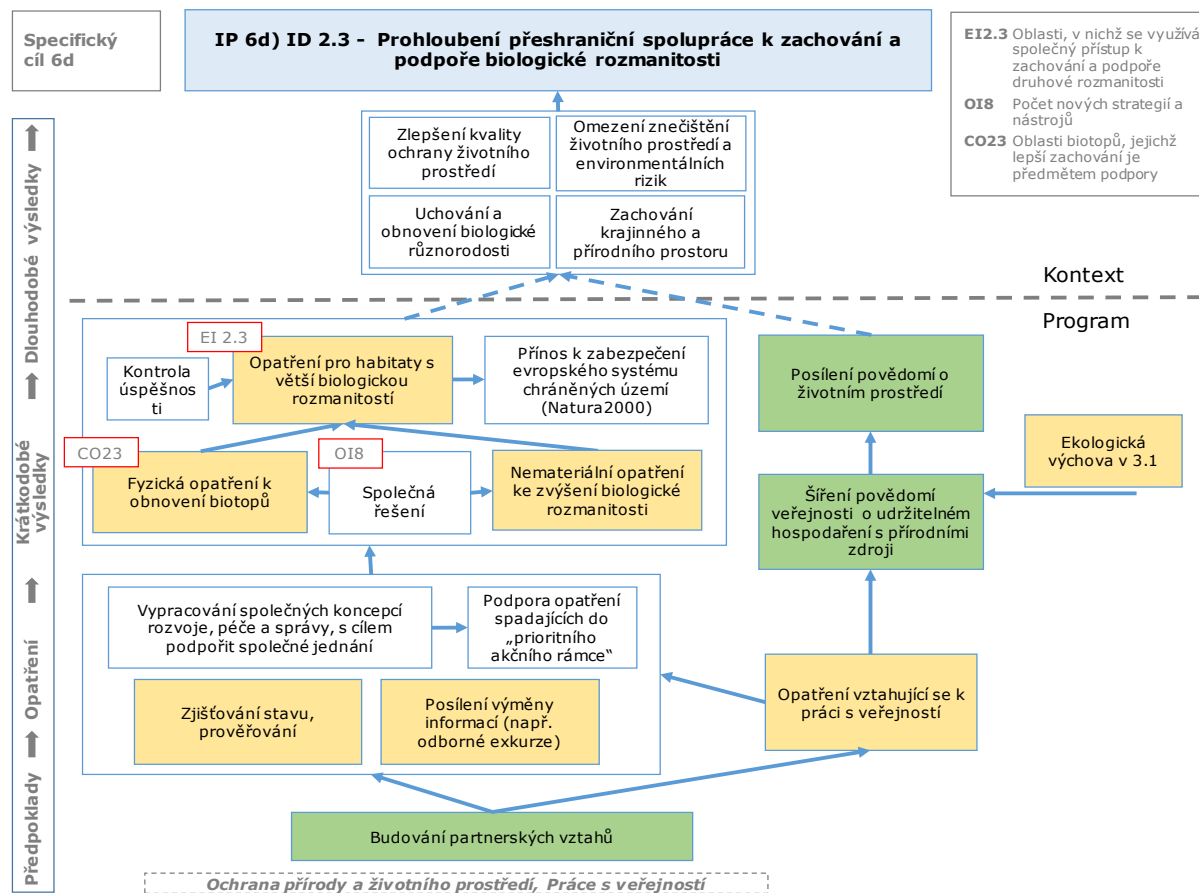
Opatření k ochraně habitatů jsou realizována ve smyslu programu efektivně, když:

- budou výsledky výzkumu v relevantní míře převedeny do praxe a
- získané vědomosti z jednostranných aktivit budou odpovídajícím způsobem předávány.

Většina respondentů a také případové vybrané studie potvrzují, že budování povědomí o životním prostředí u zainteresovaných cílových skupin funguje. Mohlo by zde docházet také k pozitivním interakcím se specifickým cílem 3.1 – rozšíření přeshraničních nabídek (viz také kap. 6.1). Ve specifickém cíli 3.1 má podpora environmentální výchovy velmi vysokou prioritu.

Spolupůsobení různých projektů z různých oblastí činnosti na podporu environmentální výchovy je možné prověřit teprve, až budou k dispozici zdokumentované výsledky projektů.

Grafika 33. Prověření dopadového modelu

Zdroj: Metis

Zeleně: mnoho respondentů souhlasí a/nebo existují fundované doklady úspěšné realizace; žlutě: existují jednotlivé doklady úspěšné realizace

Poznámka: ukazatel výsledků je záměrně umístěn pod „kontextovou linií“, protože se zjišťuje od příjemců

6 Výsledky analýzy prioritní osy 3 - Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku za účelem získávání dovedností a celoživotního vzdělávání

Prioritní osa 3 se svou konstrukcí od ostatních prioritních os odlišuje. Pro jednu prioritní osu jsou zde definovány 2 specifické cíle (zpravidla bývá pro jednu investiční prioritu pouze 1 specifický cíl). Původně byl také zde plánován pouze jeden specifický cíl a teprve na konci přípravy programu byl kvůli požadavkům EK rozdělen na dva.

6.1 Specifický cíl 3.1 – Rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání (IP 10b)

Přehled výsledků

- Schváleno bylo 19 projektů s 51 kooperačními partnery. Bylo na ně vynaloženo 8 % prostředků programu. Těžiště realizace IP 10b leží ve východní části programového území.
- Projekty se týkají ekologické výchovy, kulturních a jazykových dovedností a předškolního vzdělávání. Lze očekávat, že bude docházet k interakcím s ostatními investičními prioritami, např. v oblasti životního prostředí.
- Na konci roku 2018 nebyl ještě uzavřen žádný projekt, ale 5 se jich nacházelo v závěrečné fázi. Díky tomu je již nyní možné vyjádřit se k plnění cílů.
- Nejdůležitějšími přínosy projektu jsou: posílení kulturního dialogu (74 % souhlasí), lepší kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání (70 %) a zlepšení mezikulturních dovedností (67 %). Projekty jsou přínosné také v oblasti ekologické výchovy. Podle hodnocení respondentů vykazuje většina projektů již nyní viditelné výsledky realizace.
- Srovnání aktuálního a plánovaného stavu ukazatele výstupu, který se týká počtu účastníků, toto hodnocení potvrzuje. Plánované hodnoty výstupu pro cíl 3.1 (vzdělávání) byly na úrovni projektů splněny již více než z 60 %. Doposud bylo osloveno zhruba 13 000 účastníků a účastnic.
- Jak ukazuje případová studie k projektu: „Společně si hrát, společně se učit“: V oblasti předškolního vzdělávání se podařilo díky spolupráci 6 mateřských škol dosáhnout velmi konkrétních výsledků v dané oblasti činnosti. Doposud se uskutečnilo 60 společných programů a 49 exkurzí do sousedního státu s celkovým počtem 834 účastníků včetně rodičů a pedagogů.
- Podle aktualizovaného ukazatele výsledků se výrazně zlepšila spolupráce v oblasti vzdělávání, zejména pak v oblasti předškolního a školního vzdělávání a v oblasti mezikulturních a jazykových dovedností. Změnu ukazatele výsledků ovlivňuje v některých dílčích oblastech program.
- Prověření dopadového modelu ukazuje celkově funkční dopadové mechanismy od předpokladů po dlouhodobější efekty. Podle této „dopadové hypotézy“ se jedná o velmi úspěšnou intervenci.

6.1.1 Stav realizace

Cílem IP 10b (specifický cíl 3.1) je rozšíření přeshraničních nabídek vzdělávání v oblasti předškolního vzdělávání, ekologické výchovy, zlepšování mezikulturních a jazykových dovedností osobními kontakty a systematicky působícími opatřeními. Zaměřuje se tedy na velmi specifické oblasti vzdělávání dětí a mladistvých v prostoru spolupráce.

Rozvoj společných nabídek vzdělávání je sledován v rámci specifického cíle 3.2 (také zde existuje odpovídající ukazatel výstupů).

Plánovaná **těžiště** realizace v rámci IP 10b (SC 3.1) jsou:

- Podpora předškolního vzdělávání
- Podpora ekologické výchovy a povědomí o životním prostředí
- Zlepšení jazykových a mezikulturních dovedností

Charakteristika schválených projektů

V rámci specifického cíle 3.1 bylo schváleno 19 projektů s 51 projektovými partnery, z nichž bylo 26 ze Sasky a 25 z Česka. Specifický cíl 3.1 převážně náleží k intervenční kategorii 117 (Opatření na osobní úrovni pro celoživotní vzdělávání). Vedle toho se používá také intervenční kategorie 118 (systémová opatření obecného vzdělávání a odborné přípravy). Objem schválených dotací pro projekty obnáší přibližně 10,9 mil. EUR, respektive 8 % celého programu.

- Celkem 8 z 19 projektů se týká **ekologické výchovy** (včetně projektů zabývajících se obnovitelnými energiemi a předcházením vzniku odpadů). Pro tyto účely bylo schváleno 3,9 mil. EUR. Pokud je známo, jsou tyto projekty zaměřeny na děti a mladistvé (např. projekt „Země-voda-vzduch“: Divadelní představení pro školáky s tématem ochrany životního prostředí);
- Další 7 projektů podporuje zlepšení **(mezi)kulturních a jazykových dovedností** dětí a mladistvých (většina dotací – 5,5 mil. EUR – jde do této oblasti);
- Kromě toho jsou zde také 4 projekty menšího objemu realizované zařízeními předškolní péče, které se zabývají poznáváním kultur a sousední země či **předškolním osvojováním jazyků** (1,6 mil. EUR)

Právě u opatření v oblasti vzdělávání může docházet k interakci s dalšími investičními prioritami, např. může ekologická výchova (IP 10b) přispět k zachování a zlepšení biologické rozmanitosti (IP 6d).

Ke konci roku 2018 ještě nebyl žádný projekt uzavřen, ale pět projektů se již nacházelo v závěrečné fázi (ukončení projektů do 31.03.2019). Další 7 projektů je již relativně hodně pokročilých a měly by být ukončeny do konce roku 2019. Proto se již nyní můžeme vyjádřit k plnění cílů.

Tabulka 25. Přehled projektů v IP 10b, SC 3.1

Název projektu	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet partnerů	Ukončení projektů
Podpora předškolního vzdělávání			
1. „Sousední světy – Nachbarwelten“ Česko-německé jazykové a mediální projekty pro děti od 3 do 8 let	515.519	2	31.03.2019
2. JEDNA STŘECHA PRO NAŠE KULTURY	209.692	2	31.03.2019
3. Společně si hrát a navzájem se učit	599.659	5	31.12.2019
4. Na úrovni očí – du und já, ich und ty. Partnerské předškolní vzdělávání Rumburk – Sebnitz.	245.766	2	31.08.2020
Celkem	1.570.637	11	
Podpora ekologické výchovy a povědomí o životním prostředí			
1. „Na stopě klimatu“ – česko-německý projekt o obnovitelných zdrojích energie a environmentální výchově a vzdělávání dětí a mládeže	1.246.893	3	30.06.2019
2. Země – Voda – Vzduch	495.504	2	31.08.2019
3. Homo et regio	483.805	2	30.09.2019
4. Užitkové rostliny a jejich využití – děti poznávají regionální koloběh surovin	278.974	2	31.12.2019
5. Předcházení vzniku odpadů v Libereckém kraji a okrese Görlitz	303.745	2	31.03.2020
6. Krušnohoří – nová krajina – nové příležitosti	341.195	3	31.08.2020
7. Zelené perly kolem Nisy	227.482	2	01.09.2020
8. AD FONTES	493.082	4	30.09.2020
Součet	3.870.680	20	
Zlepšení jazykových a mezikulturních dovedností			
1. Dialogy – společně se učíme pro Evropu	183.208	2	31.03.2019
2. Síť interkulturní komunikace a vzdělávání	752.499	3	30.06.2019
3. MUNDANI	1.348.307	2	31.07.2019
4. „Labská akademie veslování“	784.444	4	31.07.2019
5. Česko-saská literární krajina. Interaktivní mapa s širokými možnostmi využití (LIS)	577.763	3	31.12.2019
6. Konrad Zuse hledí přes hranice	421.221	3	31.07.2020
7. Art and Science – Inovativní formy učení v přeshraniční spolupráci v česko-německo-polském trojzemí	1.426.865	3	30.09.2020
Součet	5.494.307	20	
Celkem	10.935.624	51	

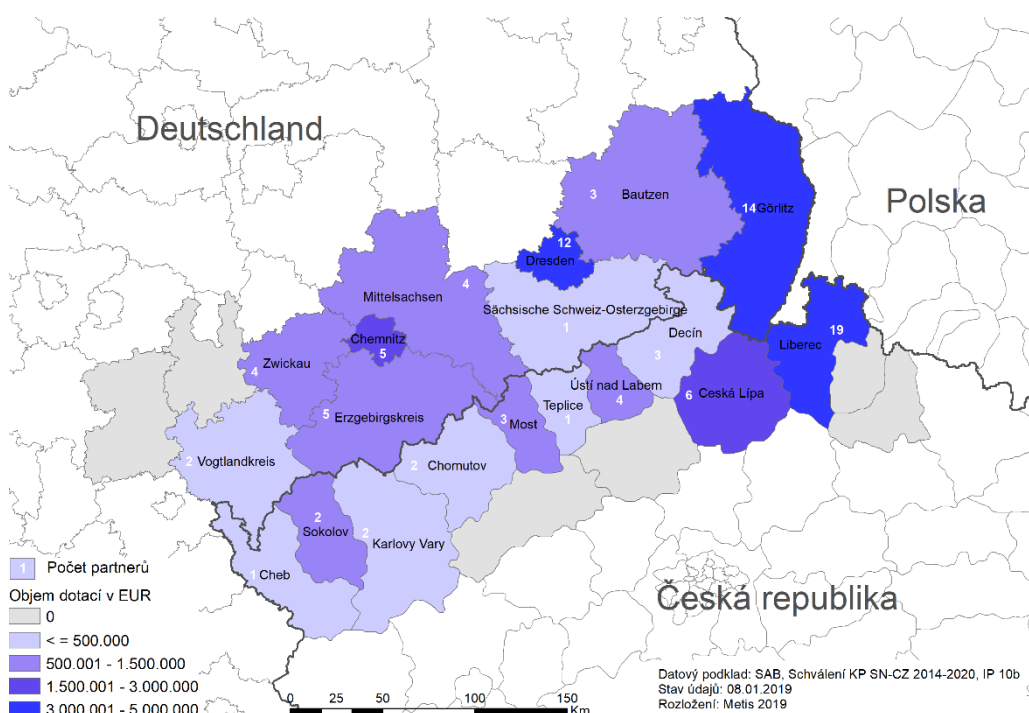
Zdroj: SAB, stav ke dni: 18.02.2019

Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 10b (SC 3.1 a 3.2)

Prostorové rozložení není rozděleno podle obou specifických cílů 3.1 a 3.2, ale je znázorněno dohromady pro celou IP 10b.

Většinu dotací obdrží instituce se sídlem v okrese Görlitz a v městském okrese Drážďany. Relativně velkou podporu v rámci IP10b obdrží také instituce v regionech Liberec, Chemnitz, Česká Lípa, Zwickau, Ústí nad Labem a Mittelsachsen. Následující mapa znázorňuje regionální rozložení objemu dotací a počtu partnerů (viz tabulka 51 v příloze). Kromě Drážďan je ohniskem realizace IP 10b ve východní části území. Zde byly prováděny také obě případové studie. IP 10b je jediná investiční priorita, jejíž těžiště realizace leží ve východní části.

Grafika 34. Regionální rozložení objemu dotací a partnerů v IP 10b (SV 3.1 a 3.2)

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz detailní tabulka v příloze)

Srovnání aktuální a plánované hodnoty dosažených výstupů

Pro specifické cíle 3.1 a 3.2 byly definovány stejné ukazatele výstupu, které je možné na projektové úrovni vyhodnotit samostatně. Na úrovni programu ovšem neexistují žádné oddělené plánované hodnoty, ale pouze cílové hodnoty pro celou prioritní osu 3.

Cílové hodnoty mohou být vyhodnoceny pouze za celou prioritní osu 3 (viz 6.2.1). Proto může být pro specifický cíl 3.1 provedeno pouze jedno srovnání plánovaných a aktuálních hodnot na úrovni projektů.

Plánované hodnoty výstupu pro specifický cíl 3.1 (rozvoj přeshraničních nabídek vzdělávání) byly na úrovni projektů splněny již více než ze 60 %. Osloveno bylo zatím přibližně 13 000 účastníků a účastnic, většina z nich v oblasti ekologické výchovy.

Tabulka 26. Ukazatele výstupu specifického cíle 3.1

Ukazatelé výkonu	Aktuální hodnota (projekty)	Cílová hodnota (projekt)	%
Opatření vedoucí k harmonizaci/ adaptaci a vývoji společných nabídek vzdělávání (OI 10, týká se podle ŘO pouze spolupráce vysokých škol v rámci 3.2)	0	0	0 %
Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy na přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, vzdělávacích příležitostí, vysokoškolského vzdělání a odborné přípravy (CO46) – muži	6.212	10.155	61 %
Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy na přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, vzdělávacích příležitostí, vysokoškolského vzdělání a odborné přípravy (CO46) – ženy	10.692	6.998	65 %
Celkem	13.210	20.847	63 %

Zdroj: SMUL, Odečet stavu ukazatelů na všech úrovních ke dni 31.12. 2018

Tabulka 27. Ukazatelé výstupu pro specifický cíl 3.1, vyhodnocené podle jednotlivých oblastí činnosti

Oblast činnosti	Aktuální hodnota OI10 Účastníci (celkem)	Cílová hodnota OI10 Účastníci (celkem)	%
Podpora předškolního vzdělávání	1.613	1.190.	136 %
Podpora ekologické výchovy a povědomí o životním prostředí	7.692	12.440.	62 %
Zlepšení jazykových a mezikulturních dovedností	3.905	7.217.	54 %
Celkem	13.210.	20.847	63 %

Zdroj: SMUL, Odečet stavu ukazatelů na všech úrovních ke dni 31.12. 2018

6.1.2 Přínos projektů k cílům programu

V online průzkumu mohli účastníci vybírat, k jakým plánovaným programovým cílům jejich projekt přispívá. Grafika 35 níže ukazuje přínos projektu přínos projektů k posílení přeshraničních nabídek vzdělávání (plánované programové cíle ve specifickém cíli 3.1, IP 10b).

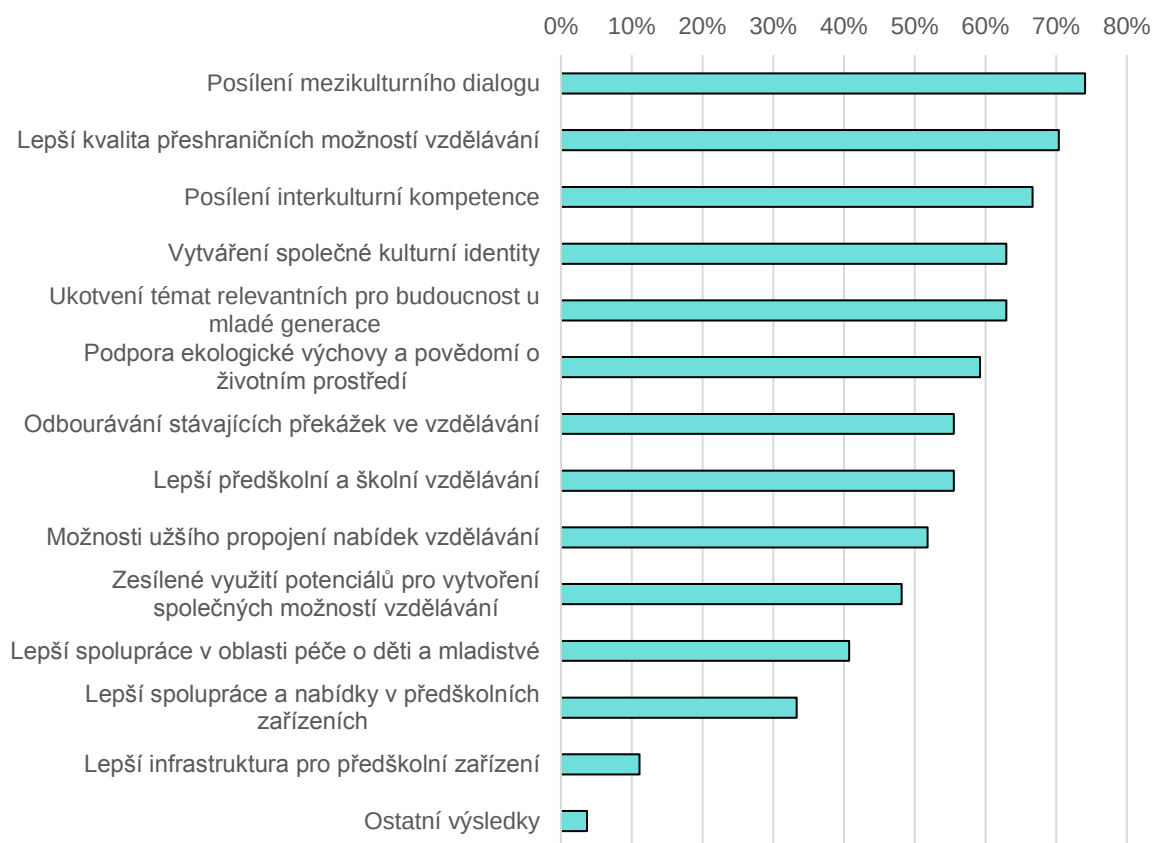
Většina kooperačních partnerů v SC 3.1 uvedla, že jejich projekt je přínosem k následujícím programovým cílům:

- Posílení mezikulturního dialogu (74 %)
- Lepší kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání (70 %)
- Posílené mezikulturní dovednosti (67 %)

- Vytvoření společné kulturní identity (63 %)
- Ukotvení témat relevantních pro budoucnost u mladé generace (63 %)

Vzhledem k tomu, že do podpory předškolní péče spadají pouze 4 projekty, byly přínosy ke „Zlepšení spolupráce a nabídek zařízení předškolní péče“ a „Lepší infrastruktura pro zařízení předškolní péče“ uváděny méně často.

Grafika 35. Náš projekt je přínosný v oblasti přeshraničních nabídek vzdělávání

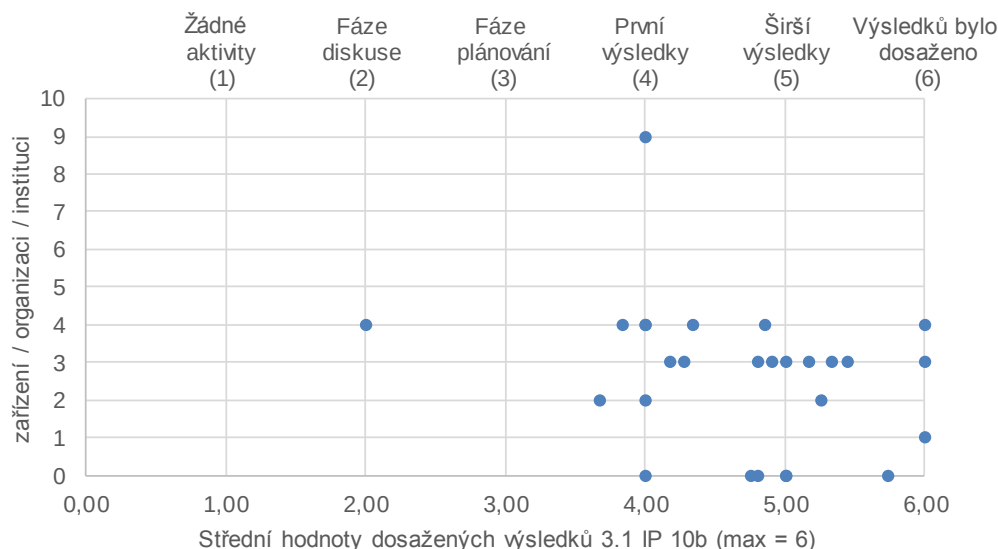

Zdroj: Online průzkum 2018; n = 27

Pokrok při plnění cílů

V následující části online dotazníku jsme kooperační partnery požádali, aby hodnotili pokrok při plnění cílů vybraných výsledků.

Následující rozptylový diagram ukazuje střední hodnoty plnění cílů (týkající se všech výsledků v oblasti přeshraničních nabídek vzdělávání) rozdělené podle jednotlivých institucí. Také na této grafice se ukazuje, že většina projektů všech institucí již vykazuje při realizaci výsledky. Zejména vzdělávací zařízení uvádějí vysoké plnění cílů.

Grafika 36. Plnění cílů podle institucí v IP 10b, SC 3.1

Zdroj: Online průzkum 2018 (n=27)

Instituce: 0 = ostatní; 1 = úřad; 2 = univerzita; 3 = vzdělávací zařízení; 4 = NGO; 5 = podnik; 6 = sociální partneři; 7 = hospodářské a profesní svazy, komory; 8 = EVTZ; 9 = soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty

Ilustrace docílených výsledků na základě doprovodného monitoringu

V oblasti „Předškolní vzdělávání“ je popsána spolupráce mateřských škol ve vlastní oblasti působnosti, během níž se podařilo již v době 1. etapy dopadové evaluace dosáhnout velmi konkrétních výsledků.

Spolupráce mateřských škol v rámci projektu „Společně si hrát a navzájem se učit“ ve východní části programového území

V rámci tohoto projektu měla vzniknout přeshraniční nabídka vzdělávání pro děti předškolního věku i pedagogy, kteří o ně pečují. Projekt provádí 5 partnerů, z toho 1 ze Saska a 4 z Česka.

Byla realizována následující opatření:

- Společné programy: Zařízení předškolní péče se setkávají jedenkrát měsíčně (s výjimkou prázdnin) střídavě v České republice a v Německu a absolvují při tom společně připravený přibližně čtyřhodinový program v hostitelského zařízení.
- Výuka jazyka: Provádění systematické, kontinuální výuky jazyka u dětí (v cizí řeči) ve všech mateřských školách po celou dobu trvání projektu.
- Rodinný den: Je plánováno setkání rodin.
- Další vzdělávání: Organizování společného dalšího vzdělávání pro všechny zúčastněné pedagogy a pečovatele zařízeními předškolní péče ve Varnsdorfu a v Novém Boru, jehož náplní jsou nejnovější poznatky o podpoře rozvoje osobnosti, předškolní pedagogice a implementace vědomostí.
- Stavební opatření: ve třech zařízeních (ve Varnsdorfu, Waltersdorfu a v Novém Boru) mají být provedena drobná stavební opatření.

- Pracovní skupina: Projektoví partneři tvoří pracovní skupinu, která se jednou za čtvrt roku setkává a schvaluje či upravuje aktivity.

V době provádění případové studie již uplynulo přibližně 60 % doby trvání projektu.

„Společně si hrát a navzájem se učit“ je velmi zdařilý Interreg projekt s konkrétními přeshraničními aktivitami, je z pohledu hodnotitele realizován bez zpoždění a plní svoje cíle.

Prostřednictvím tohoto projektu se zásadně rozšiřuje spolupráce 6 mateřských škol. Celkem se projektu účastnilo 372 dětí a 30 pedagogů (20 na české straně, 10 na německé straně).

Doposud se uskutečnilo 60 společných programů a 49 exkurzí do sousední země s celkovým počtem 834 účastníků včetně rodičů a pedagogů.

Ke komunikaci s veřejností využívá tým projektu tiskové zprávy, obecní noviny, internetové stránky jednotlivých zařízení a „digitální fotorámečky“. Na monitorech, které jsou umístěny ve vchodové části školek, je všem rodičům a návštěvníkům prezentován obsah společných akcí – monitory fungují jako určitý druh digitální nástěnky. V první řadě jsou projektem osločovány děti a jejich rodiče, kteří působí jako šířitelé. Zdá se ale, že tento projekt není na veřejnosti dostatečně uznáván. Nevzbudil ani větší zájem regionálního tisku.

Projekt působí jako příklad. Děti fungují jako šířitelé myšlenky v rodinách a později i ve školách. Z toho vyplývá široký účinek a doporučuje se realizace i dalších podobně zaměřených projektů.

Výuka jazyka přináší u dětí, které se projektu účastnily, kýžený účinek, i když nelze předložit žádná konkrétní čísla. Děti se těší na společné programy, dobře si rozumí a starší děti překládají těm mladším.

Fotografie k projektu „Společně si hrát a navzájem se učit“

Společné experimentování v zařízení Spielkiste Oderwitz dne 15.11.2017 (Andy Paul v pověření svazu Arbeiterwohlfahrt Kreisverband Oberlausitz e.V.)

Společné pečení v Novém Boru dne 6.2.2018 (Ivana Posseltová, Mateřská školka „Klíček“ Nový Bor)

6.1.3 Hodnocení ukazatele výsledků

Ukazatel výsledků „Kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání“ v rámci prioritní osy 3 hodnotí spolupráci mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou v oblasti vzdělávání na programovém území a je zjišťován prostřednictvím průzkumu mezi zainteresovanými subjekty na celém území.

Aktualizace ukazatele výsledků (specifický cíl 3.1)**Tabulka 28. Stav realizace ukazatele výsledků IP 10b (SC 3.1)**

ID	Ukazatel	Výchozí hodnota (2014)	Aktuální hodnota (konec 2018)	Cílová hodnota (2023)
EI3.1	Kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání (hodnocení pomocí stupnice, průměr)	3,8	3,5	3,5

Zdroj: Průzkum

Jako **cílová hodnota** ukazatele výsledků byla stanovena hodnota 3,5 na školní stupnici od 1 (velmi dobře) po 6 (nedostatečně).

Během průzkumu v roce **2014** byla zjištěna hodnota 3,8 (dostatečně) jako výchozí. Průměrné hodnoty u jednotlivých respondentů byly relativně podobné, pohybovaly se mezi 2,5 a 4,6, takže rozptyl byl spíše malý.

Aktualizace ukazatele výsledků na základě šetření v roce 2018, kterou představuje tabulka 28, přinesla s hodnocením 3,5 (dostatečně) malé zlepšení, kdy se hodnocení pohybovala mezi 1,7 a 5,4, rozptyl se tedy výrazně zvětšil (velký rozptyl snižuje důležitost).

Ukazatel výsledků ale odráží témata, která dalece přesahují specifický cíl 3.1 (ukazatel výsledků celkově odráží IP 10b). Užší souvislost se specifickým cílem 3.1 má zlepšení v následujících dílčích oblastech:

- Předškolní a školní vzdělávání z 4,0 na 2,8 (pozitivní výsledky přesvědčivě potvrzuje případová studie)
- Výměna zkušeností týkající se obsahových koncepcí a standardů ze 4,2 na 3,3
- Jazykové dovednosti z 4,3 na 3,9 a
- Mezikulturní dovednosti z 3,5 na 3,3.

Ekologická výchova se jako dílčí oblast ukazatele výsledků samostatně nevykazuje.

Dopady podpůrných opatření byly celkově vzato hodnoceny v roce 2018 pozitivněji než v roce 2014.

Ke zhoršení došlo v oblastech:

- Osoby v dalším vzdělávání, odborné síly z 3,8 na 4,3
- Vzdělávání a další vzdělávání odborných sil ze 4,1 na 4,5.

Tyto oblasti ale nejsou v rámci specifického cíle 3.1 pokryty.

Tabulka 29. Diferencované hodnoty pro ukazatel výsledků v rámci cíle 3.1 podle školní stupnice od 1 do (velmi dobře) do 6 (nedostatečně)

	Výchozí hodnota (střední hodnota 2014)	Aktualizace (Střední hodnota 2018)	Min	Max	Rozptyl	n
Obecné hodnocení spolupráce v oblasti vzdělávání celkově	3,7	2,7	1	6	5	25
Specifické hodnocení: Předškolní a školní vzdělávání (relevantní pro 3.1)	4,0	2,8	2	5	3	16
Specifické hodnocení: Vzdělávání a další vzdělávání a rozvoj odborných sil	4,1	3,8	2	6	4	18
Specifické hodnocení: Oblast vysokých škol	3,1	3,0	1	5	4	11
Obecné hodnocení Přeshraniční přenos vědomostí a propojení	3,9	3,4	2	6	4	22
Specifické hodnocení: Výměna informací a údajů	3,9	3,5	2	6	4	20
Specifické hodnocení: Výměna zkušeností týkajících se obsahové koncepce a standardů	4,2	3,3	2	6	4	19
Specifické hodnocení: Kooperační sítě	3,5	3,6	2	6	4	16
Specifické hodnocení: Provádění další společné kvalifikace	4,3	4,2	2	6	4	17
Specifické hodnocení: Výměna personálu	3,7	4,1	2	6	4	18
Obecné hodnocení: Vhodnost nabídek vzdělávání vzhledem k pracovnímu trhu obecně	3,9	3,9	1	6	5	21
Specifické hodnocení: Školní vzdělávání	4,3	3,3	1	6	5	19
Specifické hodnocení: Vzdělávání a další vzdělávání a rozvoj odborných sil	4,1	4,5	2	6	4	17
Specifické hodnocení: Oblast vysokých škol	3,7	3,1	1	6	5	12
Hodnocení jazykových dovedností	4,3	3,9	1	6	5	25
Hodnocení mezikulturních dovedností	3,5	3,3	1	6	5	23
Obecné hodnocení přeshraniční mobility	3,6	3,0	1	6	5	25
Specifické hodnocení: Žáci/ žákyně	3,4	3,4	1	6	5-	19
Specifické hodnocení: Učni	4,0	4,1	2	6	4	11
Specifické hodnocení: Studující	3,3	3,0	2	6	4	12
Specifické hodnocení: Lidé v dalším vzdělávání, odborné síly	3,8	4,3	2	6	4	19
Očekávaný dopad podpůrných opatření	2,6	2,2	1	4	3	25

	Výchozí hodnota (střední hodnota 2014)	Aktualizace (Střední hodnota 2018)	Min	Max	Rozptyl	n
Zjištěný ukazatel výsledků (bez očekávaných dopadů podpůrných opatření)	3,8	3,5	1,7	5,9	4,2	27

Zdroj: Online průzkum 2018; Dílčí aspekty, k nimž 3.1 přispívají, jsou zvýrazněny zeleně

Přínos projektů ke změně ukazatele výsledků

V online průzkumu uvedlo 70 % kooperačních partnerů, že jsou jejich projekty pro programový cíl „Lepší přeshraniční nabídky vzdělávání“ (= symetrický indikátor k ukazateli výsledků⁵) přínosné. Zdá se zřejmé, že projekty podporované v rámci specifického cíle 3.1 mohou ovlivnit pouze dílčí aspekty, jako např. posílení mezikulturních a jazykových dovedností nebo předškolní vzdělávání, široce pojatého ukazatele výsledků. Z pohledu hodnotitele se ukazatel výsledků pravděpodobně více hodí pro celou IP 10b.

6.1.4 Kontrola dopadového modelu

Začlenění typů projektů do dopadového modelu je možné.

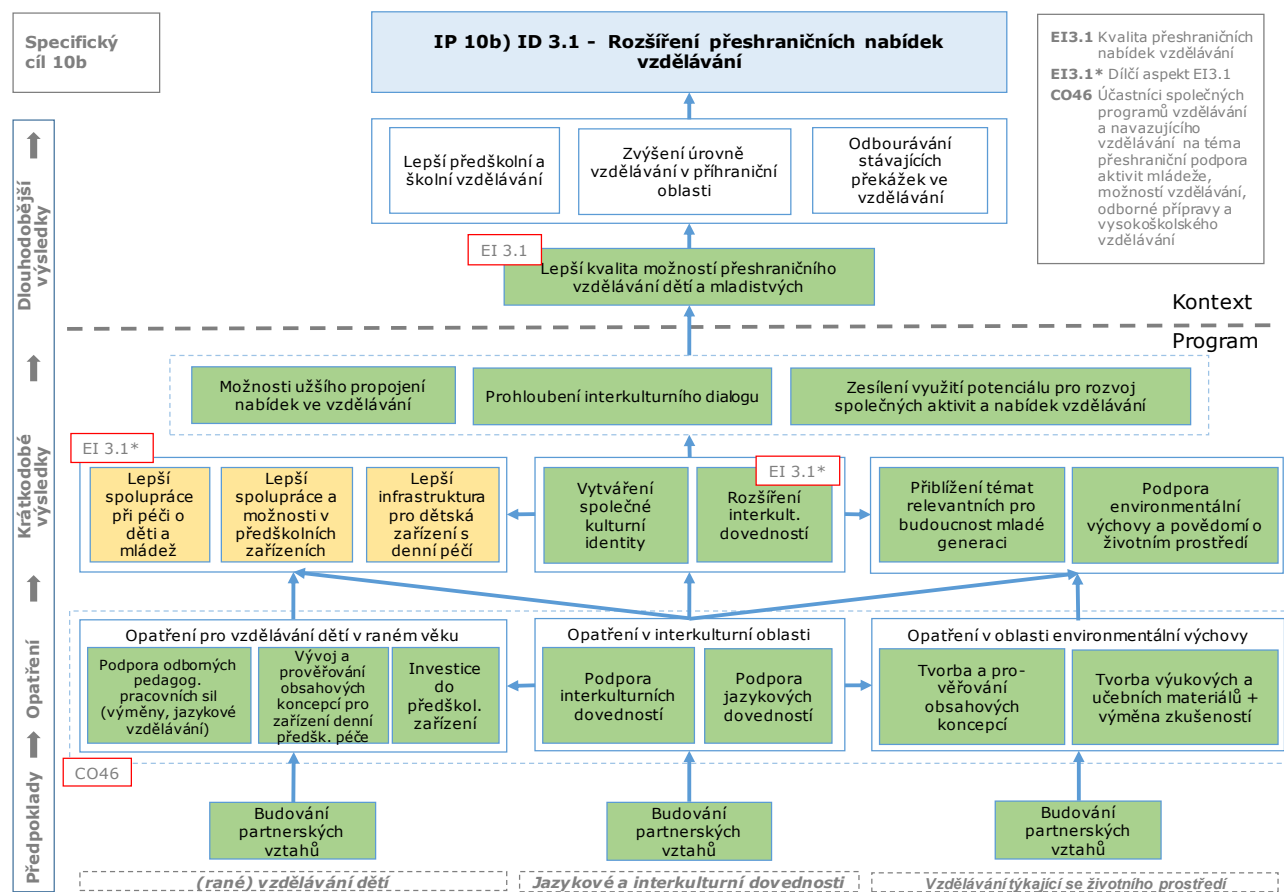
Pokud se dá za současného stavu posoudit, jedná se o úspěšnou intervenci. Ověření dopadového modelu ukazuje již převážně celkově doložené fungování dopadových mechanismů od předpokladů po dlouhodobé dopady.

- Plánované hodnoty výstupu pro specifický cíl 3.1 byly na úrovni projektu splněny již více než ze 60 %. V oblasti činnosti „Podpora předškolního vzdělávání“ byly plánované hodnoty již překročeny. Doposud bylo dosaženo počtu cca 13 000 účastníků, velká část z nich se účastnila ekologické výchovy.
- Přibližně 70 % respondentů zdůraznilo přínos projektů k posílení mezikulturního dialogu (74 %), ke zlepšení kvality přeshraničních nabídek vzdělávání (70 %) a k posílení mezikulturní dovedností (67 %).
- Velká část projektů již podle respondentů dosáhla výsledků při realizaci.
- Případová studie v oblasti „Předškolního vzdělávání“ potvrzuje, že se již podařilo dosáhnout velmi konkrétních výsledků.
- Ukazatel výsledků naznačuje zlepšení spolupráce v následujících dílčích oblastech: předškolní a školní vzdělávání, výměna zkušeností týkající se obsahových koncepcí a standardů, jazykové dovednosti a mezikulturní dovednosti. Tyto „dopadové hypotézy“ musejí být samozřejmě ještě doloženy během realizace projektů.

Tato „dopadová hypotéza“ musí být ještě potvrzena ve 2. etapě dopadové evaluace konkrétními výsledky projektů.

⁵ Zatímco ukazatel výsledků je zjišťován nezávisle na příjemcích, odráží symetrický indikátor hodnocení kooperačních partnerů.

Grafika 37. Ověření dopadového modelu

Zdroj: Metis

Zeleně: mnoho respondentů souhlasí a/nebo existují fundované doklady úspěšné realizace; žlutě: existují jednotlivé doklady úspěšné realizace

Poznámka: ukazatel výsledků je záměrně umístěn pod „kontextovou linií“, protože se zjišťuje od příjemců

6.2 Specifický cíl 3.2 – Zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí (IP 10b)

Přehled výsledků

- Bylo schváleno 19 projektů s 61 kooperačními partnery. Na projekty bylo vynaloženo 11 % prostředků programu.
- Projekty se týkají profesního vzdělávání a dalšího vzdělávání mladých lidí, spolupráce vysokých škol s cílem vytvořit profesní kvalifikaci/orientaci v rámci školských projektů.
- Z údajů o výstupech na úrovni projektů je patrné, že realizace již byla zahájena a vykazuje první výsledky. Provádění zatím (na rozdíl od specifického cíle 3.1) daleko zaostává za plánovanými hodnotami (na úrovni projektů). Doposud bylo dosaženo počtu 2900 účastníků a byly vytvořeny 3 společné nabídky vzdělávání.
- Projektu „Prameny spojují krajiny a státy“ se podařilo úspěšně splnit zejména výzkumně orientovaný cíl zpracovat online atlas pramenů. Je zde třeba vyzdvihnout také profesionální práci s veřejností. V současnosti není zřejmé, zda se podaří realizovat, resp. akreditovat, tento vzdělávací program na univerzitní úrovni – tak, jak je plánováno. V druhé etapě dopadové evaluace by mělo být prověřeno, jakým způsobem zlepšuje projekt možnosti zaměstnání absolventů na programovém území (specifický cíl 3.2).
- Podle dotázaných operačních partnerů přispívají projekty značně k posílení přenosu vědomostí v pohraničí (66 %) a k lepší a vyšší profesní kvalifikaci (62 %). Více než 30 % dotázaných uvádí dále jako výsledky: dosažení trvalé a dlouhodobé spolupráce v oblasti vzdělávání, zajištění lepší a vyšší profesní kvalifikace a společnou tvorbu a rozvoj nabídek vzdělávání, které odpovídají potřebám.
- Ukazatel výsledků pro specifický cíl 3.2 není vhodně zvolený. Vliv Programu spolupráce na změnu ukazatele výsledků „počet nezaměstnaných ve věkové skupině 15 až 24 let na programovém území“ by měl být marginální.
- Závěry lze naproti tomu učinit na základě ukazatele výsledků pro specifický cíl 3.1 (nezávislý na příjemcích), který pokrývá celou IP 10b. Podle tohoto ukazatele výsledků se vhodnost nabídek vzdělávání s ohledem na požadavky pracovního trhu u školního vzdělávání silně zlepšila a u vysokoškolského vzdělávání mírně zlepšila. Zlepšil se přenos vědomostí i vytváření sítí, stejně jako přeshraniční mobilita studujících. Vhodnost rozvoje odborných sil ve vztahu k pracovnímu trhu se naproti tomu zhoršila.
- Dopadový řetězec je v současnosti rozvinut v základech a jeho celkové posouzení bude možné teprve v 2. etapě dopadové evaluace.

6.2.1 Stav realizace

V rámci specifického cíle 3. 2 se má zlepšit prostřednictvím konkrétních projektů relevance vzdělávacího systému pro mladé lidi s ohledem na potřeby a požadavky pracovního trhu. Toho má být dosaženo pomocí vzdělávacích programů a programů dalšího vzdělávání.

Specifický cíl 3.2 zahrnuje také vysokoškolské vzdělávání a usiluje o rozvoj společných nabídek vzdělávání.

Možnosti zaměstnání absolventů by se měly do té míry zlepšit, že by měly přispět ke snížení nezaměstnanosti mladých lidí na programovém území (což je již od počátku nerealistický cíl).

Plánovaná **těžiště realizace** v IP 10b (SC 3.2) jsou:

- Podpora školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání
- Podpora opatření přeshraničního profesního vzdělávání a dalšího vzdělávání, dále také kvalifikace, adaptace na pracovní trh, včetně opatření k přenosu vzdělávání.
- Kooperační opatření vysokých škol a dalších vzdělávacích institucí a podniků k přenosu know-how na rozhraní mezi hospodářstvím a společností, budování a rozvíjení akademických kooperačních sítí, podpora mobility studujících, doktorandů a vědců.

Charakteristika schválených projektů

V rámci specifického cíle 3.2 (intervenční kategorie 118) bylo schváleno 19 projektů, jichž se účastní 61 projektových partnerů, z toho 27 ze Saska a 34 z Česka.

Objem schválených dotací pro projekty obnáší 16,1 mil. EUR, respektive 11,0 % celého programu.

Tři výše jmenované oblasti činnosti jsou vzájemně obsahově provázané.

- 4 projekty se týkají **školních projektů a profesní kvalifikace**. Školní projekty působí přímo na žáky, např. na zlepšení profesní orientace u žáků ve věku 13-19 let (2,6 mil. EUR).
- 10 z celkem 19 projektů se zabývá **profesním vzděláváním a dalším vzděláváním**, například spoluprací středních škol, výměnou zkušeností pedagogů a žáků, zlepšováním jazykových dovedností, vedením praktik, kurzů či workshopů. Do této oblasti také plyne největší objem dotací (cca 9,1 mil. EUR).
- Třetí oblast s celkem 5 projekty zahrnuje **spolupráci vysokých škol** s cílem vytvořit společné nabídky vzdělávání. Vědecká výměna univerzit by měla být v určitých tematických okruzích posílena (životní prostředí, stavebnictví), tím by mělo dojít ke zlepšení kvalifikace absolventů. Do této oblasti plyne 4,4 mil. EUR.

Ke konci roku 2018 byl 1 projekt již uzavřen, dalších 6 projektů se nacházelo v závěrečné fázi (ukončení projektů do 31.3.2019). Další tři projekty jsou již v relativně velmi pokročilé fázi a všechny by měly být ukončeny do konce roku 2019. Proto je již nyní možné vyjádřit se k plnění cílů.

Ukončený projekt „Prostor učení – knihovnická informační platforma“ (spolupráce 5 knihoven v česko-saském pohraničí v rámci spolupráce vysokých škol) zpřístupnil dobré webové stránky. Díky projektu by mělo dojít u vědeckých knihoven – v jejich vlastní oblasti působení – k jejich značnému zhodnocení jako komunikačních center a prostorů učení (ve smyslu „místa pro učení“). Byla rovněž vypracována závěrečná publikace.

Projekt „Simulační hra“ je již ve velmi pokročilé fázi realizace. Kooperační partneři vyvíjejí simulační hru pro děti ve věkové skupině 11–15 let z Česka a Saska, vzdělávají trenéra pro simulační hru a používají ji během 21 plánovaných akcí. Celkem by mělo být osloveno přibližně 1300 účastníků (žáků a dalších šířitelů myšlenky). Již bylo uspořádáno 14 vícedenních táborů pro žáky se 700 účastníky.

Tabulka 30. Přehled projektů v rámci IP 10b, SC 3.2

Název projektu	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet partnerů	Ukončení projektu
Podpora školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání			
1. Simulační hra – podpora demokracie, tolerance a přeshraniční spolupráce	989.534	3	31.01.2019
2. H2AC4schools – Závod saských a českých škol POJETÍ světa elektromobility s vodíkem	698.376	3	31.08.2020
3. Přeshraniční aktivity pro profesní orientaci a vzdělávání - LABORA	426.086	2	30.09.2020
4. Řemesla v Trojzemí	480.622	4	30.09.2020
Součet	2.594.618	12	
Profesní vzdělávání a další vzdělávání			
1. Přeshraniční kooperativní výuka technologií zpracování plastů Zittau – Liberec (GreK)	817.483	3	31.03.2019
2. GEMINI – Společná iniciativa pro česko-německý trh práce pomocí přeshraniční profesní orientace	584.836	3	31.03.2019
3. "Využití moderní vizualizační a simulační techniky v oblasti dopravních systémů"	1.456.103	4	31.07.2019
4. POKROK.digital – Prakticky orientovaný rozvoj kompetencí v produkční technice v regionech prostřednictvím kooperace.digital	1.177.384	5	31.12.2019
5. Rozvoj přeshraniční akademické sítě pro podporu vzniku podniků	251.632	2	31.12.2019
6. Naše světové dědictví – hornická kulturní krajina Krušnohoří/Erzgebirge	1.042.354	6	30.04.2020
7. Průmysl 4.0 - Implementace digitálního vzdělávání do profesního vzdělávání	368.830	3	31.08.2020
8. Vzdělávání Aktivně! Inkluzivní profesní orientace v Euroregionu	1.995.148	2	30.09.2020
9. ProFit v profesi – jazyková a odborná senzibilizace během studia	411.509	2	30.09.2020
10. Škola a sklo – inkubátor na cestě do života	1.025.568	3	31.12.2020
Součet	9.130.847	33	
Spolupráce vysokých škol, vzdělávacích zařízení a podniků, budování a rozšíření akademické kooperační sítě a podpora mobility			
1. Prostor učení – Knihovnická informační platforma	757.132	5	31.12.2018
2. Mezinárodní vzdělávací projekt – udržitelné a efektivní využívání zdrojů	1.536.565	4	31.01.2019
3. Prameny spojují krajiny a státy – environmentální vzdělávání a kooperace v regionu Liberec – Zittau	1.077.433	3	31.01.2019

Název projektu	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet partnerů	Ukončení projektu
4. Kvalifikace bez hranic: Vybudování partnerství v oblasti výzkumu techniky budov ke vzdělávání vědeckých následovníků v příhraničním regionu	622.349	2	31.03.2019
5. Pohybová aktivita dětí Karlovarského kraje a regionu Chemnitz v kontextu jejich celodenního režimu a úrovně motorických schopností	434.735	2	30.11.2020
Součet	4.428.214	16	
Celkem	16.153.679	61	

Zdroj: SAB, stav ke dni: 18.02.2019

Srovnání aktuálního a plánovaného stavu dosažených výstupů pro specifický cíl 3.2

Z údajů o výstupech lze dovodit, že realizace byla zahájena a dostavují se první výsledky.

Počty účastníků jsou na projektové úrovni přibližně na třetině plánované hodnoty. Zatím bylo dosaženo cca 2 900 účastníků a účastnic.

Účastníky vykazovaly všechny 3 oblasti aktivit. Plánované počty vysokoškolských projektů již byly splněny z 96 %.

Společné nabídky vzdělávání se podařilo zatím vytvořit pouze v oblasti vzdělávání a dalšího vzdělávání. 3 společné nabídky vzdělávání byly vytvořeny v rámci následujících projektů:

- „Vzdělávání aktivně! Inkluzivní profesní orientace v euroregionu“ (na webových stránkách projektu není žádná informace, <http://www.martinshof-diaconiewerk.de/index.php?id=523>).
- „Využití moderní vizualizační a simulační techniky v oblasti dopravních systémů“ (nová laboratoř pro simulaci dopravních prostředků; je obtížné o tom najít informace).
- „Průmysl 4.0 – implementace digitálního vzdělávání do profesního vzdělávání“ (podle webové stránky projektu byla v listopadu 2018 uvedena do provozu virtuální učebna; k dispozici je kvalitní internetová stránka: www.dpfa.de/industrie-40/willkommen/).

Závěrečné zprávy v budoucnu představí výsledky projektů v rozšířeném rozsahu.

Tabulka 31. Ukazatel výstupu pro specifický cíl 3.2

Ukazatel výstupu pro 3.2	Cílová hodnota (projekty)	Aktuální hodnota (Projekty)	%
Opatření vedoucí k harmonizaci/adaptaci a vývoji společných nabídek vzdělávání (OI 10)	26	3	12 %
Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy na přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, vzdělávacích příležitostí, vysokoškolského vzdělání a odborné přípravy (CO46) - muži	4.781	1.541	32 %
Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy na přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, vzdělávacích příležitostí, vysokoškolského vzdělání a odborné přípravy (CO46) - ženy	3.608	1.389	38 %
Celkem	8.415	2.933	35 %

Zdroj: SMUL, stav údajů ke dni 18.02. 2019

Tabulka 32. Diferenciace účastníků podle oblasti působení (CO46)

	Cílová hodnota (projekty)	Aktuální hodnota (projekty)	v %
Školský projekt	3.440	758	22 %
Vzdělávání a další vzdělávání	3.969	1.235	31 %
Spolupráce vysokých škol	980	937	96 %
Celkem	8.389	2.930	35 %

Zdroj: SMUL, stav údajů ke dni 18.02. 2019

Tabulka 33. Diferenciace nabídek vzdělávání podle oblasti působení (OI10)

	Cílová hodnota (projekty)	Aktuální hodnota (projekty)	v %
Školní projekt	3	0	0 %
Vzdělávání a další vzdělávání	20	3	15 %
Spolupráce vysokých škol	3	0	0 %
Celkem	26	3	12 %

Zdroj: SMUL, stav údajů ke dni 18.02. 2019

Srovnání aktuálních a plánovaných dosažených výstupů specifických cílů 3.1 a 3.2 (PO 3)

Dobrý pokrok při realizaci ve vztahu k plánovaným hodnotám (počet účastníků) je projekty v rámci specifického cíle 3.1 urychlen. Cílové hodnoty na projektové úrovni byly v rámci specifického cíle 3.1 dosaženy ve větší míře než u specifického cíle 3.2.

Srovnání aktuálních hodnot a hodnot pro ukazatele plánovaných naznačuje celkově poměrně pokročilý stav realizace. OI10 s cílem realizovat 7 opatření vedoucích k harmonizaci/adaptaci a vývoji společných nabídek vzdělávání je již z 43 % splněn.

CO46 (Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy na přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, vzdělávacích příležitostí, vysokoškolského vzdělání a odborné přípravy) byl ke konci roku 2018 již splněn a překročen.

Tabulka 34. Stav realizace ukazatele IP 10b (specifické cíle 3.1 + 3.2)

ID	Ukazatel	Aktuální hodnota (konec 2018)	Cílová hodnota (projekty)	Stav realizace na úrovni projektů	Cílové hodnoty 2023 (program)	Stav realizace na úrovni programu
OI10	Počet opatření vedoucích k harmonizaci/adaptaci a vývoji společných nabídek vzdělávání	3	26	12%	7	43 %
CO46	Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy na přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, vzdělávacích příležitostí, vysokoškolského vzdělání a odborné přípravy (CO46) – muži	7.753	14.936	52%	4.500	172 %
CO46	Účastníci společných programů vzdělávání a odborné přípravy na přeshraniční podporu zaměstnanosti mládeže, vzdělávacích příležitostí, vysokoškolského vzdělání a odborné přípravy (CO46) – ženy	8.387	14.300	59%	4.500	186 %

Zdroj: SMUL, Odečet stavu ukazatelů na všech úrovních ke dni 31.12. 2018

6.2.2 Přínos projektů k programovým cílům

V online průzkumu mohli účastníci vybírat, k jakým plánovaným programovým cílům jejich projekt přispívá. Grafika 38 níže ukazuje přínosnost projektů pro zaměstnatelnost mladých lidí (plánované programové cíle specifického cíle 3.2, IP 10b).

Větší část projektů (66 %) v SC 3.2 uvedla, že jejich projekt přispívá k posílení přenosu vědomostí v pohraničí.

Také programový cíl „lepší a vyšší profesní kvalifikace“ je zmiňována 62 % projektů.

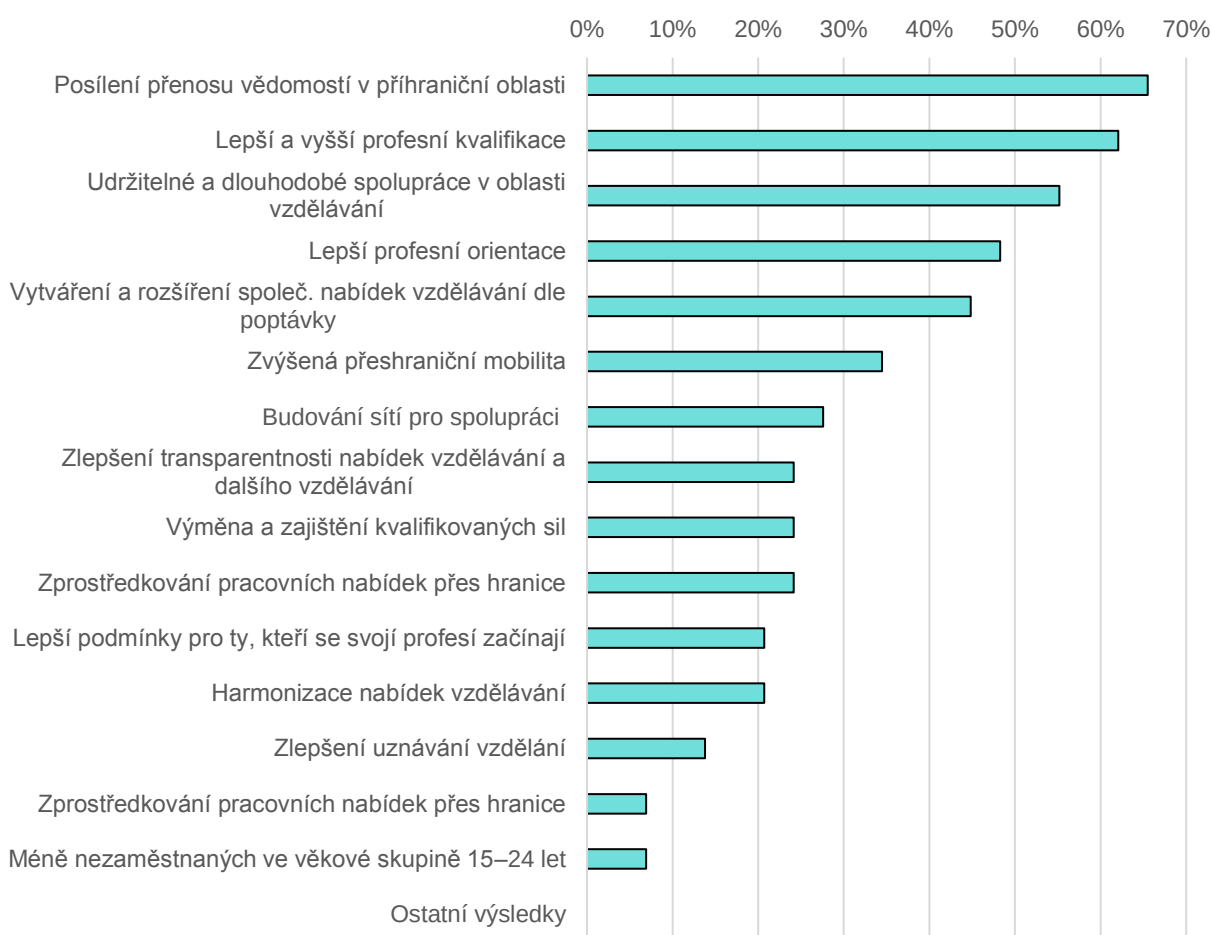
Vždy minimálně 45 % zúčastněných kooperačních partnerů dále zmiňuje programové cíle „udržitelná a dlouhodobá spolupráce v oblasti vzdělávání“, „lepší a vyšší profesní kvalifikace“ a „vytváření a rozšiřování společných nabídek vzdělávání odpovídajících potřebám“.

Pro velmi ambiciózní programové cíle jako „Lepší podmínky pro ty, kteří se svojí profesí začínají“, „Harmonizace nabídek vzdělávání“ nebo „Zlepšení uznávání dosaženého vzdělání“ je naproti tomu relevantních, resp. plánovaných pouze velmi málo projektů (14 % - 13 %).

Ještě méně jsou uváděny cíle „Vyšší propustnost v pohraničí“ a „Snížení podílu nezaměstnaných ve věkové skupině 15-24 let na programovém území“ (každý se 7 %), který je také definován jako ukazatel výsledků tohoto specifického cíle.

Celkově vzato cílí přínosy spíše na zlepšení rámcových podmínek pro rozvoj dovedností, např. přenosem vědomostí. Konkrétní výsledky jako uznávání dosaženého vzdělání jsou očekávány méně.

Grafika 38. Náš projekt je přínosem k zaměstnatelnosti mladých lidí

Zdroj: online dotazník 2018; n = 29

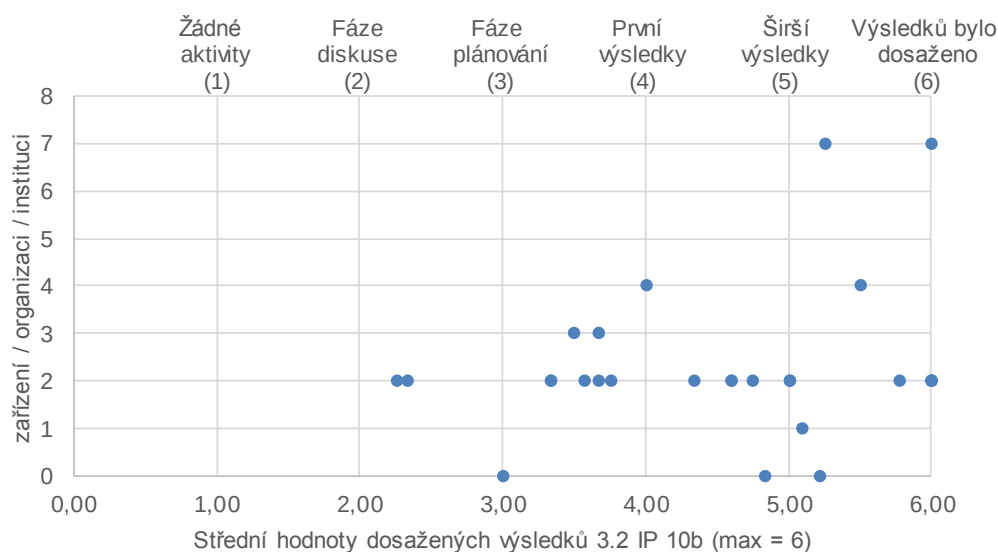
Pokrok při plnění cílů jednotlivých výsledků

V následující části online dotazníku jsme kooperační partnery požádali, aby zhodnotili svůj pokrok při plnění cílů vybraných výsledků.

Následující rozptylový diagram v grafice 39 ukazuje střední hodnoty dosažení cílů (týká se všech výsledků v oblasti zaměstnatelnosti mladých lidí) odděleně podle jednotlivých institucí. Projekty jsou již v prostředí realizace. Hodnocení odráží velké rozpětí od „fáze diskuse“ po „bylo dosaženo výsledků“.

Ukazuje se, že se jen málo projektů v oblasti specifického cíle „Zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí“ nachází ještě ve fázi detailního plánování aktivit, většina ale fázi plánování už uzavřela, realizovala opatření a jsou patrné výsledky realizace.

Grafika 39. Plnění cílů podle institucí v IP 10b, SC 3.2

Zdroj: online průzkum 2018;

Instituce: 0 = ostatní; 1 = úřad; 2 = univerzita; 3 = vzdělávací zařízení; 4 = NGO; 5 = podnik; 6 = sociální partneři; 7 = hospodářské a profesní svazy, komory; 8 = EVTZ; 9 = soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty

Ilustrace dosažených výsledků na základě doprovodného monitoringu

Z oblasti spolupráce vysokých škol představujeme univerzitní projekt, jehož tématem je ekologická výchova.

Univerzitní výzkum pramenů ve východní části programového území

Projekt „Prameny spojují“⁶ ukončený v lednu 2019 zkoumal prameny a zdrojová území na obou stranách česko-saské hranice v Libereckém kraji. Mají být vytvořeny podklady pro akreditovaný vzdělávací program „double-degree“ v oblasti environmentálního vzdělávání. Projekt byl realizován 3 partnery, z toho 1 ze Saska a 2 z Česka.

Realizovány byly následující aktivity:

- Vytvoření dlouhodobě fungující sítě pro spolupráci akademických a neakademických institucí.
- Inventarizace a zmapování vybraných pramenišť v regionu Liberec – Zittau a vypracování metodiky pro vyhodnocení pramenišť.

⁶ Prameny spojují krajiny a státy – environmentální vzdělávání a kooperace v regionu Liberec – Zittau

- Rozvoj společného přeshraničního environmentálního vzdělávání a přenosu know-how mezi partnerskými vysokými školami týkajícího se témat geografie, ekologie, hydrologie, významu, využití a ochrany pramenišť v regionu Liberec-Zittau.
- Příprava vzdělávacího programu týkajícího se vypracované metodiky k vyhodnocování pramenišť.
- Rozšíření znalostí o prameništích v regionu Liberec-Zittau ve školách i u veřejnosti.

V době provádění případové studie se projekt nacházel v závěrečné fázi.

Nově složené partnerství ze 3 univerzit bylo hned od počátku schopné zahájit projekt bez úvodních obtíží. Přispěly k tomu manažerské schopnosti českého lead partnera. Nejdůležitější výsledky projektu byly zpracovány společně, např. jako Atlas pramenů. Atlas je první webovou aplikací týkající se pramenů v Lužických horách, Jizerských horách a Žitavských horách. Atlas je veřejně dostupný online na adrese <http://prameny.tul.cz/de/atlas>.

Je třeba vyzdvihnout profesionální práci s veřejností včetně skvěle vytvořené internetové stránky projektu, která bývá v této kvalitě u projektů Interreg jen zřídka k vidění.

Partnerství se podařilo dosáhnout jak výzkumně orientovaných cílů, tak i cílů pedagogických (s výhradami).

Tento projekt není zajímavý pouze z vědeckého hlediska, ale také v oblasti pedagogické činnosti zúčastněných univerzit. Projektových aktivit se zúčastnili také mezinárodní studenti z ostatních evropských států, ale také z Nepálu, Japonska nebo Nigérie, což je možné považovat za úspěch projektu.

Oslovit pedagogické pracovníky na základních a středních školách, jak bylo zamýšleno, se podařilo pouze v omezené míře, což je možné částečně přisoudit nedostatku zájmu. Žádný ze spolupracujících partnerů ovšem neměl zkušenosti se spoluprací se základními a středními školami.

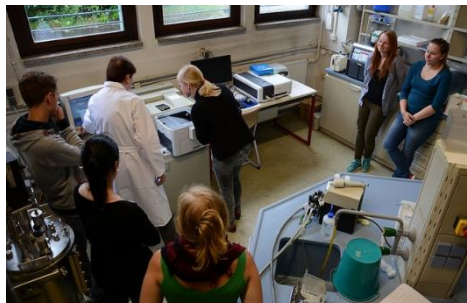
V současnosti ještě není zřejmé, zda bude ještě možné na univerzitní úrovni realizovat, resp. akreditovat studijní program – tak, jak o to projekt usiloval. V rámci projektu byly vytvořeny podklady, nicméně spíše na teoretické úrovni. Zavedení studijního programu samotného nebylo v rámci projektu plánováno, na to byl čas vymezený pro realizaci příliš krátký. Akreditační proces je komplikovaný a časově náročný. Management partnerských vysokých škol bude každopádně o vytvořených podkladech pro budoucí studijní program a dosažených výsledcích informován.

Do jaké míry se prostřednictvím projektu zlepšují možnosti zaměstnání absolventů na programovém území (specifický cíl 3.2), by mělo být předmětem zkoumání 2. etapy dopadové evaluace.

Fotografie k projektu „Prameny spojují krajiny a státy – environmentální vzdělávání a kooperace v regionu Liberec – Zittau“

Mobilní zařízení pro průzkum v terénu, které společně využívají studenti (tablet s GIS kartou O sloužící zjišťováním geografických údajů, přístroje pro měření základních chemických hodnot) (Jiří Šmída, Technická univerzita v Liberci)

Analýza vody z pramenů v laboratoři (IHI Zittau, workshop pro studující, 2017) (Jiří Šmída, Technická univerzita v Liberci)

6.2.3 Hodnocení ukazatele výsledků

Ukazatel výsledku se vztahuje k nezaměstnanosti věkové skupiny od 15 až do 25 let a stanoví se pomocí odborných statistik ze Sasku a Česka (viz příloha, tabulka 54).

Poměr nezaměstnaných ve věkové skupině 15-24 let na programovém území kontinuálně klesá od roku 2013 a na konci roku 2017 dosáhl v průměru 7 % (průměrná hodnota v Sasku, Durynsku a v Česku). Tím byla zjišťovaná cílová hodnota již překročena.

V absolutních číslech klesla nezaměstnanost ve věkové skupině 15 až 24 let na programovém území z 24.800 na 12.000 osob.

Na **programovém území** v Česku se míra nezaměstnanosti pohybuje s 9 % v roce 2017 výše než na programovém území v Sasku, nicméně od roku 2013 výrazně poklesla (z 23 % na 9 %).

Na **německé straně** (v Sasku a Durynsku/Thüringen) klesla míra nezaměstnanosti zmíněné cílové skupiny ve stejném období z 9 % na 6 %.

Aktualizace ukazatele výsledků

Tabulka 35. Stav realizace ukazatele výsledků IP 10b (SC 3.2)

ID	Ukazatel	Výchozí hodnota (2013)	Aktuální hodnota (Konec 2017)	Cílová hodnota (2023)
EI 3.2	Podíl nezaměstnaných ve věku 15–24 let vztahovaný na programové území (in %)	12	7	11

Zdroj: Vyhodnocení odborných statistik

Přínos projektů ke změně ukazatele výsledků

V online průzkumu uvedlo pouze 7 % kooperačních partnerů, že jejich projekt přispívá k cíli „Snížení nezaměstnanosti věkové skupiny 15-24 let na programovém území“ (=symetrický indikátor⁷). Přínos projektů ke změně ukazatele výsledků není téměř patrný.

Vliv Programu spolupráce na změnu ukazatele výsledků „Nezaměstnanost věkové skupiny 15-24 let na programovém území“ je patrně okrajový. Makroekonomický ukazatel není pro program přiměřený.

Relevantní výsledky ukazatele EI 3.1 pro specifický cíl 3.2

Průzkum pro specifický cíl 3.1 je zajímavý také s ohledem na profesní kvalifikaci ve specifickém cíli 3.2. Dílčí oblasti indikátoru výsledků pro specifický cíl 3.1 jsou mnohem vhodnější pro specifický cíl 3.2 než statistika nezaměstnanosti.

Podle ukazatele výsledků EI3.1, který vychází z průzkumu mezi subjekty činnými ve vzdělávání, dochází k pozitivnímu vývoji v následujících oblastech:

- Spolupráce mezi saskými a českými institucemi se v oblasti vzdělávání a dalšího vzdělávání, rozvoje odborných sil a v oblasti vysokých škol zlepšila.
- Došlo ke zlepšení přeshraničního přenosu vědomostí a propojení mezi německými a českými institucemi v oblasti vzdělávání na programovém území.
- Přeshraniční mobilita studujících se na programovém území zlepšila.
- Vhodnost nabídek vzdělávání se v programovém území vzhledem k potřebám a požadavkům společného přeshraničního pracovního trhu u školního a vysokoškolského vzdělání zlepšila.

Podle dotazovaných kooperačních partnerů posílily projekty zejména přenos vědomostí v pohraničí, rozvinuly spolupráci v oblasti vzdělávání a zlepšily mobilitu. Je tedy pravděpodobné, že Program spolupráce přispěl k pozitivnímu vývoji.

Zhoršení vidí dotázaní aktéři z oblasti vzdělávání obecně ve vzdělávání a dalším vzdělávání odborných sil:

- Vhodnost nabídek vzdělávání vzhledem k potřebám a požadavkům společného přeshraničního pracovního trhu na programovém území se v oblasti vzdělávání, dalšího vzdělávání a rozvoje odborných sil zhoršila.
- Přeshraniční mobilita osob v dalším vzdělávání a odborníků se na programovém území zhoršila.

Toto negativní hodnocení by mohlo souviset s velkým nedostatkem odborných sil, který je patrný zejména na české straně.

Jak může Program spolupráce přispět k zvládnutí této výzvy, se nedá v současnosti posoudit a bude to tématem 2. etapy dopadové evaluace.

Výměna a zajištění odborných sil jsou každopádně jedním z dlouhodobých cílů programu (viz dopadový model), k němuž mají projekty přispívat.

⁷ Zatímco ukazatel výsledků je zjišťován nezávisle na příjemcích, odráží symetrický indikátor hodnocení kooperačních partnerů.

Tabulka 36. Relevantní výsledky ukazatele výsledků 3.1 pro 3.2 na stupnici od 1 (velmi dobře) po 6 (nedostatečně)

	Výchozí hodnota (střední hodnota 2014)	Aktualizace (střední hodnota 2018)	Min	Max	Rozptyl	n
Obecné hodnocení Spolupráce v oblasti vzdělávání celkově	3,7	2,7	1	6	5	25
Specifické hodnocení: Vzdělávání a další vzdělávání a rozvoj odborných sil	4,1	3,8	2	6	4	18
Specifické hodnocení: Oblast vysokých škol	3,1	3,0	1	5	4	11
Obecné hodnocení Přeshraniční přenos vědomostí a vytvoření sítí	3,9	3,4	2	6	4	22
Specifické hodnocení: výměna informací a údajů	3,9	3,5	2	6	4	20
Specifické hodnocení: Výměna zkušeností v oblasti obsahových koncepcí a standardů	4,2	3,3	2	6	4	19
Specifické hodnocení: Kooperační síť	3,5	3,6	2	6	4	16
Specifické hodnocení: Realizace společné další kvalifikace	4,3	4,2	2	6	4	17
Specifické hodnocení: Výměna personálu	3,7	4,1	2	6	4	18
Obecné hodnocení Vhodnost nabídek vzdělávání pro pracovní trh obecně	3,9	3,9	1	6	5	21
Specifické hodnocení: Školní vzdělávání	4,3	3,3	1	6	5	19
Specifické hodnocení: Vzdělávání a další vzdělávání, rozvoj odborných sil	4,1	4,5	2	6	4	17
Specifické hodnocení: Oblast vysokých škol	3,7	3,1	1	6	5	12
Obecné hodnocení přeshraniční mobility	3,6	3,0	1	6	5	25
Specifické hodnocení: Žáci a žákyně	3,4	3,4	1	6	5-	19
Specifické hodnocení: Učni	4,0	4,1	2	6	4	11
Specifické hodnocení: Studující	3,3	3,0	2	6	4	12
Specifické hodnocení: Lidé účastníci se dalšího vzdělávání, odborné síly	3,8	4,3	2	6	4	19

Zdroj: Online průzkum 2018; tabulka zahrnuje pouze dílčí aspekty, které jsou relevantní pro 3.2

6.2.4 Ověření dopadového modelu

Začlenění typů projektů do dopadového modelu v grafice 40 je možné.

Dopadový řetězec je na úrovni opatření a krátkodobých výsledků již dobře rozvinutý, zatím ale není možné jej celkově posoudit.

- Ve všech 3 oblastech činnosti se realizace již rozběhla. Zatím se vzdělávání a dalšího vzdělávání zúčastnilo 2 900 účastníků. Zejména u spolupráce vysokých škol bylo ve velké míře dosaženo plánovaných počtů účastníků.
- Společné nabídky vzdělávání se podařilo do konce roku 2018 vytvořit pouze v oblasti vzdělávání a dalšího vzdělávání. V současnosti je k dispozici jen málo informací o těchto vytvořených nabídkách vzdělání a o tom, jak přispívají k dosažení cílů programu.
- Podle respondentů přispívají projekty zejména k posílení přenosu vědomostí, k vyšší profesní kvalifikaci a k lepší spolupráci v oblasti vzdělávání.
- Méně jsou zmiňovány konkrétní výsledky, jako je například harmonizace nabídek vzdělávání nebo uznávání dosaženého vzdělání.
- Projekty se nacházejí uprostřed realizace. Výsledků realizace mohlo být dosaženo teprve částečně.
- Případová studie k projektu „Prameny spojují“ potvrzuje, že výzkumně orientovaných cílů se podařilo úspěšně dosáhnout, společný vzdělávací program univerzit se doposud realizovat nepodařilo.
- Ukazatel výsledků EI3.1 „Kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání“ potvrzuje, že dochází k pozitivnímu vývoji v zesíleném přenosu vědomostí v pohraničí, ke zlepšení spolupráce v oblasti vzdělávání a ke zvýšení mobility studujících. Ukazatel výsledků ale odhaluje také skutečně velké výzvy v oblasti vzdělávání a dalšího vzdělávání a v oblasti mobility odborných sil. Přínos Programu spolupráce ke zvládnutí těchto výzev zatím není možné zhodnotit.

Specifický cíl 10b

IP 10b) ID 3.2 - Zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí

Dlouhodobější výsledky

- Nižší počet nezaměstnaných ve věkové kategorii 15 - 24 let (EI 3.2)
- Výměna a zajištění pracovních sil
- Zvýšená přeshraniční mobilita
- Lepší podmínky pro ty, kteří do zaměstnání nastupují
- Posílení potenciálu pracovního trhu

Krátkodobé výsledky

- Zprostředkování pracovních nabídek přes hranice
- Zvýšená propustnost pohraničního území
- Harmonizace nabídek vzdělávání
- Lepší a vyšší profesní kvalifikace
- Lepší profesní orientace
- Zvýšená přeshraniční mobilita
- Posílení přenosu znalostí v pohraniční oblasti
- Budování sítí pro spolupráci
- Udržitelná a dlouhodobá spolupráce v oblasti vzdělávání
- Vytváření a rozšiřování společných možností vzdělání v souladu s poptávkou (EI 3.1*)
- Zlepšení uznávání dosaženého vzdělání
- Zlepšení transparentnosti možností vzdělání a dalšího vzdělávání

Opatření

- Opatření související se vzděláním a dalším vzděláváním (CO46)
 - Výměna informací
 - Tvorba konceptů
 - Modelové projekty
- Školské projekty a odborná kvalifikace (OI10)
 - Navazování partnerství škol a tvorba partnerských sítí
 - Investice do infrastruktury
 - Společný výukový materiál
- Opatření týkající se spolupráce vysokých škol, vzdělávacích institucí a akcí (OI10)
 - Budování partnerských vztahů

Předpoklady

- Budování partnerských vztahů
- Budování partnerských vztahů
- Budování partnerských vztahů

Podpora

- Vzdělání a další vzdělávání
- Oblast vzdělávání
- Předání know how

Externí zdroje

- EI 3.1* (Kvalita přeshraničních nabídek vzdělávání)
- EI 3.2 (Podíl nezaměstnaných ve věku 15-24 na programovém území)
- OI10 (Opatření k harmonizaci/úpravě a přípravě společných možností vzdělání)
- CO46 (Účastníci společných vzdělávacích a navazujících programů týkajících se přeshraniční podpory zaměstnanosti mladých lidí, nabídek vzdělání, výchovy k povolání a vysokých škol)

Zeleně: mnoho respondentů souhlasí a/nebo existují fundované doklady úspěšné realizace; žlutě: existují jednotlivé doklady úspěšné realizace

Poznámka: Ukazatel výsledků je záměrně umístěn nad „kontextovou linií“, protože je zjišťován nezávisle na příjemcích.

7 Výsledky analýzy prioritní osy 4 - Zlepšení institucionálních kapacit orgánů veřejné správy a zainteresovaných subjektů

7.1 Specifický cíl 4 – Posílení a rozvoj přeshraniční spolupráce na podporu dalšího společného rozvoje pohraničí (IP 11b)

Přehled výsledků

- Bylo schváleno 33 projektů se 101 kooperačními partnery. Vynaloženo na ně bylo 24 % prostředků programu.
- Investiční priorita je se specifickým cílem „Posílení a rozvoj přeshraniční spolupráce na podporu dalšího společného rozvoje pohraničí“ tematicky velmi široce pojatá. Je podporováno 7 různých tematických oblastí činnosti, v jejichž rámci spolupracují různé typy aktérů. Zlepšení institucionálních kapacit orgánů veřejné správy je dílčí oblast, jíž se projekty zabývají.
- Ke konci roku 2018 byl uzavřen 1 projekt. Realizace 14 ze 33 projektů je již ve velmi pokročilé fázi a tyto projekty by měly být do konce roku 2019 uzavřeny, mezi nimi projekt spolupráce policie, k němuž byla vypracována případová studie.
- Ukazatele výkonu, které jsou zaměřeny na počet zúčastněných institucí, naznačují značný pokrok při realizaci. Dále byly do konce roku 2018 vytvořeny 2 společné koncepce a řešení.
- Případové studie prověřují 2 z celkem 7 tematických oblastí spadajících do investiční priority, jak ukazují četné společné aktivity.
- U spolupráce policejních ředitelství se ve velké míře podařilo získat nezbytnou kontrolní techniku akvizicemi. Kromě toho se výrazně zintenzivnila spolupráce čtyř policejních ředitelství a jejich vzájemná výměna zkušeností. Pomocí projektu se podařilo výrazně posílit připravenost a akceschopnost policie v pohraničí.
- U projektu „OdCom“ zabývajícím se škodlivinami v ovzduší bylo – pokud to bylo v době provádění studie zjištěné – částečně dosaženo vědeckých cílů projektu. Projekt vzbudil velký zájem médií.
- Většina dotázaných konstatuje v rámci svých projektů zlepšení výměny zkušeností a informací (94 %) a zintenzivnění kontaktů (89 %).
- Podle aktualizace ukazatele výsledků se úroveň přeshraniční spolupráce podle průzkumu prováděného u kooperačních partnerů (mezi nimi aktéry z řad institucí) oproti roku 2014 mírně zlepšila. Respondenti vidí největší změnu v rostoucí intenzitě výměny informací, vědomostí a zkušeností.
- Dopadový model byl prověřován v oblasti policejní spolupráce (1 z 7 oblastí aktivit). Dopadový řetězec celkově funguje a nevykazuje mezery.

7.1.1 Stav realizace

Zaměření IP 11b se zásadně odlišuje od ostatních investičních priorit, které se vždy soustředí na určitou tematickou oblast.

IP 11b se zaměřuje na lepší spolupráci orgánů veřejné správy, institucí a zainteresovaných subjektů při zvládání výzev v mnoha společenských oblastech, přičemž program předem nevymezuje tematické oblasti spolupráce.

Důvodem je, že zlepšená spolupráce – s dlouhodobějším potenciálem – je hlavním cílem této investiční priority. Projekty, které tematicky nezapadají do ostatních IP, ale jejich silnou složku tvoří posílení kapacit, mohou v této investiční prioritě získat podporu.

IP 11b je logicky sběrným místem různých témat spolupráce. Pro některé z těchto témat byly v Programovém dokumentu definovány obsahové cíle.

Plánovaná **hlavní těžiště realizace** v IP 11b jsou:

- Partnerská spolupráce ve všech oblastech společenského života (například v oblasti bezpečnosti, právních a správních otázek, regionálního plánování a rozvoje, veřejné dopravy, rozvoje spolupráce aktérů na trhu práce, hospodářská spolupráce)
- Společné Fondy malých projektů

Charakteristika schválených projektů

V IP 11b (intervenční kategorie 119) bylo schváleno 33 projektů se 101 partnery (z toho 48 v Sasku a 53 v Česku). Objem dotací schválených pro projekty je přibližně 35,3 mil. EUR, resp. 24 % celého programu.

- Investiční priorita je **sběrným místem** 7 různých tematických oblastí, v nichž aktéři spolupracují. Zlepšení institucionální kapacity orgánů veřejné správy a zainteresovaných subjektů je důležitým cílem projektů.
- Projekty je možné tematicky přiřadit do následujících skupin:
- 6 projektů se týká **spolupráce policie** (včetně investic do vybavení). Projekt je součástí doprovodného monitoringu.
- Ve **společenské a kulturní oblasti** je implementováno 5 projektů.
- Vzorovým projektem je kultura.digital. V rámci tohoto projektu má do poloviny roku 2019 vzniknout aktuální internetový portál, s jehož pomocí bude možné naplánovat výlety za současným uměním podél Labe, které je možné naplánovat podle rozpočtu, časových dispozic a zálib. Na projektu spolupracuje Technická univerzita v Drážďanech, Státní sbírky umění v Drážďanech, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a Euroregion Elbe/Labe. (www.kultura.digital).
- 5 projektů realizují **sportovní spolky**.
- Příkladem je spolupráce dvou fotbalových klubů, SG Dynamo z Drážďan s FK Ústí nad Labem z Čech, v oblasti dorostu. Kluby spolupracují na projektu „Dvě země, dvě řeči, spojené fotbalem“. Projekt byl uzavřen již v polovině roku 2018. Vedle společných přátelských utkání, soustředění, turnajů či výměny hráčů, hospitací a dalšího vzdělávání v oblasti sportu k projektu patří také kulturní výměna: Porozumět jazyku ostatních, stejně jako kultuře, která je pro sousední zemi typická. Projekt se staral o 300 mladých fotbalistů.
- 5 realizovaných projektů se zabývá otázkami **škodlivin v ovzduší, plánování krajiny a ekologie**, mezi nimi je také jeden velký projekt, „Odcom“, který zkoumá zdravotní zátěž způsobenou zápachy a je součástí doprovodného monitoringu.
- Dalším příkladem projektů je česko-saská síť institucí a soukromých osob, které spojuje zájem o geologické bohatství euroregionu Nisa/Neisse. V projektu GECON (www.gecon.online) dochází k výměně zkušeností s geologickým bohatstvím v euroregionu Nisa/Neisse.
- 5 projektů se týká **spolupráce ve veřejné správě**, například s cílem zlepšit procesy ve veřejné správě a optimalizovat služby občanům a podnikům;

- Například u projektu CLARA III (3. pokračování projektu) se jedná o intenzifikaci spolupráce na úrovni orgánů veřejné správy v 7 různých oblastech (např. v oblasti civilní ochrany, turistického ruchu, moderní veřejné správy a jejích informačních systémů, ochrany životního prostředí a dopravy). Veřejné instituce jako Karlovarský kraj, Město Cheb, Vogtlandkreis či EUROREGIO EGRENSIS spolu dlouhodobě spolupracují (<http://sasko.clara3.eu/de/>).
- V rámci IP 11b jsou podporovány také čtyři **Fondy malých projektů (FMP)**. FMP nejsou předmětem této evaluace. Podle Evaluačního plánu může rozhodovat Řídící orgán o zadávání ad-hoc evaluací pro hodnocení FMP. Euroregion Elbe/Labe nechal v roce 2017 vyhodnotit projekty podporované v období 2007-2013 (srov. IWR-Leipzig, 2017, Evaluace malých projektů přeshraniční spolupráce).
- 3 projekty se týkají spolupráce v oblasti **dopravního plánování**.
- Například na projektu e-FEKTA spolupracují městské správy měst Litoměřice (CZ) a Drážďany (SN) a vyměňují si zkušenosti s udržitelnou mobilitou a elektromobilitou. Náklady na provoz a emise flotily služebních vozů městských správ by se měly snížit. Po ukončení projektu by mělo být využito výsledků k formulování strategie pro další integraci elektromobility do rozvoje dopravy.

V oblasti **právní kultury** zatím nebyl realizován žádný projekt, ale je v přípravě (stav k 21.03.2019).

Oblasti činnosti „spolupráce policie“ a „spolupráce ve veřejné správě“ přesahují klasickou podporu projektů a zabývají se dlouhodobými i strukturálními „správními otázkami“, které se týkají odstranění přeshraničních zábran ve smyslu cíle „lepší INTERREG řízení“ v programovém období 2012/1 až 2027.

V době 1. etapy dopadové evaluace na konci roku 2018 již byl 1 projekt ukončen („Dvě země, dva jazyky, spojené fotbalem“). 14 ze 33 projektů je již ve velmi pokročilé fázi implementace a měly by být uzavřeny do konce roku 2019, mezi nimi je také projekt „Spolupráce policie“, k němuž byla v rámci evaluace vypracována detailní případová studie. Proto je již možné vyjádřit se k plnění dotyčných cílů.

Tabulka 37. Přehled projektů v IP 11b

Název projektu	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet partnerů	Ukončení projektu (vzestupně)
Fond malých projektů			
1. Společný fond malých projektů v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa	3.447.845	2	31.12.2022
2. Společný fond malých projektů v Euregiu Egrensis	3.447.845	2	31.12.2022
3. Společný fond malých projektů v EUROREGIONU ELBE/LABE	3.447.845	2	31.12.2022
4. Společný fond malých projektů Euroregionu Erzgebirge/Krušnohoří	3.447.844	2	31.12.2022
Celkem	13.791.378	8	
Spolupráce policie			

Název projektu	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet partnerů	Ukončení projektu (vzestupně)
1. Společná přeshraniční policejní spolupráce v rámci preventivních a represivních opatření se zaměřením na boj proti extremistickým jevům.	1.257.300	4	30.06.2019
2. Zlepšení bezpečnosti v česko-saském příhraničí (potírání obecných a stěžejních problémů kriminality)	773.691	4	30.06.2019
3. Zlepšení bezpečnosti v sasko-českém příhraničí pomocí koordinované práce s veřejností	614.379	5	30.06.2019
4. Zintenzivnění bezpečnostních opatření v daném prostoru, zejména v oblasti drogové kriminality a dalších projevů kriminality páchané v dopravě	1.799.293	4	31.12.2019
5. Mobilně a efektivně ve společném příhraničí	1.461.336	2	31.12.2019
6. Společné potírání kriminality v oblasti komerční osobní i nákladní dopravy v sasko-českém příhraničí	866.683	3	31.12.2020
Součet	6.772.681	22	
Investice do společnosti a kultury			
1. kultura.digital	688.579	4	30.06.2019
2. Silní sousedé – česko-německé partnerství prostřednictvím dobrovolnictví	407.050	2	31.08.2019
3. Česko-saské pohraničí bez bariér	859.307	2	31.12.2019
4. Archiv-Net	608.995	2	30.09.2020
5. Umění pozdního středověku v hornické oblasti Krušnohoří	969.757	3	30.06.2021
Součet	3.533.688	13	
Spolupráce v oblasti škodlivin v ovzduší, krajinného plánování a ekologie			
1. OdCom – Objektivizace stížností na zápach v Erzgebirgskreis a v Ústeckém kraji – příspěvek k analýze příčin a zjišťování zdravotních následků	1.645.287	7	30.06.2019
2. Objektivní akceptace vlka v člověkem pozměněné přeshraniční krajině (OWAD)	845.132	4	30.09.2020
3. GECON – Geologická příhraniční kooperační síť	453.513	3	30.09.2020
4. GeoMAP	832.648	3	31.12.2020
5. Nástroje geologického, hydrogeologického a geomechanického modelování pro účely zahlazování následků hornické činnosti a obnově území ovlivněného těžbou			
6. Přeshraniční expertní systém a systém včasného varování před geologickými riziky v Labském pískovcovém pohoří	751.385	6	30.04.2021

Název projektu	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet partnerů	Ukončení projektu (vzestupně)
Součet	4.527.965	23	
Spolupráce sportovních spolků			
1. Dvě země, dva jazyky, spojené fotbalem.	463.119	2	30.06.2018
2. Basketbal jako most pro mládež v Euroregionu Elbe/Labe	700.103	2	30.06.2020
3. Ve čtyřech jsme silní!	995.841	4	31.12.2020
4. „Hra bez hranic“ – Fotbal spojuje	776.580	2	31.12.2020
5. „Po stopách Robina Hooda ve sportovním a kulturním duchu“	195.770	2	31.12.2020
Součet	3.131.412	12	
Spolupráce na plánování dopravy			
1. Rozvoj jízdenek Euro-Nisa-Ticket – ENT future 2020	565.250	2	30.09.2019
2. e-FEKTA Posilování městského úřadu Litoměřice a Drážďany v oblasti udržitelné mobility	742.257	3	31.12.2019
3. Přeshraniční spolupráce pro rozvoj železniční dopravy Sasko – ČR	813.663	5	31.01.2020
Součet	2.121.170	10	
Spolupráce v oblasti správní činnosti			
1. CLARA III: Rozvoj společné partnerské spolupráce veřejné správy v česko-saském regionu	428.065	4	30.09.2019
2. Aktivní partnerství: komunikace, důvěra, spolupráce	134.023	2	30.09.2019
3. KONEG – koordinační síť euroregionálních skupin	288.809	2	31.12.2019
4. ALiZi: oblast spolupráce Liberec – Zittau: podpora vzájemné spolupráce, rozvoje a prosperity	206.379	3	30.06.2020
5. Otevřené a moderní úřady	336.651	2	31.12.2020
Součet	1.393.928	13	
Celkem	35.272.221	101	

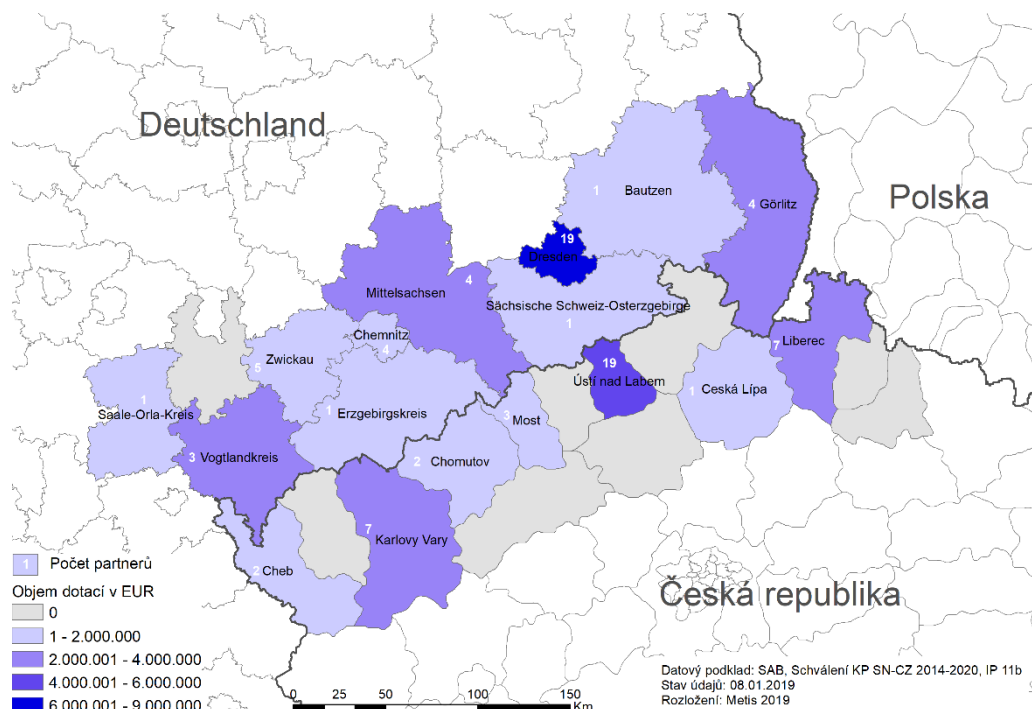
Zdroj: SAB, Stav údajů ke dni: 18.02.2019

Regionální rozdělení dotací a kooperačních partnerů

Většinu dotací obdrží instituce se sídlem v městském okrese Drážďany a v Ústí nad Labem. Dále dostanou poměrně hodně dotací v rámci IP 11b také instituce v okresech Mittelsachsen, Görlitz, Vogtlandkreis, v Karlovarském a Libereckém kraji.

Následující mapa v grafice 41 ukazuje regionální rozložení objemu dotací a počtu partnerů (viz datový podklad v tabulce č. 52 v příloze).

Grafika 41. Regionální rozložení objemu dotací a partnerů v IP 11b

Zdroj: Metis na základě údajů SAB (viz detailní tabulka v příloze)

Srovnání plánovaných a aktuálních hodnot

Ukazatel výstupu OI11, který se zaměřuje na počet zúčastněných institucí, již vykazuje značný pokrok v realizaci. Jak ukazuje tabulka 38 níže, bylo cílové hodnoty na programové úrovni se 150 subjekty, které se na projektech podílejí, dosaženo již na konci roku 2018. Na projektové úrovni bylo cílových hodnot dosaženo z 58 %. Největších pokroků bylo dosaženo v oblasti policejní spolupráce.

O něco méně pokročilé je dosahování cílů u OI12 (Společné koncepce a řešení). Do konce roku 2018 (s přihlédnutím k revizi Monitorovacího výboru ze dne 14.5. 2019) byly vytvořeny 2 koncepty (projekt OdCom v tematické oblasti škodlivin v ovzduší).

Ukazatel výstupu OI13 (instituce, které se zúčastnili rámci FMP) se již se stavem realizace 79 % relativně blíží splnění cílové hodnoty 1.040. S ohledem na to, že zbývají ještě 4 roky realizace, je to velmi vysoká hodnota.

Tabulka 38. Stav realizace ukazatelů IP 11b

ID	Ukazatel	Aktuální hodnota (konec 2018)	Cílová hodnota (projekty)	Stav realizace na úrovni projektu	Cílová hodnota 2023 (program)	Stav realizace na úrovni programu
OI11	Zařízení, která se účastní projektů (počet)	176	301	58 %	150	117 %
OI12	Společné koncepty a řešení (počet)	2	45	4 %	10	20 %
OI13	Zařízení, která se účastní v rámci FMP (počet).	824	1.040	79 %	1.040	79 %

Zdroj: SMUL, Odečet stavu ukazatelů na všech úrovních ke dni 31.12. 2018, zohledňuje revizi provedenou MV dne 14.05.2019

Tabulka 39. Rozdělení institucí (OI11), které se účastní projektů, do skupin podle témat

Tematická oblast	Cílová hodnota (projekt)	Aktuální hodnota (projekt)	%
Společnost, kultura	72	32	44 %
Škodliviny v ovzduší; krajinné plánování, ekologie	36	11	31 %
Spolupráce policie	22	19	86 %
Spolupráce v oblasti sportu	72	44	61 %
Dopravní plánování	35	21	60 %
Správní činnost	64	49	77 %
Součet	301	176	58 %

Zdroj: SMUL, Metis

Tabulka 40. Rozdělení společných konceptů a řešení (OI12) podle tematických skupin

Tematická oblast	Cílová hodnota (projekt)	Aktuální hodnota (projekt)	%
Společnost, kultura	12	0	0 %
Škodliviny v ovzduší; krajinné plánování, ekologie	8	2	25 %
Policejní spolupráce	0	0	
Spolupráce v oblasti sportu	6	0	0 %
Dopravní plánování	15	0	0 %
Správní činnost	4	0	0 %
Součet	45	2	4 %

Zdroj: SMUL, Metis

7.1.2 Přínos projektů k cílům programu

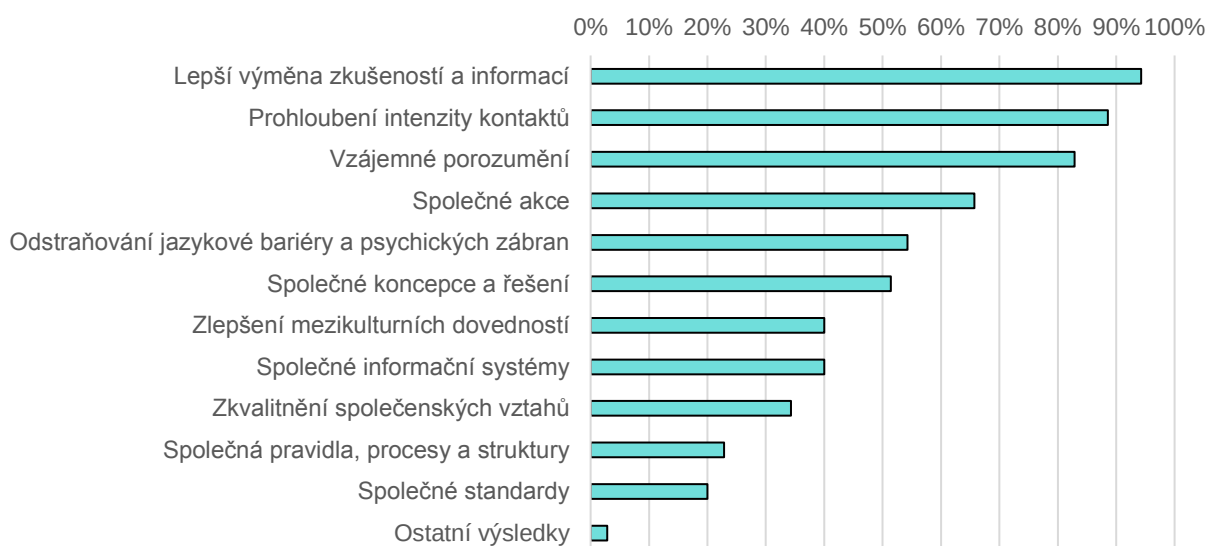
V online průzkumu mohli respondenti vybírat, k jakým plánovaným programovým cílům jejich projekt přispívá.

Jak ukazuje grafika 42, označila většina projektů jako své programové cíle:

- „Lepší výměna zkušeností a informací“ (94 %),
- „Posílení kontaktů“ (89 %) a
- „Vzájemné porozumění“ (83 %).
- Také programové cíle „společné akce“, „odstranění jazykových a psychických bariér“ nebo „společné koncepty a řešení“ jsou pro mnohé projekty v IP 11b relevantní.

Výrazně méně kooperačních partnerů naproti tomu zvolilo „společná pravidla, procesy a struktury“ (23 %) nebo „společné standardy“ (20 %). Další výsledky nehrají téměř žádnou roli.

Grafika 42. Náš projekt přispívá k přeshraniční akceschopnosti a výkonnosti

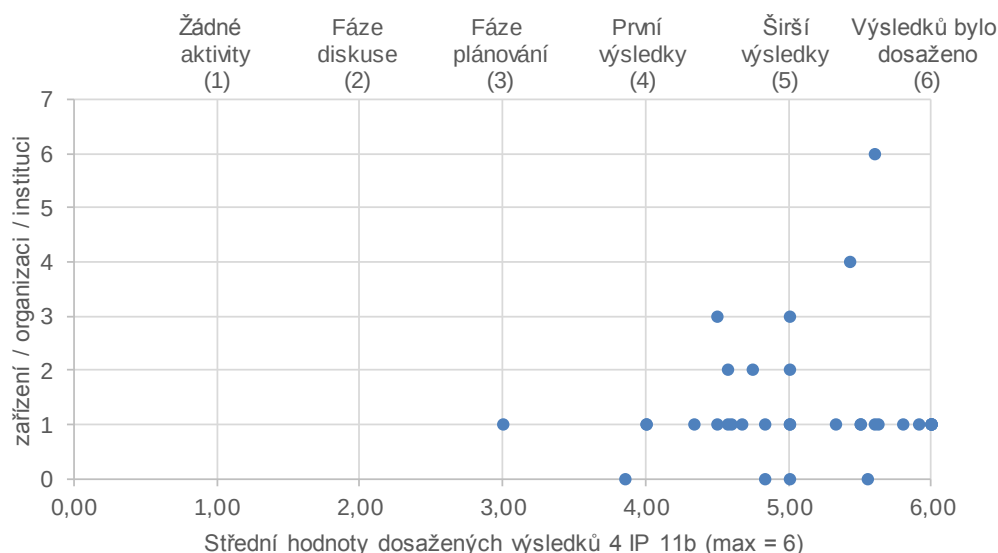
Zdroj: online průzkum 2018; n = 35

Pokrok při plnění cílů

V další části online průzkumu jsme kooperační partnery požádali, aby zhodnotili svůj pokrok při plnění cílů u vybraných výsledků na stupnici od 1 (ještě nebyly realizovány žádné aktivity) po 6 (bylo dosaženo výsledků a realizovaná opatření jsou vysoce účinná).

Následující rozptylový diagram v grafice 43 ukazuje střední hodnoty dosažení cílů (ke všem výsledkům v oblasti institucionálních kapacit) odděleně pro jednotlivé instituce.

Podle respondentů již bylo ve všech oblastech společného rozvoje pohraničí téměř u všech plánovaných cílů dosaženo prvních nebo širších výsledků realizace. Pouze málo projektů uvedlo, že jsou teprve ve fázi plánování.

Grafika 43. Plnění cílů podle institucí v IP 11b

Zdroj: online průzkum 2018; (n=34)

Instituce: 0 = ostatní; 1 = úřad; 2 = univerzita; 3 = vzdělávací zařízení; 4 = NGO; 5 = podnik; 6 = sociální partneři; 7 = hospodářské a profesní svazy, komory

Ilustrace dosažených výsledků na základě doprovodného monitoringu

Případová studie se týká 2 z celkem 7 tematických okruhů v této investiční prioritě.

Spolupráce policie

Cílem spolupráce 4 policejních ředitelství⁸ (z toho 2 ze Saska a 2 z Česka) je zlepšení bezpečnosti v česko-saském pohraničí prostřednictvím společných opatření dopravní policie v oblasti osobní a nákladní dopravy, protidrogové prevence a obecné přeshraniční kriminality.

Přeshraniční spolupráce policie není výlučným úkolem, ale doplňuje státní mandatorní úkoly policie.

V detailním pohledu jsou projektové cíle následující:

- Integrace policejních ředitelství (PŘ) Zwickau a Karlovy Vary do stávající přeshraniční spolupráce měst Chemnitz a Ústí nad Labem a zajištění materiálně-technických předpokladů (zlepšení kontrolní techniky a kontrolních vozidel).
- Zvýšení bezpečnosti provozu prostřednictvím omezování hlavních důvodů nehod (nepřípustnosti rychlosti, řízení pod vlivem alkoholu a drog) a zvláště nebezpečných a dopravních přestupků (nedodržování povolené doby řízení a povinného odpočinku, manipulace s kontrolním zařízením). To by mělo dlouhodobě vést ke snížení počtu závažných dopravních nehod na evropských silnicích v pohraničí.

⁸ Název projektu: „Zintenzivnění bezpečnostních opatření na území spolupráce v oblastech drogové kriminality a dalších kriminálních jevů v souvislosti se silničním provozem“

-
- Potlačování všeobecné přeshraniční kriminality, jakou je nelegální imigrace, převážení kradených automobilů a pašování drog. To by mělo dlouhodobě vést ke zvýšení objasněnosti v pohraničí.
 - Zlepšení subjektivního pocitu bezpečnosti u obyvatelstva.
 - Přijetí společných projektů obyvatelstvem obou zemí (cca. 1,4 mil. obyvatel v Sasku a 1,2 mil. obyvatel v Česku).

Investice do nákupu nezbytné kontrolní techniky pro všechny partnery činí 29 % celkových výdajů.

Policejní ředitelství Chemnitz spolupracuje na více projektech jako lead partner s českými partnery. Projekty jsou spolu velmi těsně spjaty, jak tematicky, tak i v praxi. Každý z projektů má svoje zvláštní těžiště. U zkoumaného projektu se jedná o bezpečnostní opatření a spolupráci zejména v oblasti drogové kriminality a dalších kriminálních jevů.

Partnerství mezi lead partnerem, policejním ředitelstvím Chemnitz, a projektovým partnerem, Krajským ředitelstvím policie Ústeckého kraje, existuje již od roku 2004. Oba tito aktéři již realizovali v předchozím programovém období společný projekt: „Zlepšení bezpečnosti v česko-saském pohraničí“. Rozšířená spolupráce v současné podobě s dvěma dalšími partnery (PŘ Zwickau a Karlovy Vary) funguje od roku 2016.

V době provádění případové studie se projekt nacházel v závěrečné fázi realizace.

Aktivity kooperačních partnerů se odehrávají v jejich vlastní oblasti působnosti. Prostřednictvím projektu se podařilo zajistit nezbytnou kontrolní techniku. Vybavení pro přeshraniční kontroly bylo pořízeno v Sasku; pořizování na české straně se částečně zpozdilo.

Kromě toho se díky projektu výrazně posílila spolupráce a výměna informací mezi čtyřmi policejními ředitelstvími, jak ukazují četné společné aktivity. V letech 2016, 2017 a 2018 bylo provedeno v Sasku a Česku 60 společných kontrol, 8 velkých kontrol, 2týdenní hospitace, 1 vzdělávací akce a 5 workshopů. V rámci projektu si partneři poskytovali vzájemně podporu při velkých akcích.

Díky projektu se tedy podařilo výrazně posílit připravenost a akceschopnost policie v pohraničí.

Práce s veřejností je začleněna do obecné komunikační práce policie. Na Saském území jsou pro komunikaci využívány zejména kanály sociálních médií saské policie. Policejní tým pro práci se sociálními médii využívá twitterové a facebookové profily, aby o aktivitách informoval. Obě země využívají svoje vlastní internetové stránky, kde mohou uveřejnit informace o novinkách a akcích. Němečtí partneři uveřejnili navíc tisková sdělení prostřednictvím tiskového oddělení. Některá opatření jsou doprovázena také tiskovými týmy a náležitě zpracována.

Prostřednictvím těchto komunikačních aktivit má být obyvatelstvo a účastníci provozu na obou stranách hranice informováni o přeshraničních aktivitách policie.

Údaje o vývoji kriminality na hranicích jsou k dispozici pro Sasko. Podél 577 kilometrů dlouhé vnější hranice se nachází 46 saských obcí s pohraničním charakterem, z toho 39 leží u českých hranic a 7 u polských. Počet trestných činů v obcích ležících u saské vnější hranice s Českou republikou a Polskem od roku 2014 kontinuálně klesá. V roce 2018 bylo zaznamenáno 16 945 případů (bez trestných činů podléhajících cizineckému právu). V roce 2014 se jednalo o 22 269 případů. To je pokles o 24 %. Oproti roku 2017

ubýlo trestných činů o 5 %. Mezi lety 2009 až 2014 ještě docházelo k nárůstu počtu trestných činů.⁹

Podařilo se tedy omezit kriminalitu v obcích v pohraničí. Spolupráce policie Saská, České republiky a Polska a posílení připravenosti a akceschopnosti policie v pohraničí – mj. pomocí Programu spolupráce, který podporuje 6 projektů spolupráce policie – k tomuto pozitivnímu trendu přispělo. Přesný přínos Programu spolupráce se ovšem stanovit nedá. Pozitivní přínos Programu spolupráce ke zlepšení celkové situace je zřejmý.

Ve vztahu k přednímu cíli projektu (potlačení obecné přeshraniční kriminality) bude v závěrečné zprávě doporučena do budoucna detailní analýza, kterou by měla provést policejní ředitelství (či jiné kompetentní subjekty) (viz doporučení č. 2).

Fotografie k projektu „Zintenzivnění bezpečnostních opatření v daném prostoru, zejména v oblasti drogové kriminality a dalších projevů kriminality páchané v dopravě“

Kontrola nákladních automobilů za účasti policie a tisku dne 20. září 2017 (Andreas Möhring, Policejní ředitelství Chemnitz)

Dopravní inspektorát v Mostě, společná kontrola dne 22. března 2013 (Ivana Moučková, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje)

Škodliviny v ovzduší

Cílem projektu „OdCom“¹⁰ je dokumentace stížností na zápach a měření škodlivin v ovzduší, zhodnocení škodlivých účinků zápachů a škodlivin v Sasku a v Čechách.

Pro dosažení cílů projektu jsou realizovány následující aktivity:

- Analýza vzduchu na přítomnost škodlivin ve vzduchu (zejména velmi jemných částic a sazí) a občas se objevujících nepříjemných zápachů.
- Zkoumání potenciálních dopadů škodlivin ve vzduchu a případů výskytu zápachu na zdraví obyvatelstva v česko-saském pohraničí.
- Předávání vědomostí a informací obyvatelstvu, starostům, městům a obcím prostřednictvím akcí a tiskových sdělení.
- Zpracování doporučení postupů pro politiku a úřady. Ty mají poznatky získané v rámci projektu využít k iniciaci následných opatření.

⁹ Zdroj: Kriminalitätsentwicklung im Freistaat Sachsen im Jahr 2018, informace pro média uveřejněné Saským státním ministerstvem vnitra a grafický přehled ze dne 03.04.2019

¹⁰ OdCom – Objektivizace stížností na zápach v Erzgebirgskreis a v Ústeckém kraji – příspěvek k analýze příčin a zjišťování zdravotních následků

Projekt zahrnuje pořízení vybavení (měřicí zařízení) na saské i české straně.

Projekt realizuje 7 partnerů, z toho 4 ze Saska a 3 z Česka.

Jednotliví partneři, jak na saské, tak i na české straně, již mohou navázat na dlouhou tradici spolupráce, která se díky množství projektů během let prohloubila.

V předchozím období již byl realizován projekt se jménem „UltraČerná“ v dotačním období 2007-2013, jehož se účastnili převážně stejní partneři.

V době provádění případové studie uplynulo již přibližně 80 % doby trvání projektu.

Administrativní problémy s výběrovým řízením na české straně a náročnost řízení velkého projektového konsorcia se 7 (převážně zkušenými) kooperačními partnery vedly k mírnému zpoždění ukončení projektu, který měl být původně uzavřen již na konci března 2019. To potvrzuje význam výkonného projektového řízení u komplexních projektů Interreg.

Vědecké cíle projektu byly – pokud bylo v době provádění studie známo – částečně splněny a stále probíhá realizace.

Pořizování měřicích zařízení a zadávání zakázek se na české a německé straně (s prodlením v Česku) podařilo realizovat. Společně byla vypracována koncepce měření. Výskyt zápachu a kvalita vzduchu jsou dokumentovány v databázi. Byl vytvořen pokusný program, v němž dobrovolníci posuzují zápach. Byl proveden průzkum mezi pacienty na nejvíce postižených územích.

Vyskytly se značné potíže s tím, jak vzbudit zájem pacientů a lékařů o účast na výzkumném programu. Ani u skupinových diskusí se nepodařilo motivovat dostatek účastníků.

Projektové konsorcium každopádně realizovalo obsáhlé komunikační aktivity (informační akce, den otevřeného měřicího kontejneru atd.).

Pokud jde o percepci u veřejnosti, patří projekt „Odcom“ k těm, které svým tématem dokázaly vzbudit značnou pozornost v médiích. Celkem bylo podle analýzy společnosti Metis (2017) uveřejněno 47 zpráv ve všech druzích médií (1 zpráva v roce 2015, 20 zpráv v roce 2016, 26 v roce 2017).

Vypracování závěrečných materiálů s výsledky měření, zjištěnými údaji a z nich vyplývajících závěrů pro obyvatelstvo a politické činitele/úřady je plánováno do ukončení projektu v červnu 2019. Měla by pokud možno být vydána doporučení pro politiku a orgány veřejné správy.

S vedením společně zřízené databáze týkající se škodlivin v ovzduší by se mělo pokud možno nadále pokračovat. Praktická implementace vědeckých poznatků spadá jen částečně do oblasti působnosti kooperačních partnerů.

Fotografie k projektu „OdCom“

Fotografie měřicí stanice údajů o životní prostředí na Schwartenbergu (Martin Otto, Anja Zscheppang, TU Dresden)

Kontejner (22. srpna 2018) (Helena Plachá, Český hydrometeorologický ústav)

7.1.3 Hodnocení ukazatele výsledků

Aktualizace ukazatele výsledků

Jak již bylo zmíněno v kapitole 3, je ukazatel výsledků v IP 11b založen na průzkumu mezi kooperačními partnery ve vztahu k úrovni přeshraniční spolupráce. Změna intenzity spolupráce v různých oblastech již byla detailně popsána v kapitole 3 (strana 28).

Ukazatel výsledků je u IP 11b velmi důležitý, protože měří přímo hlavní cíl – zlepšení spolupráce.

Při průzkumu v rámci ex-ante evaluace 2014 byl vážený průměr všech hodnocení 1,54. Během online průzkumu v roce 2018 byla zjištěna hodnota 1,47, bylo tedy dosaženo mírného zlepšení (nejlepší známka je 1).

Cílová hodnota pro rok 2023 je stanovena na 1,4, nebyla tedy ještě úplně dosažena.

Tabulka 41. Stav realizace ukazatele výsledků IP 11b

ID	Ukazatel	Výchozí hodnota (2013)	Aktuální hodnota (konec 2018)	Cílová hodnota (2023)
E14	Úroveň přeshraniční spolupráce (hodnocení pomocí stupnice, průměr)	1,54	1,47	1,4

Zdroj: Online průzkum 2018; 1 = velmi dobrý; 2 = dobrý; 3 = spíše slabší; 4 = velmi slabý

Úroveň přeshraniční spolupráce se podle průzkumu prováděného mezi kooperačními partnery (mezi nimi i aktéry z řad institucí) oproti roku 2014 mírně zlepšila.

Změnu ukazatele výsledků ovlivňuje přímo Program spolupráce.

Respondenti vidí největší změny v následujících oblastech:

- Rostoucí intenzita výměny informací, vědění a zkušeností

- Rostoucí intenzita konkrétní spolupráce v přímých zájmových oblastech partnerů

Respondenti také uvedli, že jejich kooperační projekt dále přispívá ke zlepšení následujících aspektů:

- Lepší výměna zkušeností a informací (94 % respondentů)
- Společné porozumění (83 %)
- Společná pravidla, procesy a struktury (23 %)

7.1.4 Prověření dopadového modelu

Cíle PO4, tedy zlepšit spolupráce úřadů a institucí, již bylo ve velké míře dosaženo.

- Podle ukazatele výstupu je spolupráce mezi zúčastněnými institucemi již značně pokročilá. Největších pokroků bylo dosaženo u spolupráce policie.
- něco méně pokročila tvorba společných konceptů a řešení. Do konce roku 2018 byly vytvořeny 2 společné koncepce a řešení pouze v oblasti škodlivin v ovzduší.
- Podle převážné většiny dotázaných znamenají projekty přínos pro zlepšení výměny zkušeností a informací (94 %), pro zintenzivnění kontaktů (89 %) a pro vzájemné porozumění (83 %).
- Podle respondentů již bylo v oblasti dalšího společného rozvoje pohraničí dosaženo téměř u všech plánovaných cílů prvních nebo širších výsledků realizace.
- Případová studie týkající se spolupráce policie, že realizace již přináší dobré výsledky.
- V oblasti škodlivin v ovzduší se doposud podařil dosáhnout dílčích výsledků.
- Podle ukazatele výsledků se úroveň přeshraniční spolupráce, jak vyplývá z průzkumu mezi kooperačními partnery, v porovnání s rokem 2014 zlepšila. V PO 4 se podařilo dosáhnout nejvýraznějších pozitivních změn.

V Evaluačním plánu byly vypracovány dopadové řetězce pro různé oblasti činnosti.

Spolupráci policie je možné velmi jasně začlenit do dopadového modelu pro IP 11b a ověřit jeho fungování.

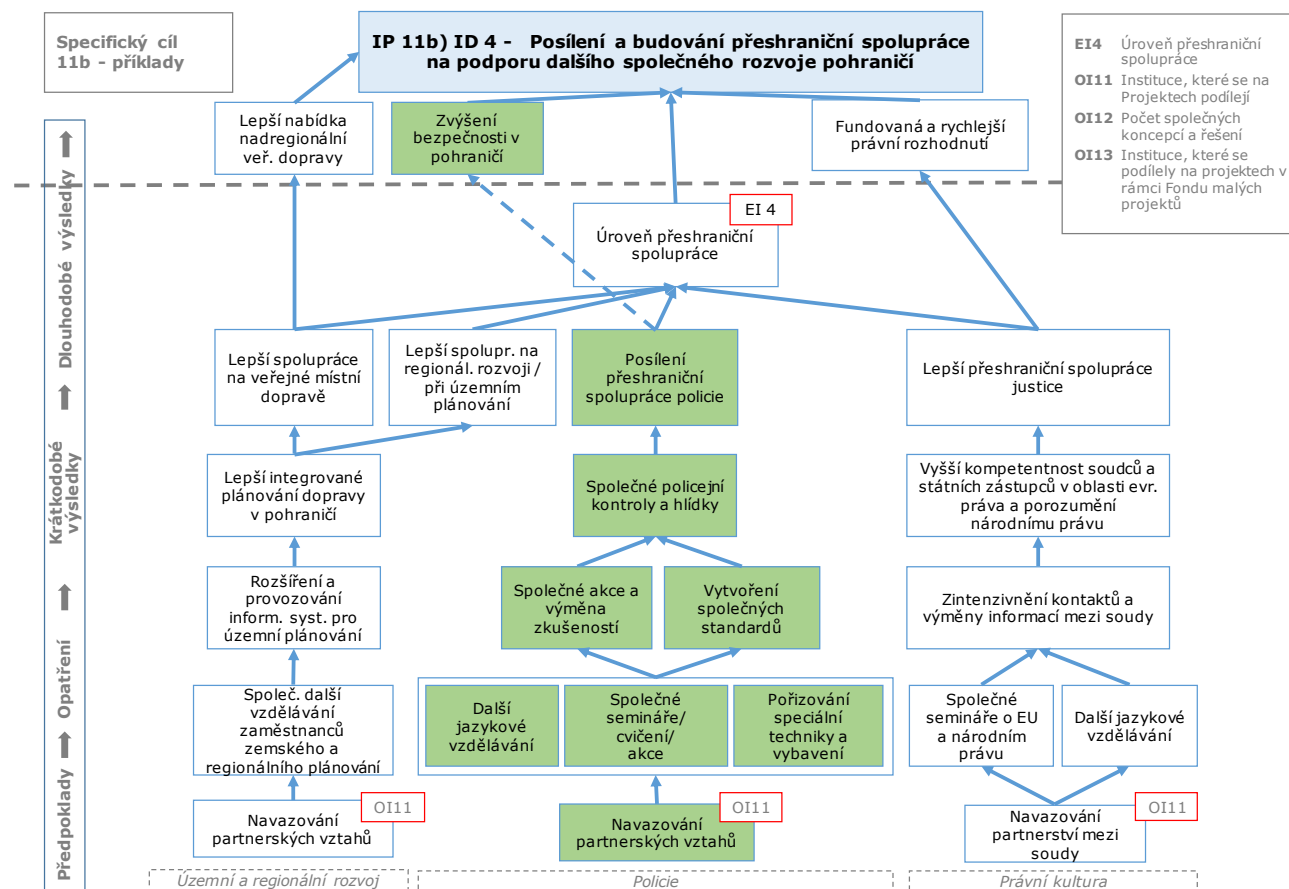
Dopadový řetězec policejní spolupráce je možné prověřit, protože je k dispozici jedna případová studie. Jak ukazuje grafika č. 44, funguje dopadový řetězec komplexně a bez mezer.

I když není IP 11b zaměřená tematicky, ale cílí obecně na stálou spolupráci, měla by se kontrola úspěšnosti provádět na tematicky specifických dopadových řetězcích. Každá oblast činnosti funguje jinak, i když mají stejný cíl. Programový dokument očekává kromě zlepšení spolupráce také tematické výsledky, pro něž musí existovat kontrola úspěšnosti.

Pro následující intervence by proto ještě měly být vytvořeny dopadové řetězce, které by umožnily kontrolu úspěšnosti v daných oblastech činnosti.

- Spolupráce v oblasti společnosti a kultury
- Spolupráce sportovních spolků
- Spolupráce v oblasti škodlivin v ovzduší, krajinného plánování a ekologie
- Pro všechny tematické oblasti vč. právní kultury jsou již navrženy dopadové řetězce v dopadových modelech.

Grafika 44. Dopadový řetězec spolupráce policie

Zdroj: Metis

Zeleně: existuje vysoká shoda a/nebo podložené doklady týkající se úspěšnosti realizace; Žlutě: existují jednotlivé doklady úspěšné realizace

Poznámka: Ukazatel výsledků je záměrně umístěn pod „kontextovou linii“, protože je zjišťován u příjemců.

8 Závěry a doporučení

Průběžné výsledky na úrovni programu

Přeshraniční výsledky na programové úrovni se dají nejlépe popsat prostřednictvím změn v intenzitě spolupráce.

Zlepšení spolupráce mezi subjekty ze Saska a Česka je klíčovým úkolem programu. Funkční spolupráce je také základním předpokladem, aby se vůbec mohly tematické dopady projevit.

Z průzkumu mezi kooperačními partnery vyplývá, že se intenzita spolupráce v porovnání se stavem před zahájením projektů a ve srovnání s ex-ante průzkumem v roce 2014 zvýšila. Ve všech kategoriích se podařilo dosáhnout zlepšení. Nejvýraznějšího zlepšení bylo docíleno v intenzitě výměny informací, vědomostí a zkušeností. K největším pozitivním změnám došlo v investičních prioritách 5b a 11b.

Prostřednictvím programu se podařilo dosáhnout zintenzivnění kontaktů, zlepšení výměny zkušeností a informací, zlepšení vzájemného porozumění, pořádá se více společných akcí, zlepšuje se koordinace a došlo k posílení mezikulturního dialogu.

Vedle posílení spolupráce, které bylo možno prokázat již na základě stavu realizace ke konci roku 2018, by mělo být dosaženo také obsahových výsledků, z nichž budou profitovat obě strany.

Průběžné výsledky v oblastech činnosti programu

Shlukovou analýzou projektů se podařilo vymezit 23 oblastí spolupráce. Pro většinu těchto oblastí činnosti byly na začátku evaluace definovány dopadové řetězce (korekce je třeba u globálně definované PO 4).

Dílčí vyhodnocení po přibližně 3 letech realizace Programu spolupráce ukazuje, že u přibližně 30 % oblastí činnosti (7 z 23) již existují vesměs doložitelné a tím pádem i funkční dopadové řetězce.

Vzhledem k tomu, že bylo na konci roku 2018 uzavřeno pouze 9 % projektů, je toto hodnocení spíše „prognózou dopadů“, než skutečným stanovením dopadů, které bude možné teprve v roce 2022 (kdy by mělo být ke konci roku 2021 uzavřeno 97 %).

Očekávané výsledky dle Programového dokumentu se dají prokázat zejména u následujících oblastí činnosti:

- Spolupráce na protipožární ochraně, ochraně při katastrofách a spolupráce záchranných složek (IP 5b)
- Rozvoj kulturního dědictví a turistického ruchu (IP 6c)
- Podpora předškolního vzdělávání, ekologické výchovy a povědomí o životním prostředí, zlepšení jazykových a mezikulturních dovedností (IP 10b)
- Spolupráce policie (IP 11b)

Dopadové řetězce v těchto oblastech činnosti jsou za současného stavu realizace již dobře rozvinuté a v delším časovém horizontu lze očekávat rozsáhlé splnění cílů.

V ostatních oblastech činnosti bude možné posouzení dopadových řetězců s pokračující realizací projektů v 2. fázi dopadové evaluace. Existují důkazy o dosažení jednotlivých výsledků v daných oblastech činnosti, ale dopadové řetězce se v současnosti nedají celkově posoudit.

Do jaké míry je již možné vysledovat na konci roku 2018 – v rámci „dopadové prognózy“ – funkční dopadové řetězce, nezávisí pouze na množství již uzavřených projektů (jako např. v IP 5b), ale také na charakteru projektů.

V době 1. etapy dopadové evaluace jsou výsledky realizace patrné zejména v oblastech činností, které jsou méně orientované na výzkumnou činnost nebo se zaměřují na rozvoj infrastruktury (např. silnic). Zásadním faktorem úspěchu, který pomáhá dosáhnout praktického využití pro programové území během omezeného času a propagovat je na veřejnosti, je výkonný projektový management.

Podle případových studií jsou zvlášť úspěšné spolupráce, v jejichž rámci jsou partneři aktivní ve své **vlastní oblasti působnosti**, tzn. při dosahování projektových cílů, které nejsou zásadně závislé na „třetích stranách“ a dalších vnějších faktorech. Dále k úspěchu projektu přispívají také realistické formulace cílů projektu a vhodnost kooperačních partnerů.

Tento poznatek vyžaduje mj. reflexi (důležité) role univerzit, vysokých škol a výzkumných institucí v Programu spolupráce. Chce-li například univerzitní spolupráce vyvinout vzdělávací program pro vyučující na základních a středních školách, měly by mít základní a střední školy v partnerství ústřední úlohu a univerzity by měly vystupovat jako poskytovatel know-how. Mají-li naproti tomu hlavní roli univerzity a základní a střední školy jsou zapojeny pouze jako „třetí“, vzniká pro realizaci velké riziko.

Převedení vědeckých poznatků do praxe v rámci Interreg (který není koncipován jako výzkumný program) tedy vyžaduje výrazné zapojení (rovněž kvůli zdrojům) realizátorů.

U komplexnějších vědecky orientovaných projektů by se mělo zlepšit uvážení rizik v přípravném stadiu při výběru projektů.

Vyhodnocení rizik by mělo být součástí odborného posouzení. Odpovídající kritérium by mohlo například znít: Je spolupráce a vybavení zdroji partnera vhodné, aby mohlo být dosaženo plánovaných změn včetně cílů realizace v rámci doby trvání projektu? Jsou cíle realizace formulovány realisticky?

Rovněž lepší strukturování a logika formuláře projektové žádosti (jak již bylo doporučeno v Implementační a procesní evaluaci) by měly žadatelům pomoci propojit jednotlivé části celého projektu. Například mohou být jednotlivé cíle, které musí být na začátku definovány, zahrnuty automaticky jako měrné veličiny pro plánované výstupy. Aktivita by zase mohly být propojeny s plánovanými výstupy. Tím by se mnohem rychleji projevil mezery v intervenční logice.

To by mohlo při výběru projektů umožnit, aby bylo riziko při provádění (nebo riziko vývoje u inovativních přístupů) projektu lépe odhadnutelné a aby bylo možné dosáhnout realističtější definice cílů.

Souhrnně dává dopadová evaluace následující **doporučení pro aktuálně probíhající programové období**.

1) Zvýšení povědomí kooperačních partnerů o možných úskalích ve fázi rozbíhání projektu

51 % kooperačních partnerů uvedlo, že se jejich projekt rozběhl bez obtíží. Nicméně u celkem 45 % došlo k menším či větším obtížím.

Nápadně vysoký podíl vzdělávacích zařízení (50 %), univerzit (54 %) a nevládních neziskových organizací (NGO) (59 %) uvádí, že měly na začátku projektu menší či větší obtíže.

Zmiňované úvodní potíže části kooperačních partnerů potvrzuje také JS (např. nedostatek personálu, chybějící znalost jazyka, interní předpisy partnerů, které umožňují akvizice teprve po uzavření smlouvy o dotaci apod.).

Průběžné zvyšování povědomí kooperačních partnerů JS v rámci poradenství a projektového monitoringu ve vztahu k uvedeným úvodním obtížím může podpořit realizaci projektu podle plánu a včasné vyplácení prostředků.

2) Pro druhou část dopadové evaluace by měly být k dispozici závěrečné zprávy o dosažených výstupech a výsledcích na úrovni projektů

Na konci roku 2021 bude 97 % projektů uzavřeno. Pro dopadovou analýzu jsou fundované informace o dosažených výstupech a výsledcích na úrovni programů nezbytné, protože doplňují ukazatele z monitoringu SAB.

Do budoucna se plánuje, že by se měli lead partneři v rámci závěrečných zpráv vyjádřit formou bilancování k údajům v projektové žádosti, jak vyplývá z doporučení v implementační a procesní evaluaci.

Dosažené přeshraniční výsledky projektů budou za tímto účelem srovnávány s výchozí situací a plánovanými výsledky, které byly popsány v projektové žádosti.

Pokud je například cílem projektu omezení kriminality na dopravních komunikacích, měla by se závěrečná zpráva vyjadřovat k tomu, do jaké míry se podařilo těchto zamýšlených změn dosáhnout.

Tyto závěrečné zprávy, které by měly kromě technických informací k vyúčtování obsahovat také věcné výsledky, budou představovat důležitý podklad pro 2. etapu dopadové evaluace.

U kooperačních partnerů by mělo být dále standardem, aby podávali zprávy o dosažených výstupech/výsledcích také online. Mohou k tomu využívat stránky instituce nebo projektové webové stránky. Momentálně tomu tak vždy není, protože projektové webové stránky nejsou v současnosti závazné (podle návrhů nařízení tomu tak má být teprve v novém dotačním období 2020+).

Program by měl, jak bylo doporučeno v Evaluaci komunikační strategie, podporovat a školit tvorbu promyšlené komunikační strategie na projektové úrovni. Měly být přístupné informace o dosažených přeshraničních výsledcích projektu ve srovnání s plánovanými výsledky. Vzhledem k tomu, že se většina projektů nachází ve fázi realizace, může se toto doporučení vztahovat pouze na projekty v novém dotačním období.

Budou-li klíčové informace o projektech k dispozici buď v rámci monitoringu SAB (závěrečné zprávy), nebo na internetových stránkách, může dojít k úpravě metodiky pro 2. etapu dopadové evaluace. Již by nebyly nutné online průzkumy mezi kooperačními partnery týkající se výsledků, ale bylo by možné hodnotit dostupné informace o

projektech. Na základě projektových informací by bylo možné provádět u jednotlivých stavebních prvků dopadového modelu kontrolu úspěšnosti.

Získané informace mohou být následně prodiskutovány ve specializovaných skupinách se zainteresovanými subjekty z dané tematické oblasti.

3) Doplnění dopadových modelů pro PO 4 o nové dopadové řetězce

- Stávající dopadové řetězce dopadového modelu jsou pro 7 oblastí činnosti nedostatečné a měly by být se souhlasem Řídícího orgánu ještě před zahájením druhé etapy dopadové evaluace hodnotitelem doplněny. Dopadové modely jsou mj. podkladem pro průzkum v příštím kole evaluace, která bude prováděna v roce 2022. Proověření dopadových modelů by mělo poskytnout informace o tom, zda strategie programu funguje a co musí být při přípravě nového dotačního období zohledněno. Důležité je, aby byly naplánovány dopadové řetězce pro všechny podporované oblasti činnosti. Bude-li program podporovat nové oblasti činnosti, musí být dopadový model záhy rozšířen o odpovídající dopadové řetězce.

4) Hledání synergií prostřednictvím tematických síťových setkání kooperačních partnerů a zainteresovaných subjektů

V oblastech činnosti s mnoha projekty, jako je prioritní osa 2, IP 6c s 24 projekty, jejichž témata jsou kulturní dědictví, turistický ruch a turistické služby, může být docíleno maximalizace dopadů synergiemi, tedy spolupůsobením různých opatření, a může být docíleno „kulminačních efektů“. K tomu je nezbytná komunikace klíčových aktérů, kterou by měl podporovat Program spolupráce.

U důležité oblasti spolupráce, rozvoje turistického ruchu, doporučujeme, aby program pořádal tematická síťová setkání realizátorů projektů. Prostřednictvím tematických síťových setkání by se měly vytvořit synergie mezi projekty a měla by se zintenzivnit diskuse s klíčovými aktéry v dané oblasti činnosti. (např. s managementem destinací). Účastníci by představili svoje projekty a diskutovali by o projektových aktivitách. Debatovalo by se o účinnosti projektů a projednávalo by se možné budoucí společné iniciativy. Klíčoví aktéři z dané oblasti podají přehled o aktuálních strategiích a vývoji. Zainteresované subjekty se (dle průzkumu v rámci evaluace komunikace) zajímají zejména o odborné informace: čeho bude programem a konkrétními projekty dosaženo? Jak zapadají projekty do strategií v pohraničí? Jakých výsledků bylo dosaženo? Kde by se daly projekty propojit a jaké synergie je možné využít?

Následující **doporučení** jsou relevantní **pro příští programové období**.

5) Koncentrovat se na projekty, které kooperační partneři realizují ve vlastní oblasti činnosti

Program spolupráce by se měl soustředit na takové projekty, které splňují předpoklad, že budou moci ve velké míře dosáhnout svých cílů formulovaných v projektovém návrhu během doby trvání projektu, která je zpravidla 3 roky.

Je proto velmi důležité posoudit vhodnost kooperačních partnerů vzhledem k plánovaným projektovým cílům. Mělo by tak například být předem vyjasněno, zda je v poli působnosti a kompetencích partnerství vytvořit společnou nabídku vzdělávání.

Případové studie poukazují na problém, kdy mají žadatelé částečně tendenci uvádět v projektové žádosti ambiciózní cíle, které se nacházejí mimo jejich sféru vlivu. Zde by byla žádoucí realističtější formulace projektových cílů v projektové žádosti. Bylo by vhodné vyvarovat se projektů na pokračování, které při svém ukončení dosahují pouze

dílčích cílů, a projekt potom pokračuje v rámci nového financování, aby původních cílů dosáhl.

Je vhodné provést analýzu rizik a předpokladů, které mohou ovlivnit realizaci kooperačního projektu, již ve fázi žádosti. Interact¹¹ doporučuje tematizovat analýzu a řízení rizik při realizaci již v žádosti o poskytnutí dotace. To by hodnotitelům umožnilo lépe vyhodnotit rizika realizace projektu (nebo rizika při přípravě inovativních řešení).

6) Objektivizace závěrečných zpráv a kontrola výsledků

Ke kontrole úspěšnosti projektů se využívají podle informací SAB následující nástroje:

- Vyúčtované výdaje ve zprávě o průběhu projektu (nebo právě nepřítomnost významných výdajů, která poukazuje na prodlení).
- Kontrola přeshraničního pokroku kontrolorem při SAB, v níž je sledován stav realizace u českých a saských kooperačních partnerů. Kromě toho má kontrolor možnost provádět kontroly na místě.
- V rámci monitoringu projektu, který provádí Společný sekretariát, se zjišťuje aktuální stav projektu a Společný sekretariát poskytuje – v případě potřeby – rady.
- Monitoring ukazatelů v IT systému (ukazatelů vztahujících se k výstupu a k výsledkům projektů). Ukazatele společně s vyúčtováními se průběžně zaznamenávají a je možné je kdykoli na úrovni projektu vyhodnotit.

Kromě toho provádějí lead partneři již v probíhajícím programovém období 2014-2020 strukturované sebehodnocení v rámci závěrečné zprávy.

Tyto nástroje pomáhají vést projekty po správně-technické stránce až do jejich úspěšného uzavření a včas začít řídit rizika, která program ohrožují.

Evaluace doporučuje, aby v nadcházejícím programovém období neprováděl sebehodnocení, které je součástí závěrečné zprávy, pouze lead partner, ale zahrnout také projektové partnery, aby bylo možné zachytit široké spektrum názorů. To by mohlo být provedeno například v rámci pracovního setkání všech kooperačních partnerů.

Tímto postupem bude možné získat fundované informace ze závěrečné zprávy, které pak budou k dispozici pro evaluaci.

Bude-li k dispozici dostatek zdrojů, mohlo by být zapojení projektových partnerů uskutečněno v rámci profesionálně moderovaného workshopu (např. odborníky, které navrhne JS). V případě nutnosti by mohly být přizvány také zainteresované subjekty pro danou tematickou oblast, aby vnesly svůj externí názor. Výsledky by měly být začleněny do závěrečné zprávy.

Náklady na jeden (jednodenní nebo půldenní) workshop (vč. přípravy obsahu, organizace a honorářů za moderování a tlumočení) jsou přehledné (přibližně 5 000 EUR) a tvoří pouhý zlomek rozpočtu projektu (v průměru přibližně 900 000 EUR způsobilých výdajů).

¹¹ INTERACT podporuje aktéry, kteří provádějí programy podporované EU v rámci Cíle „Evropská územní spolupráce“ kohezní politiky EU. Mezi služby poskytované programem INTERACT patří poradenství při řízení a provádění, podpora tematických seminářů nebo šíření osvědčené praxe. (viz https://ec.europa.eu/regional_policy/de/policy/what/glossary/i/interact). INTERACT vyvinul „HARMONISED IMPLEMENTATION TOOLS FOR INTERREG CBC-PROGRAMMES“. Do formuláře „Application Form“ byly zahrnuty body: „risk and quality management“, „Risks associated with the investment“. (Zdroj: www.interact-eu.net/#harmonised-tools)

U komplexnějších výzkumně orientovaných projektů je také třeba zvážit, že není vždy v odborných možnostech kontrolora zhodnotit pokrok projektu. Výsledky by mělo být možné přezkoumat zapojením odborných resortů nebo odborníků. Například by mohl odborný resort vydat stanovisko k závěrečné zprávě. Všechny typy projektů podporované programem by měly podléhat odborné kontrole výsledků.

9 Příloha

9.1 Stav realizace Programu spolupráce

Tabulka 42. Ekonomické ukazatele výkonnostního rámce: Schválené výdaje, které byly příjemci provedeny a předány EU-KOM

Prioritní osa	Finanční indikátor	Etapový cíl 2018	Cílová hodnota 2023	Stav 31.12.2018	Stav v % ve vztahu k etapovému cíli 2018	Stav v % ve vztahu k cílové hodnotě 2023
PA1	FI1	2.267.749	18.584.362	10.041.229	443%	54%
PA2	FI2	9.864.709	80.841.970	19.940.835	202%	25%
PA3	FI3	3.968.561	32.522.632	9.326.290	235%	29%
PA4	FI4	5.215.824	42.744.030	9.250.063	177%	22%
Součet		21.316.843	174.692.994	48.558.417	228%	28%

Zdroj: Programový dokument: SMUL, stav ke dni 22.02.2019

Tabulka 43. Regionální rozložení objemu dotací celého programu a kooperačních partnerů (vyjma institucí, které nemají sídlo na programovém území)

ID	Region (zemský okres, městský okres, kraj, okres)	Objem dotací v EUR	Počet kooperačních partnerů
7	Drážďany	24.594.758	51
8	Erzgebirgskreis	16.528.240	37
25	Vogtlandkreis	13.254.847	16
9	Görlitz	11.883.679	32
14	Liberec	9.728.328	38
24	Ústí nad Labem	9.165.767	38
12	Karlovy Vary	8.350.274	26
17	Mittelsachsen	5.200.301	12
4	Chemnitz	4.959.594	12
2	Česká Lípa	4.827.227	14
22	Sokolov	4.801.007	6
5	Chomutov	3.695.743	17
26	Zwickau	3.545.809	11
20	Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	3.407.479	13
18	Most	3.187.367	12
3	Cheb	2.069.500	8
15	Litoměřice	1.324.651	6
23	Teplice	1.303.438	2
6	Děčín	1.172.016	7
1	Bautzen	913.048	5
11	Jablonec nad Nisou	840.098	1

ID	Region (zemský okres, městský okres, kraj, okres)	Objem dotací v EUR	Počet kooperačních partnerů
16	Meißen	324.982	4
10	Greiz	227.320	1
13	Leipzig	167.026	1
19	Saale-Orla-Kreis	120.442	1
21	Semily	32.714	1
27	Louny	0	0
	Celkem	135.625.656	372

Zdroj: Monitoring SAB, vlastní vyhodnocení

Tabulka 44. Pořadí projektů podle objemu dotací

Č.	Název projektu	Investiční priorita	Objem dotací (schválených) v EUR 18.02.2019	Počet kooperačních partnerů
1	Obnova historického, přeshraničního silničního spojení Plesná – Bad Brambach (- Aš)	6c	7.508.019	4
2	Modernizace historického přeshraničního silničního spojení Bad Elster S306 – Hranice III/2172	6c	6.716.578	3
3	ArchaeoMontan 2018	6c	4.623.715	9
4	Společný fond malých projektů v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa	11b	3.447.845	2
5	Společný fond malých projektů v Euregiu Egrensis	11b	3.447.845	2
6	Společný fond malých projektů v EUROREGIONU ELBE/LABE	11b	3.447.845	2
7	Společný fond malých projektů Euroregionu Erzgebirge/Krušnohoří (Admin/KPF)	11b	3.447.844	2
8	Karlova Stezka II – Další rozvoj a pokračování Karlovy stezky	6c	3.287.080	12
9	Montánní kulturní dědictví	6c	3.154.927	3
10	Vita-Min	6b	3.033.658	3
11	VODAMIN II Potenciály nebezpečí a využití důlních vod pro zkvalitnění přeshraniční ochrany vod v severních Čechách a Krušnohoří v povodí řeky Labe	6b	2.802.040	5
12	Poznávání kulturního a přírodního dědictví včetně doprovodné infrastruktury v regionu Centrální Krušnohoří	6c	2.528.542	2
13	„Železo, cín a umělecká řemesla ve Schwarzenbergu a Abertamech – dobové	6c	2.328.446	2

Č.	Název projektu	Investiční priorita	Objem dotací (schválených) v EUR 18.02.2019	Počet kooperačních partnerů
	svědectví Hornické kulturní krajiny Erzgebirge/Krušnohoří			
14	4 města zachraňují přes hranice.	5b	2.304.436	4
15	Zlepšení přeshraničního odvracení nebezpečí s technickým zabezpečením ochrany před katastrofami na komunální úrovni v oblasti Centrální Krušnohoří	5b	2.128.565	2
16	Zdař Bůh, světové dědictví!	6c	2.073.825	3
17	ResiBil – Bilance vodních zdrojů ve východní části česko-saského pohraničí a hodnocení možnosti jejich dlouhodobého užívání	6b	2.013.648	3
18	Od Valdštejna k Pücklerovi – knížecí kvalita služeb pro naše hosty	6c	2.006.237	2
19	Vzdělávání Aktivně! Inkluzivní profesní orientace v Euroregionu	10b	1.995.148	2
20	Podpora přeshraniční spolupráce a vzdělávání v oblasti zdravotnických záchranných služeb	5b	1.922.815	8
21	Naši dobrovolní hasiči – zodpovědnost pro budoucnost ve společném domově Evropa	5b	1.911.124	4
22	Zintenzivnění bezpečnostních opatření v daném prostoru, zejména v oblasti drogové kriminality a dalších projevů kriminality páchané v dopravě	11b	1.799.293	4
23	Sasko-český management povodňových rizik II (STRIMA II)	5b	1.792.963	5
24	Turistika s výhledem	6c	1.787.120	3
25	Kulturní cesta fojtů	6c	1.762.973	11
26	OdCom – Objektivizace stížností na zápach v Erzgebirgskreis a v Ústeckém kraji – příspěvek k analýze příčin a zjišťování zdravotních následků	11b	1.645.287	7
27	Ukažme vodě hranice	5b	1.553.872	2
28	Mezinárodní vzdělávací projekt – udržitelné a efektivní využívání zdrojů	10b	1.536.565	4
29	Pro horolezce neexistují hranice	6c	1.532.103	3
30	Aktivní prožití společných dějin a tradic v Krušných horách	6c	1.496.137	2
31	Paměť v krajině Trojzemí	6c	1.482.312	6
32	Hasiči bez hranic – Propojení hasičské činnosti v příhraniční oblasti Krušné hory/Erzgebirgea investice do hasičské (speciální) techniky	5b	1.480.180	6
33	Mobilně a efektivně ve společném příhraničí	11b	1.461.336	2

Č.	Název projektu	Investiční priorita	Objem dotací (schválených) v EUR 18.02.2019	Počet kooperačních partnerů
34	„Využití moderní vizualizační a simulační techniky v oblasti dopravních systémů“	10b	1.456.103	4
35	Art and Science – Inovativní formy učení v přeshraniční spolupráci v česko-německo-polském trojzemí	10b	1.426.865	3
36	Šlechtické poklady – sběratelské radosti v Sasku a v Čechách	6c	1.376.913	2
37	MUNDANI	10b	1.348.307	2
38	MOOREVITAL 2018 - pokračování ochrany rašelinišť v Krušných horách	6d	1.262.211	5
39	Společná přeshraniční policejní spolupráce v rámci preventivních a represivních opatření se zaměřením na boj proti extremistickým jevům.	11b	1.257.300	4
40	„Na stopě klimatu“ – česko-německý projekt o obnovitelných zdrojích energie a environmentální výchově a vzdělávání dětí a mládeže	10b	1.246.893	3
42	POKROK.digital – Prakticky orientovaný rozvoj kompetencí v produkční technice v regionech prostřednictvím kooperace.digital	10b	1.177.384	5
43	Prameny spojují krajiny a státy – environmentální vzdělávání a kooperace v regionu Liberec-Zittau	10b	1.077.433	3
44	Tradiční řemesla v regionu Euregio Egrensis	6c	1.066.121	4
45	Skřítky z přírody i hory přenesou	6c	1.042.440	3
46	Naše světové dědictví – hornická kulturní krajina Krušnohoří/Erzgebirge	10b	1.042.354	6
47	Škola a sklo – inkubátor na cestě do života	10b	1.025.568	3
48	Ve čtyřech jsme silní!	11b	995.841	4
41	Simulační hra – podpora demokracie, tolerance a přeshraniční spolupráce	10b	989.534	3
49	Umění pozdního středověku v hornické oblasti Krušnohoří	11b	969.757	3
50	Slow tourism v Euroregionu Nisa – spojení kultury s přírodou	6c	953.953	2
51	Spolupráce hasičů Krásná, Bad Elster a Adorf/Vogtl.	5b	920.101	3
53	Společné potírání kriminality v oblasti komerční osobní i nákladní dopravy v sasko-českém příhraničí	11b	866.683	3
54	Pomoc nezná hranic – spolupráce hasičů v hřebenových oblastech Krušných hor	5b	865.951	4
55	Česko – saské pohraničí bez bariér	11b	859.307	2

Č.	Název projektu	Investiční priorita	Objem dotací (schválených) v EUR 18.02.2019	Počet kooperačních partnerů
56	Objektivní akceptace vlka v člověkem pozměněné přeshraniční krajině (OWAD)	11b	845.132	4
57	„GeoMAP“	11b	832.648	3
58	Nástroje geologického, hydrogeologického a geomechanického modelování pro účely zahlazování následků hornické činnosti a obnově území ovlivněného těžbou	10b	817.483	3
59	Přeshraniční kooperativní výuka technologií zpracování plastů Zittau – Liberec (GreK)	6c	814.078	3
60	Viva la musica – Kultura v partnerských městech Chemnitz – Ústí nad Labem a jejich regionech	11b	813.663	5
61	Přeshraniční spolupráce pro rozvoj železniční dopravy Sasko – ČR	6d	811.077	2
62	Handmade Nature – Realizace praktických opatření ochrany přírody na podporu biodiverzity kulturní krajiny Krušných hor - Erzgebirge	6d	810.740	3
63	Lutra Lutra	6d	785.511	4
64	ATHENE	10b	784.444	4
65	„Labská akademie veslování“	11b	776.580	2
66	„Hra bez hranic“ – Fotbal spojuje	11b	773.691	4
67	Zlepšení bezpečnosti v česko-saském příhraničí (potírání obecných a stěžejních problémů kriminality)	6c	758.394	2
68	„Antonius cum Johannis“	10b	757.132	5
52	Prostor učení – Knihovnická informační platforma	10b	752.499	3
69	Síť interkulturní komunikace a vzdělávání	11b	751.385	6
70	Přeshraniční expertní systém a systém včasného varování před geologickými riziky v Labském pískovcovém pohoří	11b	742.257	3
71	e-FEKTA Posilování městského úřadu Litoměřice a Drážďany v oblasti udržitelné mobility	6d	739.354	3
72	Paměť krajiny – přeshraniční rozvojová opatření v Česko-Saském Švýcarsku na podkladu historie krajiny	5b	739.269	2
73	Mezinárodní spolupráce divadel J-O-Š v Trojzemí Německo-Polsko-Česká republika	6c	705.190	2
74	Basketbal jako most pro mládež v Euroregionu Elbe/Labe	11b	700.103	2
75	H2AC4schools – Závod saských a českých škol ProJETÍ světa elektromobility s vodíkem	10b	698.376	3

Č.	Název projektu	Investiční priorita	Objem dotací (schválených) v EUR 18.02.2019	Počet kooperačních partnerů
76	Přeshraniční monitoring biologických invazí jako nástroj pro ochranu sladkovodní biodiversity	6d	694.999	2
77	kultura.digital	11b	688.579	4
78	Kvalifikace bez hranic: Vybudování partnerství v oblasti výzkumu techniky budov ke vzdělávání vědeckých následovníků v příhraničním regionu	10b	622.349	2
79	Trvale udržitelný management travních porostů pro podporu biodiverzity	6d	616.848	3
80	Zlepšení bezpečnosti v sasko-českém příhraničí pomocí koordinované práce s veřejností	11b	614.379	5
81	Archiv-Net	11b	608.995	2
83	Společně si hrát a navzájem se učit	10b	599.659	5
84	GEMINI – Společná iniciativa pro česko-německý trh práce pomocí přeshraniční profesní orientace	10b	584.836	3
85	Česko-saská literární krajina. Interaktivní mapa s širokými možnostmi využití (LIS)	10b	577.763	3
86	Informační centrum Fláje	6c	573.743	2
87	Rozvoj jízdenek Euro-Nisa-Ticket – ENT future 2020	11b	565.250	2
88	Hodnoty ekosystémových služeb, biodiverzity a zeleno-modré infrastruktury ve městech na příkladu Drážďan, Liberce a Děčína (BIDELIN)	6d	549.048	5
89	„Sousední světy – Nachbarwelten“ Česko-německé jazykové a mediální projekty pro děti od 3 do 8 let	10b	515.519	2
90	Zachování starých saských a českých odrůd ovoce pomocí nových konceptů – kooperační projekt	6d	509.010	3
91	Země – Voda – Vzduch	10b	495.504	2
92	AD FONTES	10b	493.082	4
93	Homo et regio	10b	483.805	2
94	Řemesla v Trojzemí	10b	480.622	4
82	Dvě země, dva jazyky, spojené fotbalem.	11b	463.119	2
95	Znovuoživené Krušnohoří	6c	456.784	8
96	GECON – Geologická příhraniční kooperační síť	11b	453.513	3
97	TetraoVit – Revitalizace rašelinišť a management biotopu tetřívka obecného ve východním Krušnohoří	6d	448.133	6

Č.	Název projektu	Investiční priorita	Objem dotací (schválených) v EUR 18.02.2019	Počet kooperačních partnerů
98	Ochrana a zachování vybraných biotopů, vzniklých [historickou] hornickou činností a zemědělským využíváním Krušných hor	6d	439.577	2
99	Pohybová aktivita dětí Karlovarského kraje a regionu Chemnitz v kontextu jejich celodenního režimu a úrovně motorických schopností	10b	434.735	2
100	Letět se včelami k sousedům	6d	434.273	5
101	CLARA III: Rozvoj společné partnerské spolupráce veřejné správy v česko-saském regionu	11b	428.065	4
102	Přeshraniční aktivity pro profesní orientaci a vzdělávání – LABORA	10b	426.086	2
103	Zvyšování rozmanitosti v lesích v regionu Centrálního Krušnohoří	6d	424.642	2
104	ENZEDRA Bílá místa rolnické historie: Místní užitkové a okrasné rostliny jako cesta ke zvyšování druhové rozmanitosti regionu	6d	423.698	3
105	Konrad Zuse hledí přes hranice	10b	421.221	3
106	ProFit v profesi – jazykovou a odbornou senzibilizací během studia	10b	411.509	2
107	Silní sousedé – česko – německé partnerství prostřednictvím dobrovolnictví	11b	407.050	2
108	Průmysl 4.0 - Implementace digitálního vzdělávání do profesního vzdělávání	10b	368.830	3
109	Krušnohoří – nová krajina – nové příležitosti	10b	341.195	3
110	Otevřené a moderní úřady	11b	336.651	2
111	Předcházení vzniku odpadů v Libereckém kraji a okrese Görlitz	10b	303.745	2
112	KONEG – koordinační síť euroregionálních skupin	11b	288.809	2
113	Užitkové rostliny a jejich využití – děti poznávají regionální koloběh surovin	10b	278.974	2
114	Rozvoj přeshraniční akademické sítě pro podporu vzniku podniků	10b	251.632	2
115	Na úrovni očí – du und já, ich und ty. Partnerské předškolní vzdělávání Rumburk – Sebnitz.	10b	245.766	2
116	Zelené perly kolem Nisy	10b	227.482	2
117	JEDNA STŘECHA PRO NAŠE KULTURY	10b	209.692	2
118	ALiZi: oblast spolupráce Liberec – Zittau: podpora vzájemné spolupráce, rozvoje a prosperity	11b	206.379	3

Č.	Název projektu	Investiční priorita	Objem dotací (schválených) v EUR 18.02.2019	Počet kooperačních partnerů
119	Hračkářský průmysl v Krušnohoří – dvě země – dvě cesty	6c	201.833	2
120	„Po stopách Robina Hooda ve sportovním a kulturním duchu“	11b	195.770	2
121	Fotofestival Písek	6c	187.823	2
122	Dialogy – společně se učíme pro Evropu	10b	183.208	2
123	Využití moderních interaktivních technologií v oblasti ochrany, zachování a propagace přírodního a kulturního dědictví	6c	179.733	5
124	Práce hasičů nemá hranice	5b	138.207	2
125	Aktivní partnerství: komunikace, důvěra, spolupráce	11b	134.023	2
126	Protipovodňová opatření v povodí Vilémovského potoka – Sebnitz – studie proveditelnosti	5b	125.460	2
	Celkový výsledek		145.647.949	418
	Medián		780.512	3
	Průměr		1.155.936	3

Zdroj: SAB-Monitoring, vlastní vyhodnocení

Tabulka 45. Pořadí institucí podle objemu dotací

Č.	Kooperační partner	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet projektových titulů	Podíl na objemu dotací
1	Technische Universität Dresden	4.739.312,62	13	3,24%
2	Landesamt für Straßenbau und Verkehr Niederlassung Plauen	4.729.442,50	1	3,23%
3	Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie	4.675.705,80	7	3,20%
4	Gemeindeverwaltung Breitenbrunn	4.553.181,92	5	3,11%
5	Krajská správa a údržba silnic Karlovarského kraje, příspěvková organizace	3.798.043,76	2	2,60%
6	Landratsamt Vogtlandkreis	3.152.228,20	2	2,16%
7	Město Boží Dar	2.946.234,13	6	2,02%
8	TU Bergakademie Freiberg	2.534.865,98	7	1,73%
9	Landesamt für Archäologie	2.350.836,04	2	1,61%
10	Euroregion Neisse e.V.	2.126.457,25	2	1,45%
11	Euregio Egrensis AG Sachsen/Thüringen e.V.	2.076.079,18	3	1,42%
12	Euroregion Elbe/Labe Kommunalgemeinschaft Euro- region Oberes Elbtal/Ost- erzgebirge e. V.	2.005.328,00	1	1,37%
13	Euroregion Erzgebirge e.V.	2.005.328,00	1	1,37%
14	Technická univerzita v Liberci	1.958.472,43	10	1,34%

Č.	Kooperační partner	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet projektových titulů	Podíl na objemu dotací
15	Polizeidirektion Chemnitz	1.785.281,62	4	1,22%
16	Liberecký kraj	1.770.836,45	2	1,21%
17	Stadtverwaltung Reichenbach/O.L.	1.753.057,76	3	1,20%
18	Stadtverwaltung Schwarzenberg	1.691.128,24	1	1,16%
19	Euroregion Nisa	1.636.793,82	3	1,12%
20	Zweckverband Muldentaltalradweg	1.540.617,65	1	1,05%
21	Ústecký kraj	1.479.653,29	6	1,01%
22	Euroregion Labe	1.468.101,50	2	1,00%
23	Regionální sdružení obcí a měst Euregio Egrensis	1.442.516,50	1	0,99%
24	Euroregion Krušnohoří – česká část	1.442.516,30	1	0,99%
25	Umweltzentrum Dresden e.V.	1.438.270,00	3	0,98%
26	Město Hranice	1.419.363,71	1	0,97%
27	Polizeidirektion Zwickau	1.409.720,95	4	0,96%
28	Město Doksy	1.392.225,20	1	0,95%
29	Hochschule Zittau Görlitz	1.381.505,53	4	0,94%
30	Technische Universität Chemnitz	1.306.425,53	4	0,89%
31	Město Plesná	1.267.691,22	1	0,87%
32	Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem	1.233.605,46	10	0,84%
33	Podralský nadační fond ZOD	1.194.388,55	2	0,82%
34	Staatliche Schlösser, Burgen und Gärten Sachsen gemeinnützige GmbH	1.191.288,85	1	0,81%
35	Stadtverwaltung Zittau	1.154.991,95	4	0,79%
36	Palivový kombinát Ústí Státní podnik	1.133.933,37	1	0,78%
37	Česká geologická služba	1.026.514,54	3	0,70%
38	Horský klub Lesná v Krušných horách, z. s.	1.015.021,63	1	0,69%
39	Polizeidirektion Dresden	999.907,69	1	0,68%
40	Wirtschaftsförderung Erzgebirge GmbH	992.719,60	2	0,68%
41	Stiftung "Martinshof Rothenburg Diakoniewerk"	975.148,33	1	0,67%
42	Stadtverwaltung Hohnstein	950.105,29	1	0,65%
43	Tourismusverband Sächsische Schweiz e.V.	942.987,45	1	0,64%
44	Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje	931.787,00	4	0,64%
45	Stadtverwaltung Oelsnitz/Erzgeb.	882.615,78	2	0,60%
46	Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje	866.441,05	6	0,59%
47	IÖR Leibniz-Institut für ökologische Raumentwicklung e.V. Dresden	862.934,05	2	0,59%
48	Tourismusverband Erzgebirge e.V.	858.355,50	1	0,59%
49	České vysoké učení technické v Praze	848.343,62	3	0,58%
50	Obec Pěnčín	840.098,22	1	0,57%

Č.	Kooperační partner	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet projektových titulů	Podíl na objemu dotací
51	Hillersche Villa e.V.	839.625,75	1	0,57%
52	Město Krupka	803.781,31	1	0,55%
53	Česká zemědělská univerzita v Praze	781.700,14	3	0,53%
54	Dům dětí a mládeže a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	780.568,69	2	0,53%
55	Hochschule für Bildende Künste Dresden	772.812,74	1	0,53%
56	Sächsische Mozartgesellschaft e.V.	742.502,40	1	0,51%
57	Statutární město Liberec	732.185,16	3	0,50%
58	SG Dynamo Dresden e.V.	726.946,75	2	0,50%
59	Zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje, příspěvková organizace	715.041,25	1	0,49%
60	Město Hrádek nad Nisou	692.162,40	2	0,47%
61	VYSOKÁ ŠKOLA BAŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA	668.082,44	2	0,46%
62	Město Abertamy	647.885,28	2	0,44%
63	Město Jáchymov	641.459,36	2	0,44%
64	Stiftung Internationales Begegnungs- zentrum St. Marienthal	624.705,71	3	0,43%
65	Hochschule für Technik und Wirtschaft Dresden	623.091,70	2	0,43%
66	Montanregion Krušné Hory – Erzgebirge o.p.s.	620.094,17	2	0,42%
67	Město Vejprty	615.587,95	1	0,42%
68	Bad Muskau Touristik GmbH	614.011,69	1	0,42%
69	Gemeindeverwaltung Kurort Oybin	609.991,80	1	0,42%
70	Povodí Ohře, státní podnik	604.534,45	2	0,41%
71	Město Dolní Poustevna	603.766,88	1	0,41%
72	Futurum Vogtland e.V. Evangelischer Verein für Bildung und Kultur	601.250,15	1	0,41%
73	České Švýcarsko, o. p. s.	598.429,53	1	0,41%
74	Stadtverwaltung Olbernhau	586.075,00	1	0,40%
75	Senckenberg Gesellschaft für Naturforschung	585.537,49	2	0,40%
76	Die Brücke e.V.	581.495,86	1	0,40%
77	Naturschutzzentrum Erzgebirge gGmbH	567.186,30	1	0,39%
78	Stadtverwaltung Marienberg	564.878,10	1	0,39%
79	Gerhart-Hauptmann-Theater Görlitz-Zittau GmbH	561.433,50	1	0,38%
80	Sächsischer Musikrat e.V.	560.331,12	1	0,38%
81	Polizeidirektion Görlitz	558.342,75	1	0,38%
82	AG Naturschutzzentrum Region Dresden e.V.	555.157,51	1	0,38%
83	FK Ústí nad Labem – mládež, z. s.	554.476,33	2	0,38%

Č.	Kooperační partner	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet projektových titulů	Podíl na objemu dotací
84	Westsächsische Hochschule Zwickau	535.553,97	2	0,37%
85	KINDERVEREINIGUNG Chemnitz e.V.	534.990,00	1	0,37%
86	FSV Zwickau e.V.	533.389,68	1	0,36%
87	Gemeindeverwaltung Stützengrün	528.167,64	1	0,36%
88	Staatsbetrieb Sachsenforst Forstbezirk Marienberg	507.469,51	1	0,35%
89	BIC-Forum Wirtschafts- förderung (BIC-FWF) e.V.	500.687,74	1	0,34%
90	Gymnázium Teplice, příspěvková organizace	499.655,67	1	0,34%
91	Stadtverwaltung Herrnhut	495.641,80	1	0,34%
92	Stadtverwaltung Annaberg-Buchholz	494.397,30	4	0,34%
93	Gemeindeverwaltung Kurort Seiffen	481.114,94	1	0,33%
94	Labe aréna, z.s.	466.785,51	1	0,32%
95	Stadtverwaltung Dippoldiswalde	450.010,40	1	0,31%
96	Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Kamenický Šenov	443.831,75	1	0,30%
97	Obec Svor	415.752,00	1	0,28%
98	Landeshauptstadt Dresden Stadtplanungsamt	408.660,02	1	0,28%
99	Dresden Titans e.V.	407.589,55	1	0,28%
100	Západočeská univerzita v Plzni	406.373,31	3	0,28%
101	Římskokatolická farnost – arciděkanství Liberec	404.830,18	1	0,28%
102	Obec Krásná	392.950,30	1	0,27%
103	Bayerischer Jugendring	386.963,37	1	0,26%
104	Centrum tradičních řemesel Královské Poříčí o.p.s.	385.845,00	1	0,26%
105	Verkehrsverbund Oberlausitz-Niederschlesien GmbH (VON)	385.737,22	1	0,26%
106	Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce	383.575,25	1	0,26%
107	Univerzita Karlova	380.442,35	2	0,26%
108	Docela velké divadlo, o.p.s.	374.028,47	1	0,26%
109	ZCOM Stiftung ZCOM Zuse-Computer-Museum	373.901,40	1	0,26%
110	Dům dětí a mládeže Bludiště Chodov, okres Sokolov	362.416,41	1	0,25%
111	PARITÄTISCHE Freiwilligen- dienste Sachsen gGmbH	359.242,90	1	0,25%
112	Landeshauptstadt Dresden Umweltamt	357.062,07	2	0,24%
113	Ev.-Luth. Kirchgemeinde "St.Johannis" Zittau	353.564,11	1	0,24%
114	Arbeiterwohlfahrt Kreisverband Oberlausitz e.V.	350.449,49	1	0,24%
115	Gemeindeverwaltung Deutschneudorf	349.180,00	1	0,24%

Č.	Kooperační partner	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet projektových titulů	Podíl na objemu dotací
116	VÝZKUMNÝ ÚSTAV ROSTLINNÉ VÝROBY, V. V. I.	349.151,26	2	0,24%
117	Stadtverwaltung Adorf	347.052,79	1	0,24%
118	ÚSTAV ARCHEOLOGICKÉ PAMÁTKOVÉ PÉČE SEVEROZÁPA DNÍCH ČECH, v. v. i.	343.996,94	1	0,24%
119	Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem	342.982,27	1	0,23%
120	Zweckverband Naturpark Erzgebirge/Vogtland	342.324,97	1	0,23%
121	Köhlerverein Erzgebirge e.V.	338.280,88	1	0,23%
122	IQLANDIA, o.p.s.	330.735,00	1	0,23%
123	Antikomplex hnutí proti xenofobii	329.646,83	1	0,23%
124	Podkrušnohorský zoopark Chomutov, příspěvková organizace	324.862,54	2	0,22%
125	MĚSTO ZÁKUPY	308.029,50	1	0,21%
126	Svazek obcí Bystřice	301.432,10	1	0,21%
127	Basketbalový klub Ústí nad Labem	292.513,05	1	0,20%
128	OBEC NOVÝ OLDŘICHOV	291.362,41	1	0,20%
129	Město Litoměřice	289.453,73	1	0,20%
130	Česká Společnost Ornitologická	286.424,80	1	0,20%
131	SAXONIA Standortent- wicklungs- und - verwaltungs- gesellschaft mbH	285.787,49	1	0,20%
132	Deutsches Rotes Kreuz Kreisverband Dippoldiswalde e.V.	280.500,00	1	0,19%
133	Národní památkový ústav	279.975,11	2	0,19%
134	Förderverein für die Natur der Oberlausitzer Heide und Teichlandschaft e.V.	279.942,99	1	0,19%
135	Město Nová Role	278.455,75	1	0,19%
136	Město Žandov	275.382,43	1	0,19%
137	STATUTÁRNÍ MĚSTO MOST	272.370,66	1	0,19%
138	DRK Kreisverband Pirna e.V.	269.450,00	1	0,18%
139	Bildungswerk der Sächsischen Wirtschaft gGmbH	253.193,50	1	0,17%
140	Deutsches Rotes Kreuz Bildungswerk Sachsen gemeinnützige GmbH	249.475,00	1	0,17%
141	Město Osek	247.997,70	1	0,17%
142	Destinační agentura České středohoří, o.p.s.	245.703,27	1	0,17%
143	FC Slavia Karlovy Vary – mládež, z. s.	243.190,10	1	0,17%
144	Stadtverwaltung Greiz	227.319,05	1	0,16%
145	Stadtverwaltung Hartenstein	226.873,50	1	0,16%
146	Asociace turistických oddílů mládeže České republiky	223.806,96	1	0,15%
147	Vysoká škola chemicko-technologická v Praze	222.428,52	2	0,15%

Č.	Kooperační partner	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet projektových titulů	Podíl na objemu dotací
148	Internationale Akademie Berlin für innovative Pädagogik, Psychologie und Ökonomie gGmbH (INA), Institut Heritage Studies (IHS)	219.147,63	1	0,15%
149	Bildungsinstitut PSCHERER gGmbH	218.011,78	1	0,15%
150	Venkovský prostor, o. p. s.	212.586,38	2	0,15%
151	SC BOREA Dresden e.V.	212.477,63	1	0,15%
152	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace	209.839,92	1	0,14%
153	Lesy České republiky, s. p.	206.550,00	2	0,14%
154	Společnost pro Jizerské hory, o. p. s.	203.861,85	1	0,14%
155	Stadt Weida	201.624,25	1	0,14%
156	Staatliche Kunstsammlungen Dresden	199.511,17	1	0,14%
157	Verein für Gerberei und Stadtge- schichte Hirschberg/Saale e.V.	198.761,33	1	0,14%
158	Förderverein Montanregion Erzgebirge e.V.	194.752,95	1	0,13%
159	ALKA Wildlife, o.p.s.	193.171,38	1	0,13%
160	Sächsische Landesstiftung Natur und Umwelt	193.130,62	1	0,13%
161	ARR - Agentura regionálního rozvoje, spol. s r. o.	191.870,34	1	0,13%
162	Oblastní muzeum v Mostě, příspěvková organizace	191.707,35	2	0,13%
163	Portal e.V. Verein zur Förderung grenzüberschreitender Kommunikation und bildlicher Darstellung	187.822,80	1	0,13%
164	Město Hora Svaté Kateřiny	185.822,75	1	0,13%
165	Zámek Děčín, p. o.	185.624,06	1	0,13%
166	Geopark Ralsko o.p.s.	181.118,00	1	0,12%
167	Waldhausl e.V.	180.460,12	1	0,12%
168	Stadtverwaltung Bad Elster	180.098,37	1	0,12%
169	Sächsisches Oberbergamt	179.566,73	1	0,12%
170	KORID LK, spol. s r.o.	179.512,35	1	0,12%
171	Střední škola a Mateřská škola, Liberec, Na Bojišti 15, příspěvková organizace	178.868,18	1	0,12%
172	DPFA-Schulen gemeinnützige GmbH	178.449,03	1	0,12%
173	Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Rumburku	176.648,30	1	0,12%
174	Společnost pro kulturní krajinu z. s.	172.927,00	1	0,12%
175	Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích	170.595,85	1	0,12%
176	Hochschule Zittau/Görlitz Hochschulbibliothek	170.146,82	1	0,12%
177	Základní umělecká škola Litvínov	167.680,00	1	0,11%
178	Leibnitz-Institut für Troposphärenforschung e.V.	167.025,00	1	0,11%

Č.	Kooperační partner	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet projektových titulů	Podíl na objemu dotací
179	Základní škola Lidická Hrádek nad Nisou	166.526,68	1	0,11%
180	Město Cheb	166.084,05	2	0,11%
181	Kultureller Bildungsbetrieb Erzgebirgskreis	164.892,81	1	0,11%
182	Sachsen Leinen e.V.	161.125,60	1	0,11%
183	Obec Polevsko	160.226,70	1	0,11%
184	Jenaplanschule im Erzgebirge e.V.	159.380,10	1	0,11%
185	Krajské ředitelství policie Libereckého kraje	158.491,00	1	0,11%
186	Landkreis Görlitz Regiebetrieb Abfallwirtschaft	157.693,19	1	0,11%
187	Freier Schulträgerverein e.V. "Schkola"	156.833,73	1	0,11%
188	Stadtverwaltung Bad Schandau	156.391,11	1	0,11%
189	Karlovarský kraj	153.861,05	1	0,11%
190	Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov	152.206,83	1	0,10%
191	Město Frýdlant	149.879,50	1	0,10%
192	Okresní hospodářská komora v Chomutově	149.735,63	1	0,10%
193	Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje, příspěvková organizace	146.052,30	1	0,10%
194	Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.	144.920,19	1	0,10%
195	Divadlo F. X. Šaldy Liberec	143.756,25	1	0,10%
196	Stadtverwaltung Eibenstock	143.233,50	1	0,10%
197	Botanický ústav AV ČR, v. v. i.	134.969,50	1	0,09%
198	TJ KVS Štětí, z.s.	132.589,29	1	0,09%
199	Římsko-katolická farnost Hrádek nad Nisou	131.379,91	1	0,09%
200	Archeologický ústav AV ČR Praha, v. v. i.	127.500,00	1	0,09%
201	Sächsisches Staatsministerium für Wirtschaft, Arbeit und Verkehr Abt. 6, Referat 52	127.500,00	1	0,09%
202	STATUTÁRNÍ MĚSTO CHOMUTOV	125.460,00	1	0,09%
203	Gemeindeverwaltung Bärenstein	123.681,00	1	0,08%
204	Stadtverwaltung Plauen	122.400,86	1	0,08%
205	Alte Brauerei e.V.	121.475,20	1	0,08%
206	Lobensteiner Schützenverein e.V.	120.441,60	1	0,08%
207	OBEC HŘENSKO	119.702,95	1	0,08%
208	Muzeum města Ústí nad Labem, příspěvková organizace	112.153,40	2	0,08%
209	Čmelák – Společnost přátel přírody	112.036,71	1	0,08%
210	Erzgebirgsverein e.V.	111.577,73	1	0,08%
211	Sportovní Klub Roudnice nad Labem	110.333,46	1	0,08%
212	Entwicklungsgesellschaft Niederschlesische Oberlausitz mbH	109.496,83	1	0,07%

Č.	Kooperační partner	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet projektových titulů	Podíl na objemu dotací
213	Landesruderverband Sachsen e.V.	108.813,60	1	0,07%
214	Naturschutzzentrum Oberlausitzer Bergland e.V.	104.585,70	1	0,07%
215	MAS Sokolovsko o.p.s.	102.492,15	1	0,07%
216	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	101.988,15	1	0,07%
217	Staatsbetrieb Landestalsperrenverwaltung	94.669,00	2	0,06%
218	Staatsbetrieb Sachsenforst	93.500,00	1	0,06%
219	Nová Ves v Horách	91.076,65	1	0,06%
220	Vyšší odborná škola zdravotnická a střední škola zdravotnická	84.154,25	1	0,06%
221	Základní škola Rumburk, příspěvková organizace	81.456,01	1	0,06%
222	Mateřská škola Varnsdorf, Nezvalova 2024, p.o.	81.159,92	1	0,06%
223	Město Lovosice	79.783,97	1	0,05%
224	Okresní hospodářská komora Děčín	78.931,00	1	0,05%
225	Mateřská škola Dolní Podluží, okres Děčín – příspěvková organizace	77.566,29	1	0,05%
226	Stadtverwaltung Bernstadt a.d. Eigen	76.896,50	1	0,05%
227	Pirnaer Ruderverein 1872 e.V.	76.255,20	1	0,05%
228	Základní škola Pastelka, o. p. s.	75.805,29	1	0,05%
229	Střelecký klub AVZO Cheb	75.328,27	1	0,05%
230	Tourismusverband Vogtland e.V.	75.225,00	1	0,05%
231	Gemeindeverwaltung Niederwürschnitz	74.230,50	1	0,05%
232	Město Ostrov	74.097,96	2	0,05%
233	Město Aš	72.496,50	1	0,05%
234	Kinderarche Sachsen e.V.	69.117,75	1	0,05%
235	Mateřská škola "Klíček" Nový Bor	67.534,20	1	0,05%
236	Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	66.300,00	1	0,05%
237	Touristische Gebietsgemeinschaft "NEISSELAND" e.V.	63.877,50	1	0,04%
238	Střední škola technická, Most – Velebudice	62.709,43	1	0,04%
239	Město Františkovy Lázně	56.771,50	1	0,04%
240	Förderverein Museum Olbernhau e.V.	56.096,17	1	0,04%
241	Krajská vědecká knihovna v Liberci příspěvková organizace	54.532,77	1	0,04%
242	Český hydrometeorologický ústav	54.298,89	1	0,04%
243	Stadtverwaltung Coswig	54.239,47	1	0,04%
244	Dobrovolnické centrum, z.s.	47.807,51	1	0,03%
245	DRK-Kreisverband Annaberg-Buchholz e.V.	46.240,00	1	0,03%
246	Obec Okrouhlá	45.194,50	1	0,03%
247	LEBENS(T)RÄUME e.V.	42.458,90	1	0,03%

Č.	Kooperační partner	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet projektových titulů	Podíl na objemu dotací
248	Ministerstvo životního prostředí	40.164,20	1	0,03%
249	Spolek Ametyst	39.375,40	1	0,03%
250	Krajská hospodářská komora Karlovarského kraje	38.173,67	1	0,03%
251	Výzkumný ústav pro hnědé uhlí a.s.	35.424,09	1	0,02%
252	Muzeum českého ráje v Turnově, příspěvková organizace	32.713,95	1	0,02%
253	Gemeindeverwaltung Jahnsdorf	32.410,50	1	0,02%
254	Leon-Foucault-Gymnasium Hoyerswerda	30.319,50	1	0,02%
255	Základní škola a mateřská škola Kamenický Šenov-Prácheň, příspěvková organizace	29.232,01	1	0,02%
256	Město Nejdek	28.900,00	1	0,02%
257	Sächsisches Staatsministerium für Soziales und Verbraucherschutz	28.305,00	1	0,02%
258	Deutsches Rotes Kreuz Kreisverband Sebnitz e.V.	27.310,50	1	0,02%
259	Obec Kalek	26.977,24	1	0,02%
260	Město Bečov nad Teplou	26.350,00	1	0,02%
261	Statutární Město Děčín	25.262,00	1	0,02%
262	Základní škola jazyků Karlovy Vary	23.827,49	1	0,02%
263	Město Nový Bor	22.949,32	1	0,02%
264	Obec Brandov	20.027,70	1	0,01%
265	Oelsnitzer Kultur GmbH	18.568,08	1	0,01%
266	Feuerwehrverein Ottendorf e.V.	18.503,88	1	0,01%
267	Ústav biologie obratlovců AV ČR	17.422,28	1	0,01%
268	Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola	17.000,00	1	0,01%
269	Obec Nové Hamry	16.524,85	1	0,01%
270	Stadtverwaltung Chemnitz Stadtplanungsamt	8.886,75	1	0,01%
271	Město Loučná pod Klínovcem	8.449,76	1	0,01%
272	Obec Hora Svatého Šebestiána	1.725,07	1	0,00%
273	ČR Správa Národního parku České Švýcarsko	0,00	1	0,00%
274	Domino-Soziale Projekte Zittau Eingetragener Verein	0,00	1	0,00%
275	Gemeindeverwaltung Bad Brambach	0,00	1	0,00%
276	Landesamt für Straßenbau und Verkehr	0,00	1	0,00%
277	Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie	0,00	1	0,00%
278	Landratsamt Landkreis Sächsische Schweiz - Osterzgebirge	0,00	1	0,00%
279	Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická a Vyšší odborná škola	0,00	1	0,00%

Č.	Kooperační partner	Objem dotací (schválených) v EUR	Počet projektových titulů	Podíl na objemu dotací
280	UFFO o.s.	0,00	1	0,00%
281	Základní umělecká škola T.G. Masaryka Chomutov	0,00	1	0,00%
	Celkový výsledek	146.209.753,42	418	100,00%

Zdroj: Monitoring SAB, vlastní vyhodnocení

9.2 Změna intenzity spolupráce

Tabulka 46. Průměrná změna intenzity spolupráce ve všech 6 oblastech

Instituce/organizace	Počet hodnocení	Střední hodnota změny intenzity spolupráce (6 oblastí) (max=3; min=-3)	Minimální hodnoty (minus znamená zhoršení)	Maximální hodnoty (3 je nejlepší možná změna)
Sociálně partnerské organizace	1	1,17	1,17	1,17
soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty	6	0,94	0,00	1,60
Nevládní neziskové organizace (NGO)	15	0,91	-0,33	1,83
Ostatní (spolky, apod.)	28	0,64	-1,67	2,60
Hospodářsky činné podniky	4	0,58	0,00	1,67
Úřady nebo jiná zařízení /orgány veřejné správy (státy, země, okresy, obce, resp. jimi spravovaná zařízení)	79	0,50	-2,00	2,25
University	36	0,49	-1,00	1,33
Vzdělávací zařízení	17	0,30	-3,00	2,33
Hospodářské a profesní svazy	2	0,25	0,17	0,33
Celkem	188	0,55	-3,00	2,60

Zdroj: Průzkum mezi kooperačními partnery

9.3 Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů podle jednotlivých specifických cílů

Tabulka 47. Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 5b

Č.	Region (zemský okres, městský okres, kraj, okres)	Objem dotací v EUR	Počet partnerů
7	Erzgebirgskreis	3.456.930	6
6	Dresden	1.740.603	4

Č.	Region (zemský okres, městský okres, kraj, okres)	Objem dotací v EUR	Počet partnerů
12	Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	1.582.867	5
14	Vogtlandkreis	1.563.501	3
10	Liberec	1.350.019	3
8	Görlitz	1.146.287	2
13	Ústí nad Labem	977.209	3
2	Česká Lípa	874.774	3
5	Děčín	723.470	2
4	Chomutov	714.250	4
11	Most	569.298	4
3	Cheb	392.950	1
9	Karlovy Vary	341.689	1
1	Bautzen	18.504	1

Tabulka 48. Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 6b

Č.	Region (zemský okres, městský okres, kraj, okres)	Objem dotací v EUR	Počet partnerů
2	Dresden	3.057.601	1
1	Ústí nad Labem	1.627.175	2
3	Mittelsachsen	801.903	1
4	Erzgebirgskreis	734.528	1
5	Görlitz	322.694	2

Tabulka 49. Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 6c

Č.	Region (zemský okres, městský okres, kraj, okres)	Objem dotací v EUR	Počet partnerů
7	Erzgebirgskreis	9.638.669	20
22	Vogtlandkreis	9.133.492	8
11	Karlovy Vary	4.904.024	15
19	Sokolov	4.286.381	4
6	Dresden	3.248.453	3
8	Görlitz	2.575.460	7
12	Liberec	2.505.178	7
4	Chomutov	2.182.826	6
1	Česká Lípa	1.807.977	2
17	Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	1.588.557	4
2	Cheb	1.469.456	4
3	Chemnitz	1.044.615	3

Č.	Region (zemský okres, městský okres, kraj, okres)	Objem dotací v EUR	Počet partnerů
10	Jablonec nad Nisou	840.098	1
20	Teplice	803.781	1
16	Most	489.733	2
15	Mittelsachsen	392.037	2
13	Litoměřice	245.703	1
21	Ústí nad Labem	230.473	3
9	Greiz	227.319	1
23	Zwickau	226.874	1
14	Meißen	201.624	1
5	Děčín	185.624	1
18	Semily	32.714	1

Tabulka 50. Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 6d

Č.	Region (zemský okres, městský okres, kraj, okres)	Objem dotací v EUR	Počet partnerů
4	Dresden	3.431.055	11
5	Erzgebirgskreis	1.653.247	4
10	Ústí nad Labem	635.968	7
2	Chomutov	506.463	3
6	Görlitz	408.008	4
1	Česká Lípa	205.421	2
8	Liberec	195.498	2
7	Karlovy Vary	188.377	1
11	Zwickau	161.126	1
9	Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	159.800	2
3	Děčín	25.262	1

Tabulka 51. Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 10b

Region (zemský okres, městský okres, kraj, okres)	Objem dotací	Počet partnerů
Görlitz	4.614.661	14
Dresden	4.453.958	12
Liberec	3.559.163	19
Chemnitz	2.129.686	5
Česká Lípa	1.757.936	6
Zwickau	1.214.691	4
Ústí nad Labem	1.024.770	4

Region (zemský okres, městský okres, kraj, okres)	Objem dotací	Počet partnerů
Mittelsachsen	1.011.373	4
Erzgebirgskreis	833.676	5
Litoměřice	599.375	2
Most	577.133	3
Sokolov	514.623	2
Bautzen	508.807	3
Teplice	499.656	1
Vogtlandkreis	371.909	2
Děčín	237.657	3
Chomutov	166.736	2
Karlovy Vary	144.822	2
Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	76.255	1
Meißen	69.118	1
Cheb	38.174	1

Tabulka 52. Regionální rozložení dotací a kooperačních partnerů v IP 11b

Č.	Region (zemský okres, městský okres, kraj, okres)	Objem dotací v EUR	Počet partnerů
6	Drážďany	8.663.038	19
17	Ústí nad Labem	4.670.135	19
13	Mittelsachsen	2.994.988	4
8	Görlitz	2.816.565	4
9	Karlovy Vary	2.771.355	7
18	Vogtlandkreis	2.185.944	3
10	Liberec	2.118.439	7
19	Zwickau	1.943.111	5
4	Chemnitz	1.785.282	4
14	Most	1.551.197	3
11	Litoměřice	479.571	3
1	Bautzen	385.737	1
7	Erzgebirgskreis	211.191	1
2	Česká Lípa	181.118	1
3	Cheb	168.916	2
5	Chomutov	125.460	2
15	Saale-Orla-Kreis	120.442	1
12	Meißen	54.239	1
16	Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	0	1

Tabulka 53. Vývoj přenocování

Region	Přenocování v turistickém ruchu (vč. kempování)						Změna	
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013-2018 v %	2013-2018 absolutně
Region v CZ (1)								
Karlovarský kraj	4.583.144	4.502.589	4.617.361	4.846.451	5.160.766	5.248.482	15%	665.338
Ústecký kraj	1.181.845	1.187.437	1.313.971	1.440.494	1.561.069	1.687.629	43%	505.784
Liberecký kraj	2.553.012	2.234.287	2.572.976	2.681.486	2.874.880	2.978.105	17%	425.093
Region v SN (2)								
Městský okres Drážďany	4.127.980	4.441.896	4.308.631	4.273.074	4.433.443	4.604.408	12%	476.428
Zemský okres Bautzen	780.935	792.128	781.870	710.056	724.953	749.466	-4%	-31.469
Zemský okres Görlitz	1.082.450	1.085.932	1.087.479	1.127.046	1.170.346	1.144.285	6%	61.835
Zemský okres Sächsische Schweiz/Osterzgebirge	2.539.456	2.653.339	2.541.711	2.622.821	2.710.505	2.790.744	10%	251.288
Městský okres Chemnitz,	540.323	575.870	524.841	494.013	507.327	520.996	-4%	-19.327
Erzgebirgskreis	1.725.927	1.708.979	1.762.123	1.817.160	1.870.703	1.889.450	9%	163.523
Mittelsachsen	738.753	720.617	715.415	690.543	684.284	648.680	-12%	-90.073
Vogtlandkreis	1.334.819	1.347.728	1.325.339	1.354.490	1.401.764	1.443.185	8%	108.366
Zemský okres Zwickau	510.037	531.654	494.885	477.669	485.819	514.743	1%	4.706
Region v Durynsku (3)								
Saale-Orla-Kreis*	331.943	346.498	348.036	331.646	328.371	328.509	-1%	-3.434
Landkreis Greiz*	122.544	124.068	113.072	113.838	136.568	137.514	12%	14.970
Součet programové území SN (bez Durynska)	13.380.680	13.858.143	13.542.294	13.566.872	13.989.144	14.305.957	7%	925.277
Součet programové území CZ	8.318.001	7.924.313	8.504.308	8.968.431	9.596.715	9.914.216	19%	1.596.215
Celkem SN+CZ (bez Durynska)	21.698.681	21.782.456	22.046.602	22.535.303	23.585.859	24.220.173	12%	2.521.492
Celkem SN+CZ (s Durynskem)	22.153.168	22.253.022	22.507.710	22.980.787	24.050.798	24.686.196	11%	2.533.028

Poznámka: Od začátku dubna 2019 jsou k dispozici úplné údaje pro rok 2018

* Přenocování bez kempování

Zdroje:

(1) Český statistický úřad:

Počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních (Overnight stays in collective accommodation establishments)
(<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/en/index.jsf?page=statistiky&katalog=30838#katalog=31743>)

(2) Saský státní zemský statistický úřad (Statistisches Landesamt Sachsen):

Statistischer Bericht - Branchenreport Tourismus im Freistaat Sachsen 2017: Tab.3.8.3. Übernachtungen in Beherbergungseinrichtungen 2011 bis 2017 nach Kreisen und Herkunftsregionen der Gäste
(https://www.statistik.sachsen.de/download/100_Berichte-G/G_IV_6_j17_SN.pdf)

Beherbergungsgewerbe im Freistaat Sachsen - Juni 2018: Ankünfte, Übernachtungen und Aufenthaltsdauer in Beherbergungseinrichtungen nach Kreisfreien Städten und Landkreisen

(3) Durynský zemský úřad pro statistiku (Thüringer Landesamt für Statistik):

Landkreis: Saale-Orla-Kreis: Ankünfte, Übernachtungen und Aufenthaltsdauer der Gäste in Beherbergungsstätten (ohne Camping)
(<https://statistik.thueringen.de/datenbank/portrait.asp?auswahl=krs&nr=75&vonbis=&TabelleID=kr000802>)

Landkreis: Greiz: Ankünfte, Übernachtungen und Aufenthaltsdauer der Gäste in Beherbergungsstätten (ohne Camping)
(<https://statistik.thueringen.de/datenbank/portrait.asp?auswahl=krs&nr=76&vonbis=&TabelleID=kr000802>)

Tabulka 54. Ukazatel výsledku 3.2 Nezaměstnanost ve věkové skupině 15-24 let

Region	Podíl nezaměstnaných ve věku 15-24 let (%)				
	2013	2014	2015	2016	2017
Region v CZ (1)					
Karlovarský kraj	27,5	21,2	19,4	12,5	10,9
Ústecký kraj	23,6	23,6	16,8	9,6	10,1
Liberecký kraj	18,5	14,7	11,6	12,9	6,5
Region v SN (2)					
Městský okres Drážďany	7	6	5	6	6
Zemský okres Bautzen	10	7	7	7	4
Zemský okres Görlitz	11	13	/	10	8
Zemský okres Sächsische Schweiz/Osterzgebirge	9	8	/	7	/
Městský okres Chemnitz,	11	10	9	9	9
Erzgebirgskreis	10	8	7	7	6
Mittelsachsen	10	7	8	8	7
Vogtlandkreis	9	9	7	/	/
Zemský okres Zwickau	8	8	8	7	6
Region v Durynsku (3)					
Saale-Orla-Kreis	7	5,7	5,4	5,8	5,1
Zemský okres Greiz	7	5,9	6,1	6,2	5,9
Průměr na programovém území v SN (s Durynskem)	9	8	7	7	6
Průměr na programovém území v SN (bez Durynska)	9	8	7	8	7
Průměr na programovém území v CZ	23	20	16	12	9
Celkový průměr SN+CZ (bez Durynska)	13	11	10	9	7
Celkový průměr SN+CZ (s Durynskem)	12	11	9	8	7

Zdroje:

(1) Český statistický úřad:

Věk, vzdělání a specifické skupiny nezaměstnaných (Age, education and specific groups of unemployed)
(https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/en/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZAM08-A&z=T&f=TABULKA&skupId=748&katalog=30853&pvo=ZAM08-A&str=v221&c=v3~8__RP2017)

Statistická ročenka Ústeckého kraje, Tab.9-7

Statistická ročenka Libereckého kraje, Tab.9-7

Statistická ročenka Karlovarského kraje, Tab.9-7

(2) Statistika Spolkové agentury pro práci (Bundesagentur für Arbeit):

Arbeitslose - Deutschland, West/Ost, Länder, Kreise, Regionaldirektionen und Agenturen für Arbeit (Monats-/Jahreszahlen) - Dezember 2013 - 2017 (Tab. 1.4: 1.4 Bestand an Arbeitslosen - 15 bis 24 Jahre)
(https://statistik.arbeitsagentur.de/nn_31892/SiteGlobals/Forms/Rubrikensuche/Rubrikensuche_Suchergebnis_Form.html?view=processForm&resourceId=210358&input_=&pageLocale=de&topicId=17308®ion=&year_month=201312&year_month.GROUP=1&search=Suchen)

(3) Durynský zemský úřad pro statistiku (Thüringer Landesamt für Statistik):

Landkreis: Saale-Orla-Kreis: Arbeitslose und Arbeitslosenquote im Jahresdurchschnitt ab 2007
(<https://statistik.thueringen.de/datenbank/portrait.asp?auswahl=krs&nr=75&vonbis=&TabelleID=kr000310>)

Landkreis: Greiz: Arbeitslose und Arbeitslosenquote im Jahresdurchschnitt ab 2007
(<https://statistik.thueringen.de/datenbank/portrait.asp?auswahl=krs&nr=76&vonbis=&TabelleID=kr000310>)